

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

The creation and development big five factors personality test
for students in elementary and secondary education.

ดร.นันทิมา นาคาพงศ์

งานวิจัยนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัย
จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ 2559

การสร้างและพัฒนาแบบวัตุดิบคุณภาพห้องค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2559

การสร้างและพัฒนาแบบวัตุดิบคุณภาพห้องค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2559

การสร้างและพัฒนาแบบวัตุดิบคุณภาพห้องค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2559

การสร้างและพัฒนาแบบวัตุดิบคุณภาพห้องค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2559

การสร้างและพัฒนาแบบวัตุดิบคุณภาพห้องค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2559

การสร้างและพัฒนาแบบวัตุดิบคุณภาพห้องค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2559

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความอนุเคราะห์ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่กรุณาให้การสนับสนุนเกิดการวิจัยอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวงการศึกษ ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก คณบดีวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ที่กรุณาให้การสนับสนุนการทำวิจัย ศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมितिไกร รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อ่อนสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ่ม รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี ที่กรุณาเป็นผู้ให้คำปรึกษาวิธีการดำเนินงานวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจัญบาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชาว์ อินใย ที่กรุณาเป็นผู้ให้คำปรึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม MPlus ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่กรุณาช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ขอขอบใจนักเรียนที่เสียสละเวลาเป็นกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ที่คอยเป็นกำลังใจให้เกิดความมุ่งมั่นอุตสาหะต่อการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีจากวิจัยในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้ความเมตตาแก่ข้าพเจ้า ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ดร. นันทิมา นาคาพงศ์

ชื่อโครงการ	การสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	
ประจำปีงบประมาณ	2559	จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 500,000 บาท
ระยะเวลาการทำวิจัย	4 เดือน 15 วัน ตั้งแต่ วันที่ 17 สิงหาคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559	
ชื่อ-สกุล หัวหน้าโครงการ	ดร.นันทิมา นาคาพงศ์	
หน่วยงานต้นสังกัด	วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา	

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ในด้านความตรงเชิงพินิจ (Face validity) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยง (Reliability) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และสร้างเกณฑ์ปกติ (Local Norms) ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยยึดแนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคเคร (Crosta & McCrae, 1992) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 2,705 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 2,816 คน รวมจำนวน 5,521 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสำหรับรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ และแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่เป็นสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีตัวเลือก 3 ระดับ

ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) และการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) องค์ประกอบย่อยมี 30 องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดมี 83 ตัวชี้วัด

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักมีจำนวน 2 ฉบับ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ฉบับละ 83 ข้อสถานการณ์ แบบวัดมีคุณภาพด้านความตรงเชิงพินิจทุกข้อ ด้านอำนาจจำแนกมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ ด้านความเที่ยงทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6623 - .8211 โมเดลบุคลิกภาพมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดมีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) เกณฑ์ปกติแบ่งเป็น 3 ระดับช่วงคะแนนสเตโนน (Stanine score) ที่ 1-3, 4-6, 7-9 หมายถึง บุคลิกภาพด้อย ปานกลาง และเด่น

คำสำคัญ : แบบวัดบุคลิกภาพ, แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

Research Title : The creation and development big five factors personality test for students in elementary and secondary education.

Researcher : Dr. Nanthima Nakaphong

Faculty : School of Education **Department :** University of Phayao

Abstract

Purposes of research were create and find the quality of the big five factors personality test; face validity, discrimination, reliability, construct validity, and create local norms. The methodology was research and development used both qualitative and quantitative research. Based on the concept of big five factor personality of Crosta & McCrae (1992). The samples were 2,705 primary students, and 2,816 secondary students, the total 5,521 students. The tool used an open - ended questionnaire for collecting behavioral indications. The big five factor personality test was short situations and 3 levels of choices.

The research found that big five factors of personality are Neuroticism, Traversion, Openness to experience, Agreeableness, and Conscientiousness. There were 30 sub - factors and 83 indicators.

There were 2 personality tests for elementary students and secondary students. Each personality test was 83 short situations. The quality of the personality test; each item was face validity. The discrimination of each item was statistically significant at the .05 level. The reliability was between .6623 - .8211. The personality model was consistent with empirical data. Factor loading of each item was statistical at .01 level. Show that the personality test was construct validity. The local norms was divided into 3 levels of stanine score at 1-3, 4-6, 7-9 meant inferior, moderate, and dominant.

Keywords : Personality test, Big five factor personality test

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	1. ความเป็นมาของปัญหา.....	1
	2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
	3. ขอบเขตของการวิจัย.....	6
	4. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
	6. กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
	1. บุคลิกภาพ.....	13
	2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ.....	19
	3. ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	33
	4. การกำหนดแบบจำลองเชิงทฤษฎี.....	43
	5. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ.....	47
	6. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	51
	7. การหาคุณภาพของแบบวัด.....	58
	8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	64
3	วิธีดำเนินงานวิจัย.....	69
	1. การออกแบบการวิจัย.....	69
	2. การออกแบบการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง.....	69
	3. การออกแบบการวัด.....	76
	4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
	5. การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
4	ผลการวิจัย.....	96
	1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	96
	1.1 ผลการรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	97
	1.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	120

บทที่	หน้า
2. ผลการหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	155
2.1 ความตรงเชิงพินิจ (Face validity).....	155
2.2 อำนาจจำแนก (Discrimination).....	164
2.3 ความเที่ยง (Reliability).....	173
3. ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	182
3.1 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบหลัก.....	182
3.2 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ หลัก.....	221
4. ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	252
4.1 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	252
4.2 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	256
4.3 คู่มือการใช้.....	261
5 บทสรุป.....	262
1. สรุปผลการวิจัย.....	262
1.1 พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	263
1.2 คุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	275
1.3 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity).....	280
1.4 เกณฑ์ปกติ (Norms).....	283
1.5 คู่มือแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	284
2. อภิปรายผลการวิจัย.....	285
2.1 พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	285
2.2 คุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	285
2.3 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity).....	288
2.4 เกณฑ์ปกติ (Norms).....	288
2.5 คู่มือแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	289

บทที่	หน้า
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	289
3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยใช้.....	289
3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	289
บรรณานุกรม.....	291
ภาคผนวก.....	297
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	298
ภาคผนวก ข เครื่องมือการวิจัย.....	300
ภาคผนวก ค หนังสือขอเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	314
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
ภาคผนวก จ คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (The Big Five) ที่ผู้วิจัยได้จากการศึกษาคำศัพท์พรรณนาลักษณะบุคคลที่ใช้กันทั่วไปในปัจจุบัน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949-1989.....	35
2	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบหวุ่นไหว (Neuroticism)	38
3	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion)	39
4	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness)	41
5	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness)	42
6	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness)	43
7	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ระดับชั้นประถมศึกษา.....	71
8	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	71
9	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการหาคุณภาพเครื่องมือ ครั้งที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษา.....	72
10	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการหาคุณภาพเครื่องมือ ครั้งที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	73
11	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการหาคุณภาพเครื่องมือ ครั้งที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษา.....	74
12	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการหาคุณภาพเครื่องมือ ครั้งที่ 2 ระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	75
13	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของ คอस्ताและแมคเคอร์.....	83
14	คำอธิบายองค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	88

ตารางที่	หน้า
15	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของ คอสตาและแมคเคอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา..... 97
16	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของ คอสตาและแมคเคอร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา..... 108
17	ผลการพิจารณาความตรงเชิงพินิจของผู้เชี่ยวชาญ ระดับชั้นประถมศึกษา..... 155
18	ผลการพิจารณาความตรงเชิงพินิจของผู้เชี่ยวชาญ ระดับชั้นมัธยมศึกษา..... 159
19	ค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..... 164
20	ค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..... 166
21	ค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..... 168
22	ค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา..... 170
23	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..... 173
24	ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..... 174
25	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..... 175
26	ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..... 176
27	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา..... 177
28	ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 178
29	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา..... 179
30	ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา..... 180

ตารางที่	หน้า
31 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา....	183
32 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..	186
33 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	190
34 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	194
35 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านกรมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	198
36 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	203
37 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา...	206
38 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา.....	210
39 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	213
40 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพ ด้านกรมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	217
41 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา....	221
42 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา..	224
43 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา.....	227

ตารางที่	หน้า
44 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	230
45 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านความมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	233
46 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	236
47 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา...	239
48 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา.....	242
49 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	245
50 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ของโมเดลบุคลิกภาพ ด้านความมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	248
51 เกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนสเตนไนน์ ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ หลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	252
52 ตารางช่วงคะแนนดิบและการแปลความหมายของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ หลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	256
53 เกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนสเตนไนน์ ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ หลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	257
54 ตารางช่วงคะแนนดิบและการแปลความหมายของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ หลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	260

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา.....	10
2	กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา.....	11
3	การจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซงค์ (Eysenck, 1969)	44
4	การจัดระบบบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford. 1959)	46
5	Dynamic' Personality Testing – The Thematic Apperception Test	49
6	The Rorschach Ink Blot Test.....	50
7	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
8	แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก.....	79
9	โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา.....	223
10	โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา.....	226
11	โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา.....	229
12	โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา.....	232
13	โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา.....	235
14	โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	238
15	โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	241
16	โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	244

ภาพที่	หน้า
17 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	247
18 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	250
19 แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา.....	268
20 แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา.....	274

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desired characteristics) หมายถึง คุณภาพของนักเรียนด้าน คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้นโดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของ โลกยุคปัจจุบัน ซึ่งทำให้มีความจำเป็นต่องานและปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนทุก คน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมทั้งด้านสติปัญญาและคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความ เจริญก้าวหน้าและความมั่นคงสงบสุขในสังคม ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิต สาธารณะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจะมีลักษณะพฤติกรรมสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ (Personality) ซึ่งเป็นสิ่งประจำตัวของนักเรียนคนนั้นที่ทำให้แตกต่างจากนักเรียนคนอื่นๆ และมีหลาย สิ่งหลายอย่างที่จะประกอบกันทำให้นักเรียนแต่ละคนมีบุคลิกภาพเป็นของตัวเอง ซึ่งเป็นผลมาจากการ ทำงานประสานกันของสมองที่ขึ้นอยู่กับพันธุกรรมและประสบการณ์ที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อชีวิตนักเรียนอย่างยิ่ง ทำให้นักเรียนรู้สึกถึงความสำคัญของตัวเอง นักเรียน จะไม่มีทางรู้ได้เลยว่าชีวิตของนักเรียนจะเป็นอย่างไร ถ้านักเรียนไม่รู้ว่าขณะนี้ตัวนักเรียนเป็นคน อย่่างไร และนักเรียนจะไม่มีทางเข้าใจว่าขณะนี้นักเรียนเป็นคนอย่างไร ถ้าไม่รู้ว่านักเรียนควรจะเป็น อย่่างไร เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่สุดก็คือนักเรียนจะต้องค้นพบตัวเองว่ามีบุคลิกภาพอย่างไรและเป็นตัว ของตัวเองตามบุคลิกภาพนั้น

บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล แสดงออกโดยพฤติกรรมที่ บุคคลนั้นมีต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนกำลังเผชิญอยู่ และพฤติกรรมนี้จะคงเส้นคงวาพอสมควรลักษณะของ แบบแผนพฤติกรรมและแบบแผนการคิดที่เป็นตัวกำหนดลักษณะเฉพาะบุคคลในการปรับตัวกับ สิ่งแวดล้อม มนุษย์แต่ละคนมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ไม่มีใครเหมือนกันไปทุกอย่าง แม้พี่น้องหรือฝาแฝดก็ตาม ทั้งนี้เพราะมนุษย์แต่ละคนมีความพิเศษและความเป็นหนึ่งในตัวของแต่ละคน (Unique) โดยทั่วไปบุคลิกภาพของมนุษย์จะแสดงลักษณะของบุคคลนั้น ๆ ในด้านความมีเอกลักษณ์ เฉพาะตน (Individuality) ลักษณะที่ทำให้คนนั้นแตกต่างไปจากคนอื่น ๆ เช่น พุดจาโผงผาง โอบอ้อมอารี หรือรักสนุก เป็นต้น และด้านความคงเส้นคงวา (Consistency) ของพฤติกรรม เป็น แนวโน้มที่บุคคลมักแสดงพฤติกรรมในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง เช่น บางคนเวลา โกรธจะเงียบไม่ยอมพุดจา หรือบางคนโกรธแล้วชอบกรี๊ดร้องและทำลายข้าวของ เป็นต้น

การศึกษาบุคลิกภาพจะช่วยให้เราเข้าใจหรือคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลในอนาคต บุคคลใดจะมีบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมอย่างไรในอนาคตนั้น ย่อมเป็นผลสืบเนื่องมาจากบุคลิกภาพในปัจจุบันของบุคคลนั้น (Hall & Lindzey, 1970, p. 119, citing in Adler, 1969, p. 404) บุคลิกภาพในวัยเด็กย่อมมีผลต่อเนื่องไปสู่บุคลิกภาพในวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ต่อไป ซึ่งช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่มีความขัดแย้งมีลักษณะวิกฤติยิ่งกว่าช่วงอื่น ๆ ถ้าหากไม่สามารถแก้ไขภาวะวิกฤติให้ลุล่วงด้วยดี ผู้นั้นจะกลายเป็นวัยรุ่นที่มีอัตลักษณ์อันสับสนและกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพสับสนไม่มั่นคง ในทางตรงข้ามหากผู้นั้นสามารถแก้ไขภาวะวิกฤติและข้อขัดแย้งได้ด้วยดีก็ทำให้เกิดลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลต่อการมีบุคลิกภาพที่มั่นคง (Erikson, 1968 cited in Ryckman, 1997, p. 217)

การศึกษาบุคลิกภาพมีมาเป็นเวลายาวนานหลายปี ทำให้มีคำอธิบายและข้อสรุปมีหลายแนวคิดหลายวิธีการ เรียกว่า “ทฤษฎี” แต่ละทฤษฎีมีขีดจำกัด จุดเด่นและจุดด้อยที่ต่างกัน ซึ่งต้องเลือกใช้อย่างเหมาะสม เพราะแต่ละทฤษฎีพยายามอธิบายด้วยหลักการและแนวคิดที่ต่างกันออกไป บุคลิกภาพของบุคคลหนึ่ง อาจอธิบายได้ด้วยแนวคิดหนึ่ง แต่ไม่สามารถนำแนวคิดอื่นมาอธิบายได้ บุคลิกภาพบางแบบต้องใช้หลายแนวคิดมาร่วมอธิบาย อย่างเช่น ทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของไอแซก (Eysenck, 1969) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของ กิลฟอร์ด (Guilford, 1959) ทั้งสองทฤษฎีมีการจัดโครงสร้างของบุคลิกภาพเป็น 4 ระดับที่คล้ายกัน ได้แก่ การตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Respond) การตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Response) ลักษณะนิสัย (Trait) และรูปแบบบุคลิกภาพ (Types) เป็นต้น

นักวิชาการได้ศึกษาคุณลักษณะของบุคลิกภาพ และพยายามจำแนกองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่แตกต่างกันออกไป การจำแนกบุคคลตามแนวโน้มของลักษณะนิสัย (Trait) และวิธีการแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยแต่ละบุคคลจะแสดงออกแตกต่างกันในสถานการณ์ที่ต่างกัน ซึ่งเรียกทฤษฎีของแนวคิดกลุ่มนี้ว่า “ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบคุณลักษณะ (Trait Personality Theory)” บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สามารถทำความเข้าใจ และระบุคุณสมบัติขั้นพื้นฐานที่ทำให้เกิดพฤติกรรมมนุษย์ และนับรวมไปถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความอดทน พื้นฐานจิตใจ และรวมถึงพฤติกรรมในสภาวะเหตุการณ์ต่าง ๆ แม้ว่าการตั้งชื่อแต่ละองค์ประกอบจะมีความแตกต่างกันบ้าง แต่ที่ปรากฏในงานวิจัยในหลายช่วงปีที่ผ่านมา การเรียกชื่อองค์ประกอบแต่ละด้านตามแนวคิดของ คอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) ได้ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายที่เรียกว่า “บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (The Five- Factor Model of Personality)” มีดังนี้

Neuroticism : เป็นลักษณะของบุคคลที่กังวลตลอดเวลา ไม่มีความมั่นใจ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง เป็นคนรู้สึกผิดบ่อย ๆ และโน้มเอียงว่าจะประสบกับอารมณ์เชิงลบได้ง่าย

Extroversion : เป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบสัมพันธ์ภาพ ชอบเข้าสังคม อยู่เป็นกลุ่ม มีการแสดงออก เหมาะกับลักษณะงาน เช่น นักข่าว นักรายการวิทยุ นักแสดง นักดนตรี ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

Openess to Experience : เป็นลักษณะบุคลิกที่เปิดรับความแปลกใหม่ อยากรู้อยากเห็น มีความคิดสร้างสรรค์ เหมาะกับงาน นักสำรวจ ช่างยนต์ โปรแกรมเมอร์ เป็นต้น

Agreeableness : เป็นลักษณะบุคคลที่ชอบอ่อนปรนกับผู้อื่น มีความสามารถในการประสานงานที่ดี เชื่อใจได้ เหมาะกับลักษณะงาน เช่น งานบริการนักท่องเที่ยว นักแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ นักสหนาการ เป็นต้น

Conscientiousness : เป็นลักษณะบุคคลที่เชื่อใจได้ ทำอะไรมีจุดมุ่งหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ เสมอต้นเสมอปลาย เช่น ที่ปรึกษา ฝ่ายบริหาร เป็นต้น

คอสตาและแมคเคร (Costa & McCrae, 1992) ยังได้พัฒนาแบบทดสอบบุคลิกภาพขึ้นหลายชุด ได้แก่ Neuroticism – Extroversion - Openness Inventory (NEO-I) เป็นแบบทดสอบฉบับแรกจะใช้วัดลักษณะบุคลิกภาพ 3 ด้านของทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ คือ ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ การเปิดเผยตัวเอง และการเปิดรับประสบการณ์ ต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขตัวแบบทดสอบ โดยเพิ่มองค์ประกอบด้านการเห็นตามผู้อื่น และความสำนึกผิดชอบลงไป และเปลี่ยนชื่อเป็น NEO Personality Inventory (NEO PI) สำหรับแบบทดสอบฉบับใหม่นี้ “NEO” จะใช้เป็นคำย่อที่ออกเสียงว่า “นีโอ” และใช้เรื่อยมาจนถึงฉบับที่สาม NEO PI-3 และฉบับแก้ไขปรับปรุง NEO PI-R จนถึงปัจจุบัน บางครั้งมีการคิด Mnemonic เพื่อช่วยให้จำองค์ประกอบห้า องค์ประกอบได้ง่ายขึ้นเป็นคำย่ออยู่หลายคำ เช่น NEOAC, OCEAN, CANOE เป็นต้น

แบบทดสอบ NEO PI-R ที่มีใช้ในปัจจุบันประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ From S (Self Report) โดยผู้รับทดสอบจะประเมินตัวเอง และ From R (Observer Rating) โดยผู้สังเกตการณ์จะเป็นคนให้คะแนน ซึ่งทั้งสองรูปแบบจะประกอบด้วยข้อคำถาม 240 ข้อคำถาม ใช้มาตราวัดแบบลิเคอร์ต 5 ระดับ โดยเริ่มตั้งแต่ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จนถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ใช้สำหรับผู้ใหญ่ที่อายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและหญิงโดยไม่มีพยาธิสภาพทางจิต นอกจากนี้ยังมีแบบทดสอบฉบับย่อ ซึ่งประกอบไปด้วย 60 ข้อคำถามสำหรับการวัดแบบย่อเท่านั้น โดยใช้ชื่อว่า NEO Five-Factors Inventory (NEO FFI) ทั้งนี้แบบทดสอบจะมีทั้งรูปแบบที่เป็นกระดาษแบบทดสอบ การทดสอบโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ และการทำแบบทดสอบทางไปรษณีย์แล้วส่งกลับมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อจัดส่งรายงานผลการทดสอบกลับไป ซึ่งแบบทดสอบทั้งฉบับเต็มและฉบับย่อได้รับการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามต่างๆ เมื่อปี 2010 ภายใต้ชื่อ NEO Personality Inventory 3 (NEO PI 3), NEO FFI 3 (NEO Five-Factors Inventory 3) และ NEO PI-R (the Revised NEO

Personality Inventory) ซึ่งในขณะที่แบบทดสอบ NEO PI-R ถูกเผยแพร่ แบบทดสอบ NEO PI 3 และ NEO FFI 3 ก็ได้ปรับปรุงข้อมูลด้านค่ามาตรฐานและรูปแบบใหม่ไปในขณะเดียวกัน

แบบทดสอบ NEO PI-R และแบบทดสอบฉบับย่อ NEO FFI ได้ถูกใช้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศ เช่น จีน (McCrae, Costa, & Yik, 1996; Yik & Bond, 1993) เอสโตเนียและฟินแลนด์ (Pulver, Allik, Pulkkinen, & Härmäläinen, 1995) ฟิลิปินส์และฝรั่งเศส (McCrae, Costa, del Pilar, Rolland, & Parker, 1998) อินเดีย (Lodhi, Deo, & Belhekar, 2002) โปรตุเกส (Lima, 2002) รัสเซีย (Martin, Oryol, Rukavishnikov, & Senin, 2000) เกาหลีใต้ (Piedmont & Chae, 1997) ตุรกี (Gülgöz, 2002) เวียดนาม (Leininger, 2002) เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย ชูชัย สมितिโกร (2551) ได้แปลแบบทดสอบบุคลิกภาพ NEO Five-Factor Inventory (Form S) เป็นภาษาไทย นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพที่พยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ และพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ สำหรับผู้ใหญ่ที่อายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ อติสร วงศ์เมฆ (2549) ได้พัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบตามแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ที่เป็นแบบมาตรประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 75 ข้อ จะเห็นได้ว่า การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นมาตรวัดประมาณค่า ซึ่งเหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่เท่านั้น ส่วนประเทศไทยมีเพียงการแปลแบบทดสอบบุคลิกภาพ NEO Five-Factor Inventory (Form S) มาเป็นภาษาไทย สำหรับผู้ใหญ่ และการพัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่เป็นแบบมาตรประมาณค่า 4 ระดับ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 เท่านั้น จึงนับว่าการพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบทั้งต่างประเทศและประเทศไทยที่เป็นลักษณะอื่น ๆ ที่นอกจากแบบมาตรประมาณค่ายังมีน้อย

การวัดของบุคลิกภาพได้อย่างแม่นยำนั้น เครื่องมือวัดมีความสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้มาซึ่งบุคลิกภาพที่ถูกต้อง จะทำให้สามารถนำข้อมูลไปพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ในวงการศึกษาก็จำเป็นต้องมีเครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่มีมาตรฐานและผ่านการทดสอบทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ สามารถวัดความรู้สึกนึกคิดพฤติกรรมการแสดงออกต่าง ๆ หรือพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพได้อย่างเที่ยงตรง มีความน่าเชื่อถือ มีความคลาดเคลื่อนในการวัดน้อยที่สุด ซึ่งคุณภาพของเครื่องมือวัดจะต้องมีความตรงที่วัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ตรงตามพฤติกรรมตัวชี้วัดที่ต้องการ และวัดได้ครอบคลุมครบถ้วนตามเนื้อหา ความเที่ยงที่วัดได้อย่างคงเส้นคงวา จะวัดซ้ำก็ครั้งก็ได้ผลเหมือนเดิมทุกครั้ง อำนาจจำแนกที่แสดงถึงความสามารถของข้อคำถามที่จำแนกหรือแบ่งความแตกต่างระหว่างคนเก่งกับอ่อน หรือคนที่มีลักษณะเด่นกับด้อยออกจากรันได้

การวัดบุคลิกภาพของนักเรียนว่ามีบุคลิกภาพเด่นและด้อยเป็นอย่างไรบ้างนั้น ทำให้ครูมีความเข้าใจคุณลักษณะอันพึงประสงค์และพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนจะรู้จักตนเองได้ดี นักเรียนสามารถประสานสัมพันธ์ระหว่างการมองตนเองและประสบการณ์แห่งความเป็นจริงที่มีอยู่ได้ จะทำให้นักเรียนไม่เกิดความขัดแย้งในตนเอง ทราบความต้องการของตนเอง บุคลิกภาพที่เกิดขึ้นจะเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการที่ช่วยให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อสังคม เช่น การมีวินัย ความมุ่งมั่นในการทำงาน การมีจิตสาธารณะ เป็นต้น ทำให้นักเรียนมีเป้าหมายชีวิตและประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต เช่น การเป็นคนดี การเลือกประกอบอาชีพที่สุจริต การคบเพื่อนที่ดี เป็นต้น แต่ในทางตรงข้าม ถ้านักเรียนไม่สามารถที่จะมองตนเองได้สอดคล้องกับความเป็นจริงแล้ว ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งในตนเอง ทำให้ต้องดิ้นรนเพื่อลดความขัดแย้งในตนด้วยวิธีการต่างๆ เป็นเหตุให้นักเรียนเกิดบุคลิกภาพในด้านของการต่อต้านสังคม ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความนับถือตนเอง สับสนในพฤติกรรมและความคิดของตนเอง เกิดการกระทำที่เบี่ยงเบนในทางลบจนเป็นปัญหาทั้งตัวนักเรียนเอง โรงเรียนและสังคมได้ เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาการละเมิดกฎระเบียบของสังคม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น ดังนั้นการรับรู้ถึงบุคลิกภาพจึงเป็นเรื่องที่เน้นเกี่ยวกับการให้นักเรียนมีการรับรู้ตนเองได้ตามความเป็นจริง (Self perception) เพื่อบุคคลจะได้มีการมองตนเอง (Self concept) อย่างถูกต้อง ซึ่งจะได้พัฒนาบุคลิกภาพด้านต่างๆ ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของตัวนักเรียนและสังคมต่อไป แต่หากพบบุคลิกภาพที่มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์แล้วครูและผู้ปกครองก็สามารถร่วมกันหาวิธีการแก้ไขและหยุดยั้งได้ทันการณ์

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ให้ความสำคัญจำเป็นต้องเน้นและปลูกฝังลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนทุกคน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะมีลักษณะพฤติกรรมสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ (Personality) ของนักเรียนแต่ละคนด้วย ประกอบกับเครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่มีคุณภาพที่สามารถวัดพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพได้อย่างน่าเชื่อถือนั้นก็หาได้ยาก การนำเครื่องมือของต่างประเทศมาใช้กับนักเรียนไทย จะทำให้ไม่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของนักเรียนไทย ซึ่งแต่ละเทศย่อมมีบริบทการอบรมเลี้ยงดู การปลูกฝังลักษณะนิสัย การพบเจอสถานการณ์ความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ประเทศไทยจึงยังขาดแคลนเครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่มีมาตรฐานที่จะสามารถไปใช้วัดบุคลิกภาพของนักเรียนได้อย่างแม่นยำ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบอันจะเป็นประโยชน์ในการวัดบุคลิกภาพที่สำคัญของนักเรียน ผลการวัดที่ได้สามารถนำไปพัฒนานักเรียนให้มีบุคลิกภาพที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษาไทย ผู้วิจัยจึงศึกษาการสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
2. เพื่อหาคุณภาพแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยยึดตามแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก (NEOAC) ของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) ดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหว (Neuroticism : N)

องค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

องค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

องค์ประกอบหลักที่ 4 ความประนีประนอม (Agreeableness : A)

องค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5,521 คน ดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 2,705 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 2,816 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ค่อนข้างมั่นคงในแต่ละบุคคล เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด ทศนคติ เจตคติ ค่านิยม สติปัญญา ความสามารถ และมโนภาพแห่งตน บุคลิกภาพเป็นผลมาจากปฏิกริยาร่วมกันอย่างซับซ้อนของโครงสร้างและกระบวนการภายในตัวบุคคล จากประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว แต่ละบุคคลจึงมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่แตกต่างกันทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน บุคคลจะใช้บุคลิกภาพในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และบุคลิกภาพสามารถใช้อธิบายแนวโน้มพฤติกรรมของบุคคลได้

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความโดดเด่นในมนุษย์ และเป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบน้อยที่สุดที่ครอบคลุมขอบเขตของการพรรณนาบุคลิกภาพ ในงานวิจัยนี้ยึดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดทฤษฎีของของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) ที่ประกอบด้วยความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism) การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion) การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness) และการมีจิตสำนึก (Conscientiousness)

ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความวิตกกังวล (Anxiety) ความโกรธ (Angry hostility) ความท้อแท้ (Depression) ความประหม่า (Self-consciousness) ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness) และความเครียด (Vulnerability)

การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความอบอุ่น (Warmth) การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness) ความกล้าแสดงออก (Assertiveness) การทำกิจกรรม (Activity) การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking) และอารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)

การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการมีจินตนาการ (Fantasy) สุนทรียภาพ (Aesthetics) ความรู้สึก (Feelings) การปฏิบัติ (Actions) ความคิด (Ideas) และการยอมรับค่านิยม (Values)

การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการไว้วางใจผู้อื่น (Trust) ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism) การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance) การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty) และความอ่อนโยน (Tender-mindedness)

การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการมีความสามารถ (Competence) ความเป็นระเบียบ (Order) ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ (Dutifulness) การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline) ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving) และความสุ่มรอบคอบ (Deliberation)

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) เป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) ที่เป็นบทสนทนาแบบสั้น มีข้อคำถามให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกันตนเอง ครอบคลุม หรือสังครอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ และสร้างตัวเลือกตามแนวคิดคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของอลพอร์ต (Allport, 1955) ที่แสดงถึงระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก 3 ระดับ คือ เด่น ปานกลาง และน้อย

คุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักในด้านต่าง ๆ โดยพิจารณาจากความตรงเชิงพินิจ (Face validity) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยง (Reliability) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่แต่ละข้อสถานการณ์สามารถวัดพฤติกรรมบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบย่อยของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก และแต่ละตัวเลือกรสามารถวัดตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักได้อย่างถูกต้อง โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ

อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สามารถจำแนกหรือแยกแยะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักในระดับสูงและระดับต่ำออกจากกันได้ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนี้

ความเที่ยง (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สามารถวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของนักเรียนได้อย่างคงที่แน่นอน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)

ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สามารถวัดได้ตรงตามข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis)

เกณฑ์ปกติ (Norms) หมายถึง คะแนนที่เป็นมาตรฐานของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่บอกระดับการตอบของนักเรียนว่าอยู่ในระดับใด โดยแสดงในรูปคะแนนดิบเปรียบเทียบกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) และสเตโนน (Stanine)

คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก หมายถึง เอกสารที่ใช้ศึกษาประกอบแนวทางปฏิบัติการนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ ซึ่งคู่มือมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ค่านิยม ลักษณะของแบบวัด การสร้างและพัฒนาแบบวัด คุณภาพของแบบวัด วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมาย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มีคุณภาพด้านความตรง (Validity) อำนาจจำแนก (Discrimination) และความเที่ยง (Reliability) ตามมาตรฐานสากล

2. ได้แนวคิดของบุคลิกภาพที่มี 5 องค์ประกอบหลัก 30 องค์ประกอบย่อย 83 ตัวบ่งชี้ เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษาสามารถนำไปกำหนดนโยบายพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้ เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

3. ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระดับบุคลิกภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลในแต่ละ องค์ประกอบหลักว่าอยู่ระดับเด่น ปานกลาง หรือด้อย เป็นประโยชน์ดังนี้

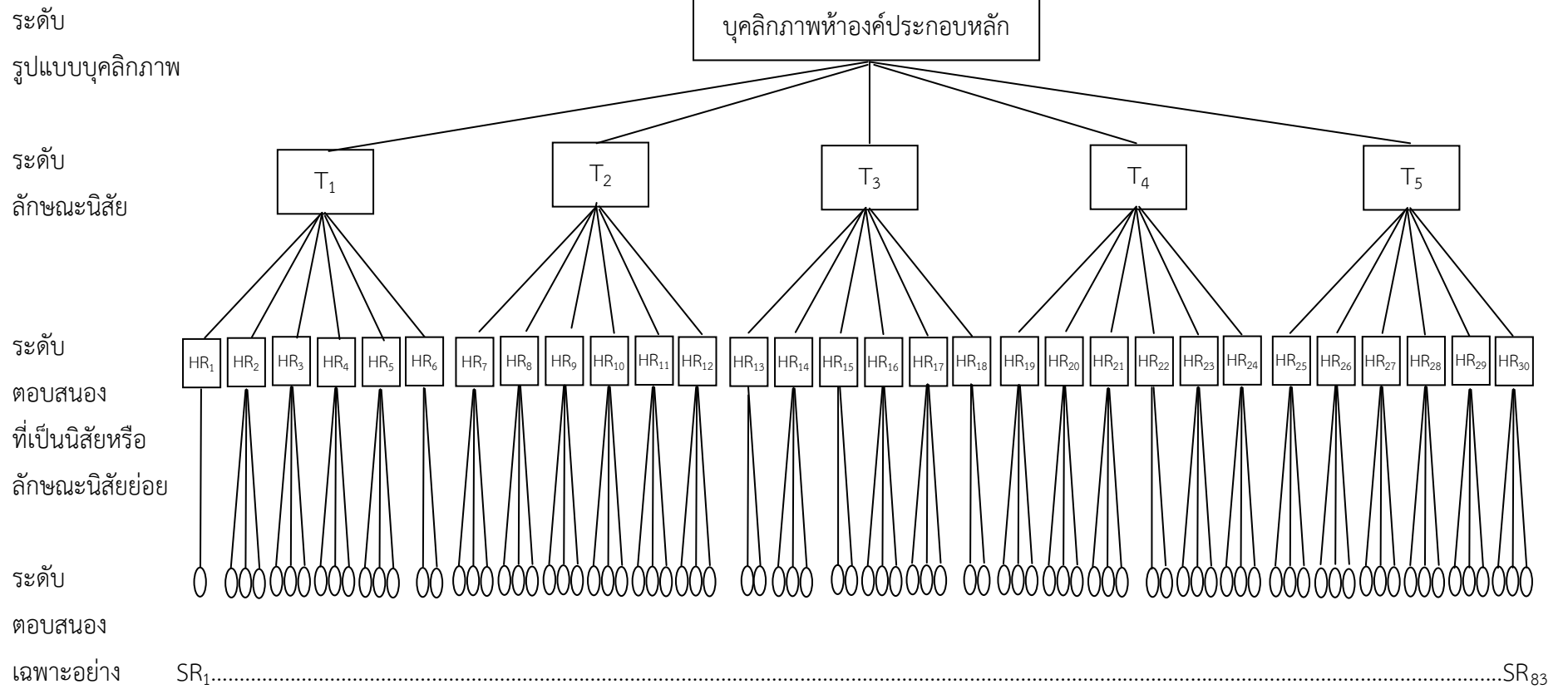
3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับบุคลิกภาพของนักเรียนแต่ละ บุคคล

3.2 การให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนให้เกิด บุคลิกภาพในเชิงบวก

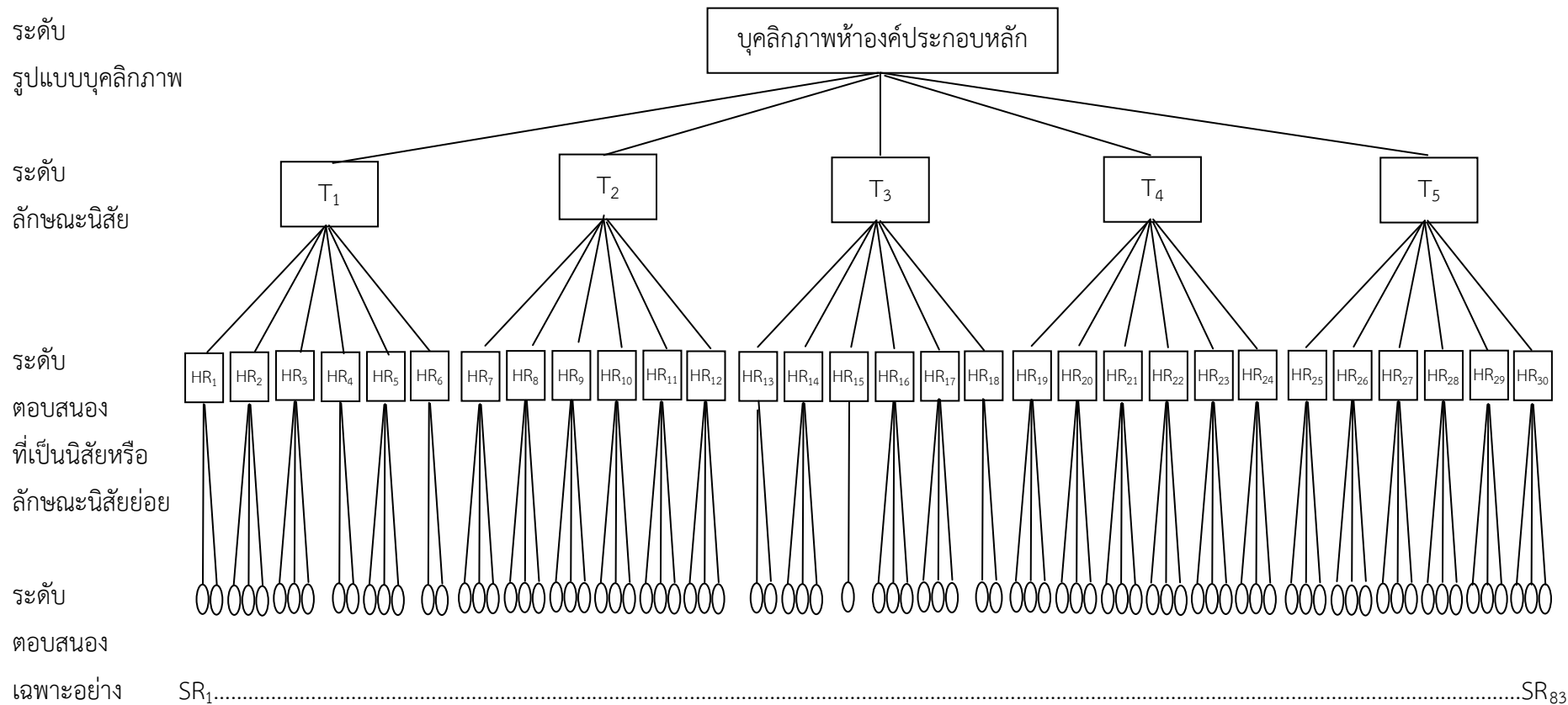
3.3 การแนะแนวและการทำนายบุคลิกภาพในอนาคต รวมถึงแนวโน้มในการประกอบ อาชีพของนักเรียน

4. ได้แนวทางของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดบุคลิกภาพประเภทอื่น ๆ หรือสำหรับ กลุ่มบุคคลอื่น ๆ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ภาพ 2 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้องค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. บุคลิกภาพ
 - 1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
 - 1.2 สิ่งที่กำหนดบุคลิกภาพ
 - 1.3 ลักษณะของบุคลิกภาพที่ดี
 - 1.4 ประโยชน์ของบุคลิกภาพที่ดี
 - 1.5 การวัดบุคลิกภาพ
2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
 - 2.1 ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories)
 - 2.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพของกลุ่มฟรอยด์ใหม่ (The Neo-Freudian)
 - 2.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบมนุษยนิยม (Humanist Personality Theory)
 - 2.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)
 - 2.5 ทฤษฎีบุคลิกภาพตามรูปร่างของบุคคล (Types Personality Theory)
 - 2.6 ทฤษฎีพัฒนาการบุคลิกภาพ (Theory of development)
 - 2.7 ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบคุณลักษณะ (Trait Personality Theory)
3. ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก
 - 3.1 แนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ
 - 3.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของคอสตาและแมคเคร (Costa & McCrae)
4. การกำหนดแบบจำลองเชิงทฤษฎี
 - 4.1 ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพ
 - 4.2 ทฤษฎีโครงสร้างของบุคลิกภาพ
5. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ
 - 5.1 Minnesota Multiphasic Personality Inventory (MMPI)
 - 5.2 Edwards Personal Preference Schedule (EPPS)
 - 5.3 การประเมินชนิดฉายภาพตนเอง (Projective Test)

6. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก
 - 6.1 ความเป็นมาของการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ
 - 6.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก
 - 6.3 รูปแบบของแบบทดสอบ
 - 6.4 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ NEO
 - 6.5 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ NEO
 - 6.6 แบบทดสอบ NEO FFI ฉบับย่อ
 - 6.7 ลักษณะเด่นเป็นที่ยอมรับ
 7. การหาคุณภาพของแบบวัด
 - 7.1 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)
 - 7.2 ความตรง (Validity)
 - 7.3 ความเที่ยง (Reliability)
 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยภายในประเทศ
- ทฤษฎีและแนวคิดในแต่ละหัวข้อมียละเอียดดังต่อไปนี้

1. บุคลิกภาพ

1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่า “บุคลิกภาพ” (Personality) มาจากรากศัพท์ภาษาละตินว่า “Persona” แปลว่า หน้ากากของนักแสดงละครเวทีในยุคกรีกโบราณ ซึ่งแสดงลักษณะท่าทางลักษณะนิสัยของตัวละคร ดังนั้น ความเข้าใจเริ่มแรกของบุคลิกภาพคือ ภาพพจน์ทางสังคมที่มีลักษณะผิวเผิน (Superficial social image) ซึ่งบุคคลนำมาใช้แสดงบทบาทในชีวิตจริง คำที่ใช้กล่าวถึงบุคลิกภาพในลักษณะนี้ เช่น มีความสง่างาม มีเสน่ห์ มีอารมณ์ขัน เป็นต้น อีกลักษณะหนึ่ง บุคลิกภาพอาจจะหมายถึงลักษณะโดดเด่นสะดุดตาที่มีต่อบุคคลอื่น หรือเป็นความประทับใจของบุคคลหนึ่งแสดงบทบาทถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่น ๆ เกิดความรู้สึกต่อบุคคลนั้น ดังนั้นในการศึกษาความหมายของบุคลิกภาพจึงมีขอบเขตทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก มีนักวิชาการและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” ไว้อย่างหลากหลายแตกต่างกันตามแนวคิดพื้นฐานของแต่ละท่านดังนี้

กิลฟอร์ด (Guiford, 1959, p. 7) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่เป็นประจำตัวของบุคคล

อัลพอร์ท (Allport, 1961, p. 28) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง โครงสร้างชนิดหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นระบบพลวัตอยู่ภายในร่างกายและจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคลิกภาพจะเป็นตัวกำหนดลักษณะพฤติกรรมและความคิดเฉพาะของบุคคลนั้น

กอร์ดอน (Gordon, 1963, p. 14) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ผลรวมของพฤติกรรมทั้งหมดที่เป็นลักษณะเฉพาะในแต่ละบุคคล

เอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1969, p. 216) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่อยู่ในแต่ละคน รูปแบบบุคลิกภาพเป็นผลมาจากปฏิกริยาร่วมกันอย่างซับซ้อนของโครงสร้างทางร่างกายจากประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว

กู๊ด (Good, 1973, p. 417) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ผลรวมของพฤติกรรมและประสบการณ์ทั้งหมดของบุคคล

แคทเทลล์ (Cattell, 1977, p. 2-3) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สิ่งที่ช่วยทำนายได้ว่าบุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ บุคลิกภาพเป็นเรื่องของพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน

แมคคอนเนลล์ (McConnell, 1977, p. 610) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงออกมาเป็นแบบแผน เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะนิสัยที่กล่าวนี้หมายถึง ค่านิยม แรงจูงใจ เจตคติ อารมณ์ ความสามารถด้านต่าง ๆ มโนภาพแห่งตน รวมทั้งสติปัญญา

มอร์ริส (Morris, 1979, p. 618) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของลักษณะต่าง ๆ ประจำตัวของบุคคลที่เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด และทัศนคติ

สมูเอล (Samuel, 1981, p. 3) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะทางจิตวิทยาเฉพาะตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นทางด้านพฤติกรรมและความคิด

พาร์วิน และจอห์น (Pervin & John, 1991, p. 4) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สิ่งที่แทนคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคล มีลักษณะคงที่ทั้งด้านความรู้สึก ความคิด และความประพฤติ

เฟิร์นแฮม (Furnham, 1992, p. 15) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบที่ค่อนข้างคงที่ในการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งสะท้อนถึงโครงสร้างและกระบวนการภายในตัวบุคคล

เมคชินและกิลล์นาว (McShane & Gilnow, 2003, p. 84) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมและภาวะทางอารมณ์ที่ค่อนข้างมั่นคง ที่ใช้อธิบายแนวโน้มพฤติกรรมของบุคคล

เพอร์วิน, เซอรอน และจอห์น (Pervin, Cerone & John, 2005, p.6) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล ซึ่งเกิดจากความคงที่ของรูปแบบความคิด ความรู้สึก และการกระทำ

เฟอริสท์และเฟอริสท์ (Feist & Feist, 2006, p. 4) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของลักษณะนิสัยที่ถาวรของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และเป็นคุณลักษณะที่เป็นหนึ่งเดียว ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ละบุคคลจึงมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาความหมายของบุคลิกภาพตามความคิดเห็นของนักวิชาการ สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ค่อนข้างมั่นคงในแต่ละบุคคล เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด ทักษะคติ เจตคติ ค่านิยม สติปัญญา ความสามารถ และมโนภาพแห่งตน บุคลิกภาพ เป็นผลมาจากปฏิกริยาร่วมกันอย่างซับซ้อนของโครงสร้างและกระบวนการภายในตัวบุคคลจาก ประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว แต่ละบุคคลจึงมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่แตกต่างกันทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน บุคคลจะใช้บุคลิกภาพในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ บุคลิกภาพสามารถใช้อธิบายแนวโน้มพฤติกรรมของบุคคลได้

1.2 ปัจจัยที่กำหนดบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ มีผลมาจาก 3 องค์ประกอบ คือ พันธุกรรม (Heredity) สิ่งแวดล้อม (Environment Factors) และสถานการณ์ (Situation Conditions)

1) พันธุกรรม (Heredity) จากการวิจัยพบว่า ลักษณะต่าง ๆ ทั้งทางชีวภาพ ภายภาพ และ จิตวิทยาภายใน จะถูกถ่ายทอดจาก บิดามารดา สู่บุตรผ่านทางยีนที่อยู่ในโครโมโซม ทั้งนี้จาก

1.1) การสังเกตพฤติกรรมและอารมณ์ในวัยเยาว์ ซึ่งพบว่าลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ความวิตก ความกังวล ความกลัว ฯลฯ จะถูกถ่ายทอดผ่านยีนพอ ๆ กับลักษณะทางกายภาพ เช่น ความสูง สีส้ม ฯลฯ

1.2) การศึกษาคู่แฝดที่ถูกแยกเลี้ยงดูให้ห่างกันตั้งแต่เยาว์วัย โดยนักวิจัยได้ศึกษาคู่แฝดกว่า 100 ราย พบว่า แม้จะถูกแยกเลี้ยงดู ก็จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันหลายประการ เช่น แผลคู้หนึ่งที่ถูกเลี้ยงห่างกัน 45 ไมล์ เป็นเวลา 39 ปี ยังใช้รถยนต์สี และรุ่นเดียวกัน สุนัขหรือยี่ห้อเดียวกัน เลี้ยงสุนัขชื่อเดียวกัน และใช้วันพักร้อนที่ชายหาดเดียวกัน โดยพักห่างกัน 3 ช่วงตึก ทั้ง ๆ ที่ชายหาดดังกล่าวอยู่ห่างที่อยู่อาศัยถึง 1,500 ไมล์

1.3) การตรวจสอบความพึงพอใจต่องาน ภายได้เวลา และสถานการณ์ต่าง ๆ ว่ามีความ สม่่าเสมออย่างไร

อย่างไรก็ตาม แม้คำยืนยันถึงการถ่ายทอดทางพันธุกรรมก็ไม่สามารถทำนาย บุคลิกภาพได้อย่างชัดเจน ด้วยหลักการทางพันธุกรรมเพียงหลักการเดียว จำเป็นที่จะต้องพิจารณา ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ด้วย

2) สิ่งแวดล้อม (Environment Factors) ในขณะที่ผลจากพันธุกรรมจะมีขีดจำกัดในการสร้างบุคลิกภาพ ความต้องการของสังคมหรือสิ่งแวดล้อมที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ จะคอยปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพให้แปรเปลี่ยนไป

3) สถานการณ์ (Situation Conditions) บุคลิกภาพที่มักจะมีมาเสมอ อาจจะแปรเปลี่ยนไปภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

บุคลิกภาพเกิดจากการทำงานร่วมกันเป็นพิเศษเพียงบางส่วนของยีน เป็นไปในทางเดียวกันกับพันธุกรรมที่สืบมาจากบรรพบุรุษ รากฐานของบุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ จะปรากฏขึ้นอย่างชัดเจนในตอนต้นของช่วงชีวิต เมื่อทารกเกิดจะมีอารมณ์พิเศษ พื้นฐานอารมณ์โดยสันดาน ได้มีการรวมกันของการแสดงอารมณ์ไว้อย่างหลายอย่าง และผู้วิจัยบางคนเชื่อว่ามียีนเฉพาะที่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ ที่สำคัญคือยีนและสิ่งแวดล้อมไม่เคยทำงานแยกกัน เป็นไปไม่ได้เลยว่าจะลบล้างปัจจัยทางพันธุกรรมได้โดยสมบูรณ์จากปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ถึงแม้ว่ามีการศึกษาคู่แฝดเหมือนก่อให้เกิดประโยชน์ในเรื่องความแตกต่างของสิ่งแวดล้อม แต่ก็ไม่ชัดเจนเพราะว่าไม่สามารถที่จะกำหนดและควบคุมปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมได้ ถ้ายีนถูกพบว่าเชื่อมกับลักษณะบุคลิกภาพพิเศษ ยีนก็ยังคงเป็นต้นเหตุของการเกิดบุคลิกภาพ พฤติกรรมถูกสร้างโดยยีนในทางเดียวกันน่าจะสร้างสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะได้ ถึงแม้ว่าจำนวนที่เพิ่มขึ้นของทฤษฎีบุคลิกภาพ เป็นสิ่งที่ได้จากปัจจัยทางชีววิทยา (biological) และพัฒนาการ (evolutionary) แม้จะไม่มี การสรุปรวมกันของทฤษฎี แต่พิจารณาว่าปัจจัยทางชีววิทยา (biological) และพัฒนาการ (evolutionary) เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง แม้กระนั้นก็ชัดเจนว่า ลักษณะที่แน่นอนของบุคลิกภาพมีส่วนประกอบทางพันธุกรรมและการสืบลักษณะนี้สืบมาจากพ่อแม่ และสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบต่อการตัดสินใจบุคลิกภาพ

1.3 ลักษณะของบุคลิกภาพที่ดี

1) ลักษณะบุคลิกภาพทางกาย เป็นลักษณะที่มองเห็นได้ง่าย ซึ่งประกอบด้วย

1.1) รูปร่าง หน้าตา เป็นลักษณะภายนอกที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่บุคคลรอบข้าง และผู้ที่มาติดต่อ บุคคลที่มีรูปร่างหน้าตาดี ย่อมได้เปรียบบุคคลอื่น แต่จะต้องอาศัยลักษณะอย่างอื่น เช่น กิริยามารยาทดี มีความเป็นกันเอง มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความสามารถในการพูดที่ดีเป็นส่วนประกอบด้วย

1.2) การแต่งกาย ผู้ที่มีบุคลิกภาพดีจะต้องแต่งกายให้ถูกกาลเทศะ มีรูปแบบของเสื้อผ้าและสีสันทันที่เหมาะสมตลอดจนมีความสะอาด การแต่งกายเป็นตัวแทนอย่างหนึ่งของคนที่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและรวดเร็ว รวมทั้งเครื่องแต่งกายเป็นตัวกำหนดระเบียบของสังคม การแต่งกายให้เหมาะสมเป็นการให้เกียรติกัน และให้ความเคารพต่อสถานที่

1.3) ความสะอาดและสุขภาพอนามัย อวัยวะส่วนต่างๆ ในร่างกายนับตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้าจะต้องสะอาดทุกๆ ส่วน ซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพอนามัยดีมีความสมบูรณ์

1.4) กิริยาท่าทาง เป็นลักษณะอย่างหนึ่งซึ่งจะสามารถสร้างความประทับใจให้กับผู้พบเห็นหรือมาติดต่อได้ ดังนั้นบุคคลจึงควรมีกิริยาท่าทางที่แสดงออกถึงความรวดเร็ว คล่องแคล่ว ว่องไว

2) บุคลิกภาพทางอารมณ์และจิตใจ เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้บุคลิกภาพทางกายให้งดงาม น่าศรัทธาเชื่อถือมากยิ่งขึ้น จึงควรมีบุคลิกภาพดังนี้

2.1) ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ คือความสามารถในการควบคุมอารมณ์ โกรธ หลง ไม่ให้เกิดขึ้นเพราะหากไม่สามารถควบคุมความโลภของตนเองไว้ได้ก็จะเกิดการคดโกง หรือหากเกิดอารมณ์ โกรธจะเกิดอาการหงุดหงิดไม่สามารถควบคุมสติ ขาดการยั้งคิดก็อาจจะทำให้การตัดสินใจผิดพลาด หรือทำงานบกพร่อง และการหลงงมงายในอบายมุข สิ่งเสพติด จะทำให้ละทิ้งหน้าที่การงานละทิ้งครอบครัว จนอาจทำให้ครอบครัวแตกแยกในที่สุด ดังนั้นบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้จะเป็นผู้ที่มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสและมีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อคนใกล้ชิดและคนรอบข้าง

2.2) มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน การที่บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่องาน จะทำให้มีจิตมุ่งมั่นในการทำงาน ทุ่มเทในการทำงานทั้งร่างกายและจิตใจและพร้อมที่จะฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ทำงานด้วยใจรักและทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ก็ย่อมได้

2.3) มีความสามารถในการตัดสินใจ บุคคลที่มีความสามารถในการตัดสินใจส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านต่างๆ รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มองเห็นผลที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการตัดสินใจของตน ซึ่งส่วนใหญ่จะให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดหรือองค์กรได้รับผลประโยชน์สูงสุด

3) บุคลิกภาพทางวาจา ลักษณะทางวาจาที่ดี

3.1) วาจาสุภาพนุ่มนวล การพูดที่ดีจะต้องพูดสุภาพนุ่มนวล และมีหางเสียง จะทำให้เป็นที่ชื่นชมรักใคร่ของคนทั่วไป และสามารถทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกคน

3.2) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและจดจำได้ง่าย บุคคลที่จะต้องติดต่อพบปะกับผู้อื่นจำนวนมากจำเป็นต้องสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจและแปลความหมายได้อย่างถูกต้อง จดจำง่าย จำเป็นต้องใช้ภาษาหรือคำพูดที่เหมาะสมกับผู้ฟัง จะทำให้เข้าใจได้ง่ายไม่สับสน หรืออาจจะต้องมีศิลปะในการจูงใจเป็นการสร้างบุคลิกภาพในการพูดได้อย่างดียิ่ง

3.3) น้ำเสียงและคำพูดที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผู้พูดจะต้องระมัดระวังให้อยู่ในลักษณะที่พอดี ไม่แข็งกระด้างหรืออ่อนหวานเกินไป เช่น กระด้าง จนเหมือนกับการกร่ำกรวด หรือนุ่มนวลมากจนเหมือนการเสแสร้งมีจริตมายาเกินพอดี ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อผู้พูด และจะต้องเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมสุภาพไม่กระทบต่อจิตใจของผู้ฟัง

3.4) ใช้ภาษาที่เหมาะสม การพูดกับผู้อื่นไม่ว่าจะต่างสถานะกันอย่างไรก็ต้องใช้น้ำเสียงหรือภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลนั้น จะต้องรู้สิ่งใดควรพูด สิ่งใดไม่ควรพูดและในการพูดจะต้องเลือกภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม

1.4 ประโยชน์ของบุคลิกภาพที่ดี

ผู้มีบุคลิกภาพดี เป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพดี สามารถปรับตัวได้ดี และส่งผลทำให้บุคลิกภาพดีด้วย ผู้มีบุคลิกภาพดีจะมีคุณลักษณะและความสามารถทางจิตใจที่สำคัญ ดังนี้

1) ความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจสภาพเป็นจริงอย่างถูกต้อง บุคคลที่มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ จะมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจสภาพความจริงทั้งความจริงภายนอกและความจริงภายใน เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคม ความรู้สึกและความต้องการของเรา

2) การแสดงอารมณ์ในลักษณะและขอบเขตที่เหมาะสม ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม แต่การควบคุมอารมณ์มากเกินไปเหตุจะมีผลร้ายคือ ทำให้มีอาการเครียดผิดปกติ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตและไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง และขาดการยับยั้งชั่งใจ

3) ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม โดยธรรมชาติของมนุษย์จะไม่ชอบอยู่ลำพัง จะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีส่วนร่วมในสังคม ต้องการได้รับการยกย่องและมีชื่อเสียงเป็นที่รักของทุกคน ตลอดจนทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ และได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น

4) ความสามารถในการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม คนเราจำเป็นต้องเลือกประกอบอาชีพที่ตนถนัด เพื่อให้ใช้ความรู้ความสามารถได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อตนเองในการทำงาน และเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

5) ความรักและความต้องการทางเพศ มีความสำคัญต่อสุขภาพจิตและส่งผลต่อบุคลิกลักษณะของบุคคล ความรักจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ความรักใคร่ผูกพันจะสร้างความปรารถนาและอุทิศตัวในการอยู่ร่วมกัน และผูกพันกับผู้อื่น ซึ่งจะสร้างความสุขความพอใจ และเกิดความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่นด้วย

6) ความสามารถในการพัฒนาตน ตนในที่นี้หมายถึง ตนที่แท้จริงและตนที่แสดงออกต่อผู้อื่น ดังนั้นผู้มีสุขภาพจิตสมบูรณ์จะมีความรู้สึกต่อตนเองในแง่ดี และเข้าใจตนเอง ในบางครั้งคนเราก็อาจจะเกิดความรู้สึกขัดข้อง ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่ตนต้องกระทำ แต่ต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้อื่น ซึ่งอาจจะทำให้กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกและความต้องการของตนเอง

1.5 การวัดบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพของบุคคลเป็นผลของพัฒนาการ ซึ่งต่อมากลายเป็นลักษณะรวมที่บุคคลแสดง พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นบุคลิกภาพจึงเป็นผลของพัฒนาการและผลของการ เข้าเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมผสมผสานกัน การจะเข้าใจบุคลิกภาพจำเป็นจะต้องรู้ เกี่ยวกับประวัติพัฒนาการของบุคคล แต่การวัดบุคลิกภาพ เราวัดจากการเข้าเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน เราคำนี้ถึงว่า ปัจจุบัน บุคคล เข้ากับคนอื่นได้ดีเพียงใด บุคลิกภาพแสดงออกได้หลายทาง ฉะนั้นจิตวิทยาจึงแบ่งบุคลิกภาพไว้ แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของแต่ละบุคคล แต่ก็มีบางอย่างที่ซ้อนกันอยู่ ซึ่งพอจะสรุปลักษณะ ของบุคลิกภาพของบุคคลได้ดังนี้

1) ลักษณะทางร่างกายและอารมณ์ (Physique and Temperament) ซึ่งได้แก่ ขนาดของรูปร่าง ความสมบูรณ์แข็งแรง ท่าทาง ตลอดจนหน้าตา นอกจากนั้นยังมีลักษณะอารมณ์ของบุคคล เป็นคนมีความมั่นคง อ่อนไหวแค่ไหน สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งมี ผลต่อคนอื่น และมีผลต่อตนเองด้วย

2) เขาวินปัญญาและความสามารถอื่น ๆ (Intellectual and Other Abilities) บุคลิกภาพรวมไปถึงสิ่งที่ทำให้บุคคลแตกต่างกันด้วย

3) ค่านิยมและความสนใจ (Interests and Values) บุคลิกภาพจะสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจตลอดจนค่านิยมที่บุคคลยึดถือ

4) ทักษะคติทางสังคม (Social Attitudes) ทักษะคติเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ เช่น แบบนิยมใช้อำนาจ จะเป็นคนที่ชอบบังคับ ใช้อำนาจ ไม่เชื่อใครง่ายๆ และมีอคติ พวก Dogmatism คิดว่าความเห็นของตนถูกต้องเสมอ หรือพวก Equalitarianism ที่เชื่อในเรื่องความเสมอภาค เท่าเทียมกัน

5) แรงจูงใจ (Motivational Disposition) บางครั้งบุคคลทำสิ่งใด เพราะมีแรงจูงใจซึ่งอาจมีทั้งจิตสำนึก (Conscious) และจิตใต้สำนึก(Unconscious) ทำให้แต่ละคนมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

6) ลักษณะการแสดงออก (Expressive and Stylistic Traits) บางครั้งเราแบ่งบุคคลเป็น style เช่น เป็นคนสุภาพ ชอบสังคม มีเหตุผล และวิจารณ์ญาณ

7) แนวโน้มของความผิดปกติทางจิต (Pathological Trends) โดยพิจารณาจากโรคจิตว่าบุคคลมีลักษณะจิตใจแตกต่างจากบุคคลอื่นแค่ไหน

2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของบุคคลและกลุ่มบุคคล เนื่องจากความคงที่ (Consistency) ความซับซ้อน (Complexity) และความหลากหลายของบุคลิกภาพ การศึกษา

บุคลิกภาพมีมาเป็นเวลายาวนานหลายปี ทำให้มีคำอธิบายและข้อสรุปมีหลายแนวคิดหลายวิธีการ เรียกว่า “ทฤษฎี” แต่ละทฤษฎีมีขีดจำกัด จุดเด่น และจุดด้อยที่ต่างกัน ซึ่งต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม เพราะแต่ละทฤษฎีพยายามอธิบายด้วยหลักการและแนวคิดที่ต่างกันออกไป บุคลิกภาพของบุคคลหนึ่ง อาจอธิบายได้ด้วยแนวคิดหนึ่ง แต่ไม่สามารถนำแนวคิดอื่นมาอธิบายได้ บุคลิกภาพบางแบบต้องใช้หลายแนวคิดมาร่วมอธิบาย แนวคิดและทฤษฎีบุคลิกภาพที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories) ทฤษฎีบุคลิกภาพของกลุ่ม فروยด์ใหม่ (The Neo-Freudian) ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบคุณลักษณะ (Trait Personality Theory) ทฤษฎีบุคลิกภาพตามรูปร่างของบุคคล (Types Personality Theory) ทฤษฎีบุคลิกภาพการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบมนุษยนิยม (Humanist Personality Theory) ทฤษฎีพัฒนาการบุคลิกภาพ (Theory of development) ซึ่งในแต่ละทฤษฎีมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories)

ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของซิกมันด์ فروยด์ (Sigmund Freud's Personality Theory)

ซิกมันด์ فروยด์ (Sigmund Freud) นักจิตวิทยาแบบจิตวิเคราะห์ คิดค้นทฤษฎีจิตวิเคราะห์กล่าวว่า บุคลิกภาพประกอบด้วย จิตของมนุษย์มีโครงสร้างของจิตเป็น 3 ส่วน Id, Ego and Super Ego เป็นพลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน จนกลายเป็นลักษณะของบุคคลจะทำงานสัมพันธ์กันไม่แยกจากกันอย่างเด็ดขาด

1.1) อิด (Id) หมายความว่าถึง ความปรารถนาเป็นต้นกำลัง และแหล่งรวมพลังงาน ที่มีพลังต่อบุคลิกภาพ Id ประกอบด้วยทุกสิ่งที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพันธุกรรมดั้งเดิม แรงกระตุ้นที่มีมาตั้งแต่แรกเกิด จัดเป็นสัญชาตญาณขั้นพื้นฐานของมนุษย์ สิ่งเหล่านี้รวมถึงความต้องการของร่างกาย ความปรารถนาทางเพศ และแรงกระตุ้นความก้าวร้าว ตามทฤษฎีของ فروยด์

Id เป็นระดับจิตใต้สำนึกและทำงานตามหลักการแห่งความสุข (Principle of Pleasure) คือ มีความปรารถนาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดเพื่อให้เกิดความพึงพอใจทั้งหมด Id แสวงหาแนวทางเพื่อให้มนุษย์ได้รับความสุข หลีกเลียงความเจ็บป่วยและความเครียดและทำให้เกิดความยินดีตามที่ร่างกายของแต่ละบุคคลที่มีความต้องการในทันที ทันใด Id ประกอบด้วยความต้องการทางชีววิทยา และสัญชาตญาณ Id ไม่มีความสามารถที่จะคิดหรือศึกษา ไม่นับว่าเป็นตรรกวิทยา และไม่สามารถชี้ว่าถูกหรือผิด ดังนั้น Id ทำงานในแนวทางที่ไม่มีเหตุผลและไม่มีศีลธรรม فروยด์ มีความเชื่อว่า บุคลิกภาพของเด็กทารกขึ้นอยู่กับ Id เกือบทั้งหมด จนกระทั่งเด็กมีการเจริญเติบโต ถึงอายุ 6 – 7 เดือน เมื่อร่างกายมีความต้องการทางชีววิทยาเกิดขึ้นก็จะเกิดความเครียดขึ้นใน Id ซึ่งต้องมีการ

พยายามผ่อนคลาย แนวโน้มของ Id พยายามที่จะลดความเครียดลงในทันทีทันใด เรียกว่าหลักการแห่งความสุข มี 2 แนวทาง ซึ่งอดีตสามารถปลดปล่อยความเครียดโดยตนเอง คือ

แนวทางที่หนึ่ง โดยผ่านการปฏิบัติการสะท้อนอย่างง่าย เช่น การจาม ซึ่งบางครั้งก็สามารถลดความเครียดลงได้

แนวทางที่สอง ใช้ความปรารถนาที่ต้องการความสำเร็จ โดยผ่านความปรารถนาที่ต้องการความสำเร็จ Id จะทำให้เกิดจินตนาการทางความคิดเป็นรูปวัตถุ ซึ่งจะทำให้เกิดความพอใจต่อความต้องการนั้น และจะเป็นการช่วยลดความเครียดได้บ้าง

ตามทฤษฎีของ فروยด์ ความฝันก็เป็นแนวทางอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการแสดงออกของความปรารถนาที่ต้องการความสำเร็จ และจะทำให้เกิดเป็นจิตสำนึก (Conscious Mind) فروยด์ยืนยันว่าความฝันเป็นสิ่งที่มีความหมาย นั่นคือ คนที่นอนหลับมีความสามารถจำเรื่องที่ตนปรารถนาจากจิตใต้สำนึกที่ปรากฏในความฝันได้ก็จะมีความรู้สึกเกิดความกังวลใจ ในกรณีที่ไม่ฝัน และบางทีก็ต้องตื่นขึ้นในเวลากลางคืน ดังนั้นความฝันที่เป็นความจริงก็จะถูกปิดบังไว้ فروยด์พบว่า บางคนรู้จักใช้สัญลักษณ์ที่คล้ายกันสำหรับความฝันที่ถูกปกปิดไว้นั้นคือ บุคคลจะต้องมีความเข้าใจถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งใช้แทนความฝันก่อนจึงจะสามารถแปลความหมายหรือทำนายความฝันที่เกิดจากจิตใต้สำนึกได้

1.2) อีโก้ (Ego) เป็นระดับจิตสำนึกบางส่วน ทำหน้าที่ตามหลักการแห่งความจริง (Reality Principle) และเชื่อแน่ว่า มีวัตถุอย่างหนึ่งที่มีความเหมาะสมหรือเป็นสภาพการณ์ที่มีความเป็นไปได้ เพื่อทำให้เกิดความพอใจต่อความต้องการของ Id ถ้าบุคคลหนึ่งมีความหิว Ego จะช่วยทำให้แต่ละบุคคลรู้จักแสวงหาอาหารมาได้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยลดความเครียดที่เกิดขึ้น จากความหิวมาจาก Id ถ้าปราศจาก Ego อิดจะต้องแสวงหาอาหาร หรือวัตถุอื่นเพื่อตอบสนองความพอใจต่อความต้องการนั้น

Ego เป็นส่วนที่มีความสำคัญของบุคลิกภาพ ทำหน้าที่ตัดสินใจให้สัญชาตญาณเกิดความรู้สึกพอใจเมื่อใด และอย่างไร ไม่เหมือนกับ Id คือ Ego มีขีดความสามารถใช้สำหรับพิจารณาตัดสินใจและอาศัยหลักการและควมมีเหตุผล และสามารถระลึกรู้ถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วเป็นส่วนช่วยชี้นำพฤติกรรมให้ได้รับความสุขสูงสุด และขจัดความเจ็บปวดให้มันน้อยที่สุด โดยรู้จักเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้เกิดความพอใจต่อความต้องการของ Id เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในระยะยาว ตัวอย่างเช่น Ego อาจจะไม่ยอมให้คนงานคนหนึ่งแสดงความก้าวร้าวต่อนายจ้างโดยตรง (ซึ่ง Id มีความรักและชอบที่จะกระทำเช่นนั้น) เพราะว่าเป็นที่ทราบดีแล้วว่าการกระทำเช่นนี้ จะทำให้นายจ้างกระทำการนอกเหนืออำนาจ และจะมีการแทรกแซงต่อการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งในอนาคตได้

1.3) ซูเปอร์อีโก้ (Super ego) เป็นระดับจิตที่อยู่ในจิตสำนึกเป็นบางส่วน มีหน้าที่ควบคุมการ แสวงหาความสุขของ Id จากแรงกระตุ้น Super ego ยอมให้ Id แสวงหาความสุขภายใต้

เงื่อนไขที่แน่นอน Super ego เป็นเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรม มโนธรรม สามารถจะบอกได้ว่า การกระทำใดถูกหรือผิดและจะยอมให้แรงกระตุ้นของ Id ได้รับการตอบสนองเป็นความสุข ก็เฉพาะการกระทำที่ถูกต้องทางด้านศีลธรรม มโนธรรม ไม่เหมือนกับ Ego ที่ยินยอมให้ Id กระทำได้ เมื่อเป็นสิ่งที่ปลอดภัยหรือมีความเป็นไปได้ Super ego เป็นสิ่งที่เกิดจากการมีประสบการณ์ โดยได้รับการถ่ายทอด ฝึกรบรรม มาจากพ่อแม่ จากการสอนทางด้านศีลธรรมของสถานศึกษา (Norms) ของสังคมที่เป็นมาตรฐานสำหรับยึดถือและปฏิบัติของบุคคลในสังคม

ระบบจิตมนุษย์ทั้ง 3 ระดับนี้ ในการทำงานตามหน้าที่ย่อมจะต้องมีการต่อสู้ มีการยอมรับ มีการปรับตัวกัน มีความขัดแย้งกัน เป็นสิ่งที่เป็ธรรมชาติ ถ้าส่วนของจิตที่เป็น Id Ego Super Ego ส่วนใดเป็นฝ่ายชนะ บุคลิกภาพของบุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมออกไปตามแนวของจิตฝ่ายที่ชนะ จิตทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว ชนิดไหนมีอำนาจเหนือกว่า บุคคลนั้นๆ ก็มักจะแสดงพฤติกรรมหนักไปทางจิตส่วนนั้น และจิตไร้สำนึกดูจะมีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมมากกว่าจิตส่วนอื่น ส่วนจะแสดงพฤติกรรมออกไปในลักษณะใด มักขึ้นกับโครงสร้างของจิต ซึ่งมี 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ อิด (id) อีโก้ (ego) และซุเปอร์อีโก้ (super ego) คำว่า "อิด" เป็นพื้นฐานดั้งเดิมของบุคคล เช่น ความอยากค้นหา ความต้องการ ความป่าเถื่อน อันถือเป็นธรรมชาติแท้ๆ ยังไม่ได้ขัดเกลา "อีโก้" เป็นพลังส่วนที่จะพยายาม หาทางตอบสนอง ความต้องการของอิด และ "ซุเปอร์อีโก้" เป็นพลังที่คอยควบคุม อีโก้ ให้อีโก้ หาหนทางที่เหมาะสมที่สุดในการสนองความต้องการของ อิด โดยเหนียวรั้ง ให้ทำอะไรอยู่ในกรอบประเพณี ถูกเหตุถูกผลให้คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดี คุณธรรม และสังคมที่แวดล้อม

2.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพของกลุ่มฟรอยด์ใหม่ (The Neo-Freudian)

1) ทฤษฎีบุคลิกภาพของจุง (Jung's Personality Theory)

คาร์ล จี จุง (Carl G. Jung) เป็นนักจิตวิทยาชาวสวิส ได้ศึกษาและพัฒนาทฤษฎีจิตวิทยาแบบจิตวิเคราะห์ จุงมีความคิดที่เชื่อว่าจิตได้สำนึกทำหน้าที่บันทึกความจำและแรงกระตุ้นทั้งหลายไว้ และทำหน้าที่ถ่ายทอดสิ่งที่จิตได้สำนึกมีการเก็บสะสมไว้ ซึ่งจะเป็นการสะท้อนกลับให้เป็น มโนภาพเรื่องราวในอดีตที่น่าตื่นเต้นของมนุษย์ได้

จุง แบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 บุคลิกภาพแบบปกปิด (Introverts) เป็นลักษณะบุคคลที่ไม่ชอบการเข้าสังคมมีเพื่อนมาก ยึดมั่นในความรู้สึกของตนเอง ไม่ชอบคบเพื่อนมาก บางขณะจะมีความรู้สึกที่ว่าเหว่ ชอบอยู่ตามลำพัง สันโดษ ชอบอ่านหนังสือ เหนงา จิตใจไม่มีความมั่นคง อารมณ์หงุดหงิดหัวน้ไหวง่ายและไม่ชอบการก้าวร้าวรุนแรง

แบบที่ 2 บุคลิกภาพแบบเปิดเผย (Extroverts) เป็นลักษณะบุคคลที่ถูกครอบงำโดยอิทธิพลจากสิ่งภายนอก มีเป้าหมายที่เป็นความจริงมาก ชอบมีประสบการณ์ด้วยตนเอง ชอบเข้าสังคม

ชอบมีเพื่อนมาก ชอบพูดมากกว่าฟัง ช่างพูด จิตใจมั่นคง ร่าเริง แจ่มใส ปรับตนเองได้ค่อนข้างดี และสามารถที่จะแสดงความก้าวร้าวรุนแรงได้ โดยขาดการควบคุมอารมณ์

ดังนั้น บุคลิกภาพทั้งแบบปกปิด และแบบเปิดเผยจะมีอยู่ในตัวของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสและสถานการณ์

จากการศึกษาต่อมาพบว่าบุคคลที่มีลักษณะเก็บตัว หรือแสดงตัวอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียวพบน้อยในสังคม บุคคลส่วนใหญ่มักจะมีลักษณะที่กำกวม (Ambiverts) คือ มีลักษณะทั้งสองแบบถ่วงดุลกันในคนหนึ่ง ๆ แต่อาจมีแบบไหนมากกว่ากันแล้วแต่สถานการณ์

ในขณะที่พรอด้มุงที่การเลี้ยงดูว่าตอนเด็กเป็นอย่างไร โตมาก็จะเป็นอย่างนั้น แต่จริงไม่เห็นด้วย จงมีความคิดว่าบุคลิกภาพเป็นผลจากการวางเป้าหมายอนาคต และประสบการณ์ปัจจุบันมากกว่า ทฤษฎีของจุงกล่าวว่ ชีวิตมนุษย์เป็นการพยายามบากบั่นที่จะบรรลุเป้าหมายในอนาคต คือ ความมีเอกภาพและบูรณภาพ (unity and perfection) โดยที่ระบบต่าง ๆ ของบุคลิกภาพสามารถทำงานร่วมกันอย่างสอดคล้องและสมดุล สามารถแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตอย่างมีวุฒิภาวะและปรับตัวได้

จุงกล่าวไว้อีกว่ จิตไร้สำนึกของบุคคลมีสองฝ่าย คือจิตไร้สำนึกส่วนตัว (Personal) และจิตไร้สำนึกส่วนรวม (Collective or Racial) ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่มีแตกต่างกัน เช่น เชื่อในเทพเจ้า ความรักแม่และเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

2) ทฤษฎีบุคลิกภาพของแอดเลอร์ (Adler's Personality Theory)

อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler) เป็นจิตแพทย์ที่ได้ค้นคว้าและพัฒนาบุคลิกภาพขึ้นมาใหม่ เรียกว่ จิตวิทยาปัจเจกชน (Individual Psychology) เชื่อในอิทธิพลของสังคม ชี้ให้เห็นว่ พฤติกรรมของบุคคลจะเป็นอย่างไรนั้นถูกกำหนดโดยสังคมนรอบตัว เช่น เศรษฐกิจ การเมือง ประเพณี วัฒนธรรม วิธีการเลี้ยงดูบุตร

แอดเลอร์ มีความเชื่อว่า บุคคลโดยพื้นฐานแล้วถูกจูงใจโดยปมด้อย บุคคลบางคนมีความรู้สึกเป็นปมด้อย เมื่อมีร่างกายพิการและมีความต้องการที่จะทำการชดเชยปมด้อยเหล่านั้น ความรู้สึกที่ตนเองมีปมด้อยทำให้เกิดแรงขับที่เรียกว่ ปมเด่น ตัวอย่างเช่น นักกวีชาวอังกฤษ ลอร์ดไบรอน (Lord Byron) ชาพิการเป็นแชมป์ว่ายน้ำ บีโธเวน(Beethoven) หูพิการได้สร้างตนเองจนได้รับความสำเร็จเป็นนักดนตรีเอกของโลก

แอดเลอร์ มีความเชื่อว่า ความรู้สึกของตนเองจะแสดงบทบาทที่สำคัญ ในการสร้างรูปแบบของบุคลิกภาพ การรู้จักสร้างตนเอง และบุคลิกภาพแบบที่รู้จักตนเอง ก่อให้เกิดความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งหลาย และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ เพราะว่ ศักยภาพนี้เป็นลักษณะพิเศษที่มีอยู่ในแต่ละบุคคล ทรรศนะจิตวิทยาของแอดเลอร์เรียกว่ จิตวิทยาปัจเจกชน (Individual Psychology)

ความรู้สึกเป็นปมด้อย (Feeling of Inferiority) แอดเลอร์ กล่าวว่าบุคคลมีความพิการทางร่างกายมีความพยายามที่จะหาทางชดเชยความบกพร่องของตนเอง โดยการฝึกอบรมอย่างเร่งรีบ เด็กผู้หญิงที่พูดติดอ่าง จะพยายามเอาชนะอุปสรรคการพูดติดอ่าง โดยการพยายามฝึกหัด จนกระทั่งสักวันหนึ่งเขาก็จะสามารถพูดได้เก่ง บางทีก็อาจจะได้เป็นผู้ประกาศข่าวทางวิทยุกระจายเสียง เด็กผู้ชายที่มีขาไม่แข็งแรงจะมีความพยายามอุตสาหะฝึกฝนตนเอง ให้กลายเป็นนักวิ่งระยะไกลที่มีชื่อเสียง จากตัวอย่างเด็กหญิงและเด็กชายที่กล่าวมาแล้วนี้ แอดเลอร์มีความเชื่อว่า ปมด้อยมิได้เกิดจากความพิการในตัวของมัน ที่ทำให้เกิดแรงมานะพยายามที่จะเอาชนะปมด้อย แต่ที่จริงแล้วเกิดจากเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น บุคคลที่มีความเป็นอิสระที่จะแปลความหมาย ความบกพร่อง ได้หลายแนวทาง หรือแม้กระทั่งว่าจะไม่ยอมรับรู้เลยก็ได้ ถ้าเขาไม่ยอมรับรู้เลยก็จะไม่ทำให้เกิดความพยายามที่จะทำลายพฤติกรรม ทำให้เกิดเป็นปมเชื่อง ขอบแสดงอำนาจความก้าวร้าวเพื่อปิดบังข้อบกพร่องของตน

แอดเลอร์ กล่าวว่า โครงสร้างบุคลิกภาพของบุคคลเกิดขึ้นจากเป้าหมาย 2 ชนิด คือ

- 1) พยายามปรับตัวให้เข้ากับสังคม (Social Adaptation)
- 2) พยายามทรงไว้ซึ่งอำนาจ (Attainment of Power)

2.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบมนุษยนิยม (Humanist Personality Theory)

ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบมนุษยนิยม แนะนำเรื่องคุณค่าของการให้ความเคารพโดยปราศจากเงื่อนไขต่อคนอื่น ซึ่งในความเป็นจริงนำไปสู่การปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพที่ดีกว่า ยึดถือแนวทางอิสระของ 2 นักทฤษฎีจิตวิทยาประกอบด้วย

1) ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบมนุษยนิยมของอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow)

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) มาสโลว์ มีทรรศนะเหมือนกับพรอยด์ มีความเชื่อเกี่ยวกับการจูงใจมนุษย์ แต่ทรรศนะของมาสโลว์มีเหตุผลที่มีความแตกต่างจากทรรศนะของพรอยด์ที่มีความเชื่อในพลังอำนาจ สิ่งที่บุคคลมีมาตั้งแต่แรกเกิด ล้วนแต่เป็นการจูงใจในทางลบ แต่มาสโลว์มีความเห็นว่า จุดอ่อนในสิ่งทีบุคคลมีมาตั้งแต่แรกเกิด ควรจะจัดให้เป็นแนวทางบวก ควรจะได้รับการสนับสนุนให้เกิดการจูงใจ เพื่อให้มนุษย์สามารถมีชีวิตอยู่รอดได้ จัดเป็นพลังอำนาจที่ดีที่สุด และเป็นการจูงใจที่จะต้องกระทำในทันที มาสโลว์มีความเห็นว่า ถ้าตราบใดที่มนุษย์ยังมีความอดอยากหิวโหยอยู่ สิ่งที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับเขาก็คืออาหารนั่นเอง ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้มีการเสนอแนะว่า เมื่อมนุษย์ได้รับความต้องการขั้นพื้นฐานจนเป็นที่พึงพอใจแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการในลำดับขั้นที่สูงต่อไปให้ปรากฏเห็นอยู่เสมอ

ตามทรรศนะของมาสโลว์มีความเชื่อว่า ความต้องการตามลำดับขั้นทั้งหมดเป็นความต้องการของมนุษย์ที่มีมาตั้งแต่แรกเกิด แต่มนุษย์ที่มีความต้องการตามลำดับขั้นในขั้นที่สูงขึ้น มนุษย์

จึงต้องการ การชี้แนะในการกระทำ เมื่อมนุษย์ได้รับความพึงพอใจในลำดับขั้นความต้องการขั้นพื้นฐาน คือ ได้รับอาหารเพียงพอแล้ว และมีความปลอดภัยในชีวิตแล้ว ก็เป็นสิ่งที่เชื่อแน่ว่า มนุษย์ก็จะถูกจูงใจให้มีความต้องการทางสังคม หรือมีความต้องการการยอมรับ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและจะได้รับการยอมรับนับถือเป็นอย่างสูง เขาก็จะเป็นผู้ที่รู้จักและมีความเข้าใจโลกของเขา หรือจัดเป็นการสร้างสุนทรียภาพแห่งความพอใจที่บริสุทธิ์ มนุษย์สามารถจะประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย เขาจะกลายเป็นบุคคลที่มีความสามารถมากที่สุดตลอดไปและมีความสามารถหลายอย่าง หรือเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จชีวิต ดังนั้นแต่ละบุคคลจะมีความสามารถในการพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดีที่สุด

ตามแผนการของมาสโลว์ สังคมควรจะมีส่วนช่วยทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า บุคคลทุกคนสามารถจะได้รับความพึงพอใจในความต้องการขั้นพื้นฐานทางด้านสรีระ แต่ควรจะให้เขาได้มีการพัฒนาความต้องการในลำดับความต้องการขั้นต่อไปอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการรักษาและควบคุมทางสังคมเหนือสัญชาตญาณของบุคคล มาสโลว์มีความรู้สึกที่ สังคมจะต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมบุคคลที่มีความอ่อนแอ โดยการเพิ่มการจูงใจให้มากขึ้น การที่มนุษย์มีแต่การกระทำความเลวก็เป็นสิ่งที่ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้เนื่องจากเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่บุคคลถูกขัดขวางในความต้องการขั้นพื้นฐาน ดังนั้นบุคคลก็ไม่สามารถทำหน้าที่ตามแรงขับที่เพิ่มขึ้นได้ บุคคลแจะจะมีพฤติกรรมที่มีความเห็นแก่ตัวหรือกระทำการก่อเหตุร้ายแรง เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นไม่เคยได้รับความต้องการตามลำดับขั้นในระดับขั้นที่ต่ำที่สุดเพราะว่าบุคคลเหล่านั้นมีความต้องการมากเกินไป ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เข้าต้องกลับมาอยู่ในลำดับความต้องการขั้นต่ำที่สุด แต่ก็ยังเปิดโอกาสให้เขามีแนวทางไปสู่ความสำเร็จสูงสุดในชีวิตได้

ในการศึกษาความสัมพันธ์เหล่านี้ มาสโลว์ได้ให้ความสนใจมิใช่แต่เพียงผู้ป่วยที่มีปัญหาทางด้านจิตวิทยาเท่านั้น แต่ได้ให้ความสนใจแก่บุคคลที่มีความรู้สึกที่ใกล้จะประสบความสำเร็จในชีวิตถึงแม้ว่าบุคคลเหล่านี้จะไม่มีความสำเร็จในตนเอง ซึ่งเขาอาจจะเป็นบุคคลที่มีความดีอื่น โมโหง่ายไม่เป็นประโยชน์หรือแม้กระทั่งเป็นบุคคลที่น่าสงสาร บุคคลเหล่านี้แต่ละบุคคลมี ศักยภาพเกือบเต็มที่ให้แก่ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein) และอีเลียเนอร์ รูสเวลท์ (Eleanor Roosevelt) แต่บุคคลทั้งสองนี้ก็ได้มีผลงานสำเร็จเต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ สำหรับการทำงานทุกชนิดที่ผ่านมาตลอดชีวิต

2) ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบมนุษยนิยมของคาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers)

คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers) มีความเห็นว่า ธรรมชาติของมนุษย์เป็นสิ่งที่ดีและมีความสำคัญมาก โดยมีความพยายามที่จะพัฒนาร่างกายให้มีความเจริญเติบโตอย่างมีศักยภาพสูงสุด โรเจอร์ส ตั้งทฤษฎีขึ้นมาจากการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของคนไข้จากคลินิกการรักษาคนไข้ของเขา และได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่เกิดจากสุขภาพเป็นอย่างมาก ทฤษฎีของโรเจอร์เน้นถึงเกียรติของบุคคล ซึ่งบุคคลมีความสามารถที่จะทำการปรับปรุงชีวิตของตนเองเมื่อมีโอกาสเข้ามามีใจจะเป็นเพียงแต่เหยื่อในขณะที่มีประสบการณ์ในสมัยที่เป็นเด็ก หรือจากแรงขับของจิตใต้สำนึก แต่ละ

บุคคลจะรู้จักการสังเกตสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเรา โดยมีแนวทางเฉพาะของบุคคล กล่าวได้ว่า เป็นกา
รับรู้สภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งมีความสำคัญมาก โรเจอร์ เชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีตัวตน 3 แบบ คือ

2.1) ตนที่ตนมองเห็น (Self Concept) ภาพที่ตนเห็นเองว่าตนเป็นอย่างไร มีความรู้
ความสามารถ ลักษณะเพราะตนอย่างไร เช่น สวย รวย เก่ง ต่ำต้อย ขี้อาย ฯลฯ การมองเห็นอาจจะไม่
ตรงกับข้อเท็จจริงหรือภาพที่คนอื่นเห็น

2.2) ตนตามที่เป็นจริง (Real Self) ตัวตนตามข้อเท็จจริง แต่บ่อยครั้งที่ตนมองไม่
เห็นข้อเท็จจริง เพราะอาจเป็นสิ่งที่ทำให้รู้สึกเสียใจ ไม่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น เป็นต้น

2.3) ตนตามอุดมคติ (Ideal Self) ตัวตนที่อยากมีอยากเป็น แต่ยังไม่มีไม่เป็นใน
สภาวะปัจจุบัน เช่น ชอบเก็บตัว แต่อยากเก่งเข้าสังคม เป็นต้น

ถ้าตัวตนทั้ง 3 ลักษณะ ค่อนข้างตรงกันมาก จะทำให้มีบุคลิกภาพมั่นคง แต่ถ้าแตกต่างกัน
กันสูง จะมีความสับสนและอ่อนแอด้านบุคลิกภาพ

โรเจอร์วางหลักไว้ว่า บุคคลถูกกระตุ้นโดยความต้องการสำหรับการยอมรับนับถือ
ทางบวก นั่นคือความต้องการความรัก การยอมรับและควมมีคุณค่า บุคคลเกิดมาพร้อมกับความ
ต้องการการยอมรับนับถือในทางบวก และจะได้รับการยอมรับนับถือ โดยอาศัยการศึกษาจากการ
ดำเนินชีวิตตามมาตรฐานของบุคคลอื่น

ทฤษฎีของโรเจอร์กล่าวว่า “ตนเอง” (Self) คือการรวมกันของรูปแบบค่านิยม เจตคติ
การรับรู้และความรู้สึก ซึ่งแต่ละบุคคลมีอยู่และเชื่อว่าเป็นลักษณะเฉพาะของเขาเอง ตนเองหมายถึง
ฉันและตัวฉัน เป็นศูนย์กลางที่รวมประสบการณ์ทั้งหมดของแต่ละบุคคล ภาพพจน์นี้เกิดจากการที่แต่ละ
บุคคลมีการเรียนรู้ตั้งแต่วัยเริ่มแรกชีวิต ภาพพจน์นั้นเองสำหรับบุคคลที่มีการปรับตัวดีก็จะมีการ
เปลี่ยนแปลงอย่างคงที่และมีการปรับตัวตามประสบการณ์ที่แต่ละคนมีอยู่

การสังเกตและการรับรู้เป็นเรื่องของตนเองที่ปรับให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมในการ
ทำงาน ตัวอย่าง เช่น พนักงานบางคนมีการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อสภาพสิ่งแวดล้อมในการ
ทำงานและการเป็นผู้นำ

2.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ความเข้าใจ สภาพการณ์ และพฤติกรรม ทำไมแต่ละบุคคลจึงแสดงการกระทำที่แตกต่างกัน ทั้งที่ใน
สภาพการณ์ที่เหมือนกันและทำไมในบุคคลคนเดียวกันจะแสดงการกระทำด้วยความยุติธรรมในโอกาส
ที่ต่างกัน นักพฤติกรรมมีความเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าแต่ละบุคคลจะรู้จักการใช้ลักษณะเฉพาะ
บุคคลตามแต่ละสภาพการณ์

1) ทฤษฎีบุคลิกภาพการเรียนรู้ทางสังคมของวอลเตอร์ มิสเชล (Walter Mischel)

วอลเตอร์ มิสเชล (Walter Mischel) มีความเชื่อว่าประวัติศาสตร์เป็นรางวัลที่บุคคลเคยได้รับและเป็นประสบการณ์ในสภาพการณ์ที่เหมือนกัน เป็นความสามารถในการตอบสนองต่อสภาพการณ์ ความเข้าใจที่เป็นลักษณะเฉพาะต่อสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น การให้คุณค่าความสำคัญต่อสิ่งเร้าโดยเฉพาะ เช่น เงิน หรือการเข้ากับบุคคลอื่นได้ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลที่อยู่รอบตัวเขา และความสำคัญในการพยากรณ์บุคลิกภาพอีกด้วย นักทฤษฎีลัทธิพฤติกรรมเน้นบทบาทความคิดของแต่ละบุคคล ความรู้สึกและการคาดหวังในบุคลิกภาพ เรียกว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

การศึกษาบุคลิกภาพโดยใช้วิธีการเรียนรู้ทางสังคม เน้นตัวบุคคล สิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมล้วนแต่เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญ ถึงแม้ว่าพฤติกรรมจะเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้การตัดสินใจ โดยอาศัยสภาพการณ์ที่มีตัวบุคคลอยู่ในสภาพการณ์นั้น กระบวนการความเข้าใจ ประสบการณ์ที่เคยผ่านมาแล้วและบุคคลอื่นจะช่วยทำให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และมีส่วนช่วยทำให้แต่ละบุคคลเกิดแนวทางปรับปรุงพฤติกรรมตามสภาพการณ์นั้น นักทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเป็นจำนวนมากเห็นว่าพฤติกรรมคือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของแต่ละบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว

2) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory)

แอลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) นักทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่มีชื่อเสียงชี้ให้เห็นว่า กระบวนการความเข้าใจเป็นศูนย์กลางของการกระทำทั้งหลาย แบนดูรามีความเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพในการใช้สัญลักษณ์เป็นกระบวนการ และสามารถเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ตนเองให้เป็นการนำไปสู่การกระทำในอนาคต บุคคลมีความสามารถสร้างสรรค์วิหยาการใหม่ด้วยการลงมือกระทำ โดยการรู้จักใช้ความรู้และพลังอำนาจในการรู้จักใช้สัญลักษณ์พฤติกรรมของบุคคลมิใช่อาศัยเพียงแต่ประสบการณ์ที่เคยผ่านมาแล้วและมีใช้ปฏิกิริยาตอบสนองในทันทีทันใดต่อ สิ่งแวดล้อม แต่เป็นการควบคุมโดยความคิดที่มองเห็นการณ์ไกล นั่นก็คือ อนาคตที่วางแผนไว้ ล่วงหน้าหรือกำหนดลำดับขั้นของการกระทำไว้เป็นการล่วงหน้า ส่วนมากพฤติกรรมของแต่ละบุคคลถูกจูงใจและควบคุมโดยมาตรฐานภายในตัวบุคคล การประเมินผล ปรับความคิดและ พฤติกรรมได้ รูปแบบของความคิดที่มีผลต่อการกระทำทั้งหลาย แบนดูรามีความเชื่อว่า บุคคลมีการตัดสินใจโดยการใช้ความสามารถของตนที่จะจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อสภาพการณ์ที่ต่างกัน นั่นก็คือศูนย์กลางที่เรียกว่า ประสิทธิภาพของตนเอง

อิทธิพลที่เกิดจากประสิทธิภาพการทำงานของคุณบุคคล เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดการกระทำโดยใช้ความอดทนในกิจกรรมแต่ละอย่าง และถ้าเป็นงานที่บุคคลนั้นมีความกระตือรือร้นหรือมีความศรัทธา บุคคลนั้นก็สามารถเลือกระดับประสิทธิภาพการทำงานของเขาได้ การรู้จักสังเกต

ตัวอย่างบุคคลอื่นที่มีความสำเร็จในการทำงาน เป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางฐานะความเป็นอยู่ในการดำรงชีพของตนเองได้ดีขึ้น

แบนดูรามีความเห็นว่าการกระทำทั้งหลายของบุคคลเกิดขึ้นได้จากพฤติกรรม ความเข้าใจปัจจัยส่วนบุคคลและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม การกระทำของแต่ละบุคคลจะมีพลังแตกต่างกัน โดยจะแปรตามสภาพการณ์ เงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมในขณะใดขณะหนึ่งซึ่งจะมีพลังอิทธิพลต่อพฤติกรรม เช่น เมื่อคนกระโจนลงในน้ำลึก ทุกคนจะพยายามว่ายน้ำขึ้นมา การเรียนรู้โดยใช้การสังเกตจากบุคคลอื่น เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ แบนดูร่า กล่าวว่า บุคคลรู้จักสังเกต พฤติกรรมของบุคคลอื่น และรู้จักดูว่าหลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วผลที่ตามมาจะได้รับรางวัลหรือการลงโทษ ถึงแม้ว่าพฤติกรรมจะถูกควบคุมโดยลำดับขั้นต่างๆ แต่ยังมีผลต่อความ เข้าใจและการประเมินสภาพการณ์ของบุคคล

2.5 ทฤษฎีบุคลิกภาพตามรูปร่างของบุคคล (Types Personality Theory)

1) ทฤษฎีบุคลิกภาพตามรูปร่างของบุคคลของวิลเลียม เชลดอน (William Sheldon)

วิลเลียม เชลดอน (William Sheldon) มีความเชื่อว่าบุคลิกภาพแต่ละบุคคล มีส่วนสัมพันธ์กับคุณสมบัติ รูปร่างของบุคคล เชลดอนได้ทำการวิเคราะห์รูปร่างชายหนุ่มจำนวนหลายพันคน และสามารถสรุปได้ว่ารูปร่างแบบพื้นฐานแบ่งเป็น 3 แบบ คือ

1.1) รูปร่างอ้วน (Endomorphy) มีลักษณะรูปร่างอ้วน เนื้อนุ่มและลำตัวมีขนาดกลม รูปร่างไม่ดี มีน้ำหนักมาก รับประทานอาหารมาก มีความเชื่องช้าอืดอาด ไม่สะอาด มีเพื่อนมาก มีนิสัยชอบการเข้าสมาคม ชอบการนอนและการกิน ชอบให้ร่างกายสบายและเป็นบุคคลที่มีความสุข

1.2) รูปร่างลำสัน (Mesomorphy) มีลักษณะรูปร่างแข็งแรง มีมัดกล้ามเนื้อ มีการพัฒนาทางร่างกายมีกล้ามเนื้อแข็งแรงมองดูดี มีเพื่อนมาก มีความสุข มีคนชอบมาก มีความประณีต มีความเร็ว ชอบช่วยเหลือบุคคลอื่น มีลักษณะรูปร่างแบบนักกีฬา ชอบการต่อสู้ มีพลังชอบการผจญภัย ชอบการออกกำลังกายและมีความกล้าหาญ

1.3) รูปร่างผอม (Ectomorphy) มีลักษณะรูปร่างที่กล้ามเนื้อและกระดูกยังไม่ได้รับการพัฒนา หน้าอกแบนราบ ลำตัวมีขนาดบางและอ่อนแอ ศีรษะมีขนาดใหญ่กว่าปกติ มีน้ำหนักเบา รับประทานอาหารได้น้อย ชอบความเงียบ มีความวิตกกังวลใจ มีความหวาดกลัวไม่ชอบการต่อสู้ มีคุณสมบัติที่มีจิตสำนึกของตัวเอง มีอารมณ์อ่อนไหว มีความกังวลใจ ชอบอยู่ตามลำพัง ชอบการใช้ความคิด เป็นต้น

ตามทฤษฎีบุคลิกภาพที่เชลดอนจำแนกรูปร่างบุคคลไว้ทั้ง 3 รูปแบบ เราจะพบว่าบุคคลเป็นจำนวนน้อยมากที่มีรูปร่างเหมือน แต่ก็ยังมีบุคคลอีกเป็นส่วนใหญ่ที่มีรูปร่างไม่เหมือน แต่

อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญและควรระลึกว่า บุคคลส่วนมากจะมีรูปร่างแบบผสมตามทฤษฎีบุคลิกภาพของเชลดอน

2.6 ทฤษฎีพัฒนาการบุคลิกภาพ

1) ทฤษฎีพัฒนาการบุคลิกภาพของอีริกสัน (Erikson's Theory of development)

อีริกสัน เอช อีริกสัน (Erikson H. Erikson) มีความคิดเห็นว่าพัฒนาการทางบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกช่วงของชีวิต มิใช่สำคัญเฉพาะพฤติกรรมในช่วงแรกของชีวิตที่อยู่ใน Critical Period เท่านั้น ซึ่งพัฒนาการของมนุษย์มิได้เป็นไปเพื่อสนองความสุขความพึงพอใจทางด้านสรีระเท่านั้น แต่จะต้องขึ้นอยู่กับสภาพทางจิต - สังคม ซึ่งหมายถึงลักษณะการอบรม เลี้ยงดู สัมพันธภาพระหว่าง พ่อ - แม่ ตลอดจนอิทธิพลของวัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ ซึ่งเด็กจะแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม (Self - Concept) และความรู้สึกนี้เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ซึ่งจะเป็นเรื่องที่ติดต่อกันไปตลอดชีวิต

ในแต่ละขั้นตอนของพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่อีริกสันเสนอไว้มีโอกาสที่จะพัฒนาไปได้ไม่ทางบวก ก็ทางลบ ซึ่งมี 8 ขั้นตอนด้วยกัน อีริกสันมีความเห็นว่าพัฒนาการทางบุคลิกภาพเกิดขึ้นได้เนื่องจากคนมีการติดต่อสัมพันธ์กับสังคม ดังนั้นจึงเน้นที่สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและสังคมในแต่ละขั้นของการพัฒนาจะมี “ช่วงวิกฤต” (Critical Period) สำหรับที่จะพัฒนาเรื่องนั้น ๆ ซึ่ง อีริกสันหมายถึงผู้ที่มีบุคลิกภาพจิตดี ซึ่งจะเป็นลักษณะของคนที่สามารถเผชิญปัญหาหรือแก้ปัญหาทั้งปัญหาที่เกิดจากภายในตนเองและปัญหาจากภายนอก ด้วยการที่สามารถจัดระบบระเบียบความคิดและสามารถตัดสินใจได้

ในทางตรงกันข้ามถ้าในช่วงชีวิตใด พัฒนาการเป็นไปในทางลบมากกว่า เด็กผู้นั้นจะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพไม่สมบูรณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้ที่มีปัญหาในการปรับตัว นอกจากนั้นยังอธิบายว่า ถ้าพัฒนาการของ ego ในตอนแรกเป็นไปด้วยดีก็จะไปช่วยพัฒนา ego ในขั้นที่ 2 ต่อไป แต่ถ้าพัฒนาการในขั้นแรกไม่ดี ขั้นที่ 2 อาจจะไปพัฒนาไปในทางดีได้ ถ้าได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสมในช่วงนั้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามอีริกสันชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลที่แต่ละขั้นมีต่อกันโดยที่พัฒนาการในขั้นหลังจะได้รับอิทธิพลจากขั้นก่อนนั้น

2.7 ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบคุณลักษณะ (Trait Personality Theory)

ทฤษฎีคุณลักษณะ กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สามารถทำความเข้าใจ และระบุคุณสมบัตินั้นพื้นฐานที่ทำให้เกิดพฤติกรรมมนุษย์ และนับรวมไปถึงองค์ประกอบของพฤติกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงความอดทน พื้นฐานจิตใจ และรวมถึงพฤติกรรมในสภาวะเหตุการณ์ต่างๆ

หลักการเบื้องต้นของทฤษฎีเทรท คือ การจำแนกบุคคลตามแนวโน้มของลักษณะนิสัย (Trait) และวิธีการแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยแต่ละบุคคลจะแสดงออกแตกต่างกัน ในสถานการณ์ที่ต่างกัน นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้จะพยายามเสาะหารายชื่อลักษณะนิสัยเป็นคำสั้น ๆ ที่จะใช้อธิบายนิสัยของคนทั่วไป ลักษณะเด่นของทฤษฎีเทรท (Trait Theory) ประการแรก คือ ความคงที่ (Consistency) บุคคลจะมีคุณลักษณะโดดเด่นหลาย ๆ อย่างภายในตัว และจะแสดงคุณลักษณะนั้นออกมาในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน ถ้าเรารู้จักลักษณะนิสัยของบุคคลใด เราจะสามารถทำนายพฤติกรรมของเขาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ประการที่สอง คือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) ทฤษฎีนี้มีแนวคิดที่ว่าแต่ละคนประกอบด้วยกลุ่มลักษณะนิสัยหลายอย่างซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัว ไม่มีใครเหมือนใคร แนวคิดร่วมกันของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้คือ การค้นหาและอธิบายลักษณะนิสัยพื้นฐานของบุคคล เพื่ออธิบายบุคลิกภาพของบุคคลนั้น นักจิตวิทยาที่สำคัญในกลุ่มนี้ได้แก่ อัลพอร์ต (Allport), แคทเทลล์ (Cattell) และไอแซนค์ (Eysenck)

1) ทฤษฎีลักษณะบุคคลของอัลพอร์ต (Allport's Trait Theory)

อัลพอร์ต (Allport, 1955) เชื่อว่า บุคลิกภาพของบุคคลมีลักษณะเป็นหนึ่งเดียวและมีความคงที่พอสมควร เป็นอย่างไรก็มักจะอยู่อย่างนั้น และส่งผลสู่การแสดงตัวในภาวะต่างๆ ของบุคคล บุคลิกภาพของบุคคลถูกกำหนดจาก เทรท (Trait) ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยหรือความเคยชิน เทรทมีมากมายหลายประการ ไม่มีเทรทใดตายตัวในแต่ละบุคคลบุคคลจะแสดงลักษณะเทรทใด ๆ โดดเด่นออกมานั้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพลังกดดันทางสังคมในขณะนั้น

อัลพอร์ต (Allport) อธิบายว่า เทรทของบุคคลมี 3 ประเภท ได้แก่

1.1) Cardinal Traits คือ Trait ที่โดดเด่นในตัวบุคคลในแง่ใดแง่หนึ่ง มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของบุคคลเกือบทุกด้าน เป็นลักษณะเด่นของบุคคลที่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนไม่สามารถซ่อนเร้นได้ มีลักษณะเหนือลักษณะอื่นทั้งหมด เป็นลักษณะที่เราใช้เป็นบุคลิกภาพ อ้างอิง (Reference Personality)

พวกมีลักษณะเด่น พวกนี้มักมีร่างกายสูงใหญ่ หรือหน้าตาดี หรือมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว ซึ่งอาจเป็นน้ำเสียง ท่าทาง การพูด การเคลื่อนไหว หรือแม้กระทั่งท่าทีปฏิบัติต่อผู้อื่น

1.2) Central Traits เป็นกลุ่มลักษณะนิสัยของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีอยู่ภายในตัวบุคคลมากบ้างน้อยบ้าง เป็นลักษณะที่บุคคลมีร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เช่น ความรักพวกพ้อง ความทะเยอทะยาน ความเชื่อมั่นในตัวเอง เป็นต้น

พวกที่มีลักษณะกลาง พวกนี้มักมีร่างกายธรรมดาแบบคนส่วนใหญ่ทั่วไป ลักษณะต่างๆ เป็นกลาง ๆ ไม่เด่น ไม่ด้อย แต่ก็ไม่มีลักษณะพิเศษที่น่าสนใจ มักผสมผสานกลมกลืนไปกับคนส่วนใหญ่

1.3) Secondary Traits เป็นลักษณะนิสัยที่ไม่โดดเด่นมากนักภายในตัวบุคคล เป็นทัศนคติของบุคคลในการตอบโต้สถานการณ์ต่าง ๆ อัลพอร์ต (Allport) เน้นความเป็นเอกลักษณ์บุคคล โดยเชื่อว่าแม้ว่าบุคคลจะมี เทรตเหมือนกัน แต่การแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ และระดับความรุนแรงจะแตกต่างกัน ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

พวกที่มีลักษณะด้อย พวกนี้มักมีรูปร่างเตี้ยหรือตัวเล็ก หน้าตาไม่ดี หรือมีลักษณะบางประการที่เป็นปมด้อยของตน

ลักษณะทั้ง 3 ประการดังกล่าว มีผลต่อวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น พวกมีปมด้อย ซื่อาย เมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ต้องปรากฏตัวในงานใหญ่ หรือต้องกล่าวในที่ประชุม หรือพบคนแปลกหน้า พวกนี้มักหลีกเลี่ยง วิตกกังวล ทำอะไรจะงะมิดพลาด และแยกตัวเอง แต่ถ้าเป็นพวกมีลักษณะเด่น ก็จะเชื่อมั่นในตนเอง แสดงออกได้โดยเหมาะสม ส่งผ่าเผย สิ่งเหล่านี้มักส่งผลให้ทำอะไรได้สำเร็จ หรือเป็นที่ยอมรับทั่วไป สำหรับผู้บริหาร หากมีลักษณะเด่นประจำตัวมักเป็นปัจจัยให้งานดีขึ้น แต่ถ้าขาดลักษณะเด่นก็ต้องใช้ความพยายามมากขึ้นที่จะสร้างความน่าเชื่อถือศรัทธา หรือหาแนวทางฝึกฝนพัฒนาตนให้มีความคล่องตัว ให้เหมาะสมสอดคล้องกับงานตามบทบาทหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในงานที่ทำ

2) ทฤษฎีของเรย์มอนด์ บี แคทเทลล์ (Raymond B. Cattell's Trait Theory)

เรย์มอนด์ บี แคทเทลล์ (Raymond B. Cattell) ได้ทำการศึกษาลักษณะนิสัยของคน ซึ่งบรรยายโดยใช้คำคุณศัพท์ 17,953 คำ ตามที่ Allport และ Odbert รวบรวมไว้ และใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) แยกแยะออกเป็นลักษณะนิสัยส่วนผิว (Surface Traits) ของบุคคลที่สังเกตได้จากพฤติกรรมภายนอก เป็นชุดลักษณะนิสัยที่เข้ากลุ่มกัน และมีค่าสหสัมพันธ์สูงในบุคคลเดียวกัน ต่อจากนั้นเขาได้รวบรวมลักษณะนิสัยส่วนผิวให้มีรายการสั้นเข้าไปอีก โดยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบลักษณะส่วนผิวหลาย ๆ ลักษณะที่เกาะกลุ่มกัน จนเหลือลักษณะบุคลิกภาพพื้นฐานที่เรียกว่าลักษณะนิสัยซ่อนเร้น (Source Traits) ซึ่งเป็นพฤติกรรมต้นเงื่อนจริง ๆ มีอยู่ 16 ลักษณะและมีลักษณะค้ำกันเป็นคู่เป็นตัวเร้าสำคัญที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพภายนอก ลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 16 ลักษณะดังกล่าว แคทเทลล์ (Cattell) ได้สร้างเป็นแบบทดสอบเพื่อวัดบุคลิกภาพ เรียกว่า 16 PF (Sixteen Personality Factors) เป็นมาตรวัดในลักษณะสองขั้ว (มีความหมายตรงข้ามในมิติเดียวกัน) นับเป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมอย่างมากในยุคปัจจุบันมีผู้แปลแบบทดสอบนี้เป็นภาษาต่างๆ หลายภาษา นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยทางบุคลิกภาพ และนิยมใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกความถนัดในอาชีพ หรือความถนัดทางการศึกษาของบุคคล

นอกจากอัลพอร์ต (Allport) และแคทเทลล์ (Cattell) แล้วไอแซกส์ (Hans Eysenck) เป็นอีกผู้หนึ่งที่อธิบายบุคลิกภาพโดยจัดกลุ่มลักษณะนิสัย (Trait) และใช้กระบวนการทางสถิติด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เช่นเดียวกับแคทเทลล์ (Cattell) เขาแบ่งกลุ่มนิสัยออกเป็น

2 มิติ มิติหนึ่งคืออารมณ์มั่นคงคู่ค้ำกับอารมณ์หวั่นไหว (Emotional Stability-Neuroticism) อีกมิติหนึ่งคือ เก็บตัวคู่ค้ำกับแสดงตัว (Introvert-Extraversion) หรือที่เรียกว่า “Big Two” ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 มิตินี้ สามารถกำหนดลักษณะนิสัยได้ถึง 32 ลักษณะ และได้พัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพ MPI (Maudsley Personality Inventory) ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของลักษณะนิสัย 2 มิติ ดังกล่าว ทฤษฎีของไอเซนเบิร์ก (Eysenck) คล้ายๆ กับทฤษฎีเทรท (Trait Theory) ของท่านอื่นๆ ตรงที่มีการวิเคราะห์บุคลิกภาพด้วยกระบวนการทางสถิติ แต่มีความแตกต่างจากทฤษฎีอื่นในประเด็นที่เขาได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยทางชีวภาพว่าเป็นตัวกำหนดลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลมากกว่าปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นจุดสำคัญในทฤษฎีเทรท (Trait Theory) อื่นๆ

3) ทฤษฎีของสจิวต์ ไดมอนด์ (Stuart Dimond)

นักจิตวิทยาชาวอังกฤษอีกท่านหนึ่ง ชื่อ สจิวต์ ไดมอนด์ บอกว่า บุคลิกภาพ เป็นหน้าที่และการทำงานของสมอง ซึ่งเหมือนกับทฤษฎีของ ฮานส์ ไอเซนเบิร์ก (Hans Eysenck's theory) ที่ว่าบุคลิกภาพ ถูกกำหนดด้วยพันธุกรรม เหมือนกับ สายนิ้วมือที่จะมีลายต่าง ๆ หรือ รอยหยักในสมองก็จะถูกกำหนดโดย พันธุกรรมเช่นกัน

บุคลิกภาพ โดยทั่วไปของคนเรา ตามทฤษฎีของไดมอนด์จะมี 8 ประเภทด้วยกัน

ประเภทที่ 1 พวกที่ชอบมอง ชอบดู (Visualist)

ประเภทที่ 2 พวกชอบฟัง (Audist)

ประเภทที่ 3 พวกที่ชอบยั่วยวน (Sexist)

ประเภทที่ 4 พวกชอบมีกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา (Motorist)

ประเภทที่ 5 พวกที่ชอบพูด ชำนาญเรื่องภาษา (Linguist)

ประเภทที่ 6 พวกที่ชอบเกี่ยวกับรูปร่าง จินตนาการ ภาพพจน์ (Spacist)

ประเภทที่ 7 พวกที่ชอบแสดงความรู้สึก พวกมีอารมณ์หลงใหล (Emotionist)

ประเภทที่ 8 พวกก้าวร้าว พวกที่ชอบประสานงาน ชอบทะเลาะ (Aggressist)

4) ทฤษฎีของแมคเคร (McCrae's theory) และทฤษฎีของคอสตา (Costa's theory)

แมคเครและคอสตา ให้คำนิยามของบุคลิกภาพต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นพวกประสาท กังวลตลอดเวลา ไม่มีความมั่นใจ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง เป็นคนรู้สึกผิดบ่อย ๆ (Neuroticism)

กลุ่มที่ 2 เป็นพวกที่ชอบพูดชอบคุย ชอบสังคม รักสนุก มีอารมณ์รักใคร่ง่าย ๆ (Extraversion)

กลุ่มที่ 3 เป็นพวกที่กล้า ชอบแสดงออก มีจินตนาการ ภาพพจน์ (Openness)

กลุ่มที่ 4 เป็นพวกที่รู้จักเห็นอกเห็นใจ อบอุ่น น่าไว้วางใจ ให้ความร่วมมือ (Agreeableness)

กลุ่มที่ 5 เป็นพวกที่เชื่อใจได้ ทำอะไรมีจุดมุ่งหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ (Conscientiousness)

ในการศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีบุคลิกภาพในกลุ่มทฤษฎีเทรทหรือทฤษฎีลักษณะนิสัย (Trait Theory) มาใช้ในการศึกษา โดยศึกษาองค์ประกอบบุคลิกภาพตามแนวคิดที่เรียกว่า บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (The Big Five)

3. ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

3.1 แนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

ดิกแมน (Digman, 1996, pp. 1-20) ได้ศึกษาความเป็นมาของแนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ซึ่งมีความเป็นมาดังนี้ คือ

เวบบ์ (Webb, 1915) ได้ศึกษาเพิ่มเติมจากงานของสเปียร์แมน (Spearman, 1904) ที่ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบทั่วไปทางปัญญา (General Factor (g) of Intelligence) ผลการศึกษาพบองค์ประกอบบุคลิกภาพ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทั่วไปทางปัญญา (General Factor of Intelligence) เรียกว่า องค์ประกอบ g และองค์ประกอบเจตนาธรรม (Will) เรียกว่า องค์ประกอบ w ซึ่งประกอบด้วยลักษณะของ การไม่ละทิ้งงาน (tendency not to abandon tasks) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (Perseverance in The face of Obstacles) และความจริงจัง (Conscientiousness)

การ์เนตต์ (Garnett, 1919) นำค่าสหสัมพันธ์ที่ได้จากการศึกษาของ เวบบ์ มาวิเคราะห์อีกครั้ง และสรุปว่ามีองค์ประกอบที่ 3 ด้วยคือ องค์ประกอบความเฉลียวฉลาด (cleverness) หรือ องค์ประกอบ c ซึ่งเป็นองค์ประกอบนี้คือ องค์ประกอบแบบแสดงตัว (extraversion) ของ Big Five นั่นเอง ปัจจุบันเรียกว่า 3 องค์ประกอบนี้ว่า “องค์ประกอบของเวบบ์-การ์เนตต์ (Webb-Garnett Factors)”

แคทเทลล์ (Cattell, 1943) ได้นำคำศัพท์แสดงลักษณะนิสัยที่รวบรวมโดยอัลพอร์ทและออดเบิร์ต (Allports & Odbert, 1936) มาศึกษาวิเคราะห์ และสร้างเป็นมาตรวัดชั่วคราว 35 คู่ โดยนำหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้วยวิธี Oblique Rotational Procedures (การหมุนแกนแบบยอมให้องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน พบว่าหลังจากหมุนแกนแล้ว จะได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ แต่แคทเทลล์ (Cattell) สรุปการศึกษาดังกล่าว ว่าองค์ประกอบที่ได้ไม่สามารถทดสอบซ้ำได้ เขาจึงนำผลการศึกษานี้ไปพัฒนาชุดแบบสอบถามองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ (Six Personality Factors Questionnaire หรือ 16 PF)

ต่อมาในปี ค.ศ. 1947 ฟิสค์ (Fiske, 1949) ได้ศึกษาซ้ำในงานของแคทเทลล์ หลังจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แล้ว พบว่ามี 5 องค์ประกอบที่ใช้อธิบายลักษณะบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน คือ องค์ประกอบการปรับตัวทางสังคม (Social Adaptability) องค์ประกอบการคล้อยตาม (Confirmity) องค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) องค์ประกอบเขาวนปัญญา (Inquiring Intelligence) และองค์ประกอบการแสดงออกของตนเองอย่างเชื่อมั่น (Confident Selfexpression) โดยที่ 4 องค์ประกอบแรกเทียบได้กับรูปแบบของ Big five ในปัจจุบัน คือ Extraversion, Agreeableness, Emotional Stability และ Intellect ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่ 5 ไม่ชัดเจนพอ การศึกษาของฟิสค์นับว่าเป็นการศึกษาที่น่าสนใจ เพราะในระยะต่อมาเมื่อมีผู้นำการศึกษาของเขามาวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ใหม่อีกครั้ง (Digman & Takemoto - Chock, 1981) ผลที่ได้ยังคงยืนยันความถูกต้องของฟิสค์เช่นเดิม จนกระทั่งปี 1961 ทูพส์ และคริสเทล (Tupes & Christel, 1961) ได้เลือกรายการแสดงลักษณะนิสัยของแคทเทลล์ (Cattell) บางคำมาสร้างเป็นมาตรวัด 30 ข้อ เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแล้ว พบว่ามี 5 องค์ประกอบที่มีความคงที่ ต่อการทดสอบซ้ำ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของ “รูปแบบห้าองค์ประกอบ” (Five-Factor Model : FFM) หรือ Big Five ในปัจจุบัน องค์ประกอบทั้งห้าได้แก่ การแสดงออก (Surgency) การประนีประนอม (Agreeableness) การพึ่งพาได้ (Dependability) ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) และวัฒนธรรม (Culture) แต่ผลการศึกษาของเขาไม่ได้รับการตีพิมพ์อย่างแพร่หลาย ทำให้มีนักวิจัยไม่มากนักที่พบงานศึกษานี้

นอกจากทูพส์ และคริสเทล (Tupes & Christel) ที่เป็นผู้ค้นพบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบแล้ว ยังมีนักวิจัยผู้อื่นที่ค้นพบรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ นอร์แมน (Norman, 1963) ซึ่งทำการศึกษาซ้ำในงานของทูพส์ และคริสเทล (Tupes & Christel) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อดึงลักษณะปัจจัยที่เป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพในงานของ แคทเทลล์ (Cattell) โดยการย่อหรือลดส่วนของคำพูดหรือภาษาที่ใช้ในการอธิบายลักษณะนิสัยที่หลากหลาย และทำการจัดกลุ่มใหม่ พบว่ามีองค์ประกอบเพียง 5 แบบ คือ แบบแสดงออก (Surgency) แบบประนีประนอม (Agreeableness) แบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness) แบบมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) และวัฒนธรรม (Culture) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ใช้แบ่งลักษณะนิสัยของบุคลิกภาพได้อย่างเพียงพอ เป็นจุดเริ่มต้นของคำว่ารูปแบบ 5 องค์ประกอบ (Five-Factor Model : FFM)

ยังมีการศึกษาของนักจิตวิทยาท่านอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา เช่น การศึกษาของบอร์กัตตา (Borgatta) ในปี ค.ศ.1964 สมิตซ์ (Smith) ในปี ค.ศ.1967 โคนลีย์ (Conley) ในปี ค.ศ.1985 ดิกแมน (Digman) ในปี ค.ศ. 1988 และบอทวินและบัส (Botwin & Buss) ในปี ค.ศ.1989 ซึ่งต่างพบองค์ประกอบบุคลิกภาพห้าแบบ

คอस्ताและแมคเคร (Costa & McCrae, 1985) ได้ร่วมกันศึกษาแนวคิดทฤษฎีของไอแซงค์ (Eysenck, 1970) และนอร์แมน (Norman, 1963) และได้พัฒนาขึ้นเป็นบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ โดยในช่วงแรกมีเพียงสามองค์ประกอบได้แก่ความหวั่นไหว (Neuroticism) การแสดงตัว (Extraversion) และการเปิดกว้าง (Openness to Experience) ต่อมาเขาพบว่าองค์ประกอบที่เขาพัฒนาขึ้นนั้นมีความคล้ายคลึงกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบมาก จึงได้เพิ่มองค์ประกอบขึ้นอีกสององค์ประกอบ ได้แก่ การประนีประนอม (Agreeableness) และการมีจิตสำนึก (Conscientiousness) จนกลายเป็นบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบในที่สุด

จากการศึกษาข้างต้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานและจากแหล่งข้อมูลที่ต่างกันทำให้บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (The Big Five) เป็นที่ยอมรับของนักวิชาการว่าสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับแบ่งหมวดหมู่ของบุคลิกภาพที่มีความโดดเด่น และเป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบน้อยที่สุดที่ครอบคลุมขอบเขตของการพรรณนาบุคลิกภาพ มีความคงที่มีในการศึกษาภายในกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันในปัจจุบันด้านอายุ เพศ เชื้อชาติ และภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านภาษา แม้ว่าต้นกำเนิดของแนวคิดนี้จะมาจากภาษาอังกฤษแต่มีการนำไปศึกษาในภาษาอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ภาษาเยอรมัน ภาษาดัตช์ ภาษาอิตาลี ภาษาฮังการี ภาษาเชก ซึ่งรวมถึงการศึกษาของคอस्ताและแมคเคร ในภาษาโปรตุเกส ภาษาฮิบรู ภาษาจีนภาษาเกาหลี และภาษาญี่ปุ่นด้วย

เพื่อให้เห็นภาพของรูปแบบห้าองค์ประกอบ ที่มีการตีความแตกต่างกันออกไปตามแนวคิดของนักจิตวิทยาแต่ละท่าน จอห์น (John, 1990 : p.72) ได้สรุปรูปแบบห้าองค์ประกอบที่มีผู้ศึกษาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949-1989 ดังแสดงในตาราง

ตาราง 1 สัณเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (The Big Five) ที่ได้จากการศึกษาคำศัพท์พรรณนาลักษณะบุคคลที่ใช้กันทั่วไปในปัจจุบัน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949-1989

ผู้ค้นพบ	องค์ประกอบที่ 1	องค์ประกอบที่ 2	องค์ประกอบที่ 3	องค์ประกอบที่ 4	องค์ประกอบที่ 5
Fisk (1949)	Confident Self-expression	Social Adaptability	Conformity	Emotional control	Inquiring Intellect
Tupes & Christal (1961)	Surgency	Agreeableness	Dependability	Emotional Stability	Culture

ผู้ค้นพบ	องค์ประกอบที่ 1	องค์ประกอบที่ 2	องค์ประกอบที่ 3	องค์ประกอบที่ 4	องค์ประกอบที่ 5
Norman (1963)	Surgency	Agreeableness	Conscientious ness	Emotional Stability	Culture
Borgatta (1964)	Assertiveness	Likeability	Task Interest	Emotionality	Intelligence
Digman & Takemoto Chodk (1981)	Extraversion	Friendly compliance	Will To Achieve	Ego Strength (Anxiety)	Intellect
Goldberg (1981,1989)	Surgency	Agreeableness	Conscientious ness	Emotional Stability	Intellect
McCrae & Crosta (1985a)*	Extraversion*	Agreeableness*	Conscientious ness*	Neuroticism*	Openness to Experience*
Conley (1985a)	Social Extraversion	Agreeableness	Impulse control	Neuroticism	(Intellectual Interest)
De Raad et al. (1988)	Extraversion	Agreeableness VS, Cold Heartedness	Conscientious ness	Emotional Instability	culture
Chaplin and Buckner (1988)	Extraversion	Agreeableness	Conscientious ness	Emotional Instability	Culture
Botwin & Buss (1989)	Extraverted	Agreeablestabl e	conscientious	Dominant Assured	Intellectance Culture
Peabody & Goldberg (1989)	Power	Love	Work	Affect	Intellect
Digman (1989)	Extraversion / Introversion	Agreeableness	Conscientious ness	Emotional Instability	Intellect

หมายเหตุ (intellectual Interest) เป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชายเท่านั้น ในงานวิจัยของคอนเลย์ (conley, 1985).

* รูปแบบ The Big Five ที่ใช้การวิจัยนี้

แม้ว่าการตั้งชื่อแต่ละองค์ประกอบจะมีความแตกต่างกันบ้าง แต่ที่ปรากฏในงานวิจัยในหลายช่วงปีที่ผ่านมา การเรียกชื่อองค์ประกอบแต่ละด้านตามแนวคิดของคอสตา และแมคเคร (Costa & McCrae, 1992) ได้ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลาย โดยองค์ประกอบทั้งห้าด้านตามแนวคิดของคอสตา และแมคเคร (Costa & McCrae) ประกอบด้วย บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว (Neuroticism) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) บุคลิกภาพแบบเปิดกว้าง (Openness to Experience) บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (agreeableness) และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness)

3.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของคอสตาและแมคเคร (Costa & McCrae, 1992)

องค์ประกอบแต่ละด้านของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (The Big Five) จะมีลักษณะเป็นกลุ่มของคุณลักษณะประจำตัวของมนุษย์ที่มักเกิดด้วยกัน การให้คำจำกัดความขององค์ประกอบทั้งห้าเป็นความพยายามที่จะอธิบายส่วนสำคัญร่วมกันของคุณลักษณะเหล่านี้ ซึ่งคำอธิบายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันมากที่สุดคือ การพัฒนาของคอสตาและแมคเคร (Costa & McCrae, 1992) มีลักษณะลำดับดังต่อไปนี้

1) บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว (Neuroticism) หมายถึง เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวล (Anxiety) เป็นคนโกรธง่าย (Anger) ความท้อแท้ (Discouragement) การคำนึงถึงแต่ตนเอง (Self Consciousness) การมีความกระตือรือร้นแรง (Impulsiveness) และมีอารมณ์เปราะบาง (Vulnerability)

1.1) มีความวิตกกังวล (Anxiety) หมายถึง บุคคลที่มีความว่าวุ่นหวาดกลัวมีแนวโน้มที่จะวิตกกังวล ตึงเครียด กระสับกระส่าย

1.2) โกรธง่าย (Anger) เป็นลักษณะที่บ่งชี้แนวโน้มของความโกรธ และภาวะที่เกี่ยวข้อง เช่น ความหงุดหงิดและความขุ่นเคือง

1.3) ความท้อแท้ (Discouragement) เป็นผู้ที่มีความรู้สึกผิด เศร้า สิ้นหวังและว่าเหว เป็นผู้ที่มีความท้อแท้ง่าย

1.4) การคำนึงถึงแต่ตนเอง (Self Consciousness) เป็นลักษณะผู้ที่มีอารมณ์ความรู้สึกเต็มไปด้วยความละอาย รู้สึกไม่สบายใจที่จะมีผู้อื่นอยู่แวดล้อม ไวต่อการแสดงออกที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง และมีแนวโน้มที่จะรู้สึกต่ำต้อย เป็นลักษณะที่รู้สึกอาย หรือรู้สึกกังวลกับการเข้าสังคม

1.5) การมีความกระตือรือร้นแรง (Impulsiveness) หมายถึง การไม่สามารถที่จะควบคุมแรงกระตุ้น และความต้องการของตนเอง

1.6) อารมณ์เปราะบาง (Vulnerability) หมายถึง ความอ่อนแอต่อความเครียด ไม่สามารถเผชิญกับความเครียดได้ เป็นผู้ที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น เป็นคนสิ้นหวังตื่นตระหนกเมื่อประสบกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

ลักษณะสุดขั้วของผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดในบุคลิกภาพแบบนี้ คือ เป็นผู้ที่มีลักษณะยืดหยุ่น (Resilient) หมายถึง ผู้ที่มีแนวโน้มมีประสบการณ์ชีวิตในระดับที่มีเหตุผลมากกว่า และดูเหมือนว่าในบางครั้งจะไม่ถูกรบกวนกระทบกระเทือนจากสิ่งรอบตัวที่เกิดขึ้น ผู้ที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าจะรู้สึกกังวลใจต่อสิ่งเร้าเพียงเล็กน้อยจากสภาพแวดล้อมรอบกาย แต่สิ่งเร้าจะต้องมีปริมาณที่มาก พอให้เขารู้สึกกังวลใจ ลักษณะสุดขั้วเช่นนี้มีคุณค่าสำคัญในบางบทบาทของสังคม เช่นผู้ควบคุมการจราจรทางอากาศ นักบินสอดแนมของกองทัพ ผู้จัดการทางการเงินและวิศวกร เป็นต้น

ลักษณะสุดขั้วของผู้ที่ได้คะแนนสูง คือ เป็นผู้ที่มีปฏิกิริยาโต้ตอบทันที (Reactive) ต่อสิ่งเร้า หมายถึง เป็นผู้ที่มีประสบการณ์หวั่นไหวมากกว่าคนส่วนใหญ่ และรายงานว่ามีความพึงพอใจในชีวิตน้อยกว่า โดยจะมีปฏิกิริยาตอบโต้ต่อสิ่งเร้ามากกว่า และรู้สึกกังวลใจมาก จากสิ่งเร้าที่หลากหลาย แม้มีสิ่งเร้าเพียงเล็กน้อยก็รู้สึกกังวลใจ อาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าว เช่น นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ทำหน้าที่ให้บริการลูกค้า สมาชิกสภา เป็นต้น

ตาราง 2 ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบหวั่นไหว (Neuroticism)

ลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบหวั่นไหว	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำ	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนสูง
ความวิตกกังวล	ผ่อนคลาย สงบ	วิตกกังวล
ความโกรธ	สุขุม	โกรธง่าย
ความท้อแท้	ท้อแท้น้อย	ท้อแท้ง่าย
การคำนึงถึงแต่ตนเอง	อึดอัดยาก	รู้สึกอึดอัดง่าย
การมีความกระตือรือร้น	ทนต่อสิ่งที่มีกระตุ้น	ถูกกระตุ้นได้ง่าย
อารมณ์เปราะบาง	รับมือกับความเครียดได้ดี	รับมือกับความเครียดได้ยาก

2) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) หมายถึง การเป็นผู้มีความอบอุ่น (Warmth) ความชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness) การแสดงออกแบบตรงไปตรงมา (Assertiveness) การชอบมีกิจกรรม (Activity) ชอบแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement Seeking) การมีอารมณ์ด้านบวก (Positive Emotions)

2.1) การเป็นผู้มีความอบอุ่น (Warmth) หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความรักและเป็นมิตรต่อผู้อื่น เป็นที่ที่มีความรักผู้อื่นอย่างแท้จริง

2.2) ความชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness) หมายถึง ความชอบที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นเป็นหมู่คณะ

2.3) การแสดงออกแบบตรงไปตรงมา (assertiveness) หมายถึง ผู้ที่กล้าที่จะแสดงความเป็นผู้นำ หรือเป็นที่มือทิพผลในสังคม

2.4) การชอบมีกิจกรรม (Activity) หมายถึง ผู้ที่มีความว่องไว ตื่นตัว มีความต้องการทำกิจกรรมอยู่เสมอ

2.5) ชอบแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement-Seeking) หมายถึง ผู้ที่ชอบสิ่งแวดล้อมที่มีสีสันสดใส

2.6) การมีอารมณ์ด้านบวก (Positive Emotions) หมายถึง ผู้ที่มีความสนุกสนานมีความสุข มีความหวัง และมองโลกในแง่ดี

ลักษณะสุดขั้วของผู้ที่ได้คะแนนต่ำในบุคลิกภาพแบบนี้ คือ ผู้ที่มีลักษณะเก็บตัว หมายถึง ผู้ที่มีแนวโน้มที่จะชอบความอิสระ สงบเสงี่ยม มั่นคง และชอบจะทำอะไรคนเดียวมากกว่าอาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าว เช่น ผู้จัดการฝ่ายผลิต นักฟิสิกส์ นักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ลักษณะสุดขั้วของผู้ที่ได้คะแนนสูง คือ ผู้ที่มีลักษณะแสดงตัว (Extravert) ผู้ที่มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้นำมากกว่า มีความเป็นมิตร และชอบการแสดงออกต่อหน้าคนอื่น ๆ มีกิจกรรมทางกายภาพ และการพูดมากกว่าคนส่วนใหญ่ อาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าวเช่น นักแสดง พนักงานขาย นักการเมือง นักสังคมศาสตร์

ตาราง 3 ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion)

ลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบแสดงตัว	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำ	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนสูง
ความอบอุ่น	สงบเสงี่ยม เป็นพิธีการ	อ่อนโยน เป็นมิตร สนิทสนม
การชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น	ไม่ชอบเข้าสังคม	ชอบเข้าสังคม
การแสดงออกแบบตรงไปตรงมา	ชอบอยู่เบื้องหลัง	เป็นผู้นำ ช่างพูด มั่นใจ
การชอบมีกิจกรรม	ทำกิจกรรมอย่างสบายๆ ไม่เร่งรีบ	มีชีวิตชีวา กระฉับกระเฉง
การแสวงหาความตื่นเต้น	ไม่ค่อยต้องการความตื่นเต้น	กระหายความตื่นเต้น
การมีอารมณ์ด้านบวก	ไม่ค่อยร่าเริง	ร่าเริง มองโลกในแง่ดี

3) บุคลิกภาพแบบเปิดกว้าง (Openness) หมายถึง การเป็นคนช่างฝัน (Fantasy) ความสุนทรีย์ (Aesthetics) การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings) การปฏิบัติ (Actions) การมีความคิด (Ideas) การยอมรับค่านิยม (Values)

3.1) การเป็นคนช่างฝัน (Fantasy) หมายถึง ผู้ที่มีชีวิตไปด้วยจินตนาการและความฝัน มีความคิดสร้างสรรค์ภายในตนเอง

3.2) ความสุนทรีย์ (Aesthetics) หมายถึง ผู้ที่ห่วงใยกับงานและความงดงามในศิลปะ บทกวี

3.3) การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings) หมายถึง การเป็นผู้ที่รับรู้อารมณ์และความรู้สึกภายในตนเอง

3.4) การปฏิบัติ (Actions) หมายถึง ผู้ที่พร้อมที่จะลองทำกิจกรรมใหม่ ๆ เช่น รับประทานอาหารใหม่ ๆ ชอบความแปลกใหม่หลากหลายกว่าความเคยชินที่ปฏิบัติอยู่

3.5) การมีความคิด (Ideas) หมายถึง การมีความคิดที่จะเปิดรับเหตุการณ์หรือเรื่องใหม่ ๆ

3.6) การยอมรับค่านิยม (Values) หมายถึง การมีความพร้อมที่จะตรวจสอบค่านิยมต่าง ๆ เช่น ค่านิยมทางสังคม การเมือง และศาสนา

ลักษณะสุดขั้วของผู้ที่ได้คะแนนต่ำในบุคลิกภาพแบบนี้ คือ การเป็นนักอนุรักษ์ (Preserver) หมายถึง ผู้ที่มีความสนใจแคบ เป็นนักอนุรักษ์นิยม ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงรู้สึกสะอึกใจเมื่ออยู่ร่วมกับครอบครัวคนรู้จัก อาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าว เช่น ผู้จัดการทางการเงิน ผู้ปฏิบัติงานประจำ ผู้จัดการโครงการ นักวิทยาศาสตร์ประยุกต์

ลักษณะสุดขั้วของผู้ที่ได้คะแนนสูงคือ การเป็นนักสำรวจ (Explorer) หมายถึง ผู้ที่มีความสนใจกว้าง หลงใหลไปกับประสบการณ์แปลกใหม่ หรือ นวัตกรรมใหม่ ๆ หรือมีลักษณะเสรีนิยม อาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าว เช่น สถาปนิก ศิลปิน นักบริหาร ตัวแทนแลกเปลี่ยนและนักวิทยาศาสตร์

ตาราง 4 ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness)

ลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำ	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนสูง
การเป็นคนช่างฝัน	ให้ความสำคัญกับปัจจุบัน	ชอบจินตนาการ ช่างฝัน
การซาบซึ้งในความงาม	ไม่สนใจในศิลปะ	ชื่นชมศิลปะและความงาม
การเปิดเผยความรู้สึก	เพิกเฉยและระงับความรู้สึก	ให้คุณค่ากับอารมณ์ด้านต่างๆ
การปฏิบัติ	ทำในสิ่งที่คุ้นเคย	ทดลองสิ่งแปลกใหม่ หลากหลาย
การมีความคิด	เข้าใจเหตุผลในมุมมองแคบ	ให้ความสำคัญกับการใช้เหตุผล ในมุมมองกว้าง
การยอมรับค่านิยม	ยึดติดกฎเกณฑ์ความคิดตน	พร้อมที่จะพิจารณาค่านิยม ใหม่ๆ

4) บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness) หมายถึง การเป็นผู้ไว้วางใจผู้อื่น (Trust) ความตรงไปตรงมา (Straight Forwardness) ความรู้สึกเอื้อเฟื้อ (Altruism) การยอมตามผู้อื่น (Compliance) ความสุภาพ (Modesty) และความมีจิตใจอ่อนโยน (Tender – Mindedness)

4.1) การเป็นผู้ไว้วางใจผู้อื่น (Trust) หมายถึง การที่เชื่อว่าผู้อื่นมีความซื่อสัตย์และเจตนาดี

4.2) ความตรงไปตรงมา (Straight Forwardness) หมายถึง การมีความจริงใจที่จะปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา

4.3) ความรู้สึกเอื้อเฟื้อ (Altruism) หมายถึง ผู้ที่มีความห่วงใยในสวัสดิภาพของผู้อื่น เป็นผู้ที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

4.4) การยอมตามผู้อื่น (Compliance) หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะอ่อนโยนตอบสนองการกระทำของผู้อื่นอย่างสุชุม

4.4) ความสุภาพ (Modesty) หมายถึง ผู้ที่ถ่อมตน ไม่ชมว่าตนเองเหนือกว่าผู้อื่น

4.5) ความมีจิตใจอ่อนโยน (Tender–Mindedness) หมายถึง ผู้ที่ให้ความสำคัญต่อความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น มีความห่วงใยต่อความต้องการของผู้อื่น

ลักษณะสุดขีดของผู้ที่ได้คะแนนต่ำ ในบุคลิกภาพนี้ คือ การเป็นนักท้าทาย (Challenger) หมายถึง ผู้ที่มุ่งไปยังความต้องการและบรรทัดฐานส่วนตัวของตนมากกว่าของกลุ่ม มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจที่ได้มา อาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าว เช่น ผู้นำทางทหาร ผู้จัดการนักโฆษณา

ลักษณะสุดขีดของผู้ที่ได้คะแนนสูง คือ การเป็นนักปรับตัว (Adapter) หมายถึง ผู้ที่มีแนวโน้มทำตามความต้องการของกลุ่ม ยอมรับตามบรรทัดฐานของกลุ่มมากกว่ายืนกรานตามบรรทัดฐานของตนเอง มีความกลมกลืนในการปรับตัว อาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าว เช่น งานด้านสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา

ตาราง 5 ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness)

ลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบประนีประนอม	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำ	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนสูง
การเป็นผู้ไว้วางใจผู้อื่น	ชอบถากถาง ช่างระแวง	มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ เจตนาดี
ความตรงไปตรงมา	ระวังรอบคอบ พูดเกินจริง	ตรงไปตรงมา จริงใจ
ความรู้สึกรู้สึกเอื้อเฟื้อ	ลังเลที่จะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือช่วยเหลือผู้อื่น	เต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
การยอมตามผู้อื่น	ก้าวร้าว ชอบแข่งขัน	ประนีประนอม คล้อยตาม
ความสุภาพ	รู้สึกเหนือกว่าผู้อื่น	ถ่อมตน สงบเสงี่ยม สุภาพ
ความมีจิตใจอ่อนโยน	หัวตื้อ ยึดติดกับเหตุผล	จิตใจอ่อนโยน พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลง

5) บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness) หมายถึง การมีความสามารถ (Competence) ความเป็นระเบียบ (Order) การมีความรับผิดชอบในหน้าที่ (Dutifulness) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Achievement Striving) ความมีวินัยต่อตนเอง (Self-Discipline) และแนวคิดที่ใช้ปฏิบัติงาน (Deliberation)

5.1) การมีความสามารถ (Competence) หมายถึง ผู้ที่สามารถจัดการกับชีวิตตนเองได้ มีความเป็นเหตุเป็นผล และมีประสิทธิภาพในตนเอง

5.2) ความเป็นระเบียบ (Order) หมายถึง ผู้ที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

5.3) การมีความรับผิดชอบในหน้าที่ (Dedication) หมายถึง ผู้ที่ยึดมั่นในหลักการทางจริยธรรมและปฏิบัติตามคำมั่นที่ให้ไว้

5.4) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Achievement Striving) หมายถึง การทำงานหนักเพื่อประสบความสำเร็จในงานตามเป้าหมาย

5.5) ความมีวินัยต่อตนเอง (Self –Discipline) หมายถึง ความสามารถที่จะเริ่มและปฏิบัติตามให้สำเร็จ แม้ว่าเต็มไปด้วยความเบื่อหน่ายหรืออุปสรรคก็ตาม

5.6) แนวคิดที่ใช้ปฏิบัติงาน (Deliberation) หมายถึง การมีความคิดที่สามารถปฏิบัติได้ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

ลักษณะสุดขั้วของผู้ที่ได้คะแนนต่ำของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบนี้ คือ ผู้ที่สามารถปรับตัวยืดหยุ่นได้ (Flexible) เป็นผู้ที่ยืดหยุ่นต่อการวางกรอบออกจากเป้าหมาย และให้ความสนใจที่เป้าหมายน้อยกว่า นิยมหาความสุข โดยทั่วไปมักปล่อยปละละเลยที่จะใส่ใจในเป้าหมาย อาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าว เช่น นักวิจัย ที่ปรึกษา นักสอบสวน

ลักษณะสุดขั้วของผู้ที่ได้คะแนนสูง คือ การเป็นผู้ที่มุ่งเป้าหมาย (Focused) จะมีการแสดงออกถึงผลของการควบคุมตนเองสูง ทั้งเป้าหมายส่วนตัวและอาชีพ ลักษณะทั่วไปจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีลักษณะบ้างาน มุ่งมั่น ยากต่อการทำให้ไขว้เขว อาชีพที่มีลักษณะพื้นฐานดังกล่าว เช่น ผู้บริหารระดับสูง ผู้นำ และที่ประสบความสำเร็จ

ตาราง 6 ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำและคะแนนสูงของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness)

ลักษณะย่อยของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนต่ำ	ลักษณะของผู้ที่ได้คะแนนสูง
การมีความสามารถ	รู้สึกว่าได้เตรียมพร้อมบ่อยครั้ง	รู้สึกถึงความสามารถ และ ความมีประสิทธิภาพ
ความเป็นระเบียบ	ไม่มีระบบ ไม่มีระเบียบ	เป็นระเบียบเรียบร้อย
การมีความรับผิดชอบในหน้าที่	ไม่เอาใจใส่ในหน้าที่	มีจิตสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่
ความต้องการสัมฤทธิ์ผล	ต้องการสัมฤทธิ์ผลต่ำ	มีความพยายามเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย
ความมีวินัยต่อตนเอง	ผัดวันประกันพรุ่ง วอกแวก	มุ่งไปที่การปฏิบัติภารกิจให้เสร็จ
ความคิดที่ใช้ปฏิบัติงาน	ขาดการไตร่ตรอง รีบเร่ง	คิดอย่างรอบคอบก่อนปฏิบัติ

ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง ใช้สัญลักษณ์ SR_1 , SR_2 , ... , SR_n เป็นระดับที่ต่ำสุด พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การแสดงออก (Acts) ต่าง ๆ เช่น การตอบสนองต่อการทดสอบในการทดลองต่าง ๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตได้ ซึ่งอาจจะเป็นลักษณะ (Characteristic) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Response)

ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย ใช้สัญลักษณ์ HR_1 , HR_2 , ... , HR_n เป็นระดับที่ 2 พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น เมื่อทำการทดสอบซ้ำ การตอบสนองของบุคคลจะคล้ายคลึงกับการตอบสนองเดิมหรือถ้าสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นซ้ำเหมือนเดิม บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาที่เหมือนเดิม HR เป็นการจัดระบบขั้นต่ำสุดที่ปริมาณของการจัดระบบสามารถวัดได้ในรูปของสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เช่น วัดออกมาในรูปของโอกาสที่เป็นไปได้ (Probability) พฤติกรรมจะคงเส้นคงวาในสถานการณ์เดิมที่เกิดขึ้นซ้ำ

ระดับลักษณะนิสัย (Trait)

ระดับลักษณะนิสัย ใช้สัญลักษณ์ T_1 , T_2 , ... , T_n เป็นระดับที่ 3 พฤติกรรมในระดับนี้ จัดระบบขึ้นจาก HR ตัวอย่างของลักษณะนิสัยคือ ลักษณะคือติง ลักษณะความหงุดหงิด และลักษณะความไม่ยืดหยุ่น ฯลฯ ลักษณะนิสัยเป็นตัวแปรที่ขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สามารถสังเกตได้ของ HR ที่แตกต่างกันจำนวนหนึ่ง ในทัศนะของนักวิเคราะห์องค์ประกอบเชื่อว่า ลักษณะนิสัยคือองค์ประกอบกลุ่ม (Group Factor)

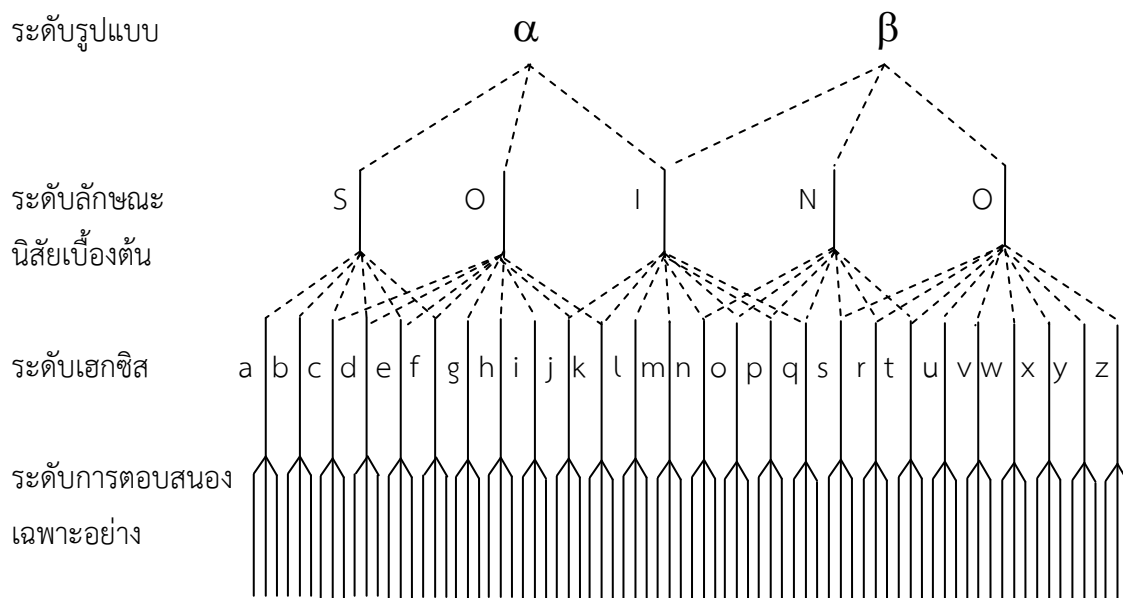
ระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types)

ระดับรูปแบบของบุคลิกภาพตามภาพ คือ การเก็บตัว พฤติกรรมระดับนี้จัดระบบมาจากลักษณะนิสัย การจัดระบบขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตเห็นได้ของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันกลุ่มหนึ่ง รูปแบบของบุคลิกภาพถือว่าเป็นตัวแปรในระดับสูงสุด (Higher-order Construct)

4.2 ทฤษฎีโครงสร้างของบุคลิกภาพ

ทฤษฎีโครงสร้างของบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford)

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 99-103) มีความคิดเห็นทำนองเดียวกับไอแซนค์ (Eysenck) นั่นคือ เขาเชื่อว่าบุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้น และเขาเชื่อว่าแบบจำลองบุคลิกภาพ สามารถจำลองแบบจำลองขององค์ประกอบขององค์ประกอบ (Factor Model) มาใช้อธิบายได้ ทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford) สรุปได้ดังภาพ

ภาพ 4 การจัดระบบบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford. 1959)

จากภาพแสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้นประกอบด้วยลักษณะนิสัยในระดับชั้นของการสรุปที่แตกต่างกัน 4 อย่าง คือ การแสดงออกเฉพาะ (Specification) เฮกซิส (Hexis) ลักษณะเบื้องต้น (Primary - Trait) และรูปแบบบุคลิกภาพ (Type) มีรายละเอียดดังนี้

ระดับการแสดงออกเฉพาะ (Specification)

กิลฟอร์ด (Guilford) ไม่ได้อธิบายรายละเอียดของลักษณะการแสดงออกเฉพาะ (Specification) นี้ เพียงแต่อธิบายว่าเป็นระดับต่ำกว่าระดับเฮกซิส และเป็นดัชนีบ่งชี้ (Trait Indicator) ของเฮกซิส

ระดับเฮกซิส (Hexis)

เฮกซิส (Hexis) เป็นลักษณะนิสัยในระดับของการสรุปที่ต่ำที่สุด เช่นเดียวกับ HR ของไอแซนค์ (Eysenck) ซึ่งกิลฟอร์ด (Guilford) อธิบายว่า การที่ใช้คำ เฮกซิส แทนคำว่า นิสัย เพราะคำว่า นิสัย หมายถึง สิ่งที่เราเรียนรู้ แต่เฮกซิสหมายความกว้างกว่า เฮกซิสได้มาจากการสังเกตพฤติกรรมโดยมีการแสดงออกเฉพาะอย่างที่เป็นดัชนีบ่งชี้ (Trait Indicator)

ระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น (Primary - Trait)

ลักษณะนิสัยเบื้องต้น (Primary - Trait) เป็นการกำหนดเฮกซิส ซึ่งมีความสัมพันธ์กันและในขณะเดียวกันก็เป็นตัวการกำหนดการแสดงออกเฉพาะอย่างด้วย กิลฟอร์ด (Guilford) มีความคิดว่างค์ประกอบในความหมายของนักวิเคราะห์องค์ประกอบ ควรจะอยู่ในรูปนี้

ระดับรูปแบบบุคลิกภาพ (Type)

รูปแบบบุคลิกภาพ (Type) เป็นลักษณะนิสัยที่อยู่ในระดับของการสรุปที่สูงและสูงกว่าระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น

จากการศึกษาทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของไอแซนค์ (Eysenck) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของ กิลฟอร์ด (Guilford) สรุปได้ว่าทั้งสองทฤษฎีมีการจัดโครงสร้างของบุคลิกภาพเป็น 4 ระดับที่คล้ายกัน โดยระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Respond) อยู่ระดับเดียวกับการแสดงออกเฉพาะ (Specification) ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Response) อยู่ระดับเดียวกับระดับเฮกซิส (Hexis) ระดับลักษณะนิสัย (Trait) อยู่ระดับเดียวกับระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น (Primary - Trait) และระดับรูปแบบบุคลิกภาพ (Types) อยู่ระดับเดียวกับรูปแบบบุคลิกภาพ (Type)

ข้อสังเกตที่ได้จากความแตกต่างระหว่างทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของไอแซนค์ (Eysenck) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของ กิลฟอร์ด (Guilford) ได้แก่

1) ระดับบุคลิกภาพทั้ง 4 ระดับของไอแซนค์เป็นระดับของพฤติกรรม ส่วนระดับระดับบุคลิกภาพทั้ง 4 ระดับของกิลฟอร์ดเป็นลักษณะนิสัยของการสรุปที่แตกต่างกัน

2) HR ชุดหนึ่งสำหรับลักษณะหนึ่ง จะแยกขาดจากชุดของของ HR สำหรับอีกลักษณะหนึ่ง ส่วนเฮกซิสชุดหนึ่งบ่งลักษณะนิสัยเบื้องต้นที่ไม่แยกขาดจากชุดของเฮกซิสซึ่งบ่งชี้อีกลักษณะนิสัยเบื้องต้นหนึ่ง นั่นคือในเฮกซิสชุดหนึ่งอาจมีเฮกซิสที่บ่งชี้ลักษณะนิสัยเบื้องต้นหลาย ๆ ลักษณะได้

3) กิลฟอร์ดยอมรับว่า α และ β type อยู่ในระดับของการสรุปที่ต่ำกว่ารูปแบบบุคลิกภาพของไอแซนค์

5. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ

แบบสำรวจบุคลิกภาพ (Personality Inventory) คือ เครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่สำคัญที่สุด เป็นวิธีที่ให้บุคคลประเมินตนเอง ปกติแล้วประกอบด้วยคำถามหลายข้อ มีตั้งแต่ 100-500 ข้อ แต่ละคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ให้ผู้ถูกทดสอบอธิบายถึงความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งของสถานการณ์ และบุคคล

แบบทดสอบบุคลิกภาพพัฒนามาจากแบบทดสอบเซาวัน พยายามปรับปรุงให้มีความแม่นยำ และน่าเชื่อถือที่สุด แบบทดสอบบุคลิกภาพอาจจะวัดลักษณะรวมของบุคลิกภาพหรือวัดเพียงลักษณะหนึ่งลักษณะใดของบุคลิกภาพก็ได้ แบบทดสอบบุคลิกภาพที่สำคัญ ได้แก่

5.1 Minnesota Multiphasic Personality Inventory (MMPI)

สร้างขึ้นโดย Hathaway และ McKinley เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพที่มีชื่อเสียงมาก ใช้เพื่อวินิจฉัยพฤติกรรมแปรปรวน ใช้วิธี Self-rating ประกอบด้วยคำถามแบบประโยคบอกเล่า 495 ข้อ พิมพ์อยู่ในบัตร ผู้ถูกถามต้องแยกบัตรเองโดยแบ่งออกเป็น 3 พวก คือ จริงไม่จริง และบอกไม่ได้ทำเสร็จแล้วจะให้คะแนน คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบนี้ จะต้องเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย 50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10 บุคคลได้คะแนนเกิน 70 ถือว่ามีอาการน่าสงสัย สำหรับทางแพทย์เราดูคะแนนจากทุก scale ผู้สร้างได้แบ่ง scale ออกเป็น 10 scale ตามประเภทของคนไข้ที่มีอาการผิดปกติ (Pathological Trends) ในโรงพยาบาลมินนิโซตา คือ hypochondriasis, depression, hysteria, psychopath, interest, introvert, extrovert, paranoid, psychasthenia, schizophrenia, hopomania

ต่อมาแบบทดสอบนี้ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ เนื่องจากแบบทดสอบเก่าเสียเวลานาน เพราะต้องทำทีละคน จึงเปลี่ยนใหม่โดยจัดพิมพ์ข้อความทั้งหมดไว้ในสมุดเล็กๆ มีการสร้างคำถามเพิ่มขึ้น 566 ข้อ ใน พ.ศ. 2506

การให้คะแนนมี Control key นับว่าไม่ตอบเท่าไร ถ้ามากค้ดออก นอกจากนั้นยังมี Validity Scale ที่สำหรับใช้วัดว่าผู้ตอบตอบอย่างจริงจังหรือไม่ตรงกับความจริง มี 3 scale ด้วยกัน คือ

L.Scale ผู้ที่ได้คะแนนสูงใน scale นี้ แสดงว่าแกล้งตอบให้ “ดี” ประทับใจคนอื่น

F.Scale ผู้ที่ได้คะแนนสูงใน scale นี้ แสดงว่าแกล้งตอบให้ดูว่าเป็นคนมีอาการ “ผิดปกติ”

K.Scale ผู้ที่ได้คะแนนสูงใน scale นี้ แสดงว่าแกล้งแสดงอาการปิดบังความเป็นจริงในเรื่องความบกพร่อง และข้อเสียต่าง ๆ

5.2 Edwards Personal Preference Schedule (EPPS)

เป็นการวัดความสนใจหรือทัศนคติของบุคคล แทนที่จะวัดโดยดูจากอาการผิดปกติทางจิตเหมือน MMPI สร้างคำถามโดยแบ่งเป็นชุดความต้องการทางจิตใจของตน 15 ข้อ และใช้ Motivational Disposition of Murray อีก 28 ข้อ คำถามเป็นแบบ Forced Choice Method ผู้ทำจะต้องตอบตามคำตอบที่ให้ไว้ซึ่งเป็นข้อบกพร่อง บางครั้งบุคคลไม่มีลักษณะเช่นนั้น แต่เขาก็ไม่มีสิทธิจะเลือก เพราะต้องเลือกข้อความใดข้อความหนึ่งใน 2 ตัวเลือกเท่านั้น

5.3 การประเมินชนิดฉายภาพตนเอง (Projective Test)

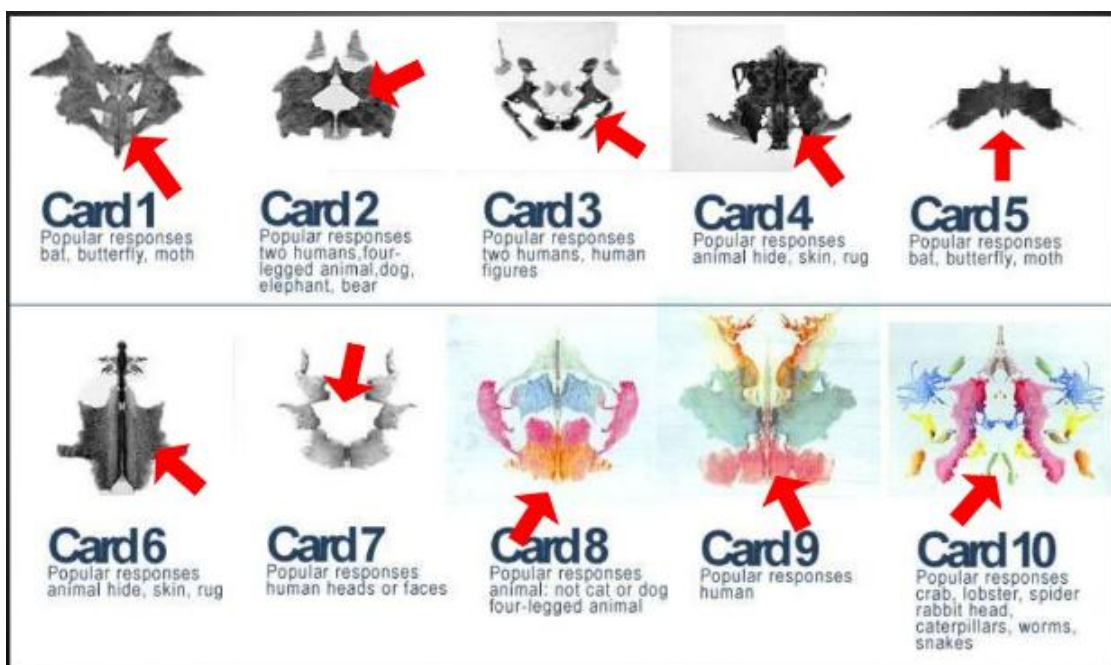
บุคลิกภาพอาจแสดงออกมาทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ส่วนมากแล้ว ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลจะแสดงออกมา ถ้าบุคคลรู้สึกอิสระ นักจิตวิทยาจึงหันมาใช้จินตนาการเป็นเครื่องมือวัด

2) Rorschach Test Rorschach Ink Blot Test

เป็น Projective Test ประกอบด้วย Series of Card สร้างขึ้นโดยนักจิตวิทยาชาวสวิส ชื่อ Rorschach ประกอบด้วยภาพ 10 ภาพ ทุกภาพมีหยดหมึกพื้ทับไว้เป็นรูปต่าง ๆ 5 ภาพ เป็นสีขาว - ดำ อีก 5 ภาพเป็นภาพสีต่าง ๆ ผู้รับการทดสอบดูภาพทีละภาพแล้วบอกว่าเห็นอะไร อาจจะเห็นเป็นหลายอย่างบอกได้หลายอย่าง ผู้ถูกทดสอบไม่รู้ว่คำตอบของเขาสามารถนำไปตีความหมายได้

คำตอบของ Subject ต่อภาพหยดหมึก จะเปิดเผยลักษณะบุคลิกภาพที่แท้จริงของเขาออกมา เพราะผู้ถูกทดสอบจะไม่ค่อยระวังตัวเหมือนเมื่อตอบคำถาม การตีความหมายคะแนนใน Rorschach ผู้ตีความหมายจะต้องมีความชำนาญเป็นพิเศษ แบบทดสอบชนิดนี้ถึงแม้การตีความหมายจะยุ่งยากและสลับซับซ้อน แต่ว่ยังเป็นที่ยอมรับใช้กัน

Projective Test สำหรับเด็ก ๆ ก็อาจจะมีประเภทที่ใช้ของเล่นเป็นพวกตุ๊กตา การวาดภาพ การเล่าเรื่องจากภาพ การปั้นดินน้ำมัน ให้เด็กได้แสดงออก เป็นที่เชื่อมั่นและยอมรับกันว่า Projective Test จะให้รายละเอียดของบุคลิกภาพส่วนตัวได้ลึกซึ้ง จริงใจ และเปิดเผยสิ่งที่ซ่อนเร้นไว้ในใจออกมาโดยไม่รู้สึกลัวมากกว่าแบบทดสอบประเภทอื่น แต่เนื่องจากผู้ที่ใช้วิธีการนี้ต้องมีความชำนาญ ควรได้รับการฝึกฝนอบรมมาเป็นพิเศษ ดังนั้น เครื่องมือนี้จึงยังมีประโยชน์จำกัด ในประเทศไทยใช้ตามโรงพยาบาลที่มีการบำบัดทางจิต เช่น โรงพยาบาลสมเด็จพระยา เป็นต้น

ภาพ 6 The Rorschach Ink Blot Test

ที่มา : <http://www.slideshare.net/yutidoshi/the-roschach-ink-blot-test>

6. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

6.1 ความเป็นมาของการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ

ในปี ค.ศ. 1936 Allport and Odbert เป็นกลุ่มนักวิจัยกลุ่มแรกที่ได้เสนอกลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นตรงกันข้าม (Bipolar) เพื่อแสดงบุคลิกลักษณะไว้ 200 คำ (Zimbardo & Gerrig, 1996) ต่อมาในปี ค.ศ. 1940 Cattell ได้เสนอบุคลิกลักษณะระดับโครงสร้างไว้ 16 ลักษณะ (16 Source Trails / Personality Factors) แต่ในปี ค.ศ. 1949 Fiske ได้พบจุดบกพร่องในแนวคิดของ Cattell โดยโต้แย้งว่ามีเพียง 5 ลักษณะเท่านั้นที่บ่งบอกถึงลักษณะบุคลิกภาพ แต่ก็ไม่ได้ทำการศึกษาต่อแต่อย่างใด ต่อมาในปี ค.ศ. 1954-1961 Tupes and Christal ได้นำเสนอรูปแบบของบุคลิกลักษณะว่าประกอบไปด้วยบุคลิก 5 ลักษณะ แต่รายงานการวิจัยได้ถูกตีพิมพ์เฉพาะในวารสารของกองทัพอากาศ ทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ปี ค.ศ. 1963 Norman จากมหาวิทยาลัยมิชิแกน ได้ศึกษาแนวคิดของ Tupes and Christal ทำให้สามารถสรุปบุคลิกลักษณะออกได้เป็น 5 ลักษณะแต่รายงานการวิจัยได้ถูกตีพิมพ์เฉพาะในวารสารของกองทัพอากาศ ทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ปี ค.ศ. 1963 Norman จากมหาวิทยาลัยมิชิแกน ได้ศึกษาแนวคิดของ Tupes and Christal ทำให้สามารถสรุปบุคลิกลักษณะออกได้เป็น 5 ลักษณะ ทำให้โมเดลนี้เป็นที่รู้จักทั่วไป (Howard & Howard, 1998) และในปี ค.ศ. 1981 Goldberg ได้เรียกชานองค์ประกอบเหล่านี้ว่า “The Big Five” (Janda, 1998) และสร้างเป็นแบบวัดบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบหลักโดยคอस्ताและแมคแกรค

เดิมทีนั้นแบบทดสอบบุคลิกภาพชุดนี้ จะถูกเรียกว่า Neuroticism – Extroversion – Openness Inventory (NEO-I) ซึ่งแบบทดสอบฉบับเริ่มแรกนั้นจะใช้วัดลักษณะบุคลิกภาพ 3 ด้านของทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ คือ ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ การเปิดเผยตัวเอง และการเปิดรับประสบการณ์ ต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขตัวแบบทดสอบ โดยเพิ่มองค์ประกอบด้านการเห็นตามผู้อื่น และความสำนึกผิดชอบลงไป และเปลี่ยนชื่อเป็น NEO Personality Inventory (NEO PI) สำหรับแบบทดสอบฉบับใหม่นี้ “NEO” จะใช้เป็นคำย่อรัสพจน์ (Acronym) ออกเสียงว่า “นีโอ” และใช้เรื่อยมาจนถึงฉบับที่สาม NEO PI-3 และฉบับแก้ไขปรับปรุง NEO PI-R จนถึงปัจจุบัน

บางครั้งมีการคิด Mnemonic เพื่อช่วยให้จำองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบได้ง่ายขึ้นเป็นคำย่อรัสพจน์อยู่หลายคำ เช่น NEOAC, OCEAN หรือบางครั้งอาจใช้ CANOE เป็นต้น

เมื่อช่วงปีคริสต์ศักราช 1970s ระหว่างที่คอस्ताและแมคแกรคได้ทำการวิจัยว่า บุคลิกภาพจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรหากอายุเปลี่ยน ได้มีการหาและบันทึกจำนวนพฤติกรรมเพื่อกำหนดค่ามาตรฐานสำหรับความหลากหลายของบุคคล โดยได้รวบรวมลักษณะกว้างๆ ของบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (N) และด้านการเปิดเผยตนเอง (E) และจากการศึกษาองค์ประกอบของตัวแปร

(Factor Analysis) ว่าตัวแปรที่ศึกษาสามารถจัดกลุ่มได้เป็นกี่องค์ประกอบ คอสตาและแมคแกร์คจึงได้พบลักษณะบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (O) โดยบังเอิญ จึงทำให้แบบทดสอบบุคลิกภาพ NEO ฉบับแรก ประกอบไปด้วยลักษณะบุคลิกภาพเพียง 3 องค์ประกอบเท่านั้น และมีการทำการศึกษาระยะยาวในเมือง Baltimore รัฐ Maryland, USA (The Augmented Baltimore Longitudinal Study of Aging) โดยติดตามเก็บข้อมูลเรื่องเดียวกันเพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องนั้นของประชากรที่ศึกษากลุ่มเดิมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าว คอสตาและแมคแกร์คจึงได้ยอมรับและเพิ่มบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (A) และด้านความสำนึกผิดชอบ (C) จากนั้นจึงตีพิมพ์คู่มือฉบับแรกของแบบทดสอบ NEO I ที่ประกอบด้วยบุคลิกภาพทั้ง 5 องค์ประกอบเป็นครั้งแรก แบบทดสอบประกอบไปด้วยปัจจัยต่างๆ 6 ปัจจัยของบุคลิกภาพ 3 องค์ประกอบเดิม (N, E, & O) เมื่องานวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ได้มากเพียงพอแล้ว คอสตาและแมคแกร์ค จึงได้เพิ่มคำอธิบายปัจจัยของแต่ละด้านและตีพิมพ์ในคู่มือแบบทดสอบ NEO ที่ประกอบด้วยปัจจัยของบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ในปี 1992 (รวมทั้งหมด 30 ปัจจัย โดยแต่ละด้านประกอบไปด้วย 5 ด้าน ด้านละ 6 ปัจจัย) และเพิ่มมาตรวัดการตอบที่ไม่เป็นตัวของตัวเองอยู่ด้วย

6.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

แบบทดสอบ The Revised NEO Personality Inventory หรือ NEO PI-R เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพทางจิตวิทยา ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 240 ข้อคำถาม แบบทดสอบนี้ใช้ในการวัดผลทางบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ สำหรับใช้ทดสอบบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ คือความหวั่นไหวทางอารมณ์ การเปิดเผยตนเอง การเปิดรับประสบการณ์ใหม่ การเห็นตามผู้อื่น และความสำนึกผิดชอบ แบบทดสอบถูกสร้างขึ้นโดย Paul T. Costa, Jr. และ Robert R McCrae ใช้สำหรับผู้ใหญ่ที่อายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและหญิงโดยไม่มีพยาธิสภาพทางจิต แบบทดสอบมีฉบับย่อ 60 ข้อเรียกว่าแบบทดสอบ NEO FFI (NEO Five-Factors Inventory) แบบทดสอบได้ทั้งฉบับเต็มและฉบับย่อได้รับการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามต่างๆ เมื่อปี 2010 ภายใต้ชื่อ NEO Personality Inventory 3 (NEO PI 3), NEO FFI 3 (NEO Five-Factors Inventory 3) และ NEO PI-R (the Revised NEO Personality Inventory) ซึ่งในขณะที่แบบทดสอบ NEO PI-R ถูกเผยแพร่แบบทดสอบ NEO PI 3 และ NEO FFI 3 ก็ได้ปรับปรุงข้อมูลด้านค่ามาตรฐานและรูปแบบใหม่ไปในขณะเดียวกัน

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (The Five-Factor Model of Personality) ตามแนวคิดของ Costa and McCrae (1992) ได้กำหนดองค์ประกอบบุคลิกภาพ ไว้ดังนี้

Extroversion : เป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบสัมพันธ์ภาพ ชอบเข้าสังคม อยู่เป็นกลุ่ม มีการแสดงออก เหมาะกับลักษณะงาน เช่น นักข่าว นักรายการวิทยุ นักแสดง นักดนตรี ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ในขณะที่ Introverts จะตรงกันข้าม คือชอบเก็บตัว อยู่เงียบ ๆ เหมาะกับลักษณะงาน เช่น เสมียน งานเอกสาร เป็นต้น

Agreeableness : เป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบมีความอ่อนปรนกับผู้อื่น มีความสามารถในการประสานงานที่ดี เชื่อใจได้ เหมาะกับลักษณะงาน เช่น งานบริการนักท่องเที่ยว นักแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ นักสหนทาการ

Conscientiousness : เป็นการวัดลักษณะความไว้วางใจ คนประเภทนี้จะมีความรับผิดชอบ ไว้วางใจได้ เสมอต้นเสมอปลาย เช่น ที่ปรึกษา ฝ่ายบริหาร

Emotional Stability : เป็นความสามารถของบุคคลในการรองรับแรงกดดัน ควบคุมอารมณ์ บุคลิกที่สำคัญ คือ สุขุม สงบ มั่นคง เชื่อมั่นในตนเอง เหมาะกับงาน เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา งานบริการ นักการเมือง

Openess to Experience : เป็นบุคลิกที่เปิดรับความแปลกใหม่ อยากรู้อยากเห็น มีความคิดสร้างสรรค์ เหมาะกับงาน นักสำรวจ ช่างยนต์ โปรแกรมเมอร์ เป็นต้น ในกลุ่มตรงกันข้ามจะเป็นกลุ่มที่มีแบบแผน วางตัวอยู่ในกรอบเดิม

6.3 รูปแบบของแบบทดสอบ

แบบทดสอบ NEO PI-R ที่มีใช้ในปัจจุบันประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ From S (Self Report) โดยผู้รับทดสอบจะประเมินตัวเอง และ From R (Observer Rating) โดยผู้สังเกตการณ์จะเป็นคนให้คะแนน ซึ่งทั้งสองรูปแบบจะประกอบด้วยข้อคำถาม 240 ข้อคำถาม ใช้มาตราวัดแบบลิเคอร์ต์ 5 ระดับ โดยเริ่มตั้งแต่ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จนถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” มากกว่านั้นยังมีแบบทดสอบฉบับย่อ ซึ่งประกอบไปด้วย 60 ข้อคำถามสำหรับการวัดแบบย่อเท่านั้น โดยใช้ชื่อว่า NEO Five-Factors Inventory (NEO FFI) ทั้งนี้แบบทดสอบจะมีทั้งรูปแบบที่เป็นกระดาษแบบทดสอบ การทดสอบโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ และการทำแบบทดสอบทางไปรษณีย์แล้วส่งกลับมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อจัดส่งรายงานผลการทดสอบกลับไป

สำหรับการทำแบบทดสอบรูปแบบเต็ม ได้มีข้อกำหนดไว้ในคู่มือสำหรับการทำแบบทดสอบว่า ควรใช้เวลาประมาณ 30 – 40 นาที คอस्ता และ แมคแกรคได้เสนอไว้ว่า ไม่ควรประเมินการทดสอบครั้งนั้น หากมีจำนวนข้อที่ข้ามหรือละเว้นตั้งแต่ 40 ข้อขึ้นไป เพราะว่าแบบทดสอบมีความสมดุลของข้อคำถามต่างๆ อยู่ในตัวเพียงพอสำหรับควบคุมการตอบที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง หากการตอบสนองส่วนใหญ่ ที่มากกว่า 150 หรือน้อยกว่า 50 เป็น “เห็นด้วย” หรือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ผลการทดสอบควรได้รับการอธิบายและแปลความหมายอย่างระมัดระวัง

ผู้รับการทดสอบสามารถรับรู้ผลการทดสอบได้ โดยผู้ทดสอบจะเป็นคนบอกผลการทดสอบอย่างคร่าว ๆ โดยจะบอกเป็นระดับคะแนน 3 ระดับ (สูง กลาง และต่ำ) สำหรับแต่ละด้าน ยกตัวอย่างเช่น หากได้คะแนน N ต่ำ ให้บอกว่า เป็นคนหนักแน่น มั่นคง และสามารถผ่อนคลายได้แม้อยู่ภายใต้สถานการณ์ที่เครียด ในทางตรงกันข้าม ผู้ที่ได้คะแนน N สูง ผู้ทดสอบสามารถบอกว่า เป็นคนที่อ่อนไหวทางอารมณ์ ซึ่งมักจะโน้มเอียงไปตามอารมณ์ของตน ส่วนการรายงานบุคลิกภาพนั้น คะแนนของแต่ละด้านจะถูกทำให้เป็นค่า T-Scores ตามค่ามาตรฐานที่ได้ทำไว้ เช่นเดียวกันกับแบบวัดบุคลิกภาพอื่น ๆ

6.4 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ NEO

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) ของแบบทดสอบ NEO นั้น ได้บรรจุอยู่ในคู่มือแบบทดสอบ NEO ว่า ข้อมูลทั้งหมดได้มาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายทางอาชีพ จำนวน 1,539 คน ความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ $N = .92$, $E = .89$, $O = .87$, $A = .86$, $C = .90$. ตามลำดับ ส่วนความสอดคล้องภายในของแต่ละองค์ประกอบจะอยู่ระหว่าง $.56 - .81$ แม้ว่าจะมีเพียงแค่องค์ประกอบละ 6 ชนิดเท่านั้น อย่างไรก็ตาม รายงานการวิจัยฉบับใหม่ได้อธิบายถึงความสอดคล้องภายใน ในผู้ที่มีความผิดปกติเรื่องการรับประทานอาหาร (Eating Disorders) ว่ามีความสอดคล้องภายในของแต่ละด้านที่ระดับ $.69 - .90$ สำหรับแบบทดสอบ NEO FFI (ฉบับย่อประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ) ได้บันทึกค่าความสอดคล้องภายในไว้ที่ $N = .79$, $E = .79$, $O = .80$, $A = .75$, $C = .83$. ตามลำดับ ในการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับหลายๆ งานวิจัยได้พบว่าแบบทดสอบ NEO FFI เป็นแบบทดสอบที่นิยมใช้อย่างกว้างขวางมากกว่าแบบทดสอบ NEO PI-R ซึ่งมักใช้เพียงบางองค์ประกอบในการศึกษาเฉพาะด้านที่สนใจเท่านั้น

จากการศึกษาผู้ที่มีความสมบูรณ์แบบรอบด้าน (Perfectionism) พบความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบ NEO ที่ระดับ $N = .85$, $E = .80$, $O = .68$, $A = .75$, $C = .83$

แบบทดสอบนี้จะมีการวิจัยมากมายที่กล่าวสนับสนุนค่าความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบ ซึ่งรวบรวมไว้ในคู่มือแบบทดสอบ นอกจากนี้แบบทดสอบ NEO นี้ ยังได้รับการตีพิมพ์และประเมินคุณภาพออกเป็นหลายภาษาและหลายวัฒนธรรม สำหรับแบบทดสอบ NEO ที่ใช้ในประเทศฟิลิปปินส์นั้น จะมีค่าความสอดคล้องภายในอยู่ระหว่าง $.78 - .90$ แบบทดสอบ NEO แบบผู้รับการทดสอบประเมินตนเอง ได้ใช้กันแพร่หลายมากกว่า 50 วัฒนธรรม

การทดสอบซ้ำเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Test Retest Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้การทดสอบซ้ำหลังจากทดสอบ 3 เดือนพบว่า มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ $N = .87$, $E = .91$, $O = .86$ ส่วนที่ปรากฏในคู่มือ NEO PI-R นั้นเป็นค่าความเชื่อมั่นที่ได้ทดสอบครั้งเป็นเวลา 6 ปี พบว่ามอยู่ที่ระดับ $N = .83$, $E = .82$, $O = .83$, $A = .63$, $C = .79$ คอสตาและ แมคแกรด์ยังชี้ให้เห็นว่า

ไม่เพียงแต่แบบทดสอบจะมีค่าความเชื่อมั่นสูง แต่แบบทดสอบยังคงที่แม้เวลาจะผ่านไปนานหลายปี แล้วก็ตาม ส่วนแบบทดสอบ NEO FFI ฉบับย่อ ซึ่งแปลเป็นไทยโดยชูชัย สมितिไกร (2542) เป็นแบบให้ผู้ตอบประเมินตัวเอง มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ $N = .86$, $E = .77$, $O = .73$, $A = .68$ และ $C = .81$ Center for Applied Cognitive Studies (1998) ได้หาความเที่ยงเฉลี่ยสำหรับองค์ประกอบบุคลิกภาพทั้ง 5 ลักษณะ มีค่าเท่ากับ .80

องค์ประกอบแต่ละด้านของแบบทดสอบ NEO PI-R ไม่จำเป็นต้องคงที่ในทุกช่วงเวลาของชีวิต จากการศึกษาคัดขวาง (Cross-Sectional Study) และการศึกษาระยะยาว (Longitudinal Study) ผลงานวิจัยมักชี้ให้เห็นว่าตัวแปรด้านความอ่อนไหวทางอารมณ์ และการเปิดเผยตัวจะลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น ในขณะที่การเห็นตามผู้อื่น และความสำนึกผิดชอบจะมากขึ้นตามอายุ และจากการวิเคราะห์ทอริมาน (Meta-Analysis) ของผลการศึกษามุขภาพ 92 ฉบับ ที่ใช้ข้อความของแบบทดสอบ NEO PI-R พบว่าภาวะอารมณ์ถูกรบกวนจากสังคม ความสำนึกผิดชอบ และความมั่นคงทางอารมณ์ จะเพิ่มขึ้นตามอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงอายุ 20-40 ปี

6.5 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ NEO

คอस्ताและแมคแกร์ค ได้เสนอค่าความเที่ยงในการรวมกลุ่ม (Convergent Validity) ของบุคลิกภาพเข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกัน และความเที่ยงในการแยกกลุ่มบุคลิกภาพ (Discriminate Validity) ของแบบทดสอบ NEO ไว้ดังนี้

1. แบบทดสอบ MBTI (The Myers-Briggs Type Indicator) : การเก็บตัว (Introversion) จะมีความสัมพันธ์กันกับการมีท่าทีที่อบอุ่นของแบบทดสอบ (Warmth) ที่ -0.61 และด้านการชอบสังคม (Gregariousness) ที่ -0.59 การหยั่งรู้โดยสัญชาตญาณ (Intuition) มีความสัมพันธ์กันกับด้านการมีจินตนาการ (Fantasy) ที่ 0.43 และด้านความมีสุนทรียภาพ (Aesthetics) ที่ 0.56 ส่วนลักษณะการตัดสินใจโดยใช้ความรู้สึก (Feeling) สัมพันธ์กับความอ่อนโยน (Tender-mindedness) ที่ $.39$

2. แบบทดสอบ SDS (The Self-Directed Search) : บุคลิกภาพแบบมีศิลปะ (Artistic) จะสัมพันธ์กับความมีสุนทรียภาพ (Aesthetics) ของแบบทดสอบ NEO ที่ 0.56 ส่วนบุคลิกภาพแบบที่ต้องใช้เขาวงกตปัญญา (Investigative) สัมพันธ์กับการเปิดกว้างด้านความคิด (Ideas) ที่ 0.43 และบุคลิกภาพแบบที่ชอบสนามสังคมกับบุคคลอื่น (Social) สัมพันธ์กับด้านความอ่อนโยน (Tender - Mindedness) ที่

3. แบบทดสอบ NEO PI - R ยังมีความเที่ยงกับแบบทดสอบบุคลิกภาพอื่นๆ เทียบเท่ากับกลุ่มแบบทดสอบฉายภาพจิต (Projective tests)

ส่วนความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด (Criterion Validity) สามารถดูได้จากการศึกษาวิจัยในอดีต เช่น จากการวิจัยของ Conard (2005) พบว่า ความสำนึกผิดชอบ (Conscientiousness) สามารถพยากรณ์เกรดเฉลี่ยของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ดีและเหนือกว่าคะแนน SAT มากกว่านั้นผลการวิจัยของ Korukonda ในปี 2007 ยังพบว่า ความหวั่นไหวทางอารมณ์จะสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวล ในขณะที่การเปิดรับประสบการณ์และการเห็นตามผู้อื่นจะสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล สำหรับในประเทศไทย งานวิจัยของชูชัย สมितिไกร ในปี 2542 ยังสนับสนุนทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบว่า บุคลิกภาพด้านความสำนึกผิดชอบนั้น สามารถทำนายความสำเร็จในการทำงานของทั้งเพศชายและหญิงได้เกือบทุกอาชีพ

6.6 แบบทดสอบ NEO FFI ฉบับย่อ

แบบทดสอบ NEO PI-R ได้ถูกตัดทอนให้สั้นลงเหลือเพียง 60 ข้อคำถาม และกำหนดใช้เวลาทำประมาณ 10- 15 นาที แบบทดสอบได้รับการปรับปรุงเมื่อปี 2004 ภายใต้ชื่อว่า NEO Five-Factors Inventory (NEO FFI) การศึกษาวิจัยข้ามวัฒนธรรม (Cross-Cultural Research) ของแบบทดสอบ NEO PI-R ความตรงจากการศึกษาข้ามวัฒนธรรม สามารถเป็นหลักฐานของค่าความเที่ยงได้ งานวิจัยส่วนใหญ่มักใช้ทฤษฎี 5 องค์ประกอบ โดยใช้แบบทดสอบ NEO PI-R และแบบทดสอบฉบับย่อ NEO FFI แมคแกร์คและอาลลี (2002) ได้รวบรวมผลงานวิจัยจากทั่วโลกที่ใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบไว้มากมาย เช่น

- จีน (McCrae, Costa, & Yik, 1996; Yik & Bond, 1993)
- เอสโทเนียและฟินแลนด์ (Pulver, Allik, Pulkkinen, & Härmäläinen, 1995)
- ฟิลิปปินส์และฝรั่งเศส (McCrae, Costa, del Pilar, Rolland, & Parker, 1998)
- อินเดีย (Lodhi, Deo, & Belhekar, 2002)
- โปรตุเกส (Lima, 2002)
- รัสเซีย (Martin, Oryol, Rukavishnikov, & Senin, 2000)
- เกาหลีใต้ (Piedmont & Chae, 1997)
- ตุรกี (Gülgöz, 2002)
- เวียดนาม (Leininger, 2002)
- ประเทศแถบทะเลทรายซาฮารา เช่น ซิมบับเวย์ (Piedmont, Bain, McCrae, & Costa, 2002)
- Angleitner and Ostendorf (2000) ได้เสนอค่าความตรงของแบบทดสอบในประเทศที่ใช้ภาษาเยอรมัน เช่น ออสเตรีย เยอรมนี ตะวันออก-ตก และสวิสเซอร์แลนด์

- Rolland (2000), ได้เสนอข้อมูลการทดสอบข้ามวัฒนธรรมกับกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ 16 กลุ่มวัฒนธรรม พบว่า มิติความหวั่นไหวทางอารมณ์ การเปิดรับประสบการณ์ใหม่ และความสำนึกผิดชอบ มีความเที่ยงตรงจากการศึกษาข้ามวัฒนธรรม ส่วนการเปิดเผยตัวเอง และการเห็นตามผู้อื่นนั้น จะแปรเปลี่ยนไปตามวัฒนธรรม

- McCrae, Costa, Lima, Simões, Ostendorf, Angleitner, Marušić, Bratko, Caprara, Barbaranelli, Chae, and Piedmont (1999) เสนอว่าระดับอายุที่ต่างกันของวัยผู้ใหญ่ นั้นจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับข้อมูลที่ได้จากเยอรมนี อิตาลี โปรตุเกส ยูโกสลาเวียและเกาหลีใต้ อย่างมีนัยสำคัญ

- McCrae (2001) ได้ศึกษากับ 26 วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างทางด้านเพศและอายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันกับกลุ่มตัวอย่างจากสหรัฐอเมริกา และกลุ่มที่ผสมวัฒนธรรมมากกว่าหนึ่ง วัฒนธรรมก็ไม่มี ความแตกต่างกัน

- McCrae, Terracciano et al. (2005) เสนอข้อมูลรายงานการศึกษาจาก 51 วัฒนธรรม สนับสนุนการประเมินแบบทดสอบ NEO PI-R และด้านต่างๆ ของทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาข้ามวัฒนธรรมว่าสามารถพยากรณ์บุคลิกภาพของบุคคลได้หลากหลายวัฒนธรรม

แบบทดสอบ NEO PI-R ได้ถูกใช้อย่างแพร่หลายในการตรวจสอบการถ่ายโยงบุคลิกภาพทาง พันธุกรรม (Investigation Link between Genotype and Personality or Brain And Personality) เช่นเดียวกับกับแบบทดสอบ (The Competing Personality Inventory of C. Robert Cloninger) แต่งานวิจัยรูปแบบนี้ ยังไม่สามารถเป็นข้อสรุปได้เสมอไป เช่นจากการศึกษาหนึ่ง สามารถพบการเชื่อมโยงระหว่างด้านบางด้านของบุคลิกภาพของแบบทดสอบ NEO กับ ภาวะ Polymorphism ใน Tyrosine Hydroxylase Gene ขณะเดียวกันก็มีงานวิจัยอื่นเสนอว่าสิ่ง เหล่านี้ไม่สามารถยืนยันได้

6.7 ลักษณะเด่นเป็นที่ยอมรับ

1. แบบทดสอบ NEO สร้างอยู่บนพื้นฐานแนวคิดด้านบุคลิกภาพที่มีการวิจัยและพัฒนา มากกว่า 50 ปี ดังนั้น จึงมีความแม่นยำตรงทางเนื้อหาสูง (Content Validity)

2. สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั่วไป เนื่องจากในขั้นตอนการพัฒนาข้อคำถาม กลุ่มตัวอย่างใช้ เป็นผู้ใหญ่ โดยเฉลี่ยแล้วมีอายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป และหลากหลายอาชีพ

3. ไม่มีข้อคำถามที่ซ้ำซ้อนกันในแต่ละมาตราวัด อีกทั้งข้อคำถามในเชิงบวกและเชิงลบมี จำนวนเท่า ๆ กัน

4. แบบทดสอบนี้มีทั้งความเที่ยงและความแม่นยำตรงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน

7. การหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพ

ในการหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มีลักษณะเช่นเดียวกับการหาคุณภาพของแบบวัดด้านจิตพิสัยทั่ว ๆ ไป ซึ่งมีการหาคุณภาพเกี่ยวกับ อำนาจจำแนก ความตรง และความเที่ยง เป็นต้น รายละเอียดมีดังนี้

7.1 อำนาจจำแนก (Discrimination)

1) ความหมายของอำนาจจำแนก

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของอำนาจจำแนก ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 130) กล่าวว่า อำนาจจำแนกเป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถจำแนกบุคคลออกเป็น 2 กลุ่ม โดยทั้ง 2 กลุ่มมีคุณลักษณะที่ต่างกันในเรื่องที่ต้องการศึกษา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 299) กล่าวว่า อำนาจจำแนก เป็นความสามารถในการแยกลักษณะคน 2 กลุ่มได้คือ แยกคนที่มีคุณลักษณะนั้นสูง กับคนที่มีคุณลักษณะนั้นต่ำได้

อรพินทร์ ชูชม (2545 : 259) กล่าวว่า อำนาจจำแนกเป็นคุณลักษณะรายชื่อ ที่สามารถจำแนกแยกแยะความแตกต่างระหว่างบุคคลตามลักษณะที่ต้องการวัดได้

จากความหมายของอำนาจจำแนกข้างต้นที่กล่าวมา สรุปได้ว่า อำนาจจำแนก หมายถึงคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถจำแนกหรือแยกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำออกจากกันได้ถูกต้อง

2) การหาอำนาจจำแนก

การหาอำนาจจำแนกมีหลายแบบขึ้นอยู่กับธรรมชาติของคะแนนที่ได้จากข้อสอบนั้น ๆ ที่นิยมใช้วัดด้านความรู้สึกมีดังนี้

2.1) ดัชนีพอยท์ไบซีเรียล (Point - Biserial Index) เป็นลักษณะสหสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร หรือคะแนน 2 กลุ่มคะแนน โดยมีข้อตกลงว่า คะแนนกลุ่มหนึ่งเป็นแบบค่าต่อเนื่อง (Continuous Variable) และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นแบบไม่ต่อเนื่อง (Dichotomous Variable) การให้คะแนนทำถูกได้ 1 คะแนน และทำผิดได้ 0 คะแนนเท่านั้น

2.2) ดัชนีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน มีข้อตกลงกันว่า กรณีตัวเลือกเป็นคะแนนแบบช่วงเท่ากัน เช่น 1 2 3 หรือ 1 2 3 4 หรือมากกว่านั้น ด้านคะแนนมากเป็นลักษณะเห็นด้วยอย่างมาก หรือมีคุณลักษณะนั้นอยู่อย่างมาก เมื่อผู้ตอบเลือกตอบตัวเลือกที่มีคะแนนมากย่อมได้คะแนนรวมมากด้วย หรือผู้เลือกตอบตัวเลือกที่มีคะแนนน้อย ย่อมได้คะแนนรวมที่น้อยด้วย ลักษณะของคะแนน 2 อย่างขึ้นลงตามกัน แสดงว่าข้อนั้นจำแนกได้ แต่ถ้าไม่ขึ้นลงตามกันแสดงว่าค่าอำนาจจำแนกไม่ดี หรืออาจขึ้นลงกลับกันแปลว่าข้อนั้นไม่ดี การทดสอบนัยสำคัญของค่าอำนาจจำแนก สามารถตรวจสอบได้จากตารางวิกฤติของ r แบบเพียร์สัน

2.3) อำนาจจำแนกจากการทดสอบที (t-test Index) ใช้ในกรณีคะแนนแสดงความรู้สึกแต่ละข้อมีมากกว่า 1 คะแนน แต่ละข้อควรให้เหมือน ๆ กัน นั่นคือถ้า 3 คะแนน ก็ 3 คะแนนเหมือนกันหมด โดยหลักการพยายามหาความแตกต่างของกลุ่มที่ได้คะแนนสูงกับกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ ว่าข้อนั้น ๆ ได้คะแนนเป็นไปตามความจริงหรือไม่ ตามทฤษฎีผู้ที่ได้คะแนนสูงควรทำข้อนั้นได้คะแนนสูง ผู้ได้คะแนนรวมต่ำควรทำข้อนั้นได้คะแนนต่ำ แบบนี้ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำก็จะต่างกัน ข้อนั้นก็ถือว่าจำแนกคนได้ แต่ในทางปฏิบัติคะแนนกลุ่มสูงกับคะแนนกลุ่มต่ำอาจไม่แตกต่างกัน หรือนัยกลับกัน คือกลุ่มต่ำอาจอยู่สูงกว่ากลุ่มสูง กรณีนี้อำนาจจำแนกจะใช้ไม่ได้ อำนาจจำแนกแบบที (t-test Index) ที่ควรยอมรับคือ 1.750 หมายถึง ถ้าคำนวณค่าอำนาจจำแนกได้ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้ แต่ถ้าค่า t น้อยกว่า 1.750 ถือว่าใช้ไม่ได้ ต้องแก้ไขปรับปรุง ในกรณีค่า t เป็นลบ (-) และค่าตัวเลขจะสูงกว่าเกณฑ์ ถือว่าใช้ไม่ได้ เพราะเป็นผลกลับกัน ถ้าไม่ยึดตามเกณฑ์ 1.75 ก็สามารถหาค่า t แล้วไปเปิดตารางทดสอบค่า t และ df กำหนดนัยสำคัญ และเป็นการทดสอบทิศทางเดียว ถ้าผลออกมาค่า t มีระดับนัยสำคัญที่ระดับที่ต้องการ ค่าอำนาจจำแนกนั้นก็สมารถนำไปใช้ได้ (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543:302-306)

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยหาอำนาจจำแนกของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) เนื่องจากแบบวัดจิตสาธารณะเป็นแบบวัดสถานการณ์ที่มีการให้คะแนนเป็น 1, 2, 3 ตามลำดับ

7.2 ความตรง (Validity)

ความตรงเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นประการหนึ่งของเครื่องมือวัด ถ้าเครื่องมือวัดไม่มีคุณสมบัติสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการประเมิน การวัดครั้งนั้นคงไม่เกิดประโยชน์ ความตรงเป็นคุณสมบัติประการแรก ที่ต้องคำนึงถึงเมื่อต้องการใช้กระบวนการวัดผล ผู้วัดต้องรู้จักสิ่งที่จะวัด ถ้าการวัดมีความตรงจึงจะมีความหมายและมีประโยชน์ต่อการวัดครั้งนั้น

1) ความหมายของความตรง (Validity)

ความตรง (Validity) หรือบางตำราใช้คำว่า ความเที่ยงตรง (Validity) จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้กล่าวถึงความหมายของความตรง (Validity) ไว้หลายคนดังนี้

ครอนบาค (Cronbach. 1963) กล่าวถึงความหมายของความตรงว่า ความตรงเป็นระดับความเหมาะสมของการนำคะแนนจากแบบสอบไปใช้แปลความหมาย เพื่อสรุปอ้างอิงถึงลักษณะที่มุ่งวัดสำหรับกลุ่มผู้สอบ

ลินควิสต์ (Lindquist. 1971) กล่าวถึงความหมายของความตรงว่า ความตรง หมายถึง ความสามารถในการวัดสิ่งที่ต้องการวัดให้ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ หรือหมายถึงความสามารถในการให้ความหมายในสิ่งที่วัดได้อย่างไม่ผิดพลาด

อุทุมพร จามรมาน (2532 : 23) ได้ให้ความหมายว่า ความตรงหมายถึงความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือวัดลักษณะกับลักษณะที่วัดโดยอิงเกณฑ์ภายนอก

ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) กล่าวถึงความหมายของความตรงใน 2 ลักษณะ คือ ตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม ความตรงหมายถึงความถูกต้องแม่นยำของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการจะวัด ถ้าผลการวัดที่ได้มีความใกล้เคียงกับค่าที่แท้จริงเพียงใด ก็จะถือว่ามีความตรงมากขึ้นเท่านั้นแต่ในทางปฏิบัติเราไม่ทราบค่าที่แท้จริงของสิ่งที่มุ่งวัด จึงได้ให้คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการถึงความตรงว่า หมายถึง ความสอดคล้องหรือความเหมาะสมของการวัดกับเนื้อเรื่องหรือเกณฑ์ ซึ่งสามารถวัดทางสถิติได้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากเครื่องมือกับเกณฑ์ภายนอกที่เป็นอิสระอื่นๆ ซึ่งเชื่อถือว่าสามารถวัดสิ่งที่ต้องการนั้นได้

จากความหมายของความตรงข้างต้น สรุปได้ว่าความตรง หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือหรือแบบสอบที่วัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัด ความถูกต้องในการวัดสิ่งที่ต้องการศึกษา ซึ่งจะต้องมีเกณฑ์ ที่ใช้ในการวัดผลตามจุดประสงค์ที่แม่นยำและเชื่อถือได้ นอกจากนี้ยังหมายความรวมถึงการแปลความหมายที่เกิดขึ้นจากผลการประเมินได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับความสามารถที่แท้จริงของผู้ที่ถูกรวัดหรือผลที่ได้จากการใช้แบบวัดสามารถคาดคะเนได้ว่าจะมีการแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ต้องการ

2) ประเภทของความตรง

ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ (2539 : 246-259) กล่าวถึงความตรงในการวัดจำแนกตามคุณลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัดได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

- 2.1) ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
- 2.2) ความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion-Related Validity)
- 2.3) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)

มีรายละเอียดดังนี้

2.1) ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง เครื่องมือที่สามารถวัดได้ตามเนื้อหาที่ต้องการจะวัดและการพิจารณาความเที่ยงตรงชนิดนี้จะใช้การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล (Rational Analysis) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจำแนกออกเป็น 2 ชนิดดังนี้

2.1.1) ความตรงเชิงเหตุผล เป็นความเที่ยงตรงที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นวัดได้ตรงตามตารางวิเคราะห์รายละเอียด (Table of specifications) หรือไม่

2.1.2) ความตรงเชิงพินิจ เป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่นิยามไว้หรือไม่

2.2) ความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ (Criterion-Related Validity) หมายถึง คุณภาพของเครื่องมือที่เอาผลการวัดของแบบทดสอบไปหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ที่ต้องการความตรงประเภทนี้จำแนกออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

2.2.1) ความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) หมายถึง ความตรงที่เอาผลการวัดของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในสภาพปัจจุบัน

2.2.2) ความตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) หมายถึง ความตรงที่ได้มาจากเอาผลการวัดของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปคำนวณหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในอนาคต เพื่อที่จะเอาผลการสอบไปพยากรณ์ผลสำเร็จในอนาคต

2.3) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง คุณภาพของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะหรือตามทฤษฎีต่างๆ ของโครงสร้างนั้นโดยพิจารณาจากสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามของแบบวัดฉบับนั้นกับฉบับอื่นที่พิสูจน์มาแล้ว

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้หาความตรงด้วยวิธีการหาความตรงเชิงพินิจเป็นความตรงที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อนั้นวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่นิยามไว้หรือไม่ และหาความตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

7.3 ความเที่ยง (Reliability)

1) ความหมายของความเที่ยง

คำว่าความเที่ยง หรือบางคนใช้คำว่าความเชื่อมั่น ซึ่งมาจากภาษาอังกฤษคำเดียวกันคือ Reliability ในที่นี้คณะผู้วิจัยใช้คำว่า ความเที่ยง (Reliability) มีผู้ให้นิยามของความเที่ยงไว้หลายคน ดังนี้

ชวาล แพร์ตกุล (2518 : 136) ให้ความหมายความเที่ยงของแบบทดสอบ ว่าหมายถึง ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนคงที่แน่นอน ไม่แปรผันสลับปลับ

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2527: 269) ได้ให้ความหมายของความเที่ยงของแบบทดสอบว่า หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบที่สามารถให้คะแนนได้คงที่ กล่าวคือถ้านำแบบทดสอบวัดกับนักเรียนคนเดิมคะแนนจากการวัดทั้งสองครั้งควรจะสัมพันธ์กันดีควรได้คะแนนคงที่เหมือนเดิม

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2529: 61) ได้ให้ความหมายของความเที่ยงว่า เป็นอัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนของคะแนนจริงและความแปรปรวนของคะแนนผลการสอบ

อุทุมพร จามรมาน (2532 : 23) ได้ให้ความหมายว่า ความเที่ยง หมายถึง ความสอดคล้องภายในของผลการวัด

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2540: 181) ได้ให้ความหมาย ความเที่ยงไว้ว่าเป็น ความคงเส้นคงวาในการวัดเครื่องมือที่มีความเที่ยงดีพอวัดเสร็จสักครู่วัดดูอีกทีค่าจะเท่าเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

จากนิยามความเที่ยงดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความเที่ยงเป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่วัดได้สม่ำเสมอคงเส้นคงวา วัดกี่ครั้งก็ได้ผลเหมือนเดิม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้สอบคนหนึ่งได้รับการวัดด้วยเครื่องมือวัดหนึ่งฉบับหลายครั้ง แล้วได้คะแนนคงที่หรือสอดคล้องกับคะแนนเดิม

2) การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง

การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงมีวิธีการคำนวณหลายวิธี แต่ละวิธีก็เหมาะกับเครื่องมือแต่ละชนิด การจะเลือกใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือและคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงนั้น สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ (2544: 90-103) และ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539: 210) ได้เสนอแนะวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงไว้หลายวิธีดังนี้

2.1) วิธีสอบซ้ำ (Test - retest Method) เป็นการหาค่าความเที่ยงโดยการนำเอาเครื่องมือขึ้นไปสอบวัดกับนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง 2 ครั้งในเวลาที่แตกต่างกัน โดยเว้นระยะเวลาในการสอบทั้ง 2 ครั้ง ให้ห่างกันพอสมควรโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะตรวจสอบดูว่าคะแนนหรือผลการวัดทั้ง 2 ครั้งนั้นสอดคล้องหรือสัมพันธ์กันเพียงใดแล้วนำคะแนนที่ได้จากการสอบทั้ง 2 ครั้ง มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้วิธี Pearson Product Moment ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้นี้ก็คือค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดฉบับนั้นนั่นเอง

2.2) วิธีใช้แบบทดสอบคู่ขนาน (Parallel Test Method) วิธีนี้โดยหลักแล้วเป็นวิธีเดียวกับการสอบซ้ำแต่พยายามป้องกันการจำข้อสอบได้จึงได้ใช้แบบทดสอบ 2 ฉบับ ที่คู่ขนานกันไปทดสอบแก่นักเรียนกลุ่มหนึ่งโดยมีข้อสอบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับนี้ต้องเป็นอิสระต่อกัน คือไม่ใช่ทำถูกฉบับหนึ่งแล้วต้องไปทำถูกอีกฉบับหนึ่งด้วยตามทฤษฎีแล้ว แบบทดสอบ 2 ฉบับ จะคู่ขนานกันก็ต่อเมื่อมีจำนวนข้อเท่ากันถามเนื้อหาเดียวกัน มีความยากง่ายเท่ากัน นั่นคือคะแนนเฉลี่ยความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ต้องเท่ากันเมื่อนำแบบทดสอบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับไปสอบนักเรียนแล้วนำเอาคะแนนที่ได้จากการสอบทั้ง 2 ครั้งมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment เช่นเดียวกับการหาค่าความเที่ยงโดยวิธีสอบซ้ำ

2.3) วิธีหาค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency Method) เนื่องจากการหาค่าความเที่ยง 2 วิธีที่กล่าวมานั้น มีปัญหาบางประการ เช่น ต้องสอบถึง 2 ครั้ง ทำให้เกิดความไม่สะดวกดังนั้นเพื่อขจัดปัญหานี้จึงหลีกเลี่ยงด้วยการสอบเพียงครั้งเดียวแล้วนำผลที่ได้จากการสอบมา

คำนวณ หาค่าความเที่ยง แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของแต่ละวิธี วิธีการคำนวณหาค่าความคงที่ภายในแบ่งออกเป็นดังนี้

2.3.1) วิธีแบ่งครึ่งข้อสอบ (Split-half Method) การหาค่าความเที่ยงโดยวิธีนี้คล้ายกับการหาค่าความเที่ยงโดยใช้แบบทดสอบคู่ขนาน คือแทนที่จะนำแบบทดสอบไปสอบกับนักเรียน 2 ครั้ง ก็เปลี่ยนเป็นการนำแบบทดสอบนั้นไปสอบกับนักเรียนเพียงครั้งเดียว แล้วแบ่งข้อสอบออกเป็น 2 ชุดย่อย โดยพยายามทำให้แบบทดสอบทั้ง 2 ชุดนั้น มีลักษณะคล้ายคลึงกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ทั้งนี้อาจแบ่งข้อสอบออกเป็นข้อคู่ ข้อคี่ หรือแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนแรก-ตอนหลังเมื่อได้คะแนน 2 ชุดแล้ว ก็นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้นี้จะเป็นค่าความเที่ยงของแบบทดสอบเพียงครึ่งฉบับ ฉะนั้นถ้าต้องการหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับก็ต้องนำไปคำนวณขยายโดยใช้สูตร สเปียร์แมน-บราวน์ (Spearman-Brown)

2.3.2) วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Procedure) ใน ค.ศ.1937 คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน ได้พัฒนาสูตรที่หาความเที่ยงให้ง่ายขึ้น โดยที่เครื่องมือที่จะหาความเที่ยงโดยวิธีนี้จะต้องมีลักษณะองค์ประกอบร่วมกันและการให้คะแนนในลักษณะทำถูกต้อง 1 คะแนน ทำผิดได้ 0 คะแนนเท่านั้น เป็นการดูความคงที่ภายในของแบบทดสอบ นั่นคือจะใช้ข้อสอบฉบับเดียว ทดสอบนักเรียนเพียงครั้งเดียวแล้วนำผลที่ได้มา คำนวณหาค่าความคงที่ภายในและมีสูตรความเชื่อมั่นอยู่ 2 สูตรคือ KR-20 และ KR-21

2.3.3) วิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Procedure) ครอนบาคได้พัฒนาสูตรความเที่ยงในรูปสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ใน ค.ศ. 1951 โดยพัฒนาจาก KR-20 ทั้งนี้เพื่อใช้กับการตรวจให้คะแนนลักษณะใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องให้คะแนนแบบทำถูกต้อง 1 คะแนน ทำผิดได้ 0 คะแนนเท่านั้น

2.4) วิธีของฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure) การหาค่าความเที่ยงโดยวิธีนี้เหมาะสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประเภทตรวจให้คะแนนต่าง ๆ กันในแต่ละข้อ เช่นเดียวกับแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา แต่วิธีการคำนวณใช้หลักสถิติของการวิเคราะห์ความแปรปรวน

2.5) ความเที่ยงที่ผู้ให้คะแนนมากกว่า 1 คน เป็นการหาค่าความเที่ยงที่แบบทดสอบฉบับเดียวทำการทดสอบเพียงครั้งเดียวและมีผู้ตรวจให้คะแนนมากกว่า 1 คน เช่น แบบทดสอบเรียงความ เป็นต้น

2.6) ความเที่ยงของคะแนนผลต่างของแบบทดสอบคะแนนผลต่าง (Difference Score : $D = X - Y$) มี 3 ลักษณะคือ

2.6.1) คะแนนผลต่างระหว่างนักเรียน 2 คน ที่สอบแบบทดสอบฉบับเดียวกัน

2.6.2) คะแนนผลต่างระหว่างคะแนนของแบบทดสอบ 2 ฉบับที่สอบกับนักเรียนคนเดียว

2.6.3) คะแนนผลต่างของนักเรียน 2 ครั้ง ในแบบทดสอบฉบับเดียวกันของนักเรียนคนเดียวกัน (Pretest-Posttest)

ในการวิจัยครั้งนี้ การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอน-บาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบที่ไม่ได้ตรวจให้คะแนน 0 และ 1 แต่เป็นการตรวจให้คะแนน 1, 2, 3 จึงเหมาะกับการประมาณค่าความเที่ยงในการวิจัยครั้งนี้

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

8.1 งานวิจัยต่างประเทศ

คอสตาและแมคเคร (McCrae and Costa, 2003) ศึกษาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก NEO Five Factor Inventory (NEO FFI) ด้วยวิธีการอ่านวิเคราะห์บทบทวนแต่ละข้อคำถามจำนวน 60 ข้อ เสนอว่ามี 14 ข้อ ที่ควรทำการปรับปรุงแก้ไข จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลใหม่จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1,959 คน และผู้ใหญ่ จำนวน 1,492 คน ผลการวิจัยพบว่า ข้อคำถามใหม่มีความเหมาะสมสำหรับผู้ตอบที่อายุตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไป อย่างไรก็ตามแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก NEO Five Factor Inventory (NEO FFI) มีความเหมาะสมและนิยมนำไปใช้มากที่สุด

รอดริเกซและเชิร์ช (Rodrigue and Church, 2003) ศึกษาโครงสร้างของบุคลิกภาพกับความรู้สึกของชาวเม็กซิกัน จุดมุ่งหมายเพื่อหาความสัมพันธ์บุคลิกภาพกับความรู้สึกของชาวเม็กซิกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย จำนวน 3,351 คน อายุเฉลี่ย 20 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ Big Five Inventory (BFI) ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านการแสดงตัว ด้านการเปิดกว้าง และด้านการมีสติรู้ผิดชอบ มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความรู้สึกด้านบวก (Positive Affect) บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านการแสดงตัว และด้านการเปิดกว้าง สามารถทำนายความรู้สึกด้านบวกได้

เฮลสเตอร์ม (Heinstrom, 2003) ศึกษาลักษณะของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อพฤติกรรมแสวงหาความรู้ จุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาว่าบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสามารถอธิบายพฤติกรรมแสวงหาความรู้ได้หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทในมหาวิทยาลัย Abo Akademi ในประเทศฟินแลนด์ จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัด NEO Five Factor Inventory (NEO FFI) ที่สร้างโดยคอสตาและแมคเคร จำนวน 60 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมบุคลิกภาพ รูปแบบการแสวงหาความรู้มี

ความสัมพันธ์กับมิติทางบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ และบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพในแต่ละด้านแตกต่างกัน จะมีรูปแบบการแสวงหาความรู้ที่แตกต่างกัน

สมูเอล, ปีเตอร์ และวิลเลียม (Samuel, Peter and William, 2003) พัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักฉบับย่อมาก 5-10 ข้อ แม้การอ้างอิงว่าเครื่องมือวัดที่มีหลายข้อคำถามมีมาตรฐาน แต่เครื่องมือวัดที่พัฒนาขึ้นก็มีมาตรฐานเพียงพอ ได้แก่ 1) เมื่อมีการวัดองค์ประกอบหลักอย่างกว้างขวางแล้วมีการลู่อู่ระหว่างแบบวัด ผู้สังเกต และผู้อ่าน 2) ประมาณความเที่ยงด้วยวิธีการทดสอบซ้ำ 3) รูปแบบของความสัมพันธ์ภายนอกตามที่คาดการณ์ไว้ และ 4) มีการลู่อู่ของการให้คะแนนระหว่างแบบวัดและผู้สังเกต บนพื้นฐานการทดสอบนี้ การวัดข้อคำถาม 10 ข้อ ขององค์ประกอบหลัก ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่สั้นมากและเป็นที่ต้องการ บุคลิกภาพไม่เป็นหัวข้อหลักที่น่าสนใจ นักวิจัยยอมให้คุณสมบัติทางจิตวิทยาตกลงบ้างด้วยการวัดแบบย่อมาก

คอสตาและคณะ (Costa et al., 2000) ศึกษาพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มคนที่เชื้อชาติต่างกัน จุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบในแต่ละช่วงอายุของคนที่มีเชื้อชาติและวัฒนธรรมที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปจาก 5 เชื้อชาติ คือ เยอรมัน อังกฤษ สเปน เช็ก ตุรกี จำนวน 5,085 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดบุคลิกภาพที่สร้างโดยคอสตาและแมคเคอร์ คือ The Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) จำนวน 240 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนา ลักษณะของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบในแต่ละช่วงอายุนั้นมีความแตกต่างกัน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในกลุ่มคนที่มีเชื้อชาติและวัฒนธรรมแตกต่างกัน

โอเบรียนและดีลองกีส (O' Brien and DeLongis, 1996) ศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและตัวแปรด้านสถานการณ์ต่อวิธีเผชิญความเครียด 3 รูปแบบ คือ วิธีมุ่งแก้ไขปัญหา วิธีมุ่งแก้ไขอารมณ์ วิธีมุ่งรักษาความสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 8 -50 ปี เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัด NEO Five Factor Inventory (NEO FFI) ของคอสตราและแมคเคอร์ และแบบวัดวิธีเผชิญความเครียด (WOC) ของลาซาร์ส ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านอาการทางประสาทสูงใช้วิธีเผชิญความเครียดโดยวิธีการมุ่งแก้ไขปัญหามากกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านอาการทางประสาทต่ำ ผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการแสดงตัวสูงใช้วิธีการแสวงหาแหล่งสนับสนุนทางสังคมเพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหามากกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านเปิดกว้างสูงมีวิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์ ผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านความน่าชื่นชมสูงมีวิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหามากกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการมีสติรับรู้ผิดชอบสูงมีความสัมพันธ์กับการวางแผนในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นวิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหามากกว่าในระดับสูง

แจงและลิวส์ลีย์ (Jang and Livesley) ศึกษาการสืบทอดทางพันธุกรรมของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ และลักษณะย่อยของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับคู่แฝด จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอิทธิพล

ของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นคู่แฝดที่มีหน้าตาเหมือนกัน จำนวน 123 คู่ และคู่แฝดที่หน้าตาไม่เหมือนกัน จำนวน 127 คู่ มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดบุคลิกภาพที่สร้างโดยคอสตาและแมคเคอร์ คือ The Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) จำนวน 240 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า พันธุกรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบในด้านอาการทางประสาท ด้านการแสดงตัว ด้านการเปิดกว้าง ด้านความน่าชื่นชม ด้านการมีสติรู้ผิดชอบ เป็นค่าที่สามารถทำนายได้ 41% 53% 61% 41% 44% ตามลำดับ

โดนาฮิว (Donahue, 1994) ศึกษาลักษณะและโครงสร้างของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบในการอธิบายบุคลิกภาพของเด็กอายุ 11 ปี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุ 11 ปี จำนวน 106 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบ The Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) จำนวน 240 ผลการวิจัยพบว่า เด็กมีลักษณะบุคลิกภาพตามโครงสร้างของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ โดยเฉพาะโครงสร้างด้านความน่าชื่นชมจะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน โครงสร้างแบบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของเด็กจะถูกแสดงออกมาในแนวคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ รูปแบบโครงสร้างบุคลิกภาพของเด็กเปลี่ยนแปลงอย่างมีระบบ เป็นไปตามลักษณะที่อธิบายได้ และพบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับลักษณะและรูปแบบโครงสร้างของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ

8.2 งานวิจัยภายในประเทศ

ชูชัย สมितिไกร (2551) ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพที่พยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพกับพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน และศึกษาอำนาจการพยากรณ์ของของลักษณะบุคลิกภาพที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของบุคคล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ และพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวน 1,933 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน แบบทดสอบบุคลิกภาพ NEO Five-Factor Inventory (Form S) และ แบบสอบถามลักษณะทางประชากร ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพทั้งห้าด้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ลักษณะบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น ด้านความสำนึกผิดชอบ ด้านการเปิดรับประสบการณ์และด้านการเปิดเผยตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมต่อต้านการทำงาน ในขณะที่บุคลิกภาพด้านความห้วนไหวทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อต้านการทำงาน และลักษณะบุคลิกภาพที่สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานมีจำนวนทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านการเห็นตามผู้อื่น ด้านความสำนึกผิดชอบและด้านการเปิดรับประสบการณ์ กล่าวคือ ผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่นสูง มีความสำนึกผิดชอบสูงและมีการเปิดรับประสบการณ์สูง

เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพทั้งสามด้านดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ

อดิสร วงศ์เมฆ (2549) พัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบตามแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ (1992) และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.50 และสร้างเกณฑ์ปกติวิสัย เครื่องมือเป็นมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แบบมาตรประมาณค่า 4 ระดับ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 1,286 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักมีข้อคำถามจำนวน 75 ข้อ องค์กรประกอบละ 15 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหาทุกข้อ อำนาจจำแนก .23 - .61 ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ .85 ความตรงเชิงโครงสร้างอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าไคสแควร์เท่ากับ 973.17 ค่า p-value เท่ากับ 1.00 ท็องศาอิสระเท่ากับ 1376 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .98 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (GFI) เท่ากับ .96 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (CFI) เท่ากับ 1.00 ปกติวิสัยจำแนกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูง มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงกว่า 76.63 ขึ้นไป ระดับปานกลาง มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงกว่า 23.09 - 76.63 ระดับต่ำ มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่ำกว่า 23.09 ลงมา

นิภาวรรณ นาคะวงศ์ (2549) พัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพวิชาชีพสำหรับพยาบาลวิชาชีพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การแสดงตน ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์และสติปัญญา และสร้างเกณฑ์ปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 660 คน ในโรงพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเขต 7 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบวัดบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพสร้างขึ้นตามแนวคิดของดิกแมน (Digman) เป็นลักษณะมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า อำนาจจำแนกของแบบวัดอยู่ระหว่าง 0.359 - 0.706 2.2 ความเชื่อถือได้แบบความสอดคล้องภายใน เท่ากับ 0.901 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด เท่ากับ 0.658 2.3 ค่าความแม่นยำตรงตามโครงสร้าง ใช้วิธีกลุ่มรู้ชัด กลุ่มพยาบาลรู้ชัด มีบุคลิกภาพความเป็นพยาบาลสูงกว่ากลุ่มพยาบาลไม่รู้ชัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกณฑ์ปกติของแบบวัดบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ มีช่วงคะแนน T ระหว่าง T25 - T80 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการแสดงตน มีช่วงคะแนน T ระหว่าง T21 - T78 ด้านความสุภาพอ่อนโยน มีช่วงคะแนน T ระหว่าง T22 - T74 ด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่ มีช่วงคะแนน T ระหว่าง T24 - T69 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีช่วงคะแนน T ระหว่าง T14 - T77 และด้านสติปัญญา มีช่วงคะแนน T ระหว่าง T17 - T75

พรศิริ กองนวล (2539) พัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ ตามแนวคิดของดิกแมน (Digman, 1989) คือ การแสดงตัว ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์ และสติปัญญา ที่มีข้อคำถาม 50 ข้อ องค์กรประกอบละ 10 ข้อ เป็นลักษณะการบังคับให้เลือกตอบชนิดที่มีตัวเลือก 2 ตัวเลือกตอบว่าข้อใดเป็นลักษณะของตนเองระหว่างใช่กับไม่ใช่ กลุ่ม

ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 950 คน ในจังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า
อำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ .20 - .70 ค่าความเที่ยงคำนวณโดยวิธีคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน ทั้งฉบับเท่ากับ
.756 โดยแต่ละองค์ประกอบมีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .360 - .625 ค่าความตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธี
วิเคราะห์องค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบตั้งแต่ .273 ถึง .691 เกณฑ์ปกติ
ที่ใช้บอกความหมายคะแนนมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T19 ถึง T79

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยศึกษาวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การออกแบบการวิจัย (Design of Research)
2. การออกแบบการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง (Sampling design)
3. การออกแบบการวัด (Measurement design)
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)
5. การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis design)

ซึ่งรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละหัวข้อ มีดังนี้

การออกแบบการวิจัย (Design of Research)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

การออกแบบการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง (Sampling design)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5,521 คน ดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 2,705 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 2,816 คน

โดยผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นออกเป็น 2 กลุ่ม ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 428 คน
 - นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 188 คน
 - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 240 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 5,093 คน
 - 2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 1 จำนวน 1,022 คน
 - นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 508 คน
 - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 514 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 2 จำนวน 4,071 คน
 - นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 2,062 คน
 - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 2,009 คน

ในแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

จากงานวิจัยของคอสตาและคณะ (Costa et al., 2000) ศึกษาพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มคนที่มีเชื้อชาติและวัฒนธรรมต่างกัน พบว่า แต่ละช่วงอายุนั้นมีความแตกต่างกัน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในกลุ่มคนที่มีเชื้อชาติและวัฒนธรรมแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนแบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และกำหนดพื้นที่การวิจัยเป็นภาคเหนือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยกำหนดโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ที่แบ่งเป็นตอนบนและตอนล่างอย่างละ 1 โรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยสุ่มจังหวัด โรงเรียน ชั้นเรียน และนักเรียนตามลำดับ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 188 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 240 คน นักเรียนรวมจำนวน 428 คน ดังนี้

ตาราง 7 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ระดับชั้นประถมศึกษา

ภาค	พื้นที่ตั้ง	ขนาด	จังหวัด	โรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
เหนือตอนบน	นอกเมือง	กลาง	พะเยา	โรงเรียนอนุบาลเมืองพะเยา บ้านโทกหวาก (194)	ป.4-6	68
เหนือตอนล่าง	ในเมือง	ใหญ่	พิษณุโลก	โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก (2,123)	ป.4-6	120
รวม						188

ตาราง 8 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ภาค	พื้นที่ตั้ง	ขนาด	จังหวัด	โรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
เหนือตอนบน	ในเมือง	ใหญ่	เชียงราย	โรงเรียนดำรงราษฎร์ สงเคราะห์ (2,877)	ม.1-6	120
เหนือตอนล่าง	ในเมือง	ใหญ่	พิจิตร	โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม (1,517)	ม.1-6	120
รวม						240

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5,093 คน ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือจากการทดลองใช้เครื่องมือครั้งที่ 1 ในการหาค่าอำนาจจำแนกและการประมาณค่าความเที่ยง เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงแบบวัดบุคลิกภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage random sampling) ที่มีลำดับขั้นการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาไม่ต่ำกว่า 400 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาไม่ต่ำกว่า 400 คน

ขั้นที่ 2 กำหนดภาคเหนือแบ่งเป็นตอนบนและตอนล่าง กำหนดพื้นที่ตั้งแบ่งเป็นในเมืองและนอกเมือง กำหนดขนาดโรงเรียนแบ่งเป็นขนาดใหญ่ กลาง เล็ก จากนั้นผู้วิจัยสุ่มจังหวัด

โรงเรียน ชั้นเรียน และห้องเรียนตามลำดับ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 1 เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 508 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 514 คน นักเรียนรวมจำนวน 1,022 คน ดังนี้

ตาราง 9 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการหาคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษา

ภาค	พื้นที่ตั้ง	ขนาด	จังหวัด	โรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
เหนือตอนบน	ในเมือง	ใหญ่	เชียงใหม่	โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ (2,421)	ป.5	173
	นอกเมือง	กลาง	น่าน	โรงเรียนชุมชนศิลาแลง (308)	ป.4-6	47
เหนือตอนบน	นอกเมือง	เล็ก	พะเยา	โรงเรียนบ้านห้วยเคียน (107)	ป.4-6	18
เหนือตอนล่าง	ในเมือง	ใหญ่	อุตรดิตถ์	โรงเรียนอนุบาลอุตรดิตถ์ (3,144)	ป.6	166
	นอกเมือง	กลาง	สุโขทัย	โรงเรียนบ้านยางเมือง (223)	ป.4	47
	นอกเมือง	กลาง	เพชรบูรณ์	โรงเรียนบ้านโนนตุม (188)	ป.4-6	43
	นอกเมือง	เล็ก	เพชรบูรณ์	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 25 (บ้านบุงน้ำเต้า) (93)	ป.5	14
รวม						508

ตาราง 10 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการหาคุณภาพเครื่องมือ ครั้งที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ภาค	พื้นที่ตั้ง	ขนาด	จังหวัด	โรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
เหนือ ตอนบน	ในเมือง	ใหญ่	เชียงใหม่	โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย (3,505)	ม.1	134
	ในเมือง	กลาง	น่าน	โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม (1,348)	ม.3	61
	นอกเมือง	เล็ก	พะเยา	โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม (361)	ม.3,5	63
เหนือ ตอนล่าง	ในเมือง	ใหญ่	อุตรดิตถ์	โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี (3,215)	ม.2,6	155
	ในเมือง	กลาง	สุโขทัย	โรงเรียนศิริมาศพิทยาคม (1,160)	ม.4	61
	นอกเมือง	เล็ก	พิจิตร	โรงเรียนวังกรดพิทยา (168)	ม.3	40
รวม						514

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือจากการทดลองใช้เครื่องมือครั้งที่ 2 ในการหาค่าอำนาจจำแนก การประมาณค่าความเที่ยง และการหาความตรงเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage random sampling) ที่มีลำดับขั้นการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากเกณฑ์ตัวบ่งชี้ 1 ตัวบ่งชี้ต่อกลุ่มตัวอย่าง 20 คน ซึ่งตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักมี 90 ตัวบ่งชี้ จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาไม่ต่ำกว่า 1,800 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาไม่ต่ำกว่า 1,800 คน

ขั้นที่ 2 กำหนดภาคเหนือแบ่งเป็นตอนบนและตอนล่าง กำหนดพื้นที่ตั้งแบ่งเป็นในเมืองและนอกเมือง กำหนดขนาดโรงเรียนแบ่งเป็นขนาดใหญ่ กลาง เล็ก จากนั้นผู้วิจัยสุ่มจังหวัด โรงเรียน ชั้นเรียน และห้องเรียนตามลำดับ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 2 เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน นักเรียนรวมจำนวน 4,071 คน ดังนี้

ตาราง 11 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการหาคุณภาพเครื่องมือ ครั้งที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษา

ภาค	พื้นที่ตั้ง	ขนาด	จังหวัด	โรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
เหนือ ตอนบน	ในเมือง	ใหญ่	เชียงราย	โรงเรียนอนุบาลเชียงราย (2,202)	ป.5	161
	ในเมือง	ใหญ่	แพร่	โรงเรียนอนุบาลแพร่ (1,810)	ป.5	205
	ในเมือง	ใหญ่	ลำพูน	โรงเรียนอนุบาลลำพูน (1,514)	ป.6	160
	ในเมือง	ใหญ่	น่าน	โรงเรียนราชานุบาล (1,379)	ป.4-6	158
เหนือ ตอนบน	ในเมือง	กลาง	แม่ฮ่องสอน	โรงเรียนอนุบาลปาย (เวียง ใต้) (521)	ป.4-6	128
	นอกเมือง	เล็ก	เชียงราย	โรงเรียนบ้านโป่งเกลือ (96)	ป.4-6	13
เหนือ ตอนล่าง	ในเมือง	ใหญ่	เพชรบูรณ์	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ (2,363)	ป.6	109
	ในเมือง	ใหญ่	พิษณุโลก	โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก (2,123)	ป.5-6	498
	ในเมือง	ใหญ่	พิจิตร	โรงเรียนอนุบาลพิจิตร (2,003)	ป.6	155
	ในเมือง	ใหญ่	พิจิตร	โรงเรียนอนุบาลบางมูลนาก (1,202)	ป.5-6	301
	ในเมือง	กลาง	สุโขทัย	โรงเรียนอนุบาลศรี มหาโพธิ์ (ประชาสรรค์) (297)	ป.4-6	98
	นอกเมือง	กลาง	กำแพงเพชร	โรงเรียนบ้านโพธิ์พัฒนา (250)	ป.5-6	20
	นอกเมือง	เล็ก	เพชรบูรณ์	โรงเรียนบ้านวังน้อย	ป.4-6	34

ภาค	พื้นที่ตั้ง	ขนาด	จังหวัด	โรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
				(78)		
	นอกเมือง	เล็ก	พิจิตร	โรงเรียนบ้านคลองสะแก ป่าหวาย (63)	ป.4-6	22
รวม						2,062

ตาราง 12 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการหาคุณภาพเครื่องมือครั้งที่ 2 ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ภาค	พื้นที่ตั้ง	ขนาด	จังหวัด	โรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
เหนือ	ในเมือง	ใหญ่	พะเยา	โรงเรียนเชิงคำวิทยาคม (2,653)	ม.2	219
ตอนบน						
เหนือ	ในเมือง	ใหญ่	เชียงราย	โรงเรียนพานพิทยาคม (1,908)	ม.5	208
ตอนบน						
	ในเมือง	กลาง	น่าน	โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม (1,348)	ม.2,4,6	218
	ในเมือง	กลาง	แพร่	โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์ (1,082)	ม.5-6	152
	ในเมือง	กลาง	แม่ฮ่องสอน	โรงเรียนแม่ถ่าน้อยตรุณสิกข์ (908)	ม.4-6	14
	นอกเมือง	เล็ก	พะเยา	โรงเรียนจำเมืองวิทยาคม (332)	ม.1-2	47
	นอกเมือง	เล็ก	ลำปาง	โรงเรียนประชาราชาวิทยา (191)	ม.1-3	60
เหนือ	ในเมือง	ใหญ่	พิจิตร	โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม (2,781)	ม.1-3	189
ตอนล่าง						
	ในเมือง	ใหญ่	เพชรบูรณ์	โรงเรียนหนองไผ่ (1,985)	ม.5	159
	ในเมือง	ใหญ่	พิจิตร	โรงเรียนสรรหลวงพิทยาคม	ม.4-6	342

ภาค	พื้นที่ตั้ง	ขนาด	จังหวัด	โรงเรียน	ชั้น	จำนวนนักเรียน
				(1,517)		
	นอกเมือง	กลาง	กำแพงเพชร	โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา (1,086)	ม.4	173
	นอกเมือง	กลาง	พิจิตร	โรงเรียนสากเหล็กวิทยา (1,030)	ม.4-6	124
	นอกเมือง	เล็ก	เพชรบูรณ์	โรงเรียนวังโป่งศึกษา (405)	ม.5-6	52
	นอกเมือง	เล็ก	พิษณุโลก	โรงเรียนน้ำรินพิทยาคม (181)	ม.1-6	52
รวม						2,009

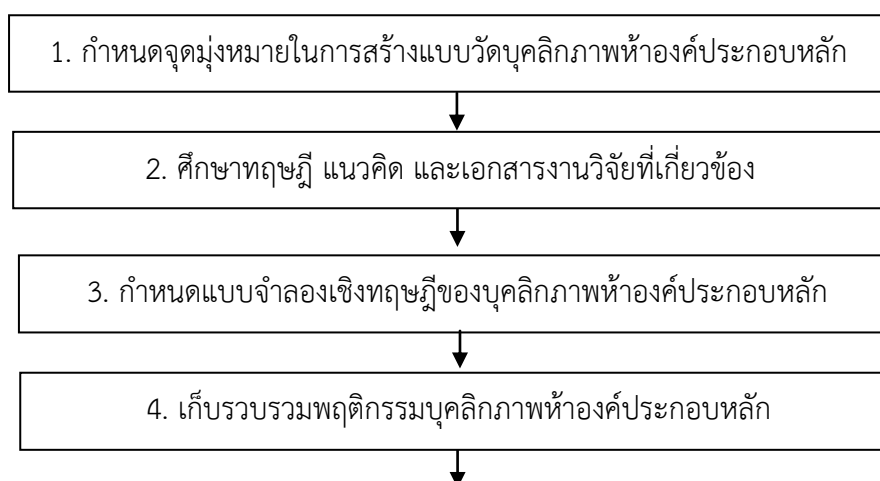
การออกแบบการวัด (Measurement design)

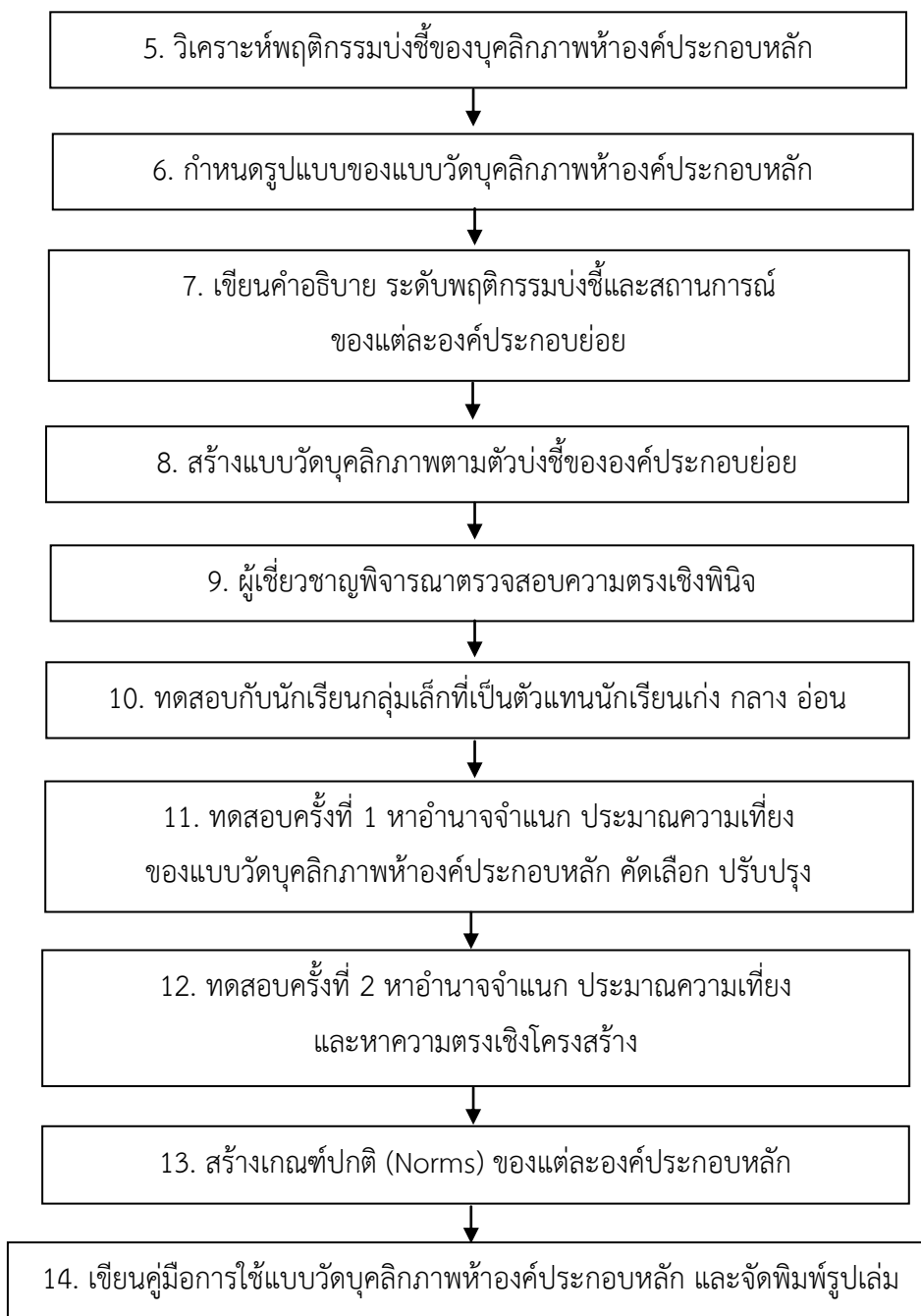
1. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 83 ข้อ ข้อคำถามมีลักษณะเป็นสถานการณ์แบบสั้นที่นักเรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน มีตัวเลือกตอบ 3 ระดับตามพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพ

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 14 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพ 7 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดในการดำเนินงาน

ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้องค์ประกอบหลัก

ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แบ่งเป็น 3 ข้อ มีดังนี้

1.1 เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก (NEOAC) ตามแนวคิดของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) ได้แก่

องค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

องค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

องค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

องค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)

องค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

1.2 เพื่อหาคุณภาพแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกี่ยวกับความตรงเชิงพินิจ อำนาจจำแนก ความเที่ยง และความตรงเชิงโครงสร้าง

1.3 เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ในการแปลความหมายของคะแนนจากผลการวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

2. ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี แนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานของบุคลิกภาพจากการจัดแบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็นห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคครี มีดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” เพื่อวิเคราะห์ขอบเขตพฤติกรรมของบุคลิกภาพ

2.2 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) เพื่อวิเคราะห์ขอบเขตพฤติกรรมของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

2.3 ศึกษาและเขียนนิยามของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

2.4 ศึกษาเครื่องมือวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

2.5 ศึกษาวิธีการสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

3. กำหนดแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

ผู้วิจัยนำทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซงค์ (Eysenck, 1969) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford, 1959) มาประยุกต์ใช้กับทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคครี แล้วเขียนแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ดังภาพ

ระดับ

รูปแบบบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

ระดับ

ลักษณะนิสัย

T₁

T₂

T₃

T₄

T₅

ระดับ

ตอบสนอง

ที่เป็นนิสัยหรือ

ลักษณะนิสัยย่อย

HR₁ HR₂ HR₃ HR₄ HR₅ HR₆ HR₇ HR₈ HR₉ HR₁₀ HR₁₁ HR₁₂ HR₁₃ HR₁₄ HR₁₅ HR₁₆ HR₁₇ HR₁₈ HR₁₉ HR₂₀ HR₂₁ HR₂₂ HR₂₃ HR₂₄ HR₂₅ HR₂₆ HR₂₇ HR₂₈ HR₂₉ HR₃₀

ระดับ

ตอบสนอง

เฉพาะอย่าง

SR₁.....SR₉₀

ภาพ 8 แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

จากภาพแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักแสดงให้เห็นว่า ในระดับรูปแบบบุคลิกภาพ คือ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ซึ่งพฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบมาจากลักษณะนิสัย (Trait : T) ที่แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ใช้สัญลักษณ์ T_1, T_2, T_3, T_4, T_5

ในแต่ละลักษณะนิสัยจะประกอบไปด้วยลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response : HR) ที่แบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ รวมทั้งหมด 30 ลักษณะ ใช้สัญลักษณ์ $HR_1, HR_2, HR_3, \dots, HR_{30}$

ในแต่ละลักษณะนิสัยย่อยจะประกอบไปด้วยระดับตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Response : SR) ที่แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ รวมทั้งหมด 90 ลักษณะ ใช้สัญลักษณ์ $SR_1, SR_2, SR_3, \dots, SR_{90}$

ลักษณะนิสัยที่มี 5 ลักษณะ และลักษณะนิสัยย่อยที่มี 30 ลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก (NEOAC)

- T_1 ลักษณะนิสัยแบบความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)
- HR_1 ความวิตกกังวล (Anxiety)
 - HR_2 ความโกรธ (Angry hostility)
 - HR_3 ความท้อแท้ (Depression)
 - HR_4 ความประหม่า (Self-consciousness)
 - HR_5 ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness)
 - HR_6 ความเครียด (Vulnerability)
- T_2 ลักษณะนิสัยแบบการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)
- HR_7 ความอบอุ่น (Warmth)
 - HR_8 การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness)
 - HR_9 ความกล้าแสดงออก (Assertiveness)
 - HR_{10} การทำกิจกรรม (Activity)
 - HR_{11} การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking)
 - HR_{12} อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)
- T_3 ลักษณะนิสัยแบบการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)
- HR_{13} จินตนาการ (Fantasy)
 - HR_{14} สุนทรียภาพ (Aesthetics)
 - HR_{15} การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings)
 - HR_{16} การปฏิบัติ (Actions)
 - HR_{17} ความคิด (Ideas)
 - HR_{18} การยอมรับค่านิยม (Values)

- T₄ ลักษณะนิสัยแบบการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)
- HR₁₉ การไว้วางใจผู้อื่น (Trust)
- HR₂₀ ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness)
- HR₂₁ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism)
- HR₂₂ การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance)
- HR₂₃ การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty)
- HR₂₄ ความอ่อนโยน (Tender-mindedness)
- T₅ ลักษณะนิสัยแบบการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)
- HR₂₅ ความสามารถ (Competence)
- HR₂₆ ความเป็นระเบียบ (Order)
- HR₂₇ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness)
- HR₂₈ การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline)
- HR₂₉ ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving)
- HR₃₀ ความสุขุมรอบคอบ (Deliberation)

4. เก็บรวบรวมพฤติกรรมบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แล้วประมวลผลการแสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 188 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 240 คน รวมจำนวนทั้งหมด 428 คน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามปลายเปิดในการเก็บรวบรวมพฤติกรรมบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ดังนี้

- T₁ ลักษณะนิสัย : ความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)
- HR₁ ลักษณะนิสัยย่อย : ความวิตกกังวล (anxiety)

แบบสอบถามสำหรับรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ตามความเข้าใจหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือเคยพบเจอ

1. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่วิตกกังวล” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

2. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่วิตกกังวล”

.....

.....

3. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่วิตกกังวล” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

4. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่วิตกกังวล”

.....

.....

5. วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

5.1 ผู้วิจัยรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ จากแบบสอบถามข้อ 1-4 ให้ได้มากที่สุด แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุปลงในตารางพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ดังนี้

T₁ ลักษณะนิสัย : ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

HR₁ ลักษณะนิสัยย่อย : ความวิตกกังวล (Anxiety)

ตาราง 13 พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
ความหวั่นไหว ทางอารมณ์ (Neuroticism : N)	ความวิตกกังวล (Anxiety)	กลัว เครียด คิดมาก ชอบคิด อะไรไปเอง คิดแต่เรื่องเดิม พูดเร็ว คิดอะไรได้ก็พูด ออกมา หงุดหงิด ชอบบ่น ชอบรำคาญ ตะโกน โวยวาย	ยิ้มแย้ม ร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดี สบายใจ สดชื่น มีสมาธิ ใจเย็น ชอบอยู่นิ่ง คุยได้กับทุกคน มั่นใจ กล้าแสดงออก

5.2 ผู้วิจัยประมวลค่าเป็นชื่อพฤติกรรมบ่งชี้ โดยการจัดกลุ่มคำที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และคำที่มีความถี่สูงสุดสามอันดับแรก โดยคัดเลือกพฤติกรรมบ่งชี้ตามเกณฑ์ คือ พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ แล้วกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ที่คัดเลือกมาเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ของแต่ละลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response : HR)

ผู้วิจัยสรุปว่า บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักมีลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response : HR) จำนวน 30 องค์ประกอบ และมีการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Response : SR) จำนวน 90 ตัวบ่งชี้ มีรายละเอียดดังนี้

T₁ ลักษณะนิสัยแบบความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

HR₁ ความวิตกกังวล (Anxiety)

SR₁ หวาดระแวง (Doubt)

SR₂ หวาดกลัว (Scare)

SR₃ ซึมเศร้า (Sadden)

HR₂ ความโกรธ (Angry hostility)

SR₄ โมโหโวยวาย (Frantic)

SR₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem)

SR₆ พุดจាក้าวร้าว (Aggressive)

HR₃ ความท้อแท้ (Depression)

SR₇ เกลียดง่าย (Hate)

- SR₈ หมตกำลังใจ (Despond)
 SR₉ ตูฏกตนเอง (Contempt itself)
- HR₄ ความประหม่า (Self-consciousness)
 SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid)
 SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure)
 SR₁₂ เขินอาย (Shy)
- HR₅ ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness)
 SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad)
 SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle)
 SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking)
- HR₆ ความเครียด (Vulnerability)
 SR₁₆ กังวลใจ (Worry)
 SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)
 SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)
- T₂ ลักษณะนิสัยแบบการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)
- HR₇ ความอบอุ่น (Warmth)
 SR₁₉ เข้าใจผู้อื่น (Understand others)
 SR₂₀ เอาใจใส่ (Attentive)
 SR₂₁ ห่วงใย (Care)
- HR₈ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness)
 SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others)
 SR₂₃ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship)
 SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity)
- HR₉ ความกล้าแสดงออก (Assertiveness)
 SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk)
 SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do)
 SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence)
- HR₁₀ การทำกิจกรรม (Activity)
 SR₂₈ ตื่นตัว (Awake)
 SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity)
 SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate)

- HR₁₁ การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking)
- SR₃₁ ท้าทาย(Challenge)
 - SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited)
 - SR₃₃ สนุก (Enjoy)
- HR₁₂ อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)
- SR₃₄ คิดดี (Good idea)
 - SR₃₅ ทำดี (Well done)
 - SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)
- T₃ ลักษณะนิสัยแบบการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)
- HR₁₃ จินตนาการ (Fantasy)
- SR₃₇ คิดแปลกใหม่ (Think exotic)
 - SR₃₈ คิดสร้างสรรค์ (Creativity)
 - SR₃₉ คิดฝัน (Dream)
- HR₁₄ สุนทรียภาพ (Aesthetics)
- SR₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting)
 - SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty)
 - SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured)
- HR₁₅ การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings)
- SR₄₃ อารมณ์ (Emotion)
 - SR₄₄ ความรู้สึก (Feelings)
 - SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation)
- HR₁₆ การปฏิบัติ (Actions)
- SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer)
 - SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action)
 - SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new)
- HR₁₇ ความคิด (Ideas)
- SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know)
 - SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally)
 - SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think)
- HR₁₈ การยอมรับค่านิยม (Values)
- SR₅₂ ยอมรับสิ่งใหม่ (Accept new things)

- SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly)
- SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)
- T₄ ลักษณะนิสัยแบบการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)
- HR₁₉ การไว้วางใจผู้อื่น (Trust)
- SR₅₅ ไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others)
- SR₅₆ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others)
- SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest)
- HR₂₀ ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness)
- SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly)
- SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest)
- SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat)
- HR₂₁ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism)
- SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others)
- SR₆₂ แบ่งปัน (Share)
- SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness)
- HR₂₂ การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance)
- SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous)
- SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed)
- SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others)
- HR₂₃ การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty)
- SR₆₇ มารยาทดี (Good manners)
- SR₆₈ สุภาพ (Polite)
- SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely)
- HR₂₄ ความอ่อนโยน (Tender-mindedness)
- SR₇₀ เมตตา (Gracious)
- SR₇₁ ใจกว้าง (Generous)
- SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)
- T₅ ลักษณะนิสัยแบบการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)
- HR₂₅ ความสามารถ (Competence)
- SR₇₃ ตั้งใจทำงาน (Working)
- SR₇₄ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well)

- SR₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking)
- HR₂₆ ความเป็นระเบียบ (Order)
 - SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern)
 - SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep)
 - SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange)
- HR₂₇ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness)
 - SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful)
 - SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle)
 - SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed)
- HR₂₈ การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline)
 - SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties)
 - SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ (Compliance)
 - SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual)
- HR₂₉ ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving)
 - SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal)
 - SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering)
 - SR₈₇ พยายาม (Attempt)
- HR₃₀ ความสุขุมรอบคอบ (Deliberation)
 - SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate)
 - SR₈₉ เตรียมการ (Prepare)
 - SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

6. กำหนดรูปแบบของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

จากการศึกษาประเภทของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ วิธีการสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ประกอบกับพฤติกรรมบ่งชี้ที่สร้างขึ้นมีจำนวนมากถึง 90 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยจึงเลือกกำหนดรูปแบบของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักเป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีข้อคำถามให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกันตนเอง ครอบครัว หรือสังคมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยกำหนดตัวบ่งชี้ละ 1 ข้อสถานการณ์ รวมทั้งฉบับ 90 ข้อสถานการณ์ จำนวน 2 ฉบับ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และชั้นมัธยมศึกษา

7. เขียนคำอธิบาย ระดับพฤติกรรมบ่งชี้และสถานการณ์ของแต่ละองค์ประกอบย่อย

7.1 จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก และศึกษาแนวคิดของแต่ละองค์ประกอบย่อยจากนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัยนำมาเขียนความหมายและสถานการณ์ที่ทำให้เกิดองค์ประกอบย่อยนั้น ๆ

7.2 ผู้วิจัยเขียนระดับพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ตามแนวคิดของ ออลพอร์ท (Allport, 1955) ที่แบ่งบุคลิกภาพตามคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

7.3 ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ที่ทำให้เกิดองค์ประกอบย่อย ตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน และจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือเคยพบเจอ สรุปคำอธิบายองค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ลงในตารางดังนี้

ตาราง 14 คำอธิบายองค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบย่อย	คำอธิบายองค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้
<p>ความวิตกกังวล (Anxiety)</p>	<p><u>ความหมายของความวิตกกังวล</u> ความรู้สึกไม่สบายใจ หวาดหวั่น ไม่มั่นใจต่อสภาพการณ์ในอนาคต เกรงว่าจะเกิดอันตรายหรือความเสียหาย เนื่องจากมีหรือคาดว่าจะมีสิ่งที่คุณค่าความมั่นคงของบุคคล ขณะเดียวกันจะมีความไม่สุขสบายทางร่างกายด้วย หากมีความวิตกกังวลมาก หรือเป็นเวลานานๆ จะมีผลเสียต่อสุขภาพของบุคคลได้ (Stuart & Sundeen, 1995)</p> <p><u>ระดับของความวิตกกังวล</u> ระดับ 1 รับรู้ถึงอาการความเจ็บป่วย เข้าใจสาเหตุและผลของปัญหาที่เกิดขึ้น ยอมรับการสูญเสีย ยอมรับสัมพันธภาพที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว ระดับ 2 รีบแสวงหาวิธีการบรรเทาความเจ็บป่วย แสวงหาวิธีการแก้ปัญหาให้ลดลง ค่อยๆ ทำใจยอมรับการสูญเสียและยอมรับสัมพันธภาพที่เปลี่ยนแปลงไป ระดับ 3 หมกมุ่นครุ่นคิดว่าความเจ็บป่วยจะรุนแรงจนทำให้ตนเองเสียชีวิต ปัญหาส่งผลให้เกิดความบกพร่องต่อการทำหน้าที่ของตนเอง ไม่ยอมรับความเป็นจริง คิดว่าไม่เกิดการสูญเสีย คิดว่าสัมพันธภาพยังเหมือนเดิม</p> <p><u>สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล</u> (Wallance, 1978)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การคุกคามต่อความมั่นคงของตนจากภายในตนเอง 2. การคุกคามต่อความมั่นคงของตนจากภายนอกที่เป็นสังคม

องค์ประกอบย่อย	คำอธิบายองค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้
	3. การคุกคามต่อความมั่นคงของตนจากภายนอกที่เป็นครอบครัว
หวาดระแวง (Doubt)	สถานการณ์ การคุกคามต่อความมั่นคงของตน จากภายในตนเอง ระดับ 1 รับรู้ถึงอาการความเจ็บป่วย ระดับ 2 รีบแสวงหาวิธีการบรรเทาความเจ็บป่วย ระดับ 3 หมกมุ่นครุ่นคิดว่าความเจ็บป่วยจะรุนแรงจนทำให้ตนเองเสียชีวิต
หวาดกลัว (Scare)	สถานการณ์ ความเครียดภายนอกที่เกิดจากสังคม ระดับ 1 ควบคุมตนเองได้ คิดแก้ปัญหาได้ดี ระดับ 2 ควบคุมตนเองได้เล็กน้อย ระดับ 3 ขาดการควบคุมตนเอง การรับรู้แคบ กลัวถูกทำโทษ
ซึมเศร้า (Sadden)	สถานการณ์ การคุกคามต่อความมั่นคงที่เป็นครอบครัว ระดับ 1 ยอมรับการสูญเสีย ยอมรับสัมพันธ์ภาพที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว ระดับ 2 ค่อยๆ ทำใจยอมรับการสูญเสียและยอมรับสัมพันธ์ภาพที่เปลี่ยนแปลงไป ระดับ 3 ไม่ยอมรับความเป็นจริง คิดว่าไม่เกิดการสูญเสีย คิดว่าสัมพันธ์ภาพยังเหมือนเดิม

8. สร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย

ผู้วิจัยใช้คำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยนำคำตอบจากข้อ 1 กับ 3 มาสร้างข้อสถานการณ์ และนำคำตอบจากข้อ 2 กับ 4 มาสร้างตัวเลือก 3 ตัวเลือก โดยข้อสถานการณ์และตัวเลือกที่สร้างขึ้นต้องมีความสอดคล้องกับคำอธิบายขององค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ที่ได้ศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดของนักวิชาการ ซึ่งตัวเลือกในแต่ละข้อสถานการณ์ 90 ข้อที่นักเรียนเลือกตอบเป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ตามแนวคิดของอลพอร์ต (Allport, 1955)

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อเป็น 1 , 2 , 3 ดังนี้

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะด้อย ให้ 1 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะปานกลาง ให้ 2 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะเด่น ให้ 3 คะแนน

ตัวอย่างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

T ₁	องค์ประกอบหลัก	: ความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)
HR ₁	องค์ประกอบย่อย	: ความวิตกกังวล (Anxiety)
SR ₁	ตัวบ่งชี้	: หวาดระแวง (Doubt)

00. กมลพูดว่า “เธอไม่สบายนานเป็นสัปดาห์แล้ว ไปหาหมอได้ยามากินแล้ว ดูอาการเธอไม่ได้ดีขึ้นเลย”

นักเรียนจะพูดตอบกมลอย่างไร ?

ก. ฉันรักษาไม่หายสักที ฉันคงเป็นโรคร้ายแรง	ให้ 3 คะแนน
ข. ตามหมอสั่ง ถ้ากินยาหมดก็คงหายดี	ให้ 1 คะแนน
ค. ฉันจะไปพบหมอให้ดูอาการอีกครั้ง	ให้ 2 คะแนน

9. ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ

9.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face validity) และความเหมาะสมของการใช้ภาษาในแต่ละข้อสถานการณ์ว่า สามารถวัดพฤติกรรมบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบย่อยของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักได้หรือไม่ พร้อมทั้งตรวจสอบแต่ละตัวเลือกสามารถวัดตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักหรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาสำหรับผู้เชี่ยวชาญคือ ต้องมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป หากข้อใดไม่ถึงเกณฑ์หรือมีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

9.2 นำข้อที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของผู้เชี่ยวชาญมาจัดเป็นแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 90 ข้อ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

10. ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เป็นตัวแทนนักเรียนเก่ง กลาง อ่อน

10.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เป็นตัวแทนนักเรียนเก่ง กลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน โดยฉบับที่ 1 ทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 9 คน และฉบับที่ 2 ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 9 คน

10.2 ผู้วิจัยสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของภาษาที่ใช้ทั้งข้อสถานการณ์และตัวเลือก ความรู้สึกในการทำแบบวัด แล้วนำมาปรับปรุง

11. ทดสอบครั้งที่ 1 ทหาอำนาจจำแนก ประมาณความเที่ยงของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แล้วคัดเลือกและปรับปรุง

11.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 โดยฉบับที่ 1 ทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 508 คน และฉบับที่ 2 ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 514 คน ในขณะที่ทำการทดสอบ มีการจับเวลา เพื่อนำมากำหนดเวลาที่เหมาะสมในการทดสอบครั้งที่ 2 ต่อไป

11.2 วิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออก แล้วพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นค่าบวก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11.3 วิเคราะห์หาความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient)

12. ทดสอบครั้งที่ 2 ทหาอำนาจจำแนก ประมาณความเที่ยง และหาความตรงเชิงโครงสร้าง

12.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผ่านการคัดเลือก ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 โดยฉบับที่ 1 ทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน และฉบับที่ 2 ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน

12.2 วิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออก แล้วพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นค่าบวก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12.3 วิเคราะห์หาความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient)

12.4 วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อหาค่าน้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบ ด้วยโปรแกรม MPLus แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

13. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแต่ละองค์ประกอบหลัก

13.1 ผู้วิจัยนำคะแนนดิบจากการทดสอบครั้งที่ 2 ในแต่ละองค์ประกอบหลัก ไปคำนวณหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) แล้วคำนวณหาคะแนนสเตนไนน์ (Stanine score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9

13.2 แบ่งช่วงคะแนนสเตนไนน์ (Stanine score) ออกเป็น 3 ช่วงที่เท่ากัน เพื่อกำหนดเป็นระดับบุคลิกภาพ 3 ระดับ ดังนี้

ช่วงคะแนนสแตโนน 1 - 3 หมายถึง บุคลิกภาพด้อย

ช่วงคะแนนสแตโนน 4 - 6 หมายถึง บุคลิกภาพปานกลาง

ช่วงคะแนนสแตโนน 7 - 9 หมายถึง บุคลิกภาพเด่น

14. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก และจัดพิมพ์รูปเล่ม

ผู้วิจัยเขียนคู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับผู้ดำเนินการสอบในการศึกษาประกอบแนวทางปฏิบัติการนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ ซึ่งคู่มือมีรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ คำนิยาม ลักษณะของแบบวัด การสร้างและพัฒนาแบบวัด คุณภาพของแบบวัด วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 23 โรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 22 โรงเรียน รวมจำนวน 45 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยทางเว็บไซต์ และแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ แจ้งชื่อเว็บไซต์ในการทดสอบแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก พร้อมแจ้งระยะเวลาของการทดสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 โดยกำหนดช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์ ต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละครั้ง

5. ครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ชี้แจงวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติในการทำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก พร้อมทั้งจับเวลาและควบคุมดูแลความเรียบร้อยขณะนักเรียนทำการทดสอบแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis design)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีดังนี้

1. ความตรงเชิงพินิจ (Face validity) โดยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาสถานการณ์และตัวเลือก โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นสอดคล้องกันตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป

2. ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) โดยวิธีการสำรวจพฤติกรรมบ่งชี้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ของกลุ่มตัวอย่างร่วมกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์เป็นหลัก และแนวคิดในการพัฒนาตัวบ่งชี้ของผู้วิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ด้วยโปรแกรม MPlus

3. อำนาจจำแนก (Discrimination) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออก หรือเรียกว่า “Corrected item-total correlation” โดยสูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน มีดังนี้

$$r_{XY} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายข้อภายในแบบวัด
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมข้ออื่นๆ ที่เหลือของแบบวัด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนรายข้อภายในแบบวัด
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนรวมข้ออื่นๆ ที่เหลือของแบบวัด

4. ความเที่ยง (Reliability) โดยด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรวนของแบบวัดทั้งฉบับ

5. ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) คำนวณโดยใช้สูตรดังนี้

$$PR = \frac{100}{N} \left(cf - \frac{1}{2}f \right)$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของคะแนนที่ต้องการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	cf	แทน	ความถี่สะสมของคะแนนที่ต่ำกว่าคะแนนที่ต้องการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

6. คะแนนสเตนีน (Stanine score) เป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แปลงรูปมาจากคะแนนดิบที่มีการกระจายเป็นโค้งปกติ เกณฑ์การกำหนดคะแนนสเตนีนใช้วิธีการเปรียบเทียบจากตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) ดังนี้

คะแนนสเตนีน 1 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4.00

คะแนนสเตนีน 2 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่มากกว่า 4.00 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 11.00

คะแนนสเตนีน 3 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่มากกว่า 11.00 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 23.00

คะแนนสเตนีน 4 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่มากกว่า 23.00 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40.00

คะแนนสเตนีน 5 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่มากกว่า 40.00 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 60.00

คะแนนสเตนีน 6 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่มากกว่า 60.00 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 77.00

คะแนนสเตนีน 7 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่มากกว่า 77.00 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 89.00

คะแนนสเตนีน 8 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่มากกว่า 89.00 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 96.00

คะแนนสเตนีน 9 คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่มากกว่า 96.00

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ที่เก็บรวบรวมได้จากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยที่แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ในแต่ละตอนมีรายละเอียดของผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักจากแบบสอบถามสำหรับรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 188 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 240 คน รวมจำนวนทั้งหมด 428 คน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1 ผลการรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่มี 5 ลักษณะนิสัย (Trait) ที่แบ่งออกเป็นลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response) 30 ลักษณะนิสัยย่อย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ให้มีพฤติกรรมสอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคคร (Costa & McCrae, 1992) และพฤติกรรมตรงกันข้าม ผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 15 พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
ความหวั่นไหว ทางอารมณ์ (Neuroticism : N)	ความวิตกกังวล (anxiety)	กลัว เครียด คิดมาก ชอบคิดอะไรไปเอง คิดแต่เรื่องเดิม พูดเร็ว คิดอะไรได้ก็พูดออกมา หงุดหงิด ชอบบ่น ชอบ รำคาญ ตะโกน โวยวาย เดินไปเดินมา หวาดระแวง ประหม่า ซ้ำโมโห ตัวสั่น โวยวาย โกรธง่าย วอกแวก กังวล มือจับ เหงื่อออก หายใจเร็ว เจ็บ เหม่อลอย ซึมเศร้า นั่ง ใจลอย เหงา หน้าซีด เหมือนกับคนเขินอาย ไม่คุยกับใคร ไม่ค่อยยิ้ม ไม่กล้าแสดงออก ไม่อยู่นิ่ง	ยิ้มแย้ม ร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดี สบายใจ สดชื่น มีสมาธิ ใจเย็น ชอบอยู่นิ่ง คุยได้กับทุกคน มั่นใจ กล้าแสดงออก หายใจปกติ สบาย สนุกสนาน เชื่อมั่นในตนเอง ไม่ชอบพูดมาก ไม่เครียด ไม่หงุดหงิดง่าย ไม่ตะโกน ไม่โวยวาย ไม่ทำร้ายใคร ไม่ทำให้ คนอื่นเดือดร้อน
	ความโกรธ (angry hostility)	อารมณ์ร้อน เกรี้ยวกราด ทำร้ายร่างกาย โวยวาย ใช้กำลัง อาระวาด อารมณ์เสีย โมโห เสียงดัง ต่ำเพื่อน ไล่ ตีคนอื่น หงุดหงิด ตะโกน ใจร้อน ทูบโตะ ทำลายสิ่งของ หงุดหงิด โยนข้าวของ อารมณ์ไม่ดี ประชด พูดยั่วโมโห ไม่ ยอมให้เหตุผล พูดหยาบ พูดต่ำ พูดจาไม่สุภาพ ไม่พูดคุย กับคนอื่น ใครพูดอะไรไม่ถูกใจนิดเดียวก็โกรธ	มีความสุข มองโลกในแง่ดี พูดเพราะ พูดเยอะ ยิ้มแย้มแจ่มใส ใจดี ใจเย็น ให้กำลังใจ ดีใจ มั่นใจ มีน้ำใจ ปล่อยวาง สบายใจ สนุกสนาน เป็นคนดี มีมารยาท สุภาพ ร่าเริง อารมณ์ดี ใจ เย็น ตลก ใช้เหตุผลมากกว่าใช้อารมณ์ ไม่โมโห ไม่โวยวาย ไม่ตะโกน ไม่หงุดหงิด ไม่ใจร้อน ไม่ทำร้ายเพื่อน ไม่ทำลาย สิ่งของ

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
	ความท้อแท้ (depression)	ยอมแพ้ง่าย ซึมเศร้า นิ่งเหม่อ พุดน้อย เศร้าใจ ร้องไห้ ท้อแท้ เหนื่อยง่าย หมดแรง ชอบบ่น ขี้เกียจ วิตกกังวล ง่าย หน้าตาเศร้าหมอง คิดว่าตัวเองไร้คุณค่า เมีนเฉย ถอนหายใจบ่อย ตั้งเป้าหมายที่ทำได้ ไม่มีแรงสู้ ไม่มี ความพยายามให้ถึงที่สุด คิดไว้ล่วงหน้าจนท้อแท้ ทำงาน นิดหน่อยก็ไม่อยากทำต่อ คิดสั้นฆ่าตัวตาย คิดว่าตัวเองทำ ไม่เป็นไม่สำเร็จ คิดว่าตัวเองต้องแพ้เมื่อต้องแข่งขัน ทำงานแค่หนึ่งอย่างก็ไม่อยากทำงานอย่างอื่นต่อ ทำสิ่งใด สิ่งหนึ่งแต่ไม่ทำจริง กลัวคนที่ใหญ่กว่า ไม่มีความหวังใน ตัวเอง ไม่มีความสุข ไม่มุ่งมั่น ไม่ชอบทำงาน ไม่มั่นใจใน ตัวเอง ไม่มีกำลังใจ	ร่าเริงแจ่มใส กล้าแสดงออก มั่นใจในตัวเอง อดทน มีความมั่นใจสูง สนุกสนาน คิดบวก มุ่งมั่น พยายาม กล้าคิด กล้าทำ ชอบเล่น เข้มแข็ง มีกำลังใจ ตั้งใจ ขยันทำงาน สู้กับ ปัญหา ไม่ท้อแท้ แม้ทำอะไรไม่สำเร็จแล้วครั้งต่อไปก็จะสู้ต่อ
	ความประหม่า (self- consciousness)	เอาแต่ใจ ถูกคนอื่น พุดตืดขัดหน้าชั้นเรียน ใจร้อน คิดมาก ขี้กลัว กังวล ชอบบ่น พุดผิด พุดตืดขัด ตัวสั้น เขิน อาย ทำอะไรผิดๆถูกๆ เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ทำอะไรไม่ถูก ไม่รอบคอบ ไม่มั่นใจในตนเอง	จิตใจแน่วแน่ มั่นใจในตนเอง ไม่เขินอาย กล้าแสดงออก รอบคอบ ช่วยเหลือคนอื่น ทำตามผู้อื่น พุดคล่องแคล่ว พุด ชัดถ้อยชัดคำ เสียงดังฟังชัด

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
	ความหุนหันพลัน แล่น (impulsiveness)	อารมณ์ร้อน ชี้อุณหภูมิสูง คิดจะทำอะไรก็ทำทันที สมาธิสั้น ไม่มีสมาธิ ทำก่อนคิด ทำอย่างไม่คิด เร่งรีบ รีบร้อน ใจ ร้อน เขียนเร็ว ทำงานเร็ว คิดเร็ว กระวนกระวาย มีกิริยา ว่องไวและกระฉับกระเฉง พูดจาเร็ว พูดไม่คิด พูดแทรก บทสนทนาของคนอื่น ไม่รอบคอบ อารมณ์ไม่โหง่่าย ไม่คิด ไตร่ตรอง ทำอะไรไม่ฟังผู้อื่น ทำงานโดยไม่ทบทวน	ใจสงบ จิตใจนิ่ง คิดรอบคอบ มีความคิด คิดก่อนพูด คิดก่อน ทำเสมอ ทำช้า ใจเย็น ก่อนจะทำอะไรจะฟังคนอื่นก่อน ให้ คนอื่นทำก่อนแล้วทำทีหลัง ไม่กระวนกระวาย ไม่ว่องไว ไม่ เร่งรีบ ไม่ทันใจ ไม่รีบร้อน
	ความเครียด (vulnerability)	จิตใจอ่อนแอ ชี้อุณหภูมิสูง หวาดผวาง่าย ร้องไห้บ่อย ร้องไห้ ง่าย เสียใจง่าย ตกใจง่าย ชอบยอมแพ้อะไรๆ ชี้อุณหภูมิสูง ขาว อ่อนแอสู้ผู้อื่นไม่ได้ ไม่ค่อยคุย ไม่มั่นใจในตัวเอง ไม่ ค่อยสู้เพื่อน ไม่สู้คน ไม่กล้าแสดงออก ไม่มีความอดทนไม่ เข้มแข็ง ไม่กล้ามีเรื่องกับเด็กเกเร	สู้คน มีจิตใจที่เข้มแข็ง อดทน ใจกล้า ใจเด็ด มั่นใจในตัวเอง เป็นผู้นำที่ดี ปกป้องคนอื่นได้ มีเพื่อนเยอะ มีความสุข มีจิตใจ เข้มแข็ง ระวัง กล้าหาญ อดทนสูง เป็นคนที่สู้ต่ออุปสรรคทุก อย่างเมื่อทำไปแล้วไม่ถอยง่ายๆ ใครทำร้ายก็จะไม่ยอม ชอบสู้ เข้มแข็งสู้ผู้อื่นได้ สู้กับชีวิตในแต่ละวัน หาทางแก้ไข กล้าคิด กล้าทำ กล้าตอบ ไม่ร้องไห้ง่าย ไม่โกรธง่าย ไม่เสียเวลาไปกับ การรู้สึกแย่อต่ตัวเอง ไม่อ่อนแอ ไม่ใจเสาะ ไม่ร้องไห้ ร้องไห้ ยาก ไม่ตกใจง่าย
การแสดงออก อย่างเปิดเผย	ความอบอุ่น (warmth)	ใจเย็น ใจดี แสดงความรัก ความห่วงใย รักครอบครัว ระวัง เรื่อง ไม่เหมา ใส่ใจดูแล พูดจาอ่อนหวาน ใจร้อน มี	เรียกร้องความสนใจ ชอบแกล้งคนอื่น ก้าวร้าว ชอบทำร้ายเพื่อน ชอบทำให้เพื่อนเสียใจ เย็นชา สันโดษ

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
(Extraversion : E)		เพื่อนมาก มีความรักให้เพื่อน ให้ความรักผู้อื่น ใส่ใจเพื่อนๆ เสียสละ มีน้ำใจ ชอบกอดเพื่อน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ชอบคุยกับเพื่อนเมื่อท้อเสียใจ ไม่ทิ้งเพื่อนไว้ข้างหลัง	ชอบอยู่คนเดียว ไม่ร่าเริง พูดไม่เพราะ ชอบหาเรื่องใส่ตัว อะอะโววายววย ไม่มีเพื่อนคบ ไม่สนใจเพื่อน ไม่ให้กำลังใจ และซ้ำเติม ไม่มีใครใส่ใจดูแล ไม่มีความมั่นใจ ไม่มีความสุข ไม่แสดงความรักความห่วงใย ไม่ใส่ใจผู้อื่น ไม่ค่อยรักเพื่อน
	การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (gregariousness)	มีกิจกรรมอะไรก็เข้าร่วม สนใจเพื่อนและสังคม ชอบอยู่กับสังคม ชอบเข้าสังคม เข้ากับคนได้ง่าย เข้ากับคนอื่นได้ดี มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส มีเพื่อนเยอะ คุยเก่ง พูดเก่ง พูดมาก เฉลียวฉลาด มีความรู้รอบตัวสูง ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น ชอบคุยกับผู้อื่น ชอบเที่ยว กล้า แสดงออก ชอบอยู่กับเพื่อน ชอบอยู่ในสถานที่มีคนมากๆ มีส่วนร่วมในสังคม ชอบช่วยเหลือสังคม เรียนรู้กับสังคม ชอบตามกระแสสิ่งใหม่ๆ ไม่ชอบอยู่คนเดียว ไม่มีเวลา ให้กับครอบครัว ไม่ชอบอยู่บ้าน	โลกส่วนตัวสูง ชอบอยู่เงียบ ๆ ชอบอยู่คนเดียว ซึม เบื่อง่าย หงุดหงิดง่าย หยิ่ง เก็บตัวอยู่ในบ้าน เกเร ก้าวร้าว เอาแต่ใจ ไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรม ไม่คบเพื่อน ไม่ค่อยคุย ไม่ชอบอยู่ ร่วมกับคนอื่น ไม่ยุ่งกับคนอื่น ไม่เข้าสังคม ไม่เรียนรู้กับสังคม หัวโบราณ ไม่ชอบสิ่งแปลกใหม่ ไม่ทักใคร ไม่เข้าหาใคร ไม่มี ความรู้รอบตัว ไม่ชอบเที่ยว ไม่ชอบอยู่ในสถานที่มีคนมาก
	ความกล้า แสดงออก (assertiveness)	กระตือรือร้น คล่องแคล่ว มั่นใจในตัวเอง มีจิตอาสา จิตใจดี มั่นใจ ช่างเจรจา พูดจาไพเราะ พูดจาชัดเจน กล้า ตอบ ชอบตอบคำถามครู ยกมือตอบครูเมื่อครูถาม กล้า	เขินอาย เงียบ กลัว ตื่นเต้น ขี้เขลา ขี้กลัว ใจเสาะ ไม่กล้าหาญ ไม่กล้าพูด ไม่กล้าทำ ไม่มั่นใจในตัวเอง ไม่ยอมรับ ไม่เข้าสังคม ไม่ทำตัวเองเป็นจุดเด่น พูดติดขัด

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		ไปยืนหน้าห้อง กล่าวหาญ กล่าวแสดงความคิดเห็น กล่าวพูด กล่าวทำได้ทุกอย่างกล่าวทำกล่าวรับ กล่าวที่จะเปิดเผย ไม่เขิน อาย ไม่กลัว ไม่ซีซลาด ไม่ตื่นเต้น	
	การทำกิจกรรม (activity)	ชอบทำงาน ชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับคนอื่น มีความสามัคคี ชอบอาสา ชอบช่วยงานผู้อื่น ชอบเข้าสังคม ไม่อยู่หนึ่ง ร่าเริง สนุกสนาน อธิษาศัยดี ชอบท้าทายสิ่งใหม่ๆ กระตือรือร้น มีความรู้ดี เป็นมิตร ฉลาด ชอบความสนุก ให้ความร่วมมือกับงานที่ได้รับ มอบหมายอย่างดีกล้าตอบ กล่าวแสดงออก	ชอบอยู่คนเดียว นิ่งเฉย ไม่เข้าร่วมกิจกรรม ไม่อยากทดลองสิ่งใหม่ ไม่ให้ความร่วมมือกับงานกลุ่ม ไม่ชอบ ช่วยงาน ไม่ชอบทำงานหลายอย่าง เบื่อง่าย เขินอาย ไม่ร่าเริง ไม่สนุก ไม่ชอบทำงาน ไม่มีความสามัคคี ไม่มีความรู้ ไม่ชอบ เข้าสังคม
	การแสวงหา ความตื่นเต้น (excitement seeking)	ชอบหาเรื่องสนุก ชอบความท้าทาย กล้าลุย ชอบท่องเที่ยว ชอบความตื่นเต้น ชอบคุย อารมณ์ดี ตื่นตัวตลอดเวลา กระตือรือร้น พูดน่าตื่นเต้น กล้าแสดงออก มั่นใจในตัวเอง อยากรู้อยากเห็น ชอบเล่นอันตรายน มีเพื่อนเยอะ สนุกสนาน ร่าเริง ท้าทาย ชอบดูหนังผี หาเรื่องให้เพื่อนยิ้ม ทำอะไรที่คนอื่น ไม่ทำกัน ชอบหาเรื่องประหลาดใจมาให้เพื่อน	เงียบเฉย ซึมเศร้า เหงา ชอบอยู่คนเดียว มีความลับ ไม่สนใจ เรื่องสนุก ไม่ท้าทายแปลกใหม่ ไม่ร่าเริง ไม่อยากทำอะไร แปลกใหม่ ไม่ตื่นตัว ไม่ตื่นเต้น ไม่กล้าแสดงออก ไม่มีความสุข ไม่กระตือรือร้น ไม่ทำอะไรเลย ไม่ชอบความท้าทาย ทำทางไม่กระฉับกระเฉง ไม่ค่อยมีเพื่อน ไม่ค่อยทำให้เพื่อนขำ ไม่ไปเที่ยว

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
	อารมณ์เชิงบวก (positive emotions)	คิดแต่เรื่องดี คิดว่าสิ่งที่เจอดีทุกอย่าง อารมณ์ดี คิดแง่ดี คิดดีทำดี มองโลกในแง่ดี เฮฮา ร่าเริง สดใส สนุกสนาน นิสัยดี โลกสวย ตื่นเต้น ยิ้มแย้ม มองโลกในแง่ดี อารมณ์ดี มีความคิดสร้างสรรค์ ให้อภัยเพื่อน ให้กำลังใจเพื่อน มีความสุขตลอดเวลา ไม่กลัว ไม่คิดมาก ไม่เครียด ไม่คิดร้าย	คอยจับผิดคนอื่น กังวลง่าย โมโห โกรธ อารมณ์เสีย หงุดหงิด น่ากลัว เจียบกริบ ชอบเล่นคนเดียว แกล้งเพื่อน เห็นแต่สิ่งเครียดๆไปหมด นิสัยไม่ดี ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่ค่อยพูด ไม่แจ่มใส มองโลกในแง่ร้าย คิดมาก คิดแต่เรื่องไม่ดี คิดแง่ลบ คิดแง่ร้ายไม่มีความสุข ไม่ให้อภัยเพื่อน ไม่ชอบทำอะไร
การเปิดรับ ประสบการณ์ (Openness to experience : O)	จินตนาการ (fantasy)	ชอบคิดหลายเรื่อง ชอบคิดสร้างสรรค์ คิดไปเรื่อย คิดนอกกรอบ คิดอะไรไปเอง คิดกว้างขวาง เพื่อฝัน ชอบ ใช้ความคิดของตนในการทำงาน ชอบวาดภาพ ชอบวาด รูประบายสี ชอบศิลปะ เขียนนิทานนิยายเก่ง สรรหา ความรู้ ชอบพูด คนที่ทำให้เกิดสีสันในแบบที่ไม่มีใคร เหมือน	กลัวหวาดระแวง นิ่งเฉย ไม่มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่มี ความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีความคิดก้าวไกล คิดได้น้อย คิดไม่ ออก ไม่ค่อยคิดอะไร นึกสิ่งสนุกไม่ออก ไม่ชอบฟังเพลง ไม่ ค่อยวาดภาพ วาดรูปไม่สวย
	สุนทรียภาพ (aesthetics)	อารมณ์ดี ยิ้มง่าย ร่าเริง มีความรู้ มีความสามารถ มีความสุข มีอารมณ์ศิลปิน ทำอะไรได้ด้วยตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบฟังเพลง ชอบร้องเพลง ชอบดนตรี ชอบวาดรูป ชอบศิลปะ ชอบธรรมชาติ	อารมณ์ไม่ดี ไม่ยิ้ม ทำอะไรด้วยตนเองไม่ได้ ไม่มีความสามารถ ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่ชอบดาราหนังร้อง ไม่ชอบฟังเพลง ไม่ชอบศิลปะ ไม่ชอบวาดรูป ไม่มีจินตนาการ ไม่ชอบทำอะไร

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		ชอบดูหนัง	
	การเปิดเผย ความรู้สึก (feelings)	ชอบบอกความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อื่นฟัง บอกเรื่องส่วนตัวกับเพื่อน บอกความลับ พูดตรงไปตรงมา ไม่โกหก กล้าพูดกล้าแสดงออก เฮฮา สนุกๆ ใจกว้าง ไม่คิดมาก ไม่โกหกเพื่อน เล่าทุกอย่าง เปิดเผยเรื่องราวบ่อยๆ ไม่ชอบเก็บความรู้และอารมณ์ เมื่อมีปัญหา ก็จะบอกผู้อื่น	เงียบ พูดน้อย ไม่พูด โทกเก็บเป็นความลับ นินทา กังวล เก็บกด อึดอัด เครียด ปิดบังความรู้สึก ปกปิดเรื่องราวที่รู้มา พูดอ้อมค้อม ไม่พูดตรง ไม่เชื่อใจใคร ไม่บอกความรู้สึกให้เพื่อนรู้ ไม่พูดความจริง เวลาทำอะไรไม่ไปบอกผู้อื่น ไม่ยอมบอกใคร ไม่ค่อยบอกเรื่องราวเกี่ยวกับเพื่อน
	การปฏิบัติ (actions)	ร่าเริง ชอบทำงาน ชอบคิดเลข ชยัน ไม่ขี้เกียจ รักงาน ชอบทำกิจกรรม กล้าแสดงออก ชอบปฏิบัติ ชอบทำอะไรทำตลอด ไม่อยู่นิ่ง ชอบทำงานหลายๆ อย่าง ชอบทดสอบ ชอบคิดค้น ทำตามหน้าที่ มีระเบียบ มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ ช่างคิดเรื่องต่างๆ ให้ทำอะไรก็ทำหมด	ขี้เกียจ ไม่ชอบทำงาน ไม่ฉลาด ไม่สนใจงาน ชอบโดดเรียน ไม่เรียนหนังสือ เรียนหนังสือไม่เก่ง ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ชอบทำกิจกรรม ไม่ชอบทำอะไรที่ยุ่งยาก ไม่กล้าแสดงออก ไม่ปฏิบัติตามกฎ ชอบแหกกฎ นอกระเบียบ ไม่ชอบทำอะไร ไม่ค่อยทำอะไร ไม่ชอบปฏิบัติ ไม่ทำตามที่ครูสั่ง
	ความคิด (ideas)	ช่างคิด ฉลาด ชอบคิดสร้างสรรค์ คิดกว้าง ชอบคิดไปเรื่อย คิดได้ทุกอย่าง มีความคิดเป็นของตนเอง มีความคิดเป็นผู้ใหญ่ ทำงานเก่ง ตอบคำถามได้อย่างมี	คิดไม่ตี ไม่คิดสร้างสรรค์ ไม่มีความคิดที่แปลกใหม่ ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่มีความคิดเป็นของตัวเอง ถามอะไรก็ตอบไม่ได้ ไม่ค่อยคิด ไม่ชอบคิดอะไรเลย ไม่ฉลาด คิดไม่ออก

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		เหตุผล มีจินตนาการ ชอบใช้เหตุผล ช่างเจรจา	คิดเองไม่ได้ คิดเองไม่เป็น ชอบลอกเลียนแบบ ไม่ช่วยกันคิด ไม่ช่วยงานกลุ่ม ทำงานแย่
	การยอมรับค่านิยม (values)	ยอมรับสิ่งใหม่ ชอบทำตามสิ่งใหม่ๆ เข้าใจง่าย ทำตามกฎ มีวินัย ปฏิบัติตามคนส่วนใหญ่ทำกัน เวลาทำอะไรใหม่ๆ ชอบทำตามกระแส ทันสมัย เวลาที่เห็นคนอื่นมีก็อยากมีบ้าง มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน	ไม่ตามกระแส ไม่ทันสมัย ไม่ชอบทำตามคนอื่น เวลาทำอะไรใหม่ๆ ก็ไม่เปลี่ยนตาม ไม่สนใจอะไร ไม่สนใจผู้อื่น ไม่เห็นด้วย หงุดหงิด ชัดขวาง ไม่ทำตามวินัย ไม่เข้าสังคม เอาตนเป็นหลัก ไม่ยอมรับสิ่งที่คนส่วนใหญ่ทำกัน
การเห็นตาม ผู้อื่น (Agreeable - ness : A)	การไว้วางใจผู้อื่น (trust)	เชื่อผู้อื่น เชื่อคนง่าย เชื่อใจเพื่อน เชื่อใจผู้อื่นง่าย ใจดี ใจ ง่าย ไว้วางใจเพื่อน วางใจตนง่าย ไว้วางใจผู้อื่น สนทนากับผู้อื่น ง่าย บอกผู้อื่นทุกเรื่องราว ไม่กังวลใจว่าคนอื่นจะไปบอก ความลับ	ชอบระแวง ไม่เชื่อผู้อื่น ไม่ชอบตามใจผู้อื่น ไม่สนใจใคร ไม่เชื่อใคร ไม่เชื่อคนง่าย ไม่เชื่อใจเพื่อน ไม่ วางใจใคร ไม่ไว้วางใจเพื่อน ไม่ใส่ใจใครนอกจากคนที่สนิทมาก
	ความตรงไปตรงมา (straightforward - ness)	ซื่อสัตย์ ซื่อตรง พูดตรงไปตรงมา ตรงเวลา เจียบ ไม่โกหก ไม่นินทา ไม่โกง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่อยากได้ของผู้อื่น กล้าหาญ	โกหก คิดโกง คดโกง ชอบโกง พูดอ้อมค้อม ไม่ยอมรับผิด ไม่ซื่อตรง ไม่ซื่อสัตย์ ชอบพูดจาโกหก ชอบนินทา ชอบปิดบัง เอาเปรียบผู้อื่น ไม่ตรงเวลา ถ้ามีโอกาสได้ก็จะ เอาของคนอื่น
	ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ชอบแบ่งปันผู้อื่น ช่วยเหลือเพื่อน มี ความเมตตา มีน้ำใจ มีเมตตากรุณา	ไม่ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่แบ่งปัน ไม่มีน้ำใจ ไม่เข้าหาใคร ไม่ชอบให้คนอื่น งบ หยิ่ง ขี้หวง ไม่มีเพื่อนรัก

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
	(altruism)		อยู่คนเดียวไม่มีเพื่อน
	การคล้อยตามผู้อื่น (compliance))	เชื่อผู้อื่น เชื่อคนง่าย เชื่อคำพูดของคนอื่นได้ง่าย ชอบทำตามผู้อื่น ทำตามเพื่อนคนอื่น คนอื่นทำอะไรก็ทำ ด้วย ฉลาดน้อย โดนหลอกง่าย ตามเพื่อนติดเพื่อน พูดอะไรก็เชื่อ ไม่มีความคิดเห็นของตนเอง เวลาฟังคนอื่น พูดก็จะนึกภาพตามและเข้าใจง่าย ชอบทำตามคนอื่น ทั้งๆ ที่ตัวเองไม่ชอบ เพื่อนทำไม่ดีก็ทำตามเพื่อน	ฉลาด โดนหลอกยาก เชื่อมั่นในตัวเอง ไม่เชื่อคนอื่น ไม่พูดหรือทำตามผู้อื่นไม่ทำตามผู้อื่น ไม่เชื่อคำพูดของใคร ง่ายๆ ไม่ตามเพื่อน ไม่หลงกลผู้อื่นง่ายๆ เหม่อลอยไม่ฟังคน อื่นพูด ไม่เชื่อผู้อื่นง่าย ชอบในสิ่งที่ตนชอบ ไม่คล้อยตามใคร
	การอ่อนน้อมถ่อม ตน (modesty)	ยิ้มแย้มแจ่มใส มีมารยาท ชอบไหว้ เคารพผู้อื่น เกรงใจผู้อื่น กิริยาสุภาพ เรียบร้อย มีระเบียบ ชอบปฏิบัติดี ช่วยเพื่อนเมื่อมีปัญหา พูดจาไพเราะ นิสัยอ่อนโยน เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว ไม่ทะนงตัว	ก้าวร้าว ไม่มีมารยาท ไม่ชอบไหว้ มือแข็ง ไม่เกรงใจผู้อื่น ไม่มีระเบียบ ปฏิบัติไม่ดี ก้าวร้าว ทะนงตัว ไม่อ่อนโยน กิริยาไม่ดีงาม ไม่เรียบร้อย นิสัยแข็งกระด้าง นิสัยไม่อ่อนโยน
	ความอ่อนโยน (tender- mindedness)	ชอบช่วยเหลือคนอื่น เรียบร้อย จิตใจดี ใจบุญ มีเมตตา มีน้ำใจ พูดไพเราะ มีมารยาทดี น่ารัก อ่อนน้อม มีมารยาท อ่อนหวาน ชอบไหว้ง่าย	ก้าวร้าว เกร ใจร้าย เข้มแข็ง จิตใจไม่ดี ไม่น่ารัก ทำไม่ดี ไม่ช่วยเหลือคนอื่น ไม่มีเมตตา ไม่อ่อนโยน แข็งกระด้าง ไม่เรียบร้อย ไม่สุภาพ ไม่มีมารยาท ไม่มีความเคารพต่อผู้อื่น ทำอะไรให้ก็ด่า พูดดู พูดคำหยาบ พูดจาไม่ไพเราะ พูดหยาบคาย

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)	ความสามารถ (competence)	มีความรู้ เก่งในด้านที่ถนัด ทำงานเด่นในทุกด้าน ทำได้ทุกอย่าง ทำได้ดี ทำได้ด้วยตนเอง ทำอะไรได้หลาย อย่าง ทำงานได้คะแนนเต็ม ทำทุกอย่างที่ทำได้ ทำได้ เกือบทุกอย่าง คนเก่ง ฉลาดมาก มีความคิดเป็นของ ตนเอง ช่วยงานผู้อื่นได้ ช่วยเพื่อน กล้าแสดงออก	ความรู้น้อย ชอบอยู่เฉยๆ ทำไม่เก่ง ลอกเพื่อน ทำไม่ค่อยได้ ทำไม่ค่อยดี ทำไม่ได้ด้วยตนเอง ฉลาดน้อย ไม่เข้าใจอะไรเลย ช่วยงานอะไรไม่ได้ ทำงานอะไรก็ได้ 0 คะแนน ไม่ทำอะไรเลย ช่วยเหลือคนอื่น ไม่ได้ ไม่กล้าแสดงออก
	ความเป็นระเบียบ (order)	ตั้งใจ เรียบร้อย รักษาวินัย ตรงเวลา ไม่แข่งคิว มีความรับผิดชอบ รักสะอาด มีวินัย ทำตามกฎและกติกา ทำอะไรต้องสมบูรณ์แบบ	ไม่มีความตั้งใจ คนที่ไม่ทำตามกฎ ไม่เรียบร้อย มาสาย แขงคิวคนอื่น ไม่มีวินัย ไม่เรียบร้อย ซกมก สกปรก ไม่ทำตามระเบียบ ไม่ทำตามกฎ ก้าวร้าว ไม่มีระบบ ไม่มีการจัดการ
	ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ (dutifulness)	เก่งงาน ขยัน ปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่างที่ได้รับมอบหมาย ทำงานเสร็จตรงเวลา มีความเป็นผู้นำ ผู้ฟังที่ดี ยอมรับทุกอย่างที่ทำผิด รับผิดชอบสิ่งที่ตนเองทำ ตรงต่อ เวลา มีวินัย นิสัย ดีรับผิดชอบต่องาน มีระเบียบ ส่งงาน ตรงเวลา ทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกอย่าง มีหน้าที่อะไร ก็จะทำอย่างไม่ลังเล ทำงานตลอด ทำตามหน้าที่ตลอด	ไม่ชอบทำงาน ไม่มีวินัย ดินพอกหางหมู ส่งงานไม่ตรงเวลา ไม่ตรงต่อเวลา ไม่ค่อยส่งงาน ให้ทำอะไรก็ไม่ทำตาม ไม่ทำหน้าที่ของตนเอง ไม่มีความรับผิดชอบต่องาน ไม่มีระเบียบ คนที่ไม่ทำงานตามที่รับมอบหมาย ไม่ชอบทำอะไร ไม่ทำตามหน้าที่ ไม่ทำงาน

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		ทำงานที่สั่งครบถ้วน	
	การมีวินัยต่อตนเอง (self-discipline)	ทำตามกฎระเบียบ สุภาพเรียบร้อย มีมารยาทที่ดี มีความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ คนเก่ง คนดี มั่นใจในตนเอง เรียบร้อย มีระเบียบ ขยัน คนที่เรียบร้อยตลอดเวลา ทำตามระเบียบ ซื่อสัตย์ ทำดีต่อตนเอง	ไม่ทำตามกฎระเบียบ ขี้เกียจไม่ดูแลตนเอง นิสัยไม่ดี ไม่มีคุณธรรม ไม่มีระเบียบ ไม่ขยัน ไม่เรียบร้อย ครูสั่งอะไรก็ไม่ทำ ไม่เคารพกฎหมาย ไม่เชื่อตรงต่อตนเอง เอาแต่ใจตนเอง
	ความมุ่งมั่นที่จะ ประสบความสำเร็จ (achievement striving)	ทำงานดี ขยันหมั่นเพียร เรียนเก่ง เอาจริงเอาจัง ทำได้ดีทุกเรื่อง มั่นใจในตนเอง ตั้งใจเรียน พยายามจะทำอะไรก็ทำให้สำเร็จ ขยันในงานที่ทำ มีวินัย รับผิดชอบ มุ่งมั่นทำจริง ทำงานให้ได้ชัยชนะ ไม่ท้อแท้ มุ่งมั่น พยายามให้ถึงที่สุด	ไม่ขยัน ไม่ตั้งใจเรียน เหม่อลอย ทำอะไรก็ไม่สำเร็จ ไม่มีมารยาทต่อผู้อื่น ไม่มีความมั่นใจ ไม่มีผลงาน ไม่มีความขยัน ไม่มีความรับผิดชอบ ขี้เกียจ ท้อแท้ ไม่มีความพยายาม ไม่ทำจริง ไม่มุ่งมั่น ไม่กระตือรือร้น ไม่ตั้งใจเรียน
	ความสุชุรอบคอบ (deliberation)	เตรียมตัว คิดก่อนทำเสมอ ไตรตรองก่อนทำสามารถ วางแผนทุกอย่างได้ด้วยตนเอง ฉลาด มีไหวพริบ เก่ง รับผิดชอบ เรียบร้อย เงียบ อ่อนนุ่ม มีสติ มีสมาธิกับการทำสิ่งนั้น ทำงานเรียบร้อย ไม่ประมาท	ไม่เตรียมตัว ไม่ฉลาด สะเพร่า เชื้อคนง่าย ไม่เรียบร้อย ไม่มีความอ่อนโยน ไม่ค่อยมีสติ ไม่มีสมาธิอยู่กับตัว ประมาทอยู่บ่อยครั้ง ทำงานผิดๆ ถูกๆ

ตาราง 16 พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
ความหวั่นไหว ทางอารมณ์ (Neuroticism : N)	ความวิตกกังวล (anxiety)	ชอบนั่งคนเดียว อยู่คนเดียวบ่อยๆ ไม่พูดคุยกับใคร หน้าตาไม่สดชื่น ซึมเศร้า โมโหง่าย ชอบเอะอะโวยวาย เหงา ซึมเศร้า โมโหง่าย หงุดหงิดตลอดเวลา ไม่พูดคุยกับ คนอื่น สีหน้าไม่ดี กังวลง่าย มีกิริยาท่าทางกังวล คิดมาก มีข้อสงสัยอยู่ตลอดเวลา ไม่มีสมาธิ ระวัง ลูกลี้ลูลอน เงียบ ชอบทำหน้าเคร่งครัด ตกใจง่าย หน้าตาไม่สดใส พูดถึงเรื่องที่กังวลซ้ำ ๆ ไม่มั่นใจ สีหน้าดูเศร้า ๆ ตัวสัน เป็นคนที่ชอบคิดมาก ตีตนไปก่อนไข้ อารมณ์หงุดหงิดง่าย อยู่นิ่งไม่ได้ อยู่ไม่เป็นสุข กังวลในทุกเรื่องไม่ว่าจะมีเรื่อง มาถึงหรือไม่ก็ตาม กระวนกระวาย กลัวทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่กล้าลงมือทำ ไม่มีความมั่นใจ หวาดระแวง เครียดง่าย อารมณ์ร้อน จิตใจไม่อยู่กับเนื้อกับตัว กระสับกระส่าย ไม่ค่อยอยากออกไปสู่สังคมภายนอก ไม่พูดจา อารมณ์ ร้อน ถามอะไรไม่ตอบ อารมณ์เสียง่าย	ร่าเริง เฮฮา พูดจาสนุก ร่าเริง ยิ้มตลอด ยิ้มแฉ้ม ยิ้มง่าย มีความสุข มีชีวิตชีวา อารมณ์ดี ยิ้มรับทุกสถานการณ์ มีสมาธิ ตั้งใจ มั่นใจในตนเอง หน้าตาสดใส ไม่ค่อยเครียด ชอบคุยกับ เพื่อน อารมณ์ดี สนุกสนาน อารมณ์ขัน รับผิดชอบปัญหา ถึงแม้ว่าจะเป็นปัญหาที่ยุงยากก็ตาม ไม่ค่อยคิดอะไรมาก ทำ ตัวสบาย ๆ ไม่เครียด แสดงกิริยาท่าทางสีหน้าแจ่มใส เป็นคน ตัดสินใจอะไรฉับไว มีความมั่นใจ ไม่หวาดระแวง หัวเราะง่าย

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
	ความโกรธ (angry hostility)	หงุดหงิดง่าย ชอบตำว่าคนอื่น ชอบบ่นให้คนอื่นฟัง อารมณ์เสื่อง่าย โมโห ไม่พอใจ มีสีหน้าที่โหดร้าย นึกกลัว เอาอารมณ์ตัวเองเป็นหลัก ไม่ฟังผู้อื่น เครียดง่าย ควบคุม อารมณ์ไม่ค่อยได้ ไม่ชอบใจคนอื่น หาเรื่องคนอื่น ฉุนเฉียว โวยวาย อารมณ์เสีย ใช้ความรุนแรง ชอบหาเรื่องคนอื่น หงุดหงิด ชอบทำหน้าไม่พอใจ แสดงสีหน้ามึนตึง ซักสีหน้า เหมือนไม่พอใจ หน้าแดง เสียงดัง ขาดสติ พูดน้ำเสียงไม่ดี ขึ้นเสียง พูดจาไม่ดี พูดตะคอก พูดจาหยาบคาย พูดจา ก้าวร้าว ใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ แสดงพฤติกรรมไม่ดี มี อารมณ์รุนแรง ชอบใช้กำลัง ไม่มีสติ เอะอะโวยวาย ทำลายข้าวของ	มีความสุข ใจดี ใจเย็น แบ่งปัน ไร่เรียง เฮฮา สนุกสนาน ยิ้ม ง่าย ยิ้มแย้มแจ่มใส หัวเราะ ไร่เรียง อารมณ์ดี พูดจาไพเราะ พูดเยาะ นิสัยดี มีสมาธิ มีสติ นิ่ง สงบ สุขุม มองโลกในแง่ดี ตั้งใจเรียน ค่อย ๆ พูดจา ไม่โกรธง่าย ไม่ตำไม่ว่าผู้อื่น ไม่ทำสีหน้าบึ้งตึง ไม่วุ่นวาย ไม่เครียด ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน
	ความท้อแท้ (depression)	ร้องไห้บ่อย เวลาทำอะไรไม่สำเร็จก็เลิกทำไปง่าย ๆ ชอบอยู่คนเดียว ไม่พูดคุยกับใคร ไม่มีความสุข ทำอะไรไม่ถึงที่สุด ไม่ทำอะไรเลย เมื่ออุปสรรคหรือปัญหา เข้ามา น่าสงสาร ไม่มีความสุข อ่อนแอ ชอบมองตัวเองใน แง่ไม่ดี คิดมาก ไม่อยากทำอะไร ดูเหนื่อย ๆ ชอบบ่นว่า	มุ่งมั่น ตั้งใจ กระตือรือร้นอยู่เสมอ ชอบอยู่คนเดียว คุยด้วย แล้วมีความสุข มีความพยายาม มุมานะ สู้ชีวิต ขยันขันแข็ง มั่นใจในตัวเอง กล้าเล่น กล้าทำ จะมีสีหน้าที่ดี มีอารมณ์และ สุขภาพจิตที่ดี ขยัน มีความพยายาม ไร่เรียง ไม่วิตกกังวล ทำอะไรไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ เป็นคนเข้มแข็ง ไม่ท้อแท้ต่อ

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		เหนียว ชอบอยู่คนเดียว ไม่ค่อยมีความตั้งใจ ไม่อยากทำอะไร คิดอะไรในแง่ลบ ซึมเศร้า ไม่พูดจากับใคร หมดหวังกลัวที่จะลงมือทำ สีหน้าเศร้าหมอง ขาดสติ ล่องลอย ร้องไห้ ทำทางซึมเศร้า หดหู่ ไม่มั่นใจในตัวเอง ยอมแพ้ทุกสิ่ง ไม่สู้กับปัญหา ไม่ค่อยพยายาม	อุปสรรค ร่าเริงแจ่มใส มั่นใจในการทำงาน เจอปัญหายาก ๆ ก็แก้ปัญหานั้นสำเร็จ สีหน้าดี มีความหวัง อารมณ์ดี ไม่เครียด เมื่อเจอปัญหาก็หาวิธีแก้ ไม่ท้อ
	ความประหม่า (self- consciousness)	กลัวทุกสิ่งทุกอย่าง ขาสั่นมือสั่น ตื่นเต้น ระวัง กลัวซ้ำๆ ขาดความมั่นใจ ประมาท ไม่รอบคอบ ขาดสติ ตื่นเต้น ทำพลาดในหลาย ๆ อย่างพูดผิดพูดถูก ตื่นเต้น ตกใจง่าย ไม่ระวัง ขาดสติ ไม่มีสมาธิ ไม่กล้าแสดงออก กลัวเวลาต้องอยู่ต่อหน้าผู้คน	มีสมาธิ มีสติอยู่ตลอดเวลา มีความมั่นใจในตัวเอง กล้าแสดงออก มั่นใจ ชอบพูด มีสติ ควบคุมตัวเองได้ดี รอบคอบ คิดหน้าคิดหลัง ทำทุกอย่างออกมาได้ดี ได้สำเร็จ เป็นธรรมชาติ ทำตัวสบาย ๆ ระวังระวัง รอบคอบ มั่นใจในตัวเอง กล้าแสดงออก ไม่เขินอายเวลาอยู่ต่อหน้าคนอื่น
	ความหุนหันพลัน แล่น (impulsiveness)	ไม่ได้ตั้งใจอะไรก็เอะอะโวยวาย ไม่เกรงใจคนอื่น ชอบทำร้ายคนอื่น ไม่เชื่อฟังคนอื่น รีบร้อนทำ ตัดสินใจอะไรไม่คิดหน้าคิดหลัง ขาดสติ ร้อนรน ไม่อยู่นิ่ง ใจร้อน อารมณ์ร้อน ทำอะไรรีบร้อนไม่ระวัง ระวัง ไม่รอบคอบ ทำอะไรไม่คิดเสียดัง ทำตัวเร่งรีบ มีโอกาสพลาดเร็ว ทำอะไรรวดเร็ว อารมณ์ร้อน คิดเร็ว ทำเร็ว พูดเร็ว ทำอะไรไม่คิดถึง	เจียม ๆ เรียบร้อย สุขุม รอบคอบ ไม่ก้าวร้าว ไม่ทำร้ายคนอื่น คิดอะไรก่อนทำเสมอ อ่อนน้อม ใจเย็น ทำอะไรเรียบร้อย รอบคอบ อยากตกเตือน ไม่ทำอะไรด้วยความโกรธ มีสติยั้งคิด เป็นคนที่คิดถึงผลของการกระทำ คิดอะไรก่อนทำ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเครของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		ผลกระทบที่ตามมา	
	ความเครียด (vulnerability)	ร้องไห้ ซึมเศร้า ไม่มีความสุข ร้องไห้ง่าย ร้องไห้บ่อย อ่อนแอ อ่อนไหวง่าย ไม่กล้าเข้าสังคม ไม่สามารถรับ ความจริงที่โหดร้ายได้ ท้อ ไม่ชอบเข้าหาเพื่อน กลัว ไม่สู้ คน ระแวง ไม่สู้ เสียใจง่าย กลัวทุกสิ่งทุกอย่าง ยอมแพ้ต่อ เรื่องต่าง ๆ ง่าย โดนตำหนิ ง่าย แล้วรับไม่ได้ คิดมาก ท้อแท้ได้ง่าย เหม่อลอย เศร้าหมอง มองโลกในแง่ร้าย ปิดกั้นตัวเอง ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร ย่อท้อตลอด ไม่เข้า สังคม ดูเศร้า ไม่มีชีวิตชีวา	อดทน ไม่ร้องไห้ ไม่ร้องไห้ให้เห็น เป็นคนที่ยอมรับความจริง ไม่ย่อท้อต่อปัญหา ไม่คิดมาก ระวัง ไม่อ่อนแอ กล้าคิดกล้า ทำ มีความรับผิดชอบ กล้า สู้คน คุยเก่ง สู้กับปัญหาไม่ว่าเรื่อง เล็กหรือเรื่องใหญ่ ไม่ยุ่งกับยาเสพติด จิตใจเข้มแข็ง จิตใจดี ไม่อ่อนแอ สู้กับทุกสิ่งทุกอย่างแม้จะกลัวก็สู้ ไม่อ่อนไหวอะไร ง่าย ๆ เข้มแข็ง ไม่กลัวปัญหา โดนคำดูถูกแรง ๆ แล้วรับได้ ไม่ยอมแพ้ สู้ต่ออุปสรรค เชื่อมั่นใจตัวเอง รู้จักแก้ปัญหา ไม่ ย่อท้อต่ออุปสรรค ยืมให้ทุกสถานการณ์ มั่นใจในตัวเอง มอง โลกในแง่ดี อารมณ์ดี แข็งแรง
การแสดงออก อย่างเปิดเผย (Extraversion : E)	ความอบอุ่น (warmth)	เอาใจใส่คนอื่น มีความสุข อารมณ์ดี ดีใจ ยิ้ม ชอบคุย ชอบเล่น อยู่ด้วยแล้วสบายใจ มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน แต่งตัว สุภาพเรียบร้อย พูดจาไพเราะ พูดอ่อนโยน จิตใจสงบ ทำ อะไรรอบคอบ รักเพื่อน คิดในแง่บวก เอาใจใส่ในเรื่องต่าง ๆ ใส่ใจเพื่อน ปลอดภัยคนเก่ง นิสัยดี อยู่แล้วปลอดภัย	ไม่เคยใส่ใจใคร ไม่มีความสุข เครียด ชอบอยู่คนเดียว ไม่ใส่ใจ คนอื่น ๆ ใจร้าย ไม่ชอบแบ่งปัน ขี้เหนียว ใจร้าย พูดจาไม่น่า ฟัง พูดตะคอก ขึ้นเสียง พูดจาไม่เพราะเย็นชา ไม่ค่อยมีเพื่อน ก้าวร้าว รุนแรง แข็งกระด้าง พูดคำหยาบ โทก ไม่ค่อยคุย หยาบกระด้าง ไม่อ่อนโยน แข็งกระด้าง ไม่ใส่ใจใคร ชอบอยู่ คนเดียว พูดจาไพเราะ ไม่ค่อยเป็นห่วงคนอื่น

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		เป็นคนอ่อนโยน ชอบช่วยเหลือคนอื่น มีน้ำใจ ชอบแบ่งปัน มีความเมตตาต่อผู้อื่น เป็นห่วงคนอื่นอยู่ตลอดเวลา พุดจาไพเราะ	
	การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (gregariousness)	ชอบทำกิจกรรมส่วนรวม ชอบไปในที่ที่มีคนเยอะ ๆ ชอบอยู่กับเพื่อน ชอบผู้คน คุยเก่ง ร่าเริง มีสัมพันธไมตรีดี เยี่ยม ช่วยงานต่าง ๆ คุยเก่ง กล้าแสดงออก ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ชอบเที่ยว ไม่ชอบอยู่บ้าน ชอบทำอะไรเพื่อสังคม ชอบเข้าสังคม มีจิตใจดี ชอบพูดคุยกับคนทั่วไป มีจิตสาธารณะ พุดเยอะ เพื่อนเยอะ พุดเก่ง ชวนเพื่อนพุดตลอด ชอบเที่ยวหรืออยู่กับหมู่คนเยอะ ๆ ชอบช่วยเหลือ พุดมาก ยินดีจะรู้จักกับบุคคลอื่น ๆ อยู่ด้วยแล้วสนุก เฮฮา ชอบอยู่กับคนมาก ๆ ชอบสังคม มองโลกในแง่ดี	ชอบอยู่คนเดียว ไม่ชอบอยู่ในที่มีคนเยอะ ไม่ชอบพูดกับใคร เก็บตัว มีโลกส่วนตัว ไม่ชอบเข้าหาคน ไม่คุยกับใคร ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่พูดจากับคนรอบข้าง เก็บตัว สันโดษ ชอบอยู่เงียบๆ ไม่ชอบพุดมาก เก็บกด ปิดกั้นตัวเอง ไม่ยอมออกจากกรอบ ชังตัวเอง ไม่ยอมรู้จักใครใหม่ ๆ ปิดกั้นตัวเอง
	ความกล้า แสดงออก (assertiveness)	มีความมั่นใจสูง กล้าพูดต่อหน้าผู้ใหญ่ กล้าหาญ ชอบช่วยเหลือ พุดฉะฉาน ชอบนำเสนอทำโน่นทำนั่น มีความคิดสร้างสรรค์ มั่นใจในตัวเอง กล้าทำในสิ่งที่คนส่วนใหญ่อาย กล้าแสดงออก กล้าพุดกล้าคุย กล้าที่จะทำ เป็นคนกล้าทำ	ขี้อาย ไม่มีความมั่นใจ ถามอะไรชอบหลบหน้า กลัว สิ้นเวลาต้องทำอะไรคนเดียว อายที่จะสบตา ไม่ค่อยทำกิจกรรมอะไร ไม่มั่นใจในตัวเอง ไม่กล้าแสดงออก กลัวทุกอย่าง ขาดความมั่นใจ เินอายเวลาที่จะทำอะไรต่อหน้าคน

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		ในสิ่งต่าง ๆ กล้าได้กล้าเสีย เปิดเผย มีความมั่นใจ ชอบที่จะแสดงออก	มากมาย
	การทำกิจกรรม (activity)	มีจิตอาสา ชอบช่วยเหลือ มีจิตสาธารณะ ร่าเริง มีความสุขกับงานที่ทำ พุ่มเทให้กิจกรรม ชอบช่วยงาน ไม่หวังผลตอบแทน เวลาว่างมีกิจกรรม ชอบทำงาน ชอบเข้าร่วม กล้าตอบ กล้าแสดงออก ชอบทำงานและทำกิจกรรม ชยัน เข้าสังคม เป็นมิตร ชอบช่วยงานผู้อื่น คนที่ทำกิจกรรมทุกชนิดอย่างมีความสุข เข้ากับคนอื่นและเพื่อนได้ง่าย	ชอบอยู่คนเดียว ชอบเก็บตัว ไม่ให้ความร่วมมือ หนีกิจกรรม นั่งเฉย ๆ ไม่เข้าร่วมกิจกรรม หลบเวลามีกิจกรรม ซ้ำๆ ไม่กล้าทำอะไร ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบช่วยงาน เป็นคนที่ไม่ให้ความร่วมมือกับงาน น่าเบื่อ คนที่ไม่รักไม่ชอบกิจกรรม ซ้ำๆ
	การแสวงหา ความตื่นเต้น (excitement seeking)	อยากรู้อยากเห็นตลอดเวลา ชอบท้าทาย ผจญภัย กระตือรือร้น หาสิ่งแปลกใหม่ประจำ แสวงหาความสนุกใหม่ ๆ ความคิดสร้างสรรค์ ไม่ชอบอยู่นิ่ง มักหาอะไรทำ ค้นหาความตื่นเต้น กล้าลองในสิ่งที่ดี ตื่นตัวตลอดเวลา ชอบเสี่ยงอันตราย ชอบคันคว้า ตื่นตัวเหมือนกระต่ายตื่นตูม มั่นใจ กล้าทำ มีความสุข	เป็นคนนิ่ง ๆ ใช้ชีวิตยังงี้ก็ได้ ไม่ชอบทำอะไรท้าทาย ชอบอยู่เฉย ๆ ใช้ชีวิตเหมือนเดิมทุกวัน เป็นคนที่ไม่ค่อยคิดสร้างสรรค์ ไม่ชอบชวนชวนขยี้คันคว้า ไม่ชอบหาความตื่นเต้น ซ้ำๆตลอดเวลา ไม่ชอบอะไรที่ท้าทาย ทำอะไรไม่เสี่ยงอันตราย ไม่ชอบเรื่องแปลกใหม่ ชอบเก็บตัว อยู่กับอะไรเดิม ๆ เงียบทำอะไรซ้ำ ชอบทำตามคนอื่นเสมอ ไม่มีปฏิกิริยาที่เขาตื่นเต้นกัน ไม่มีความสุข ชีวิตน่าเบื่อ

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเครของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
	อารมณ์เชิงบวก (positive emotions)	มีความสุขกับชีวิต คิดในด้านบวก มองโลกในแง่ดี ทำแต่ความดี พูดในแง่ดี ช่วยเหลือคนอื่น มีความ รับผิดชอบ คิดแต่เรื่องดี ๆ ร่าเริง ไม่เครียดกับปัญหาที่ เผชิญอยู่ ชอบพูดในทางที่ดี มองอะไรเป็นบวกตลอด สนุกสนาน ร่าเริง สดใส ยิ้ม มีความคิดที่ดี อารมณ์ดี	มองโลกในแง่ร้าย หาเรื่องไปทั่ว อารมณ์เสื่อง่าย คิดในด้าน ลบ คิดสั้น พูดแต่สิ่งไม่ดี นินทา ด่าทอ คิดแต่เรื่องไม่ดี อคติ เครียด คิดแต่จะฆ่าตัวตาย คิดอะไรร้าย ๆ เกินความเป็นจริง ระแวงกับเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น เครียดกับปัญหาที่เผชิญอยู่ ชอบพูดในทางที่ไม่ดี คิดในทางเสียหาย ทำสิ่งที่ไม่ดี
การเปิดรับ ประสบการณ์ (Openness to experience : O)	จินตนาการ (fantasy)	คิดอยู่ตลอดเวลา มีศิลปะในชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ เวลาทำอะไรก็มองภาพออก ชอบวาดฝันความคิด อารมณ์ ดี ชอบวาดภาพ พูดในสิ่งที่เกินจริง มีความคิดเชิงบวก ชอบคิด ชอบวาด นึกภาพจินตนาการอยู่เรื่อย มีความคิด ที่ดี ไม่ทำตามคนอื่นไม่เหมือนใคร มีโลกในจินตนาการที่ สวยงาม จินตนาการสูง คิดอะไรที่คนอื่นไม่คิด เพื่อฝัน คิดเก่ง มีความคิดเหนือความเป็นจริง มีโลกส่วนตัวเป็น ตัวเอง คิดอะไรเป็นการ์ตูน	มีแนวคิดเดิม ๆ ไม่มีอะไรแปลกใหม่ ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนที่ใช้สิ่งปัจจุบัน คิดอยู่กับสิ่งเดิม ไม่มีจินตนาการที่ดี ไม่มีความคิด ไม่คิดอะไรเลย ทำตามคนอื่น มองอะไรในกรอบ ความจริง คิดธรรมดาทั่วไป ไม่มีความคิดใหม่ ๆ ไม่มีศิลปะใน หัว ไม่คิดนอกกรอบ
	สุนทรียภาพ (aesthetics)	มีความสุข อ่อนโยน มั่นใจในตัวเอง มีความสามารถใน ด้านต่าง ๆ ชอบร้องเพลง ทำงานด้านศิลปะได้ดี ชอบแต่งกลอน ชอบวาดภาพ เป็นคนมีความอารมณ์ศิลป์	ทำอะไรจริงจังตลอดเวลา อ่อนแอ ไม่มีความสุข ไม่มีมั่นใจใน ตัวเอง ไม่มีความเป็นศิลปิน ทำงานด้านศิลปะไม่ค่อยดี ชอบอยู่ในความเป็นจริง ไม่มีจินตนาการ

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		มีจินตนาการ	
	การเปิดเผย ความรู้สึก (feelings)	ไม่ปิดบัง มีอะไรก็พูดทุกอย่าง เป็นคนตรง ๆ คิดอะไรก็พูด ออกมา ไม่เก็บความรู้สึกไว้คนเดียว พูดตรงไปตรงมาแบบ เปิดเผย ถ้ามีปัญหาอะไรก็ไม่เก็บไว้คนเดียว ชอบระบาย ความรู้สึกของตัวเองให้ผู้อื่นฟัง พูดตามที่คิด กล่าวพูดกล้า ทำ ร่าเริง สดใส มีอะไรในใจก็บอก มีอะไรที่ตัวเองไม่ สบายใจ ก็จะบอกให้คนอื่นฟัง	ปิดบัง ไม่อยากเล่าเรื่องของตนให้ใครฟัง ลึกลับดูไม่ออก ไม่บอกความรู้สึกให้ใครรู้ มีความลับเยาะ เก็บอาการ เก็บความรู้ไม่ให้ใครรู้- ชอบโกหก ไม่บอกความจริง ไม่ชอบเล่าเรื่องของตัวเองให้ใครฟัง ไม่กล้าบอกความรู้สึก เก็บกด ปิดบังความรู้สึก ถามก็ไม่ตอบ
	การปฏิบัติ (actions)	ลงมือทำจริง มีความมั่นใจ ชัยชนะขั้นแข็ง กระตือรือร้น ชอบลงมือทำ ค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตัวเอง ทำมากกว่าพูด กล้าแสดงออก สั่งให้ทำอะไรก็ทำ ชอบลงมือปฏิบัติ ชอบลงมือทำมากกว่าคิดหรือพูด ชอบทำงานกลุ่ม มีความรับผิดชอบ คิดอะไรทำเลย ทำอะไรเป็น กิจจะลักษณะ	ไม่ชอบลงมือทำ ขี้เกียจ ไม่ยอมทำอะไรคนเดียว เป็นคนนิ่ง ๆ ไม่ขยัน เอาแต่สั่งเพื่อนแล้วตัวเองไม่ทำอะไรเลย ไม่ช่วยเพื่อนทำงาน เกียจคร้าน ไม่ทำงาน ไม่ชอบทำงาน ดีแต่พูด ไม่ลงมือทำ ไม่ทำอะไรเลย คิดอะไรไม่ลงมือทำ ชอบอ่านแต่ทฤษฎี
	ความคิด (ideas)	กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง เชื่อมั่นในความคิดของ ตนเอง มักมีความคิด คิดวิเคราะห์ที่ดี มีจินตนาการ ชอบค้นคว้าหาความรู้ ชอบแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ	ไม่คิดที่จะค้นคว้าหาสิ่งใหม่ ๆ ทำอะไรเลียนแบบคนอื่น มักคิดวิเคราะห์ไม่ค่อยดี ไม่คิดอะไร ไม่มีจินตนาการ อยู่นิ่ง ๆ ไม่ทำอะไร ไม่ชอบคิด ไม่มีความคิดเห็น

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		แสดงออกชัดเจน คิดอะไรมาก ๆ คิดสร้างสรรค์งาน ชอบคิดค้นอะไรใหม่ ๆ ทำตัวเป็นผู้ใหญ่ กล้าทำกล้า แสดงออก คิดอะไรได้รวดเร็วมีเหตุผลดีเสมอ คิดอะไรได้ ด้วยตัวเอง	จะทำตามที่คนอื่นบอก จะไม่ค่อยช่วยเพื่อนทำงาน ทำตัวเป็นเด็กตลอด ลอกอย่างเดียว ไม่ฝึกคิด ไม่มีความเห็น ของตัวเอง
	การยอมรับค่านิยม (values)	มีความคิดใหม่ ๆ- เข้าสังคมได้ มีความรับผิดชอบดี ไม่ตกเทรน มีความคิดทัศนคติใหม่ ๆ ชอบซื้อของตาม แฟชั่นที่มาใหม่ มีอะไรใหม่ ๆ ก็ยอมรับได้ มีความทันสมัย ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา รับค่านิยมต่าง ๆ ได้ ปรับตัวง่าย	มีแต่ความคิดเดิม ๆ อยู่ในสังคมได้ยาก ไม่ปฏิบัติตามค่านิยม มีแต่ความคิดเดิม ๆ ไม่ค้นหาสิ่งใหม่ ๆ ไม่ทำตามคนที่คนอื่น ยอมรับ ไม่ค่อยรู้เรื่องราวข่าวสาร ยึดติดอะไรเดิม ๆ ไม่ยอมรับค่านิยมที่แตกต่าง ยอมรับอะไรได้ยาก จมอยู่กับอดีต ปิดกั้นไม่ยอมรับอะไร
การเห็นตาม ผู้อื่น (Agreeable - ness : A)	การไว้วางใจผู้อื่น (trust)	กล้าเล่าปัญหาของตัวเองให้คนอื่นฟัง เชื่อมมั่นในตัวผู้อื่น ไว้วางใจ เชื่อใจ วางใจคนอื่น ยอมให้เก็บของสำคัญ เชื่อคนง่าย ไม่กังวล ไม่ระแวงเพื่อน มองโลกในแง่ดี	ไม่กล้าพูดคุย ไม่เชื่อมั่นในผู้อื่น ไม่ค่อยไว้วางใจใคร ระแวง ไม่ไว้วางใจใคร ไม่เชื่อคนง่าย ระแวงระวังตัวตลอด ขี้กังวล ระแวง ระวังเนื้อระวังตัว ไม่เชื่อใจ มองโลกในแง่ร้าย
	ความตรงไปตรงมา (straightforward ness)	ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ ไม่โกหก ไม่คดโกง ยอมรับผิด เคารพในกฎหมาย ซื่อสัตย์ ซื่อตรง ไม่คด เป็นคนตรง คิดอะไรก็ทำตามนั้น พูดไม่อ้อมค้อม จริงจัง รักษาสัญญา	มาสาย โกหก พูดอะไรไม่เป็นคำนั้น ขี้โกง คิดไม่ซื่อ คดโกง ทำผิดก็ไม่ยอมรับ ไม่ซื่อสัตย์ ไม่ทำตามสิ่งที่คิด ไม่พูดความจริง ลักขโมย ไม่มีความรับผิดชอบ

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเครของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
	ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (altruism)	ชอบแบ่งปัน ใจดี ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ นิสัยดี เป็นคนดี ชอบช่วยเหลือ มีเมตตา มีคุณธรรม มีจิตใจงดงาม	ไม่ชอบแบ่งปัน ใจแคบ ขี้เหนียว หวงของ ไม่ชอบแบ่งปัน ไม่มีน้ำใจ เห็นแก่ตัว ไม่ชอบช่วยเหลือ ไม่สนใจคนรอบข้าง
	การคล้อยตามผู้อื่น (compliance))	เชื่อคนง่าย มองโลกในแง่บวก ตามเพื่อน ไว้ใจเพื่อน คนอื่นพูดอะไรก็เชื่อก็เห็นด้วย ชอบทำตามผู้อื่น เชื่อคนอื่นมากกว่าตัวเอง	มีความคิดเป็นของตัวเอง ชอบตอบความต้องการของตัวเอง ไม่เชื่อใคร มีความคิดของตัวเอง ไม่เชื่อใครง่าย ๆ เป็นตัวเอง ใช้สติก่อนเชื่อ ใช้ความคิดตัวเองเป็นหลัก มีเหตุผล เชื่อตัวเองมากกว่า มีความมั่นใจในตัวเอง ไม่ทำตามใคร
	การอ่อนน้อมถ่อม ตน (modesty)	มีความเคารพผู้ใหญ่ ไปมาลาไหว้ มีมารยาท เรียบร้อย สุภาพ พุดจาสุภาพ อ่อนน้อม นิสัยดี มีความเคารพ นอบ น้อม มีสัมมาคารวะ พุดสุภาพ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว	ไม่เคารพผู้ใหญ่ ไม่มีมารยาท มั่นใจในตัวเองสูง ก้าวร้าว ไม่เชื่อฟังใคร ไม่ค่อยกลัวใคร ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่เคารพผู้ใหญ่
	ความอ่อนโยน (tender- mindedness)	สุภาพเรียบร้อย พุดไพเราะ เข้าใจความรู้สึกคนอื่น พุดจากรักขาน้ำใจ นุ่มนวล นิสัยดี อ่อนโยน น่ารัก ชอบให้กำลังใจผู้อื่น ซื่อสัตย์	ไม่สุภาพ ไม่เรียบร้อย พุดไม่เพราะ ไม่เข้าใจความรู้สึกคนอื่น พุดจาทำร้ายจิตใจ พุดจาไม่อ่อนโยน โวยวาย แข็งกระด้าง ไม่อ่อนหวาน ก้าวร้าว ไม่คิดถึงคนรอบข้าง
การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)	ความสามารถ (competence)	ทำอะไรก็สำเร็จ กล้าแสดงออกในทางที่ดี มั่นใจในตัวเอง กล้าแสดงออก แสดงความสามารถตัวเองออกมา กล้าคิดกล้าทำ แสดงความสามารถให้เห็น ทำอะไรได้	ทำอะไรก็ไม่สำเร็จ ไม่กล้าแสดงออก ไม่มั่นใจในตนเอง เอาความคิดของคนอื่นไปเป็นของตัวเอง ทำอะไรไม่ได้ ทำอะไรไม่เป็น เป็นผู้ตาม ธรรมดาทั่วไป

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
		หลายอย่าง เป็นผู้นำ มีความคิดเป็นตัวเอง แสดง ความสามารถของตนเองได้ มีความสามารถพิเศษ	ไม่มีความสามารถพิเศษ
	ความเป็นระเบียบ (order)	มีมารยาท ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นระเบียบ ทำงานเรียบร้อย ชอบจัดของให้เป็นระเบียบ มีวินัยในตนเอง มีแบบแผน เรียบร้อยสมบูรณ์ ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อตกลงที่ตั้งไว้	ไม่มีวินัยในตนเอง ชอบทำตามใจตัวเอง ทำอะไรไม่เรียบร้อย ทำอะไรก็สกปรก ชอบทำของรก วางของไม่เป็นระเบียบ ไม่มีวินัย ไม่ค่อยทำตามกฎระเบียบ ทำอะไรไม่มีแบบแผน
	ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ (dutifulness)	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและ รวดเร็ว ปฏิบัติตามคำสั่งและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รู้จักหน้าที่ตัวเอง มีความรับผิดชอบ ส่งงานตาม กำหนดเวลา มีความเป็นผู้นำ	ไม่ทำในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไม่ดี ขาดความรับผิดชอบ ไม่รู้จักหน้าที่ตัวเอง ผิดวันประกันพุง ไม่มีความรับผิดชอบ ทำอะไรก็ไม่สำเร็จ รับผิดชอบก็ทำไม่ได้ มอบหมายงานก็ทำไม่ได้ มีหน้าที่แต่ไม่ทำ เห็นแก่ตัว หนึ่งงาน สั่งอะไรก็ไม่ทำ ขี้เกียจ
	การมีวินัยต่อตนเอง (self-discipline)	ทำงานทุกอย่างที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ มีระเบียบ มีวินัย เคารพกฎแต่ละที่ มีความรับผิดชอบ ตรงเวลา จัดระเบียบหน้าที่ตนเองได้ ทำทุกอย่างจนเกิดความสำเร็จ	ไม่ทำตามเป้าหมาย ไม่ตรงต่อเวลา ไม่มีระเบียบ ไม่ส่งงานตรงเวลา ไม่มีวินัย ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่เคารพกฎหมาย ขี้เกียจ ควบคุมตัวเองไม่ได้
	ความมุ่งมั่นที่จะ ประสบความสำเร็จ	ความตั้งใจสูง ขยันหมั่นเพียร พยายาม มุมนานะ ไม่ย่อท้อ อดทนต่อปัญหา มีเป้าหมาย มีความฝัน ทำตามความฝัน	ไม่ตั้งใจ ไม่พยายาม ไม่มีวินัยในตนเอง ไม่อดทน ไม่ขยัน ท้อแท้ ไม่สู้ชีวิต ขี้เกียจ อ่อนแอ

ลักษณะนิสัย (Trait)	ลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response)	พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
		พฤติกรรม	พฤติกรรมตรงกันข้าม
	(achievement striving)	มีความพยายามสูง	
	ความสุ่มรอบคอบ (deliberation)	เก่ง มีสติ มีสมาธิ มีความรับผิดชอบ ชอบใช้เหตุผล คิดรอบคอบ ไม่ประมาทเรียบร้อย เจียบ อ่อนนุ่ม ทำงานเรียบร้อย	ไม่ค่อยมีสติ ไม่มีสมาธิ ไม่รอบคอบ เชื้อคนง่าย ไม่เรียบร้อย ไม่อ่อนโยน ใช้แต่กำลัง

1.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคร (McCrae & Costa, 1992) ประยุกต์ให้สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของไอแซนค์ (Eysenck, 1969) ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford, 1959) และระดับบุคลิกภาพตามแนวคิดของอลพอร์ต (Allport, 1955) จึงได้ผลการวิเคราะห์บุคลิกภาพองค์ประกอบหลักหรือลักษณะนิสัย (Trait : T) มี 5 องค์ประกอบหลัก แบ่งออกเป็นองค์ประกอบย่อยหรือลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response : HR) มี 30 องค์ประกอบย่อย แบ่งออกเป็นตัวบ่งชี้หรือลักษณะการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Response : SR) มี 90 ตัวบ่งชี้

ผู้วิจัยเขียนนิยามความหมายและสถานการณ์ขององค์ประกอบย่อยหรือลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response : HR) ให้สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเครและนักวิชาการท่านอื่นๆ ที่ได้ให้นิยามไว้ตามแต่ละองค์ประกอบย่อยนั้น ๆ พร้อมทั้งเขียนระดับพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ตามแนวคิดของอลพอร์ตที่แบ่งบุคลิกภาพตามคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเป็น 3 ระดับ คือ คนที่มีลักษณะเด่น ปานกลาง และด้อย ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

T₁ ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

HR₁ ความวิตกกังวล (Anxiety)

ความหมายของความวิตกกังวล

ความรู้สึกไม่สบายใจ หวาดหวั่น ไม่มั่นใจต่อสภาพการณ์ในอนาคต เกรงว่าจะเกิดอันตรายหรือความเสียหาย เนื่องจากมีหรือคาดว่าจะมีสิ่งที่คุณมีความมั่นคงของบุคคล ขณะเดียวกันจะมีความไม่สุขสบายทางร่างกายด้วย หากมีความวิตกกังวลมาก หรือเป็นเวลานานๆ จะมีผลเสียต่อสุขภาพของบุคคลได้ (Stuart and Sundeen, 1995)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความวิตกกังวล

ระดับ 1 รับรู้ถึงอาการความเจ็บป่วย เข้าใจสาเหตุและผลของปัญหาที่เกิดขึ้น ยอมรับการสูญเสีย ยอมรับสัมพันธภาพที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว

ระดับ 2 รีบแสวงหาวิธีการบรรเทาความเจ็บป่วย แสวงหาวิธีการแก้ปัญหาให้ลดลง ค่อยๆ ทำใจยอมรับการสูญเสียและยอมรับสัมพันธภาพที่เปลี่ยนแปลงไป

ระดับ 3 หมกมุ่นครุ่นคิดว่าความเจ็บป่วยจะรุนแรงจนทำให้ตนเองเสียชีวิต ปัญหาส่งผลให้เกิดความบกพร่องต่อการทำหน้าที่ของตนเอง ไม่ยอมรับความเป็นจริง คิดว่าไม่เกิดการสูญเสีย คิดว่าสัมพันธภาพยังเหมือนเดิม

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล (Wallance, 1978)

1. การคุกคามต่อความมั่นคงของตน (Traets to self-system) จากภายในตนเอง ได้แก่ ความเจ็บป่วย ความอ่อนล้าทางร่างกาย
2. การคุกคามต่อความมั่นคงของตน (Traets to self-system) จากภายนอกที่เป็นสังคม ได้แก่ การขาดสิ่งจำเป็นพื้นฐาน การเปลี่ยนแปลงสถานภาพการทำงาน ความกดดันทางสังคมหรือจริยธรรม การเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพระหว่างตนกับเพื่อน
3. การคุกคามต่อความมั่นคงของตน (Traets to self-system) จากภายนอกที่เป็นครอบครัว

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความวิตกกังวล

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₁ หวาดระแวง (Doubt)	สถานการณ์ การคุกคามต่อความมั่นคงของตน จากภายในตนเอง ระดับ 1 รับรู้ถึงอาการความเจ็บป่วย ระดับ 2 รีบแสวงหาวิธีการบรรเทาความเจ็บป่วย ระดับ 3 หมกมุ่นครุ่นคิดว่าความเจ็บป่วยจะรุนแรงจนทำให้ตนเองเสียชีวิต
SR ₂ หวาดกลัว (Scare)	สถานการณ์ ความเครียดภายนอกที่เป็นสังคม ระดับ 1 ควบคุมตนเองได้ คิดแก้ปัญหาได้ดี ระดับ 2 ควบคุมตนเองได้เล็กน้อย ระดับ 3 ขาดการควบคุมตนเอง การรับรู้แคบ กลัวถูกทำโทษ
SR ₃ ซึมเศร้า (Sadden)	สถานการณ์ การคุกคามต่อความมั่นคงที่เป็นครอบครัว ระดับ 1 ยอมรับการสูญเสีย ยอมรับสัมพันธภาพที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว ระดับ 2 ค่อยๆ ทำใจยอมรับการสูญเสียและยอมรับสัมพันธภาพที่เปลี่ยนแปลงไป ระดับ 3 ไม่ยอมรับความเป็นจริง คิดว่าไม่เกิดการสูญเสีย คิดว่าสัมพันธภาพยังเหมือนเดิม

HR₂ ความโกรธ (Angry hostility)

ความหมายของความโกรธ

ประสบการณ์ทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เป็นอารมณ์ที่มีความรุนแรง บุคคลที่มีความโกรธจะแสดงออกในทางลบเพื่อตอบสนองสิ่งเร้าที่มากกระตุ้น เช่น การเตะ การพูดคำหยาบ เป็นต้น (Brad and Nicole, 2003)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความโกรธ

ระดับ 1 ยอมให้วัตถุสิ่งของถูกทำลายลง หลีกเลียง ไม่เผชิญสถานการณ์ พูดโต้ตอบด้วยคำสุภาพ

ระดับ 2 แสดงอาการไม่พอใจที่วัตถุสิ่งของถูกทำลายลง คิดทำร้าย คิดแก้แค้น วางแผนการปองร้าย พูดโต้ตอบด้วยความขัดเคืองใจ

ระดับ 3 ร้องตะโกนเสียงดัง แสดงอาการปกป้องการเป็นเจ้าของวัตถุสิ่งของให้คงอยู่ ลงมือทำร้ายร่างกายให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ พูดโต้ตอบรุนแรงด้วยถ้อยคำหยาบคาย

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ (Fabes and Eisenberg, 1992)

1. ความขัดแย้งในเรื่องความเป็นเจ้าของ (Conflict over possession) วัตถุสิ่งของได้ถูกทำลายลง ถูกแย่งไปหรือถูกล้วงลักเอาผิด

2. การถูกกระทำต่อร่างกาย (Physical cause) ทำให้สูญเสียความปลอดภัยทางร่างกายอันเนื่องมาจากการถูกจู่โจมทางร่างกาย เช่น ถูกผลัก ทูบ ตี เตะ เป็นต้น

3. การถูกกระทำโดยคำพูด (Verbal cause) ทำให้สูญเสียความมั่นคงทางจิตใจอันเนื่องมาจากการถูกดูต่ำว่า ล้อเลียน เยาะเย้ย

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความโกรธ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₄ โมโหโวยวาย (Frantic)	สถานการณ์ ความขัดแย้งในเรื่องการเป็นเจ้าของ ระดับ 1 ยอมให้วัตถุสิ่งของถูกทำลายลง ระดับ 2 แสดงอาการไม่พอใจที่วัตถุสิ่งของถูกทำลายลง ระดับ 3 ร้องตะโกนเสียงดัง แสดงอาการปกป้องการเป็นเจ้าของวัตถุสิ่งของให้คงอยู่
SR ₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem)	สถานการณ์ การถูกกระทำต่อร่างกาย ระดับ 1 หลีกเลียง ไม่เผชิญสถานการณ์ ระดับ 2 คิดทำร้าย คิดแก้แค้น วางแผนการปองร้าย ระดับ 3 ลงมือทำร้ายร่างกายให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₆ พูดจากร้าว (Aggressive)	สถานการณ์ การถูกกระทำโดยคำพูด ระดับ 1 พูดโต้ตอบด้วยคำสุภาพ ระดับ 2 พูดโต้ตอบด้วยความขัดเคืองใจ ระดับ 3 พูดโต้ตอบรุนแรงด้วยถ้อยคำหยาบคาย

HR₃ ความท้อแท้ (Depression)

ความหมายของความท้อแท้

การหมดสิ้นไปของแรงกายและจิตใจด้วยสาเหตุของความพยายามมากเกินไปในการที่จะให้ได้ในบางสิ่งซึ่งไม่มีโอกาสที่จะเป็นจริงได้ โดยเฉพาะในส่วนของที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของงาน จึงเกิดความเครียดขึ้นในการค้นหาสิ่งที่ไม่บรรลุเป้าหมายและไม่ยอมให้กิจกรรมอื่นเข้ามาผ่อนคลาย (Dessler, 1988)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความท้อแท้

ระดับ 1 ชื่นชมผู้อื่นให้ได้รับรู้ มีกำลังใจในการดำเนินชีวิต รู้สึกภาคภูมิใจในผลงานของตนเองว่ามีคุณค่า

ระดับ 2 ชื่นชมผู้อื่นบ้างเล็กน้อย ยอมรับสภาพจากการกระทำของตนเอง รู้สึกว่าผลงานของตนเองไม่สมกับที่ตั้งใจ ด้อยกว่าผู้อื่น

ระดับ 3 ไม่ชื่นชมและเกลียดผู้อื่นได้ง่ายโดยไม่มีเหตุผล รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตให้ดีขึ้นได้ หมดกำลังใจในการทำงานหรือการดำเนินชีวิต รู้สึกว่าผลงานของตนเองล้มเหลว ไร้คุณค่า

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความท้อแท้ (Leiter and Maslach, 1996)

1. การสูญเสียความสัมพันธ์ต่อบุคคล (Depersonalization) เป็นความรู้สึกและเจตคติในทางลบต่อบุคคลอื่นและต่องานที่รับผิดชอบ มีความรู้สึกเกลียดผู้อื่นง่าย

2. ความอ่อนล้าทางอารมณ์ (Emotional Exhaustion) รู้สึกว่าหมดพลังหรือสูญเสียพลังงานแทบจะหมดสิ้นและไม่มีแหล่งที่จะทำให้พลังนั้นกลับมาเหมือนเดิม ได้แก่ ความรู้สึกเบื่อหน่าย ความอ่อนล้า หมดเรี่ยวหมดแรง เกิดความเครียด ความคับข้องใจ ไม่สบอารมณ์ไปทุกเรื่อง

3. ความไม่สมหวังในผลสำเร็จของตน (Diminished personal accomplishment) เป็นความรู้สึกและเจตคติในทางลบต่อตนเอง บางท่านรู้สึกเองว่าตนเองไร้ความสามารถ การทำงานล้มเหลว งานไม่สมกับที่ตั้งใจ บุคคลกลุ่มนี้จะมองคุณค่าของตนเองต่ำ

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความท้อแท้

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₇ เกลียดง่าย (Hate)	สถานการณ์ การสูญเสียความสัมพันธ์ต่อบุคคล ระดับ 1 ชื่นชมผู้อื่นให้ได้รับรู้ ระดับ 2 ชื่นชมผู้อื่นบ้างเล็กน้อย ระดับ 3 ไม่ชื่นชมและเกลียดผู้อื่นได้ง่ายโดยไม่มีเหตุผล
SR ₈ หมดกำลังใจ (Despond)	สถานการณ์ ความอ่อนล้าทางอารมณ์ ระดับ 1 มีกำลังใจในการดำเนินชีวิต ระดับ 2 ยอมรับสภาพจากการกระทำของตนเอง ระดับ 3 รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตให้ดีขึ้นได้ หมดกำลังใจในการทำงานหรือการดำเนินชีวิต
SR ₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself)	สถานการณ์ ความไม่สมหวังในผลสำเร็จของตน ระดับ 1 รู้สึกภาคภูมิใจในผลงานของตนว่ามีคุณค่า ระดับ 2 รู้สึกว่าผลงานของตนเองไม่สมกับที่ตั้งใจ ดีน้อยกว่าผู้อื่น ระดับ 3 รู้สึกว่าผลงานของตนเองล้มเหลว ไร้คุณค่า

HR₄ ความประหม่า (Self-consciousness)

ความหมายของความประหม่า

ความกังวลเมื่อต้องไปอยู่ในสถานการณ์ที่รู้สึกว่าตัวเองกำลังถูกจ้องมองจากผู้อื่น กลัวว่าตนเองอาจทำอะไรที่น่าอับอายขายหน้า มักเป็นสถานการณ์ที่รู้สึกว่า กำลังตกเป็นเป้าสายตาของคนหลายคน เช่น การพูดหน้าชั้น การพูดในที่ประชุม หรือแม้กระทั่งการเดินเข้าไปในที่คนเยอะๆ และรู้สึกว่าสายตาหลายๆ คู่กำลังมองมา ก็จะเกิดความประหม่าขึ้นมาอย่างมาก จนบางคนไม่กล้าเดินเข้าไปในที่มีคนมากๆ เพราะกลัวตกเป็นเป้าสายตา โดยบางคนตอนอยู่ในกลุ่มเพื่อน พูดคุยเก่ง พูดจาคล่องแคล่วร่าเริงดีปกติ แต่เมื่อต้องไปพูดหน้าชั้น กลับพูดไม่ออก เกิดอาการประหม่าอย่างมาก (ทานตะวัน อวิรุทธวรกุล, 2559)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความประหม่า

ระดับ 1 มั่นใจว่าตนเองมีความสามารถทำงานได้ดี กล้าปรากฏตัว กล้าแสดงตนต่อหน้าคนอื่น

ระดับ 2 มั่นใจว่าตนเองมีความสามารถทำงานได้เล็กน้อย ทำงานอาจมีข้อผิดพลาดบ้าง กล้าปรากฏตัวแสดงตนต่อหน้าคนอื่นเล็กน้อย

ระดับ 3 มั่นใจว่าตนเองไม่มีความรู้ ไม่มีความสามารถทำงาน ไม่กล้าทำงาน กลัวงานไม่สมบูรณ์ ไม่กล้าปรากฏตัว ไม่แสดงตนต่อหน้าคนอื่น

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความประหม่า

1. ความประหม่าจากตนเอง
2. ความประหม่าจากสังคม

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความประหม่า

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₁₀ ไม่มั่นใจ (Unsure)	<u>สถานการณ์</u> ความประหม่าจากตนเอง ระดับ 1 มั่นใจว่าตนเองมีความสามารถทำงานได้ดี ระดับ 2 มั่นใจว่าตนเองมีความสามารถทำงานได้เล็กน้อย ระดับ 3 มั่นใจว่าตนเองไม่มีความรู้ ไม่สามารถทำงานได้ดี
SR ₁₁ กลัวผิดพลาด (Afraid)	<u>สถานการณ์</u> ความประหม่าจากสังคม ระดับ 1 คิดว่าตนเองมีความสามารถทำงานได้ดี ระดับ 2 คิดว่าตนเองมีความสามารถทำงานเล็กน้อย ทำงานอาจมีข้อผิดพลาดบ้าง ระดับ 3 คิดว่าตนเองไม่มีความสามารถทำงาน ไม่กล้าทำงาน กลัวงานไม่สมบูรณ์
SR ₁₂ เขินอาย (Shy)	<u>สถานการณ์</u> ความประหม่าจากสังคม ระดับ 1 กล้าปรากฏตัว กล้าแสดงตนต่อหน้าคนอื่น ระดับ 2 กล้าปรากฏตัวแสดงตนต่อหน้าคนอื่นเล็กน้อย ระดับ 3 ไม่กล้าปรากฏตัว ไม่แสดงตนต่อหน้าคนอื่น

HR₅ ความหุนหันพลันแล่น (Impulsive ness)

ความหมายของความหุนหันพลันแล่น

การแสดงออกหรือมีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมอย่างปัจจุบันทันด่วน โดยไม่ใช้เวลาคิดนาน ฉะนั้นบุคคลที่มีลีลาการรู้คิดประเภทนี้มักจะทำผิดได้ง่าย ตัวอย่างเช่น นักเรียนที่ตอบคำถามเวลาตอบโดยไม่คิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำให้ทำผิดได้ (Kagan, 1975)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความหุนหันพลันแล่น

- ระดับ 1 รู้จักยับยั้งอารมณ์ได้ดี ไม่วู่วาม ไม่เร่งรีบ ค่อยคิดค่อยทำ ไตร่ตรองก่อนพูด
- ระดับ 2 รู้จักยับยั้งอารมณ์ได้บ้างเล็กน้อย คิดแก้แค้นเอาคืน รีบเร่งทำงานเล็กน้อย ให้เสร็จทันเวลา ไตร่ตรองก่อนพูดเล็กน้อย

ระดับ 3 ไม่รู้จักยับยั้งอารมณ์ ง่าย โมโหง่าย หงุดหงิดง่าย คิดแต่จะทำร้ายผู้อื่น รีบเร่งทำงานให้เสร็จเร็วพลัน รีบพูดตามความคิดของตน ไม่ไตร่ตรองก่อนพูด

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความหุนหันพลันแล่น

1. ความหุนหันพลันแล่นด้านจิตใจ
2. ความหุนหันพลันแล่นด้านการกระทำ
3. ความหุนหันพลันแล่นด้านคำพูด

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความหุนหันพลันแล่น

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad)	สถานการณ์ ความหุนหันพลันแล่นด้านจิตใจ ระดับ 1 รู้จักยับยั้งอารมณ์ได้ดี ไม่โมโหง่าย ระดับ 2 รู้จักยับยั้งอารมณ์ได้บ้างเล็กน้อย คิดแก้แค้นเอาคืน ระดับ 3 ไม่รู้จักยับยั้งอารมณ์ ง่าย โมโหง่าย หงุดหงิดง่าย คิดแต่จะทำร้ายผู้อื่น
SR ₁₄ เร่งรีบ (Hustle)	สถานการณ์ ความหุนหันพลันแล่นด้านการกระทำ ระดับ 1 ไม่เร่งรีบ ค่อยคิดค่อยทำ ระดับ 2 เร่งรีบทำงานเล็กน้อย ให้เสร็จทันเวลา ระดับ 3 เร่งรีบทำงานให้เสร็จเร็วพลัน
SR ₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking)	สถานการณ์ ความหุนหันพลันแล่นด้านคำพูด ระดับ 1 ไตร่ตรองก่อนพูด ระดับ 2 ไตร่ตรองก่อนพูดเล็กน้อย ระดับ 3 รีบพูดตามความคิดของตน ไม่ไตร่ตรองก่อนพูด

HR₆ ความเครียด (Vulnerability)

ความหมายของความเครียด

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ที่ก่อให้เกิดสถานการณ์ที่บุคคลประเมินว่าเป็นสิ่งที่คุกคามหรือละเมิดชีวิตความเป็นอยู่ (Well-being) ของเขาให้ตกอยู่ในอันตราย ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ของชีวิต มนุษย์แต่ละคนก็จะมีวิธีการตอบสนองที่แตกต่างกันไป (Lazarus and Folkman, 1984)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความเครียด

ระดับ 1 ตื่นตัว ว่องไว พร้อมทั้งจะมีกิจกรรมการเรียนรู้ ร่างกายมีการยืดหยุ่น

ระดับ 2 การรับรู้แคบ ขาดการควบคุมตนเอง รู้สึกว่าถูกคุกคาม พฤติกรรมเปลี่ยนเป็นนอนไม่หลับ รู้สึกใจเต้น ใจสั่น

ระดับ 3 ซึมเศร้า อารมณ์หวนไหว่ง่าย ก้าวร้าว มีอาการเจ็บป่วย และมีภาวะที่เรียกว่าหมดแรงทั้งกายและใจ ขาดสมาธิในการทำงาน ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด (Wallace, 1978)

1. ความเครียดภายใน (Endogenous Stressor) ที่เกิดจากตัวบุคคล ได้แก่ โครงสร้างของร่างกายและสภาวะทางสรีรวิทยา ระดับพัฒนาการและการรับรู้ของบุคคล ความเจ็บป่วย ความเจ็บปวด ความคิด ความฝัน ความคาดหวังต่าง ๆ

2. ความเครียดภายนอก (Exogenous Stressor) ที่เกิดจากสังคม ได้แก่ การไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน การเลื่อนตำแหน่ง การศึกษาต่อ การเข้าทำงานใหม่ การเปลี่ยนกิจกรรมทางสังคม การเปลี่ยนที่อยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ขวัญและกำลังใจในการทำงาน

3. ความเครียดภายนอก (Exogenous Stressor) ที่เกิดจากครอบครัว ได้แก่ ความไม่ปรองดองกันของบุคคลในครอบครัว การทะเลาะเบาะแว้ง การโต้เถียงกัน การเสียดีสีแก่งแย่งกัน การอิจฉาริษยา การเสียชีวิตของบุคคลในครอบครัว หรือจากสภาพเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่แออัด

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความเครียด

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₁₆ กังวลใจ (Worry)	สถานการณ์ การคุกคามต่อความมั่นคงของตนจากภายนอกที่เกิดจากสังคม ระดับ 1 เข้าใจสาเหตุและผลของปัญหาที่เกิดขึ้น ระดับ 2 แสวงหาวิธีการแก้ปัญหาให้ลดลง ระดับ 3 ปัญหาส่งผลให้เกิดความบกพร่องต่อการทำหน้าที่ของตนเอง
SR ₁₇ หงุดหงิด (Moody)	สถานการณ์ ความเครียดภายนอกที่เกิดจากสังคม ระดับ 1 อารมณ์ดี มีสมาธิ ระดับ 2 อารมณ์ดีเล็กน้อย พุดดีเล็กน้อย ระดับ 3 อารมณ์ไม่ดี พุดไม่ดี ขาดสมาธิในการรับฟังหรือการกระทำ
SR ₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)	สถานการณ์ ความเครียดภายนอกที่เกิดจากสังคม ระดับ 1 ยอมรับกับเรื่องราวที่รับรู้ได้ดี ระดับ 2 เข้าใจ เห็นใจ ทำใจยอมรับกับเรื่องราวที่รับรู้ได้เล็กน้อย ระดับ 3 สงสาร ซึมเศร้า อารมณ์หวนไหว่ง่ายกับเรื่องราวที่รับรู้

T₂ ลักษณะนิสัยแบบการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

HR₇ ความอบอุ่น (Warmth)

ความหมายของความอบอุ่น

ความรู้สึกที่ต้องการสังสรรค์กับผู้อื่น ความต้องการพูดคุยเฮฮากับคนที่รู้จัก ต้องการเป็นที่ยอมรับและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Donald, 1985) ความรู้สึกทางจิตใจที่มีต่อผู้อื่น มีความใกล้ชิดเป็นกันเอง ไม่ถูกต้องทั้ง

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความอบอุ่น

ระดับ 1 ไม่รับทราบเหตุที่มาของการกระทำของผู้อื่น ไม่สนใจความเป็นอยู่ของผู้อื่น เหมินเฉยเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์

ระดับ 2 รับทราบเหตุที่มาของการกระทำของผู้อื่น เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาให้ผู้อื่น สนใจความเป็นอยู่ของผู้อื่นบ้าง ขึ้นชมยินดีในโอกาสพิเศษ สนใจผู้อื่นเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์

ระดับ 3 รับทราบเหตุที่มาของการกระทำของผู้อื่น ให้การช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหาให้ผู้อื่น สนใจความเป็นอยู่ของผู้อื่นเสมอ พูดชื่นชม ร่วมแสดงความรู้สึกยินดีในโอกาสพิเศษ สนใจให้การช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหาเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความอบอุ่น

1. ความอบอุ่นทางการกระทำในโอกาสปกติและโอกาสพิเศษ
2. ความอบอุ่นทางจิตใจ

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความอบอุ่น

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₁₉ เข้าใจผู้อื่น (Understand others)	สถานการณ์ ความอบอุ่นทางการกระทำในโอกาสปกติ ระดับ 1 ไม่รับทราบเหตุที่มาของการกระทำของผู้อื่น ระดับ 2 รับทราบเหตุที่มาของการกระทำของผู้อื่น เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาให้ผู้อื่น ระดับ 3 รับทราบเหตุที่มาของการกระทำของผู้อื่น ให้การช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหาให้ผู้อื่น
SR ₂₀ เอาใจใส่ (Attentive)	สถานการณ์ ความอบอุ่นทางการกระทำในโอกาสพิเศษ ระดับ 1 ไม่สนใจความเป็นอยู่ของผู้อื่น ระดับ 2 สนใจความเป็นอยู่ของผู้อื่นบ้าง ขึ้นชมยินดีในโอกาสพิเศษ ระดับ 3 สนใจความเป็นอยู่ของผู้อื่นเสมอ พูดชื่นชม ร่วมแสดงความรู้สึกยินดีในโอกาสพิเศษ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₂₁ ห่วงใย (Care)	สถานการณ์ ความอบอุ่นทางจิตใจ ระดับ 1 เมินเฉยเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์ ระดับ 2 สนใจผู้อื่นเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์ ระดับ 3 สนใจให้การช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหาเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์

HR₈ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness)

ความหมายของการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

การที่บุคคลปรับตัว ให้เข้ากับผู้อื่นได้ ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งจะต้องมีการติดต่อสัมพันธ์หรือแข่งขันกันคนในสังคมจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้โดยการปรับปรุงไม่ให้เกิดความขัดแย้งจนถึงต้องแตกกลุ่มกัน แม้ว่าแต่ละคนอาจจะมิมีนิสัยใจคอหรือผลประโยชน์แตกต่างกันแต่ทุกคนได้ผ่านการปรับตัวให้เข้ากับสังคม

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ระดับ 1 ชอบอยู่เงียบๆ ชอบทำงานคนเดียว ไม่สนใจที่จะรู้จักเพื่อนใหม่ ไม่ร่วมทำกิจกรรมสังคม

ระดับ 2 ชอบรวมกลุ่มทำงานกับผู้อื่นเป็นบางครั้ง สนใจที่จะรู้จักเพื่อนใหม่บ้าง พูดคุยไถ่ถามเรื่องราวบ้าง ร่วมทำกิจกรรมสังคมเมื่อถูกร้องขอ

ระดับ 3 ชอบรวมกลุ่มทำงานกับผู้อื่น ชอบสังสรรค์ สนใจที่จะรู้จักเพื่อนใหม่ ชวนพูดคุยไถ่ถามเรื่องราว ให้การดูแลช่วยเหลือ อาสา สละเวลา เต็มใจร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

1. การทำงานกับผู้อื่น
2. การมีมนุษยสัมพันธ์
3. การร่วมกิจกรรมสังคม

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others)	สถานการณ์ การทำงานกับผู้อื่น ระดับ 1 ชอบอยู่เงียบๆ ชอบทำงานคนเดียว ระดับ 2 ชอบรวมกลุ่มทำงานกับผู้อื่นเป็นบางครั้ง ระดับ 3 ชอบรวมกลุ่มทำงานกับผู้อื่น ชอบสังสรรค์

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₂₃ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship)	สถานการณ์ การมีมนุษย์สัมพันธ์ ระดับ 1 ไม่สนใจที่จะรู้จักเพื่อนใหม่ ระดับ 2 สนใจที่จะรู้จักเพื่อนใหม่บ้าง พูดคุยไถ่ถามเรื่องราวบ้าง ระดับ 3 สนใจที่จะรู้จักเพื่อนใหม่ ขวนพูดคุยไถ่ถามเรื่องราว ให้การดูแลช่วยเหลือ
SR ₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity)	สถานการณ์ การร่วมกิจกรรมสังคม ระดับ 1 ไม่ร่วมทำกิจกรรมสังคม ระดับ 2 ร่วมทำกิจกรรมสังคมเมื่อถูกร้องขอ ระดับ 3 อาสา สละเวลา เต็มใจร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

HR₉ ความกล้าแสดงออก (Assertiveness)

ความหมายของความกล้าแสดงออก

การแสดงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลออกมา รวมถึงการสามารถเอย่คำปฏิเสธได้อย่างเหมาะสมปราศจากความกังวล พร้อมทั้งกล่าวคำชื่นชมยินดีได้อย่างจริงใจ มั่นใจ ซึ่งการกล้าแสดงออกนี้เป็นพฤติกรรมที่สามารถเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงได้ (Bower and Bower, 1976)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความกล้าแสดงออก

ระดับ 1 เขินอายที่จะพูดแสดงความรู้สึก ไม่ร่วมแสดงกิจกรรม ไม่กล้าทำงาน กลัวผิดพลาด
ระดับ 2 พูดแสดงความรู้สึกเมื่อถูกร้องขอ ร่วมแสดงกิจกรรมที่ตนชอบ ร่วมแสดงอย่างมีเงื่อนไข เชื่อมั่นว่าตนเองจะทำงานได้ดีเมื่อมีการเตรียมการหรือมีการฝึกซ้อม
ระดับ 3 พูดแสดงความรู้สึกอย่างมั่นใจเมื่อมีโอกาส ร่วมแสดงกิจกรรมใหม่อย่างหลากหลายด้วยความเต็มใจ มีกำลังใจ เชื่อมั่นว่าตนเองจะทำงานได้ดีและประสบผลสำเร็จ

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความกล้าแสดงออก

1. ความกล้าพูด
2. ความกล้าทำ
3. ความมั่นใจในตนเอง

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความกล้าแสดงออก

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₂₅ กล้าพูด	สถานการณ์ ความกล้าพูด ระดับ 1 เขินอายที่จะพูดแสดงความรู้สึก

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
(Dare to talk)	ระดับ 2 พุดแสดงความรู้สึกเมื่อถูกร้องขอ ระดับ 3 พุดแสดงความรู้สึกอย่างมั่นใจเมื่อมีโอกาส
SR ₂₆ กล้าทำ (Courage to do)	สถานการณ์ ความกล้าทำ ระดับ 1 ไม่รวมแสดงกิจกรรมใดๆ ระดับ 2 ร่วมแสดงกิจกรรมที่ตนชอบ ร่วมแสดงอย่างมีเงื่อนไข ระดับ 3 ร่วมแสดงกิจกรรมใหม่อย่างหลากหลายด้วยความเต็มใจ
SR ₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self confidence)	สถานการณ์ ความมั่นใจในตนเอง ระดับ 1 เขินอาย ไม่กล้าทำงาน กลัวผิดพลาด ระดับ 2 เชื่อมั่นว่าตนเองจะทำงานได้ดีเมื่อมีการเตรียมการหรือมีการฝึกซ้อม ระดับ 3 มีกำลังใจ เชื่อมั่นว่าตนเองจะทำงานได้ดีและประสบผลสำเร็จ

HR₁₀ การทำกิจกรรม (Activity)

ความหมายของการทำกิจกรรม

ความสามารถในการทำงาน ร่วมปฏิบัติงาน คิดเตรียมการและทำกิจกรรมด้วยความเต็มใจ มีความสุข เต็มใจ อาสาช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมในหมู่คณะ

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการทำกิจกรรม

ระดับ 1 ไม่ทำกิจกรรมตามหน้าที่ของตน ไม่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือสังคม ไม่ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมตามสังคม

ระดับ 2 คิดอยากทำกิจกรรมตามหน้าที่ของตน คิดอยากร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือสังคม คิดอยากให้ความร่วมมือทำกิจกรรมตามสังคม

ระดับ 3 คิดเตรียมการและทำกิจกรรมตามหน้าที่ของตนด้วยความเต็มใจ เต็มใจร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือสังคมอย่างมีความสุข อาสาช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมตามสังคม

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการทำกิจกรรม

1. การทำกิจกรรมตามหน้าที่ของตน
2. การทำกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม
3. การทำกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการทำกิจกรรม

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₂₈ ตื่นตัว (Awake)	สถานการณ์ การทำกิจกรรมตามหน้าที่ของตน ระดับ 1 ไม่ทำกิจกรรมตามหน้าที่ของตน ระดับ 2 คิดอยากทำกิจกรรมตามหน้าที่ของตน ระดับ 3 คิดเตรียมการและทำกิจกรรมตามหน้าที่ของตนด้วยความเต็มใจ
SR ₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity)	สถานการณ์ การทำกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม ระดับ 1 ไม่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือสังคม ระดับ 2 คิดอยากร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือสังคม ระดับ 3 เต็มใจร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือสังคมอย่างมีความสุข
SR ₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate)	สถานการณ์ การทำกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม ระดับ 1 ไม่ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมตามสังคม ระดับ 2 คิดอยากให้ความร่วมมือทำกิจกรรมตามสังคม ระดับ 3 เต็มใจ อาสาช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมตามสังคม

HR₁₁ การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking)

ความหมายของการแสวงหาความตื่นเต้น

ลักษณะของความต้องการความแตกต่าง ความแปลกใหม่ ประสบการณ์ความรู้สึกรุนแรงที่ตื่นเต้น และการแสดงออกในกิจกรรมที่ทำให้เกิดความเสี่ยงทั้งต่อตัวเองและสังคม เพื่อให้ได้มาซึ่งประสบการณ์ดังกล่าว (Zuckerman, 1979)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการแสวงหาความตื่นเต้น

ระดับ 1 ไม่ชอบทำกิจกรรมเสี่ยงอันตราย ไม่ชอบมีประสบการณ์แปลกใหม่ ไม่ชอบแสวงหาความผ่อนคลาย

ระดับ 2 ชอบทำกิจกรรมเสี่ยงอันตรายเล็กน้อย พรารถนาจะได้รับประสบการณ์ใหม่ที่ตื่นเต้นเล็กน้อย ชอบแสวงหาความผ่อนคลายเล็กน้อย

ระดับ 3 ชอบทำกิจกรรมเสี่ยงอันตรายที่รู้สึกแปลกใหม่ ท้าทาย พรารถนาจะได้รับประสบการณ์ใหม่ รับผิดชอบที่ปลุกใจให้ตื่นเต้น ชอบแสวงหาความผ่อนคลาย รู้สึกสนุกสนาน

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการแสวงหาความตื่นเต้น (Zuckerman, 1979)

1. การผจญภัย
2. การแสวงหาประสบการณ์
3. การไม่ยับยั้งชั่งใจที่เป็นการแสวงหาความผ่อนคลาย

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการแสวงหาความตื่นเต้น

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₃₁ ท้าทาย (Challenge)	สถานการณ์ การผจญภัย ระดับ 1 ไม่ชอบทำกิจกรรมเสี่ยงอันตราย ระดับ 2 ชอบทำกิจกรรมเสี่ยงอันตรายเล็กน้อย ระดับ 3 ชอบทำกิจกรรมเสี่ยงอันตรายที่รู้สึกแปลกใหม่ ท้าทาย
SR ₃₂ ตื่นเต้น (Excited)	สถานการณ์ การแสวงหาประสบการณ์ ระดับ 1 ไม่ชอบมีประสบการณ์แปลกใหม่ ระดับ 2 ประารถนาจะได้รับประสบการณ์ใหม่ที่ตื่นเต้นเล็กน้อย ระดับ 3 ประารถนาจะได้รับประสบการณ์ใหม่ รับสิ่งที่ปลุกใจให้ตื่นเต้น
SR ₃₃ สนุก (Enjoy)	สถานการณ์ การไม่ยับยั้งชั่งใจ ระดับ 1 ไม่ชอบแสวงหาความผ่อนคลาย ระดับ 2 ชอบแสวงหาความผ่อนคลายเล็กน้อย ระดับ 3 ชอบแสวงหาความผ่อนคลาย รู้สึกสนุกสนาน

HR₁₂ อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)

ความหมายของอารมณ์เชิงบวก

ความรู้สึกและอารมณ์ในด้านดี ซึ่งเกิดขึ้นมาจากการรับรู้ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่ง โดยผ่านกระบวนการคิดและประเมินค่าจากประสบการณ์ที่เคยได้รับและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในเชิงบวก เช่น ความสนุกสนาน ความสนใจความพอใจหรือความสันโดษ ความรัก อารมณ์เชิงบวกนี้จะช่วยขยายขอบเขตและรูปแบบของการคิดและการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ในระยะยาวจะทำให้บุคคลมีความอดทนอดกลั้นและมีปฏิภาณไหวพริบในการใช้ชีวิตในสังคม เพื่อการอยู่รอดและการเจริญงอกงามภายในตัวบุคคลได้ (Fredrickson, 2007)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของอารมณ์เชิงบวก

ระดับ 1 มองคนอื่นในแง่ร้าย ไม่คิดช่วยเหลือผู้อื่น พุดให้ผู้อื่นเสียกำลังใจ

ระดับ 2 มองคนอื่นในแง่ดีเล็กน้อย คิดช่วยเหลือผู้อื่นโดยเงื่อนไข พุดให้กำลังใจผู้อื่นเล็กน้อย

ระดับ 3 มองคนอื่นในแง่ดี คิดช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ พุดให้กำลังใจผู้อื่น

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดอารมณ์เชิงบวก (Fredrickson, 2007)

1. อารมณ์เชิงบวกทางความคิด
2. อารมณ์เชิงบวกทางสังคม
3. อารมณ์เชิงบวกทางจิตใจ

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของอารมณ์เชิงบวก

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₃₄ คิดดี (Good idea)	สถานการณ์ อารมณ์เชิงบวกทางความคิด ระดับ 1 มองคนอื่นในแง่ร้าย ระดับ 2 มองคนอื่นในแง่ดีเล็กน้อย ระดับ 3 มองคนอื่นในแง่ดี
SR ₃₅ ทำดี (Well done)	สถานการณ์ อารมณ์เชิงบวกทางสังคม ระดับ 1 ไม่คิดช่วยเหลือผู้อื่น ระดับ 2 คิดช่วยเหลือผู้อื่นโดยเงื่อนไข ระดับ 3 คิดช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์
SR ₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)	สถานการณ์ อารมณ์เชิงบวกทางจิตใจ ระดับ 1 พูดให้ผู้อื่นเสียกำลังใจ ระดับ 2 พูดให้กำลังใจผู้อื่นเล็กน้อย ระดับ 3 พูดให้กำลังใจผู้อื่น

T₃ ลักษณะนิสัยแบบการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

HR₁₃ จินตนาการ (Fantasy)

ความหมายของจินตนาการ

การสร้างภาพขึ้นในใจจากการที่บุคคลได้เคยประสบกับบุคคล วัตถุ เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือกระบวนการต่าง ๆ โดยสิ่งเหล่านี้เป็นมวลหมู่ของประสบการณ์ที่บุคคลเก็บสะสมไว้นับตั้งแต่วัยเริ่มต้นของชีวิตจนถึงปัจจุบัน จินตนาการเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ผลงานออกมาในลักษณะที่แปลกแตกต่างไปจากแนวเดิม โดยที่ผลงานนั้นเป็นการผสมผสานกันของความคิดทางศิลปะและวิทยาศาสตร์ (W Toman, 1972)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของจินตนาการ

ระดับ 1 คิดทำผลงานเหมือนคนส่วนใหญ่ คิดทำกิจกรรมแบบเดิม คิดพอใจอยู่กับสภาพปัจจุบัน

ระดับ 2 คิดทำผลงานทำกิจกรรมที่มีลักษณะต่างจากแนวเดิมเล็กน้อย คิดหวังสร้างภาพในอนาคตให้ตนมีความสุขบ้างเล็กน้อย

ระดับ 3 คิดทำผลงานที่มีลักษณะแปลกแตกต่างจากแนวเดิม คิดทำกิจกรรมผสมผสานสัมพันธ์หลายงานและสร้างงานใหม่ๆ คิดหวังสร้างภาพในอนาคตให้ตนมีความสุขกว่าปัจจุบัน

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดจินตนาการ คิดฝัน คิดยืดหยุ่น หากคำตอบได้หลายคำตอบ แก้ปัญหาได้หลายวิธีไม่ซ้ำกัน

1. การคิดแปลกใหม่
2. การคิดสร้างสรรค์
3. การคิดฝัน

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของจินตนาการ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₃₇ คิดแปลกใหม่ (Think exotic)	สถานการณ์ การคิดแปลกใหม่ ระดับ 1 คิดทำผลงานเหมือนคนส่วนใหญ่ ระดับ 2 คิดทำผลงานที่มีลักษณะต่างจากแนวเดิมเล็กน้อย ระดับ 3 คิดทำผลงานที่มีลักษณะแปลกแตกต่างจากแนวเดิม
SR ₃₈ คิดสร้างสรรค์ (Creativity)	สถานการณ์ การคิดสร้างสรรค์ ระดับ 1 คิดทำกิจกรรมแบบเดิมระดับ 2 คิดทำกิจกรรมต่างจากเดิมเล็กน้อย ระดับ 3 คิดทำกิจกรรมผสมผสานสัมพันธ์หลายงาน สร้างงานใหม่ๆ
SR ₃₉ คิดฝัน (Dream)	สถานการณ์ การคิดฝัน ระดับ 1 คิดพอใจอยู่กับสภาพปัจจุบัน ระดับ 2 คิดหวังสร้างภาพในอนาคตให้ตนมีความสุขบ้างเล็กน้อย ระดับ 3 คิดหวังสร้างภาพในอนาคตให้ตนมีความสุขกว่าปัจจุบัน

HR₁₄ สุนทรียภาพ (Aesthetics)

ความหมายของสุนทรียภาพ

ความซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งที่งาม ไพเราะ หรือรื่นรมย์ ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ หรือศิลปะ (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ, 2530) ความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะที่แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจ และรู้สึกได้, ความเข้าใจและรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของสุนทรียภาพ

- ระดับ 1 ไม่ชอบศิลปะการแสดง รู้ว่าเป็นภาพอะไร ไม่ชอบฟังเพลง ไม่ชอบดนตรี
- ระดับ 2 อยากร่วมดูร่วมฟัง รู้ว่าดูอะไรฟังอะไร รู้ว่าภาพหรือเพลงมีลักษณะเฉพาะอย่างไร

ระดับ 3 ปลาบปลื้ม รื่นเรื่งบันเทิงใจ รู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับขนบธรรมเนียมประเพณีนั้น ขึ้น
ชมความสวยงามของภาพ รู้เข้าใจความหมายของเพลง รื่นเรื่งบันเทิงใจ รู้สึกร่วมตามเพลงนั้น

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดสุนทรียภาพ

1. ตัวบุคคล เช่น ศิลธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม
2. ความรู้สึก เช่น ภาพลอกเลียนแบบธรรมชาติ
3. อารมณ์ที่เป็นสุข เช่น ดนตรี

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของสุนทรียภาพ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting)	<u>สถานการณ์</u> ตัวบุคคล ระดับ 1 ไม่ชอบศิลปะการแสดง ระดับ 2 อยากร่วมดูร่วมฟัง รู้ว่าดูอะไรฟังอะไร ระดับ 3 ปลาบปลื้ม รื่นเรื่งบันเทิงใจ รู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับขนบธรรมเนียมประเพณีนั้น
SR ₄₁ ชอบความงาม (Like beauty)	<u>สถานการณ์</u> ความรู้สึก ระดับ 1 รู้ว่าเป็นภาพอะไร ระดับ 2 รู้ว่าภาพมีลักษณะเฉพาะอย่างไร อยากดู ระดับ 3 ขึ้นชมความสวยงามของภาพ
SR ₄₂ อารมณ์ดี (Good natured)	<u>สถานการณ์</u> อารมณ์ที่เป็นสุข ระดับ 1 ไม่ชอบฟังเพลง ไม่ชอบดนตรี ระดับ 2 อยากฟัง รู้ว่าเพลงมีลักษณะเฉพาะอย่างไร ระดับ 3 รู้เข้าใจความหมายของเพลง รื่นเรื่งบันเทิงใจ รู้สึกร่วมตามเพลงนั้น

HR₁₅ การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings)

ความหมายของความรู้สึก

การรับรู้อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และแสดงออกมาอย่างถูกกาลเทศะ เปิดเผยเรื่องราวความจริงที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมต่อบุคคลและเวลา เพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ เข้าใจ และยอมรับการกระทำของตนเอง

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการเปิดเผยความรู้สึก

ระดับ 1 แสดงอารมณ์และความรู้สึกไม่เหมาะสม ไม่ระงับอารมณ์และความรู้สึก พูดเรื่องราวโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟัง

ระดับ 2 แสดงอารมณ์และความรู้สึกออกมาเล็กน้อยให้คนอื่นได้รับรู้ พูดเรื่องราวโดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟังเล็กน้อย

ระดับ 3 แสดงอารมณ์อย่างเหมาะสม เมื่อถูกระทำเชิงบวกก็ชื่นชม เมื่อถูกระทำเชิงลบก็ระงับอารมณ์ แสดงความรู้สึกอย่างเหมาะสม รู้จักอดกลั้น ระงับความรู้สึก พูดเรื่องราวอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟัง

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการเปิดเผยความรู้สึก

1. การเปิดเผยความรู้สึกด้านจิตใจ
2. การเปิดเผยความรู้สึกด้านร่างกาย

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการเปิดเผยความรู้สึก

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₄₃ อารมณ์ (Emotion)	<u>สถานการณ์</u> การเปิดเผยความรู้สึกด้านจิตใจ ระดับ 1 แสดงอารมณ์ไม่เหมาะสม ไม่ระงับอารมณ์ ระดับ 2 แสดงอารมณ์ออกมาเล็กน้อยให้คนอื่นได้รับรู้ ระดับ 3 แสดงอารมณ์อย่างเหมาะสม เมื่อถูกระทำเชิงบวกก็ชื่นชม เมื่อถูกระทำเชิงลบก็ระงับอารมณ์
SR ₄₄ ความรู้สึก (Feelings)	<u>สถานการณ์</u> การเปิดเผยความรู้สึกด้านร่างกาย ระดับ 1 แสดงความรู้สึกไม่เหมาะสม ไม่ระงับความรู้สึก ระดับ 2 แสดงความรู้สึกออกมาเล็กน้อยให้คนอื่นได้รับรู้ ระดับ 3 แสดงความรู้สึกอย่างเหมาะสม รู้จักอดกลั้น ระงับความรู้สึก
SR ₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation)	<u>สถานการณ์</u> การเปิดเผยความรู้สึกด้านจิตใจ ระดับ 1 พูดเรื่องราวโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟัง ระดับ 2 พูดเรื่องราวโดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟังเล็กน้อย ระดับ 3 พูดเรื่องราวอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟัง

HR₁₆ การปฏิบัติ (Actions)

ความหมายของการปฏิบัติ

ชอบทำงาน ชอบช่วยเหลือผู้อื่นทำงาน ชอบลงมือกระทำการใดๆ ด้วยตนเอง มีความสุขในการทำงานใหม่ๆ ชอบมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม มุ่งหวังให้ผลงานสำเร็จ สังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการปฏิบัติ

ระดับ 1 ไม่อาสาทำงาน ไม่ช่วยเหลือผู้อื่น หลีกเลียง หลบหนีการปฏิบัติงาน ไม่เห็นประโยชน์ ไม่รวมปฏิบัติกิจกรรมใหม่

ระดับ 2 อาสาทำงานเป็นบางครั้ง ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อถูกร้องขอ ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองตามภาระหน้าที่ เห็นประโยชน์ของกิจกรรมใหม่แต่ไม่รวมปฏิบัติ

ระดับ 3 อาสาทำงานและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความใจ ตั้งใจทำงาน ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองตามภาระหน้าที่อย่างมีความสุข เห็นประโยชน์และรวมปฏิบัติกิจกรรมใหม่

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการปฏิบัติ

1. การปฏิบัติตามหน้าที่ของตน
2. การปฏิบัติกิจกรรมของสังคม

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการปฏิบัติ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer)	สถานการณ์ การปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ระดับ 1 ไม่อาสาทำงาน ไม่ช่วยเหลือผู้อื่น ระดับ 2 อาสาทำงานเป็นบางครั้ง ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อถูกร้องขอ ระดับ 3 อาสาทำงานและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความใจ
SR ₄₇ ลงมือทำจริง (Real action)	สถานการณ์ การปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ระดับ 1 หลีกเลียง หลบหนีการปฏิบัติงาน ระดับ 2 ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองตามภาระหน้าที่ ระดับ 3 ตั้งใจทำงาน ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองตามภาระหน้าที่อย่างมีความสุข
SR ₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new)	สถานการณ์ การปฏิบัติกิจกรรมของสังคม ระดับ 1 ไม่เห็นประโยชน์ ไม่รวมปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ระดับ 2 เห็นประโยชน์ของกิจกรรมใหม่ แต่ไม่รวมปฏิบัติ ระดับ 3 เห็นประโยชน์และรวมปฏิบัติกิจกรรมใหม่

HR₁₇ ความคิด (Ideas)

ความหมายของความคิด

การศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ การแยกข้อเท็จจริงและความคิดเห็นออกจากกัน สามารถที่จะนำไปใช้ในการวางแผนและเตรียมการเพื่ออนาคต สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่กระทำในปัจจุบันไปสู่อนาคตที่ดี

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความคิด

ระดับ 1 ไม่ชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ไม่ใช่เหตุผล ยึดความพอใจของตนในการตัดสินใจ กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่คิดวางแผนการกระทำในปัจจุบันไปสู่อนาคต

ระดับ 2 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นครั้งคราว คิดถึงสาเหตุและผลที่ตามมาในการตัดสินใจ กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งบ้าง คิดวางแผนการกระทำในปัจจุบันไปสู่อนาคตที่ดี

ระดับ 3 ชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ มีความสุขที่ได้รับความรู้ใหม่ คิดถึงสาเหตุและผลที่ตามมาในการตัดสินใจกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเหมาะสม คิดวางแผน ปฏิบัติการเชื่อมโยงการกระทำในปัจจุบันไปสู่อนาคตที่ดีได้

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความคิด

1. การคิดรอบรู้
2. การคิดสมเหตุสมผล
3. การคิดกว้างไกล

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความคิด

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₄₉ คิดรอบรู้ (Know)	สถานการณ์ การคิดรอบรู้ ระดับ 1 ไม่ชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ระดับ 2 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นครั้งคราว ระดับ 3 ชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ มีความสุขที่ได้รับความรู้ใหม่
SR ₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally)	สถานการณ์ การคิดสมเหตุสมผล ระดับ 1 ไม่ใช่เหตุผล ยึดความพอใจของตนในการตัดสินใจกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ระดับ 2 คิดถึงสาเหตุและผลที่ตามมาในการตัดสินใจกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งบ้าง ระดับ 3 คิดถึงสาเหตุและผลที่ตามมาในการตัดสินใจกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
	อย่างเหมาะสม
SR ₅₁ คิดกว้างไกล (Think)	สถานการณ์ การคิดกว้างไกล ระดับ 1 ไม่คิดวางแผนการกระทำในปัจจุบันไปสู่อนาคต ระดับ 2 คิดวางแผนการกระทำในปัจจุบันไปสู่อนาคตที่ดี ระดับ 3 คิดวางแผน ปฏิบัติการเชื่อมโยงการกระทำในปัจจุบันไปสู่อนาคตที่ดีได้

HR₁₈ การยอมรับค่านิยม (Values)

ความหมายของการยอมรับค่านิยม

การยอมรับสิ่งที่บุคคลหรือสมาชิกในสังคมยึดถือและยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีความหมาย มีความสำคัญสำหรับงาน บุคคลจะยอมรับเอาเป็นเป้าหมายมาตรฐานและอุดมคติในชีวิตของตน ค่านิยมยังสามารถเปลี่ยนจุดมุ่งหมายในชีวิตของบุคคลได้ด้วย เพราะค่านิยมคือความเชื่อถือเกี่ยวกับสิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งที่ไม่ดีไม่ชอบ (Woodruff, 1952)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการยอมรับค่านิยม

ระดับ 1 ไม่ยอมรับ ไม่เข้าใจสิ่งของและความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นใหม่ ไม่ปฏิบัติตามความต้องการของสังคม

ระดับ 2 ยอมรับหรือเข้าใจเพียงชั่วคราว ปฏิบัติตามความต้องการของสังคมเพียงชั่วคราว

ระดับ 3 ยอมรับและเข้าใจสิ่งของที่เกิดขึ้นใหม่ว่ามีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น เห็นคุณค่า เข้าใจและปฏิบัติตามความต้องการของสังคมด้วยความใจ

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการยอมรับค่านิยม (Phenix, 1958)

1. ค่านิยมทางวัตถุ (Material value)
2. ค่านิยมทางความจริง (Truth value)
3. ค่านิยมทางสังคม (Social value)

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการยอมรับค่านิยม

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₅₂ ยอมรับสิ่งใหม่ (Accept new things)	สถานการณ์ ค่านิยมทางวัตถุ ระดับ 1 ไม่ยอมรับ ไม่เข้าใจสิ่งของที่เกิดขึ้นใหม่ ระดับ 2 ยอมรับหรือเข้าใจสิ่งของที่เกิดขึ้นใหม่ว่ามีผลกระทบต่อความเป็นอยู่เพียงชั่วคราว ระดับ 3 ยอมรับและเข้าใจสิ่งของที่เกิดขึ้นใหม่ว่ามีผลกระทบต่อความเป็นอยู่

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
	ที่ดีขึ้น
SR ₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่ อย่างรวดเร็ว (Learned quickly)	สถานการณ์ ค่านิยมทางความจริง ระดับ 1 ไม่ยอมรับ ไม่เข้าใจความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ระดับ 2 ยอมรับหรือเข้าใจความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เพียงชั่วคราว ระดับ 3 ยอมรับและเข้าใจความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตให้ดีขึ้น
SR ₅₄ คิดทำเหมือนคน ส่วนใหญ่ (Do like most people)	สถานการณ์ ค่านิยมทางสังคม ระดับ 1 ไม่เข้าใจ ไม่ปฏิบัติตามความต้องการของสังคม ระดับ 2 เข้าใจหรือปฏิบัติตามความต้องการของสังคมเพียงชั่วคราว ระดับ 3 เห็นคุณค่า เข้าใจและปฏิบัติตามความต้องการของสังคมด้วยความใจ

T₄ ลักษณะนิสัยแบบการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)

HR₁₉ การไว้วางใจผู้อื่น (Trust)

ความหมายของการไว้วางใจผู้อื่น

ความเต็มใจของบุคคลที่มีความมั่นคงต่อบุคคลอื่น โดยมีความเชื่อว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่มีความสามารถ มีความเปิดเผย ให้ความสนใจห่วงใย และความน่าเชื่อถือ (Mishra, 1996) เป็นความคาดหวังในทางบวกต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นการพูด การกระทำ หรือการตัดสินใจที่ตระกระทำตามสมควรแล้วแต่โอกาส (Robbins, 2000)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการไว้วางใจผู้อื่น

ระดับ 1 ไม่เชื่อคำพูดของผู้อื่น ไม่เชื่อว่าบุคคลอื่นมีความสามารถ คิดว่าผู้อื่นไม่ซื่อตรง ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่

ระดับ 2 เชื่อคำพูดของผู้อื่นบ้างเป็นบางส่วน เชื่อว่าบุคคลอื่นมีความสามารถที่จะทำงานได้เล็กน้อย คิดว่าผู้อื่นซื่อตรงปฏิบัติตามหน้าที่เป็นครั้งคราว

ระดับ 3 เชื่อคำพูดของผู้อื่นว่าจะปฏิบัติตามคำที่กล่าวไว้ เชื่อว่าบุคคลอื่นมีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จลุล่วง คิดว่าผู้อื่นซื่อตรง ปฏิบัติได้ตามหน้าที่ ปฏิบัติได้ตามคำกล่าวไว้

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการไว้วางใจผู้อื่น

1. การไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น
2. การไว้วางใจความสามารถของผู้อื่น
3. การไว้วางใจการกระทำของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการไว้วางใจผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₅₅ ไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others)	สถานการณ์ การไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น ระดับ 1 ไม่เชื่อคำพูดของผู้อื่น ระดับ 2 เชื่อคำพูดของผู้อื่นบ้างเป็นบางส่วน ระดับ 3 เชื่อคำพูดของผู้อื่นว่าจะปฏิบัติตามคำที่กล่าวไว้
SR ₅₆ เชื่อความสามารถ ของผู้อื่น (Believes the ability of others)	สถานการณ์ การไว้วางใจความสามารถของผู้อื่น ระดับ 1 ไม่เชื่อว่าบุคคลอื่นมีความสามารถ ระดับ 2 เชื่อว่าบุคคลอื่นมีความสามารถที่จะทำงานได้เล็กน้อย ระดับ 3 เชื่อว่าบุคคลอื่นมีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จลุล่วง
SR ₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest)	สถานการณ์ การไว้วางใจการกระทำของผู้อื่น ระดับ 1 คิดว่าผู้อื่นไม่ซื่อตรง ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ระดับ 2 คิดว่าผู้อื่นซื่อตรงปฏิบัติได้ตามหน้าที่เป็นครั้งคราว ระดับ 3 คิดว่าผู้อื่นซื่อตรง ปฏิบัติได้ตามหน้าที่ ปฏิบัติได้ตามคำกล่าวไว้

HR₂₀ ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness)

ความหมายของความตรงไปตรงมา

ประพฤติตรง ไม่เอนเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ มีความประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความตรงไปตรงมา

ระดับ 1 พูดไม่จริงตามความรู้สึกของตน ปิดบังอำพรางสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ละโมบโลภมากเอาเปรียบเบียดเบียนผู้อื่น

ระดับ 2 พูดจริงบ้างไม่จริงบ้าง ประพฤติตรงเป็นบางครั้ง ปิดป้องข้อเท็จจริงบ้าง รู้จักยับยั้งชั่งใจเป็นบางครั้ง เอาเปรียบเบียดเบียนผู้อื่นบ้าง

ระดับ 3 พูดทุกคำที่คิด พูดจริงตามความรู้สึกของตน ประพฤติตรงโดยยึดถือความจริง ไม่ปิดป้องข้อเท็จจริง รู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่เอาเปรียบเบียดเบียนผู้อื่น

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความตรงไปตรงมา

1. ความตรงไปตรงมาทางคำพูด
2. ความตรงไปตรงมาทางการกระทำ

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความตรงไปตรงมา

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly)	สถานการณ์ ความตรงไปตรงมาทางคำพูด ระดับ 1 พูดไม่จริงตามความรู้สึกของตน ระดับ 2 พูดจริงบ้างไม่จริงบ้าง ระดับ 3 พูดทุกคำที่คิด พูดจริงตามความรู้สึกของตน
SR ₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest)	สถานการณ์ ความตรงไปตรงมาทางการกระทำ ระดับ 1 ปิดบังอำพรางสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ระดับ 2 ประพฤติตรงเป็นบางครั้ง ปิดเป็นข้อเท็จจริงบ้าง ระดับ 3 ประพฤติตรงโดยยึดถือความจริง ไม่ปิดเป็นข้อเท็จจริง
SR ₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat)	สถานการณ์ ความตรงไปตรงมาทางการกระทำ ระดับ 1 ละโมบโลภมาก เอาเปรียบเบียดเบียนผู้อื่น ระดับ 2 รู้จักยับยั้งชั่งใจเป็นบางครั้ง เอาเปรียบหรือเบียดเบียนผู้อื่นบ้าง ระดับ 3 รู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่ละโมบโลภมาก ไม่เอาเปรียบเบียดเบียนผู้อื่น

HR₂₁ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism)

ความหมายของเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

การกระทำที่ผู้กระทำมีเจตนาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่ได้คาดหวังสิ่งตอบแทนทั้งภายนอกและภายในตน (altruism, 1875) เป็นการเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นทั้งในการช่วยเหลือเงินทอง สิ่งของ การช่วยเหลือทางวาจา ความคิดและกำลังกาย

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

- ระดับ 1 ไม่ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น ไม่อาสาทำงานช่วยเหลือผู้อื่น
- ระดับ 2 อาสาทำงานช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อผู้อื่นร้องขอ คาดหวังสิ่งตอบแทน แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นชั่วคราว
- ระดับ 3 อาสาทำงานช่วยเหลือผู้อื่นทางวาจา ความคิดและกำลังกายด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

1. การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
2. การแบ่งปันผู้อื่นเมื่อผู้อื่นเดือนร้อน
3. ความมีน้ำใจทำงานช่วยเหลือผู้อื่น

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others)	สถานการณ์ การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ระดับ 1 ไม่ช่วยเหลือผู้อื่น ระดับ 2 ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อผู้อื่นร้องขอ คาดหวังสิ่งตอบแทน ระดับ 3 ออาสาช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
SR ₆₂ แบ่งปัน (Share)	สถานการณ์ การแบ่งปันผู้อื่นเมื่อผู้อื่นเดือนร้อน ระดับ 1 ไม่แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น ระดับ 2 แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นชั่วคราว ระดับ 3 เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น
SR ₆₃ มีน้ำใจ (Kindness)	สถานการณ์ ความมีน้ำใจทำงานช่วยเหลือผู้อื่น ระดับ 1 ไม่อาสาทำงานช่วยเหลือผู้อื่น ระดับ 2 ออาสาทำงานช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อผู้อื่นร้องขอ ระดับ 3 ออาสาทำงานช่วยเหลือผู้อื่นทางวาจา ความคิดและกำลังกาย ด้วยความเต็มใจ

HR₂₂ การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance)

ความหมายของการคล้อยตามผู้อื่น

การที่บุคคลปรับพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของคนอื่นๆ ในกลุ่ม หรือ ยินยอมทำตามความต้องการของกลุ่ม (Belkin and Skydell, 1979) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่ทำไปเพราะแรงกดดันของผู้อื่น หรือแรงกดดันของกลุ่ม (Jones, 1979) เพื่อให้ได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากผู้อื่น (Hallander, 1976)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการคล้อยตามผู้อื่น

ระดับ 1 เชื่อคำพูดตามความรู้สึกของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงถึงความสมเหตุสมผล เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ไม่สมเหตุผลของผู้อื่นเสมอ กระทำตามผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม

ระดับ 2 เชื่อคำพูดตามความรู้สึกของผู้อื่นโดยคำนึงถึงความสมเหตุสมผลเป็นบางครั้ง เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ไม่สมเหตุสมผลของผู้อื่นเป็นบางครั้ง เลือกพิจารณากระทำตามผู้อื่นอย่างเหมาะสมเป็นบางครั้ง

ระดับ 3 เชื่อคำพูดตามความรู้สึกของผู้อื่นโดยคำนึงถึงความสมเหตุสมผล เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่สมเหตุสมผลของผู้อื่น เลือกพิจารณากระทำตามผู้อื่นอย่างเหมาะสม

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการคล้อยตามผู้อื่น

1. การคล้อยตามความรู้สึกของผู้อื่น
2. การคล้อยตามความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การคล้อยตามการกระทำของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการคล้อยตามผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous)	<u>สถานการณ์</u> การคล้อยตามความรู้สึกของผู้อื่น ระดับ 1 เชื่อคำพูดตามความรู้สึกของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความสมเหตุสมผล ระดับ 2 เชื่อคำพูดตามความรู้สึกของผู้อื่นโดยคำนึงถึงความสมเหตุสมผลเป็นบางครั้ง ระดับ 3 เชื่อคำพูดตามความรู้สึกของผู้อื่นโดยคำนึงถึงความสมเหตุสมผล
SR ₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed)	<u>สถานการณ์</u> การคล้อยตามความคิดเห็นของผู้อื่น ระดับ 1 เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ไม่สมเหตุสมผลของผู้อื่นเสมอ ระดับ 2 เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ไม่สมเหตุสมผลของผู้อื่นเป็นบางครั้ง ระดับ 3 เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่สมเหตุสมผลของผู้อื่น
SR ₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others)	<u>สถานการณ์</u> การคล้อยตามการกระทำของผู้อื่น ระดับ 1 กระทำตามผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม ระดับ 2 เลือกพิจารณากระทำตามผู้อื่นอย่างเหมาะสมเป็นบางครั้ง ระดับ 3 เลือกพิจารณากระทำตามผู้อื่นอย่างเหมาะสม

HR₂₃ การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty)

ความหมายของการอ่อนน้อมถ่อมตน

เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจชมผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้ที่มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการอ่อนน้อมถ่อมตน

ระดับ 1 กริยามารยาทไม่เหมาะสม ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่สุภาพอ่อนน้อม ใช้วาจาหยาบคาย ก้าวร้าวรุนแรง

ระดับ 2 มีกริยามารยาทเหมาะสม มีสัมมาคารวะบ้าง สุภาพอ่อนน้อมเป็นครั้งคราว ใช้วาจาสุภาพพูดจาไพเราะเป็นบางครั้ง

ระดับ 3 มีกริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ สุภาพอ่อนน้อม กริยาละมุนละม่อมถูกต้องตามสถานภาพและกาลเทศะ ใช้วาจาสุภาพพูดจาไพเราะกับทุกคนเสมอ

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการอ่อนน้อมถ่อมตน

1. การมีมารยาท
2. ความสุภาพ
3. การพูดจา

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการอ่อนน้อมถ่อมตน

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₆₇ มารยาทดี (Good manners)	สถานการณ์ การมีมารยาท ระดับ 1 กริยามารยาทไม่เหมาะสม ไม่มีสัมมาคารวะ ระดับ 2 มีกริยามารยาทเหมาะสม มีสัมมาคารวะบ้าง ระดับ 3 มีกริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ
SR ₆₈ สุภาพ (Polite)	สถานการณ์ ความสุภาพ ระดับ 1 ไม่สุภาพอ่อนน้อม ระดับ 2 สุภาพอ่อนน้อมเป็นครั้งคราว ระดับ 3 สุภาพอ่อนน้อม กริยาละมุนละม่อมถูกต้องตามสถานภาพและกาลเทศะ
SR ₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely)	สถานการณ์ การพูดจา ระดับ 1 ใช้วาจาหยาบคาย ก้าวร้าวรุนแรง ระดับ 2 ใช้วาจาสุภาพ พูดจาไพเราะเป็นบางครั้ง ระดับ 3 ใช้วาจาสุภาพ พูดจาไพเราะกับทุกคนเสมอ

HR₂₄ ความอ่อนโยน (Tender-mindedness)

ความหมายของความอ่อนโยน

มีกริยาวาจาอนุมูล (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน, 2545)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความอ่อนโยน

ระดับ 1 ไม่เอ็นดูสัตว์ ไม่ช่วยเหลือสัตว์ ไม่สละสิ่งของให้ผู้อื่น ไม่ใส่ใจความทุกข์ยากของผู้อื่น

ระดับ 2 เอ็นดูสัตว์เล็กน้อย ช่วยเหลือสัตว์บ้าง สละสิ่งของให้ผู้อื่นชั่วคราว ใส่ใจความทุกข์ยากของผู้อื่นเล็กน้อย

ระดับ 3 เอ็นดูสัตว์ ช่วยเหลือสัตว์ เมื่อสัตว์ได้รับอันตราย แบ่งปันอาหารให้สัตว์ สละสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ใส่ใจความทุกข์ยากของผู้อื่น พุดลอบใจ กระทำให้ผู้อื่นคลายทุกข์

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความอ่อนโยน

1. ความอ่อนโยนต่อบุคคล
2. ความอ่อนโยนต่อสัตว์

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความอ่อนโยน

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₇₀ เมตตา (Gracious)	<u>สถานการณ์</u> ความอ่อนโยนต่อสัตว์ ระดับ 1 ไม่เอ็นดูสัตว์ ไม่ช่วยเหลือสัตว์ ระดับ 2 เอ็นดูสัตว์เล็กน้อย ช่วยเหลือสัตว์บ้าง ระดับ 3 เอ็นดูสัตว์ ช่วยเหลือสัตว์ เมื่อสัตว์ได้รับอันตราย แบ่งปันอาหารให้สัตว์
SR ₇₁ ใจกว้าง (Generous)	<u>สถานการณ์</u> ความอ่อนโยนต่อบุคคล เกี่ยวกับความเป็นอยู่ ข้าวของเครื่องใช้ ระดับ 1 ไม่สละสิ่งของให้ผู้อื่น ระดับ 2 สละสิ่งของให้ผู้อื่นชั่วคราว ระดับ 3 สละสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
SR ₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)	<u>สถานการณ์</u> ความอ่อนโยนต่อบุคคล เกี่ยวกับความรู้สึก ระดับ 1 ไม่ใส่ใจความทุกข์ยากของผู้อื่น ระดับ 2 ใส่ใจความทุกข์ยากของผู้อื่นเล็กน้อย ระดับ 3 ใส่ใจความทุกข์ยากของผู้อื่น พุดลอบใจ กระทำให้ผู้อื่นคลายทุกข์

T₅ ลักษณะนิสัยแบบการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)HR₂₅ ความสามารถ (Competence)ความหมายของความสามารถ

บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ (David Mc Clelland, 1993) เป็นกลุ่มของความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งกำหนดพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงาน ภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์กร และทำให้บุคคลมุ่งมั่นไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ (Richard Boyatzis, 1982)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความสามารถ

ระดับ 1 ละเลย ไม่สนใจทำงาน ทำงานด้วยตนเองไม่ได้ ลอกงานผู้อื่น ไม่ชอบทำงานหลายอย่าง ไม่ชอบร่วมกิจกรรม

ระดับ 2 ใช้ความสามารถของตนทำงานตามสบาย ทำงานด้วยตนเองเล็กน้อย ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ทำงานที่ละอย่าง ร่วมกิจกรรมบ้าง

ระดับ 3 เอาใจใส่งาน มุ่งใช้ความสามารถของตนทำงานจนสำเร็จ ทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพให้สำเร็จได้ดีด้วยตนเอง ทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ชอบร่วมกิจกรรมหลายอย่าง

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความสามารถ

1. การตั้งใจทำงาน
2. การทำงานได้ดีด้วยตนเอง
3. การทำงานได้หลายอย่าง

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความสามารถ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₇₃ ตั้งใจทำงาน (Working)	สถานการณ์ การตั้งใจทำงาน ระดับ 1 ละเลย ไม่สนใจทำงาน ระดับ 2 ใช้ความสามารถของตนทำงานตามสบาย ระดับ 3 เอาใจใส่งาน มุ่งใช้ความสามารถของตนทำงานจนสำเร็จ
SR ₇₄ ทำงานได้ดีด้วย ตนเอง (Works well)	สถานการณ์ การทำงานได้ดีด้วยตนเอง ระดับ 1 ทำงานด้วยตนเองไม่ได้ ลอกงานผู้อื่น ระดับ 2 ทำงานด้วยตนเองเล็กน้อย ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ระดับ 3 ทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพให้สำเร็จได้ดีด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₇₅ ทำงานได้หลาย อย่าง (Multi tasking)	สถานการณ์ การทำงานได้หลายอย่าง ระดับ 1 ไม่ชอบทำงานหลายอย่าง ไม่ชอบร่วมกิจกรรม ระดับ 2 ทำงานที่ละอย่าง ร่วมกิจกรรมบ้าง ระดับ 3 ทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ชอบร่วมกิจกรรมหลายอย่าง

HR₂₆ ความเป็นระเบียบ (Order)

ความหมายของความเป็นระเบียบ

แบบแผนที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติหรือดำเนินการ เช่น ระเบียบวินัย ระเบียบข้อบังคับ ต้องปฏิบัติตามระเบียบ ถูกลำดับ, ถูกที่เป็นแถวเป็นแนว, มีลักษณะเรียบร้อย, เช่น เขาทำงานอย่างมีระเบียบ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2545)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความเป็นระเบียบ

ระดับ 1 ไม่ปฏิบัติตามแบบแผน ใช้สิ่งของแล้วไม่เก็บไว้ที่เดิม ยึดความสบายของตนเป็นที่ตั้ง

ระดับ 2 ปฏิบัติตามแบบแผนเป็นครั้งคราว เห็นสิ่งของวางผิดที่แล้วบอกกล่าวให้ผู้อื่นเก็บไว้ที่เดิม ใช้สิ่งของแล้วเก็บเข้าที่แต่ไม่จัดเรียงให้เรียบร้อย

ระดับ 3 ปฏิบัติตามแบบแผนอย่างเต็มที่ ใช้สิ่งของแล้วเก็บไว้ที่เดิมด้วยตนเองอย่างเต็มที่ เห็นสิ่งของวางผิดที่แล้วหยิบเก็บไว้ที่เดิม ใช้สิ่งของแล้วเก็บเข้าที่และจัดเรียงให้เรียบร้อยด้วยตนเองอย่างเต็มที่

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเป็นระเบียบ

1. การปฏิบัติตามแบบแผน
2. การเก็บสิ่งของเข้าที่เมื่อใช้แล้ว
3. การจัดเรียงสิ่งของให้เรียบร้อย

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความเป็นระเบียบ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₇₆ ปฏิบัติตามแบบ แผน (Follow the pattern)	สถานการณ์ การปฏิบัติตามแบบแผน ระดับ 1 ไม่ปฏิบัติตามแบบแผน ยึดความสบายของตนเป็นที่ตั้ง ระดับ 2 ปฏิบัติตามแบบแผนเป็นครั้งคราว ระดับ 3 ปฏิบัติตามแบบแผนอย่างเต็มที่

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep)	สถานการณ์ การเก็บสิ่งของเข้าที่เมื่อใช้แล้ว ระดับ 1 ใช้สิ่งของแล้วไม่เก็บไว้ที่เดิม ระดับ 2 เห็นสิ่งของวางผิดที่แล้วบอกกล่าวให้ผู้อื่นเก็บไว้ที่เดิม ระดับ 3 ใช้สิ่งของแล้วเก็บไว้ที่เดิมด้วยตนเองอย่างเต็มใจ เห็นสิ่งของวางผิดที่แล้วหยิบเก็บไว้ที่เดิม
SR ₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange)	สถานการณ์ การจัดเรียงสิ่งของให้เรียบร้อย ระดับ 1 ใช้สิ่งของแล้วไม่เก็บเข้าที่ ระดับ 2 ใช้สิ่งของแล้วเก็บเข้าที่ แต่ไม่จัดเรียงให้เรียบร้อย ระดับ 3 ใช้สิ่งของแล้วเก็บเข้าที่และจัดเรียงให้เรียบร้อยด้วยตนเองอย่างเต็มใจ

HR₂₇ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness)

ความหมายของความรับผิดชอบต่อหน้าที่

การปฏิบัติต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี โดยที่รู้จักหน้าที่ ไม่ละทิ้งหน้าที่และติดตามผลงาน แก้ไขปรับปรุงงานอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ ยอมรับความรับผิดชอบในผลการกระทำ (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, 2529)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ระดับ 1 ละเลย ละทิ้งหน้าที่ หลีกเลียงการทำงาน ไม่วางแผน ไม่มีแนวปฏิบัติในการทำงานของหมู่คณะ

ระดับ 2 ทำงานตามความสามารถที่มีอยู่ มีแนวปฏิบัติในการทำงานของหมู่คณะ

ระดับ 3 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเอาใจใส่ วางแผนและมีแนวปฏิบัติในการทำงานของหมู่คณะให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อหน้าที่

1. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน
2. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful)	สถานการณ์ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน ระดับ 1 ละทิ้งหน้าที่ ระดับ 2 ทำงานตามหน้าที่ด้วยความสามารถเป็นบางครั้ง ระดับ 3 ตั้งใจทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเอาใจใส่
SR ₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle)	สถานการณ์ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ระดับ 1 ไม่วางแผน ไม่มีแนวปฏิบัติในการทำงานของหมู่คณะ ระดับ 2 มีแนวปฏิบัติในการทำงานของหมู่คณะ ระดับ 3 วางแผนและมีแนวปฏิบัติในการทำงานของหมู่คณะให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี
SR ₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed)	สถานการณ์ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ระดับ 1 ละเลย หลีกเลี่ยงการทำงาน ระดับ 2 ทำงานตามความสามารถที่มีอยู่ ระดับ 3 ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ

HR₂₈ การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline)

ความหมายของการมีวินัยต่อตนเอง

การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่การบังคับจากภายนอก หากหมายถึงการบังคับโดยอำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง และเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้หรือการยอมรับในคุณค่าอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองได้ (Good, 1956)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีวินัยต่อตนเอง

ระดับ 1 ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่ ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มาสาย เสมอ

ระดับ 2 ปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมอยู่เพียงชั่วคราว เกรงกลัวต่ออำนาจหรือการถูกลงโทษ ตรงต่อเวลาเป็นบางครั้ง

ระดับ 3 ปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่และกฎเกณฑ์ของสังคมอยู่ด้วยความเต็มใจ ยอมรับว่ากฎเกณฑ์มีคุณค่า ตรงต่อเวลาเสมอ

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการมีวินัยต่อตนเอง

1. การปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่
2. การทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
3. การตรงต่อเวลา

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีวินัยต่อตนเอง

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties)	สถานการณ์ การปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่ ระดับ 1 ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่ ระดับ 2 ปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่ เพียงชั่วคราว เกรงกลัวต่อการถูกลงโทษ ระดับ 3 ปฏิบัติตามระเบียบที่ตนมีหน้าที่อยู่ด้วยความเต็มใจ
SR ₈₃ ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ (Compliance)	สถานการณ์ การทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม ระดับ 1 ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ระดับ 2 ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมเพียงชั่วคราว ระดับ 3 ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ด้วยความเต็มใจ ยอมรับว่ากฎเกณฑ์มีคุณค่า
SR ₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual)	สถานการณ์ การตรงต่อเวลา ระดับ 1 มาสายเสมอ ระดับ 2 ตรงต่อเวลาเป็นบางครั้ง ระดับ 3 ตรงต่อเวลาเสมอ

HR₂₉ ความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ (Achievement striving)

ความหมายของความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ

ความมานะบากบั่น ความอดุสาหะ ความพากเพียรพยายาม ความขยันตั้งใจแน่วแน่ในการทำหน้าที่การงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ

ระดับ 1 ไร้ความคาดหวังต่องาน ท้อถอยงาน หลบหนีกงาน เกีย่งงาน กลัวความทุกข์ยากในงาน

ระดับ 2 มีความคาดหวังต่องานเพียงทำงานให้พอเสร็จ สู้งานบ้าง พากเพียรฝึกลงงานเล็กน้อย ทำงานตามความพอใจ

ระดับ 3 มีความคาดหวังต่อความสำเร็จของงานอย่างชัดเจน มานะบากบั่น มุ่งมั่นตั้งใจทำงานให้สำเร็จอย่างดี หมั่นฝึกลงงาน พากเพียรทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องสม่ำเสมอ

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ

1. การทำงานตามเป้าหมาย
2. การทำงานสิ่งใหม่หรืองานที่ไม่ถนัด
3. การทำงานที่เหนือกว่าความสามารถของตน

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₈₅ มีเป้าหมาย (Goal)	สถานการณ์ การทำงานตามเป้าหมาย ระดับ 1 ไร้ความคาดหวังต่องาน ระดับ 2 มีความคาดหวังต่องานเพียงทำงานให้พอเสร็จ ระดับ 3 มีความคาดหวังต่อความสำเร็จของงานอย่างชัดเจน มุ่งมั่นตั้งใจทำงานให้สำเร็จอย่างดี
SR ₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering)	สถานการณ์ การทำงานสิ่งใหม่หรืองานที่ไม่ถนัด ระดับ 1 ท้อถอยงาน หลบหนีกงาน เกี่ยงงาน ระดับ 2 ฝึกลงงานเล็กน้อย ทำงานตามความพอใจ ระดับ 3 หมั่นฝึกลงงาน พากเพียรทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องสม่ำเสมอ
SR ₈₇ พยายาม (Attempt)	สถานการณ์ การทำงานที่เหนือกว่าความสามารถของตน ระดับ 1 กลัวความทุกข์ยากในงาน ระดับ 2 สู้งานบ้าง พากเพียรทำงานเล็กน้อย ระดับ 3 สู้งาน มานะบากบั่น พากเพียรให้งานประสบความสำเร็จ

HR₃₀ ความรอบคอบ (Deliberation)

ความหมายของความรอบคอบ

ความสามารถที่จะนำความรู้และหลักวิชาต่าง ๆ มาพิจารณาให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ประกอบแผนการ ก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติทุกขั้นตอน (พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมชนมพรรษา 23 ธันวาคม 2542) ท้าว ถ้วนถี่ เช่น พิจารณาอย่างรอบคอบ ระวางเหตุการณ์ข้างหน้าข้างหลังเสมอ ไม่เผอเรอ เช่น ดูแลให้รอบคอบ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน, 2545)

ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของความรอบคอบ

ระดับ 1 ประมาท เลินเล่อ ไม่คำนึงถึงเหตุและผล ไม่เตรียมการทำงาน ไม่คำนึงถึงข้อผิดพลาด

ระดับ 2 พยายามหาเหตุและผล เตรียมการทำงานไว้บางส่วนหรือตามคำชี้แนะ เสนอแนะวิธีการป้องกันข้อผิดพลาด

ระดับ 3 สรุปรวมโยงเหตุและผล คิดวางแผนและเตรียมการทำงานด้วยตนเอง รู้วิธีการและปฏิบัติการป้องกันข้อผิดพลาด เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความรอบคอบ

1. การแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง
2. การวางแผนเตรียมการทำงาน
3. การดำเนินงานในชีวิตประจำวัน

ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ของความรอบคอบ

ตัวบ่งชี้	ระดับพฤติกรรมบ่งชี้
SR ₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate)	สถานการณ์ การแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง ระดับ 1 ต้วนสรุปความ ไม่คำนึงถึงเหตุและผล ระดับ 2 พยายามหาเหตุและผล เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา ระดับ 3 สรุปรวมโยงเหตุและผล เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาและป้องกันด้วยตนเอง
SR ₈₉ เตรียมการ (Prepare)	สถานการณ์ การวางแผนเตรียมการทำงาน ระดับ 1 ไม่เตรียมการทำงาน ระดับ 2 เตรียมการทำงานไว้บางส่วน หรือตามคำชี้แนะ ระดับ 3 คิดวางแผนและเตรียมการทำงานด้วยตนเอง
SR ₉₀ ป้องกัน ข้อผิดพลาด (Prevent errors)	สถานการณ์ การดำเนินงานในชีวิตประจำวัน ระดับ 1 ประมาทเลินเล่อ ไม่คำนึงถึงข้อผิดพลาดหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้น ระดับ 2 เสนอแนะวิธีการป้องกันข้อผิดพลาดหรืออันตราย ระดับ 3 รู้วิธีการและปฏิบัติการป้องกันเพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาดหรืออันตราย

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ดังนี้

2.1 ความตรงเชิงพินิจ (Face validity)

2.2 อำนาจจำแนก (Discrimination)

2.3 ความเที่ยง (Reliability)

ในแต่ละหัวข้อ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความตรงเชิงพินิจ (Face validity) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 1 ฉบับ จำนวน 90 ข้อ และสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอีก 1 ฉบับ จำนวน 90 ข้อ ซึ่งเป็นแบบวัดประเภทสถานการณ์แบบสั้นที่มีตัวเลือก 3 ระดับ นำให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และความเหมาะสมของการใช้ภาษาในแต่ละข้อสถานการณ์ว่า สามารถวัดพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักหรือไม่ พร้อมทั้งตรวจสอบตัวเลือกว่าแสดงตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักหรือไม่ ซึ่งการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมีผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 17 ผลการพิจารณาความตรงเชิงพินิจของผู้เชี่ยวชาญ ระดับชั้นประถมศึกษา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน			
	สถานการณ์ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้	ตัวเลือกสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมบ่งชี้		
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
1*	5	5	5	5
2	5	5	5	5
3*	5	5	5	5
4	5	5	5	5
5	5	5	5	5
6	5	5	5	5
7	5	5	5	5
8	5	5	5	5

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน			
	สถานการณ์ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้	ตัวเลือกสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมบ่งชี้		
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
9	5	5	5	5
10	5	5	5	5
11	5	5	5	5
12	5	5	5	5
13	5	5	5	5
14*	5	5	5	5
15	5	5	5	5
16*	5	5	5	5
17	5	5	5	5
18	5	5	5	5
19	5	5	5	5
20	5	5	5	5
21	5	5	5	5
22	5	5	5	5
23	5	5	5	5
24	5	5	5	5
25	5	5	5	5
26	5	5	5	5
27	5	5	5	5
28	5	5	5	5
29	5	5	5	5
30	5	5	5	5
31	5	5	5	5
32	5	5	5	5
33	5	5	5	5
34	5	5	5	5
35	5	5	5	5
36*	5	5	5	5

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน			
	สถานการณ์ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้	ตัวเลือกสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมบ่งชี้		
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
37	5	5	5	5
38	5	5	5	5
39*	5	5	5	5
40	5	5	5	5
41	5	5	5	5
42	5	5	5	5
43*	5	5	5	5
44*	5	5	5	5
45*	5	5	5	5
46	5	5	5	5
47	5	5	5	5
48	5	5	5	5
49	5	5	5	5
50	5	5	5	5
51	5	5	5	5
52*	5	5	5	5
53	5	5	5	5
54*	5	5	5	5
55	5	5	5	5
56	5	5	5	5
57	5	5	5	5
58*	5	5	5	5
59	5	5	5	5
60	5	5	5	5
61	5	5	5	5
62	5	5	5	5
63	5	5	5	5
64*	5	5	5	5

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน			
	สถานการณ์ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้	ตัวเลือกสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมบ่งชี้		
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
65*	5	5	5	5
66*	5	5	5	5
67	5	5	5	5
68	5	5	5	5
69	5	5	5	5
70	5	5	5	5
71	5	5	5	5
72	5	5	5	5
73	5	5	5	5
74	5	5	5	5
75	5	5	5	5
76	5	5	5	5
77	5	5	5	5
78	5	5	5	5
79	5	5	5	5
80	5	5	5	5
81	5	5	5	5
82	5	5	5	5
83	5	5	5	5
84	5	5	5	5
85	5	5	5	5
86	5	5	5	5
87	5	5	5	5
88	5	5	5	5
89	5	5	5	5
90	5	5	5	5

หมายเหตุ * ผู้วิจัยทำการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นว่ามีข้อสถานการณ์ 75 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 83.88 สามารถนำไปทดลองใช้ได้เลย และข้อสถานการณ์ 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 16.67 ควรมีการปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อ 1, 3, 14, 16, 36, 39, 43, 44, 45, 52, 54, 58, 64, 65, 66

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่ามีข้อสถานการณ์ทั้ง 90 ข้อสถานการณ์ มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ และแต่ละตัวเลือกสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ แสดงว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักทั้ง 90 สถานการณ์ มีความตรงเชิงพินิจ (Face validity) นั่นคือ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักสามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องการวัด จึงมีความเหมาะสมที่จะไปใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาต่อไป

ตาราง 18 ผลการพิจารณาความตรงเชิงพินิจของผู้เชี่ยวชาญ ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน			
	สถานการณ์ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้	ตัวเลือกสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมบ่งชี้		
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
1*	5	5	5	5
2	5	5	5	5
3*	5	5	5	5
4	5	5	5	5
5	5	5	5	5
6	5	5	5	5
7	5	5	5	5
8	5	5	5	5
9*	5	5	5	5
10*	5	5	5	5
11	5	5	5	5
12*	5	5	5	5
13	5	5	5	5
14	5	5	5	5
15	5	5	5	5

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน			
	สถานการณ์ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้	ตัวเลือกสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมบ่งชี้		
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
16	5	5	5	5
17	5	5	5	5
18*	5	5	5	5
19	5	5	5	5
20	5	5	5	5
21	5	5	5	5
22	5	5	5	5
23	5	5	5	5
24	5	5	5	5
25	5	5	5	5
26	5	5	5	5
27	5	5	5	5
28	5	5	5	5
29	5	5	5	5
30	5	5	5	5
31	5	5	5	5
32	5	5	5	5
33	5	5	5	5
34	5	5	5	5
35	5	5	5	5
36	5	5	5	5
37	5	5	5	5
38	5	5	5	5
39*	5	5	5	5
40	5	5	5	5
41	5	5	5	5
42	5	5	5	5
43*	5	5	5	5

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน			
	สถานการณ์ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้	ตัวเลือกสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมบ่งชี้		
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
44*	5	5	5	5
45*	5	5	5	5
46	5	5	5	5
47	5	5	5	5
48	5	5	5	5
49	5	5	5	5
50	5	5	5	5
51	5	5	5	5
52*	5	5	5	5
53	5	5	5	5
54*	5	5	5	5
55	5	5	5	5
56	5	5	5	5
57*	5	5	5	5
58*	5	5	5	5
59	5	5	5	5
60	5	5	5	5
61	5	5	5	5
62	5	5	5	5
63	5	5	5	5
64*	5	5	5	5
65*	5	5	5	5
66*	5	5	5	5
67	5	5	5	5
68	5	5	5	5
69	5	5	5	5
70	5	5	5	5
71	5	5	5	5

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน			
	สถานการณ์ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้	ตัวเลือกสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมบ่งชี้		
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
72	5	5	5	5
73	5	5	5	5
74	5	5	5	5
75	5	5	5	5
76	5	5	5	5
77	5	5	5	5
78	5	5	5	5
79	5	5	5	5
80	5	5	5	5
81	5	5	5	5
82	5	5	5	5
83	5	5	5	5
84	5	5	5	5
85	5	5	5	5
86	5	5	5	5
87	5	5	5	5
88	5	5	5	5
89	5	5	5	5
90	5	5	5	5

หมายเหตุ * ผู้วิจัยทำการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นว่า มีข้อสถานการณ์จำนวน 73 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 81.11 สามารถนำไปทดลองใช้ได้เลย และข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 18.89 ควรมีการปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อ 1, 3, 9, 10, 12, 18, 39, 43, 44, 45, 52, 54, 57, 58, 64, 65, 66

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ข้อสถานการณ์ทั้ง 90 ข้อสถานการณ์ มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ และแต่ละตัวเลือกสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ แสดงว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักทั้ง 90 สถานการณ์ มีความตรงเชิงพินิจ (Face

validity) นั่นคือ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักสามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตาม
ตัวบ่งชี้และระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องการวัด จึงมีความเหมาะสมที่จะไปใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต่อไป

2.2 อำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

2.2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สร้างขึ้นเป็นข้อสถานการณ์จำนวน 90 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 508 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลักของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหักคะแนนข้อนั้นออก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ผลปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 19 ค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r
1	.0393	19**	.5734*	37**	.1389*	55**	.3325*	73**	.5239*
2**	.4573*	20**	.5407*	38**	.2168*	56**	.3956*	74**	.3278*
3	-.0217	21**	.6168*	39	-.2171	57**	.2730*	75**	.5310*
4**	.3993*	22**	.6566*	40**	.2952*	58**	.1523*	76**	.4357*
5**	.4371*	23**	.7756*	41**	.4535*	59**	.2500*	77**	.3786*
6**	.2855*	24**	.5709*	42**	.2652*	60**	.4582*	78**	.4397*
7**	.3016*	25**	.6843*	43**	.2219*	61**	.4247*	79**	.4780*
8**	.3483*	26**	.7361*	44	-.0743	62**	.2174*	80**	.3990*
9**	.2855*	27**	.6596*	45**	.0929*	63**	.2725*	81**	.4397*
10**	.3327*	28**	.6985*	46**	.3197*	64**	.1899*	82**	.4298*
11**	.3093*	29**	.6083*	47**	.3746*	65	-.0547	83**	.4918*
12**	.2325*	30**	.5774*	48**	.2478*	66**	.3389*	84**	.4156*
13**	.4397*	31**	.6234*	49**	.3650*	67**	.1256*	85**	.4522*

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r
14**	.1901*	32**	.7189*	50**	.2847*	68**	.3259*	86**	.3313*
15**	.4625*	33**	.6115*	51**	.2091*	69**	.3942*	87**	.4336*
16**	.0811*	34**	.5907*	52	.0212	70**	.3027*	88**	.2094*
17**	.4395*	35**	.6449*	53**	.2576*	71**	.3091*	89**	.4756*
18**	.1849*	36**	.5100*	54**	.1643*	72**	.2767*	90**	.4015*

หมายเหตุ * หมายถึง ค่า r มากกว่า rวิกฤติ ถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ค่า r วิกฤติจากตารางที่ df = 508-2 = 506 ได้ค่า r = .073

** หมายถึง ข้อที่คัดเลือกไว้

จากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 1 พบว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีข้อสถานการณ์จำนวน 84 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4-18 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพความหวั่นไหวทางอารมณ์ของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคัดข้อสถานการณ์ออกจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 3

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการแสดงออกอย่างเปิดเผยของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-43, 45-51, 53-54 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคัดข้อสถานการณ์ออกจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 39, 44, 52

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-64, 66-72 สามารถจำแนก

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพการเห็นตามผู้อื่นของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคัดข้อสถานการณ์ออกจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 65

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการมีจิตสำนึกของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่มีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 84 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลักของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหักคะแนนข้อนั้นออก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ผลปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 20 ค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r
2**	.4719*	19**	.4891*	37**	.1423*	55**	.3910*	73**	.4973*
4**	.3964*	20**	.3932*	38**	.2865*	56**	.4314*	74**	.2759*
5**	.4154*	21**	.4163*	40**	.2350*	57**	.2964*	75**	.4952*
6**	.3720*	22**	.3081*	41**	.4012*	58**	.0921*	76**	.4620*
7**	.2600*	23**	.2930*	42**	.3165*	59**	.3095*	77**	.3787*
8**	.4005*	24**	.4783*	43**	.3119*	60**	.4462*	78**	.4503*
9**	.3550*	25**	.3458*	45**	.1428*	61**	.3869*	79**	.4821*
10**	.2832*	26**	.4378*	46**	.4185*	62**	.2098*	80**	.4190*
11**	.2799*	27**	.2712*	47**	.3805*	63**	.3511*	81**	.4377*
12**	.2774*	28**	.2514*	48**	.2650*	64**	.1581*	82**	.3362*
13**	.4630*	29**	.2943*	49**	.3614*	66**	.2921*	83**	.4893*
14**	.0981*	30**	.1483*	50**	.2989*	67**	.1690*	84**	.4157*

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r
15**	.4685*	31**	.2446*	51**	.2907*	68**	.3571*	85**	.4193*
16	-.0075	32**	.1856*	53**	.2659*	69**	.4326*	86**	.4133*
17**	.4669*	33**	.4659*	54**	.0855*	70**	.2705*	87**	.3926*
18**	.1211*	34**	.2662*	-	-	71**	.2561*	88**	.1856*
-	-	35**	.4504*	-	-	72**	.1607*	89**	.3952*
-	-	36**	.0826*	-	-	-	-	90**	.3611*

หมายเหตุ * หมายถึง ค่า r มากกว่า r วิถีสถิติ ถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่า r วิถีสถิติจากตารางที่ $df = 2,062 - 2 = 2,060$ ได้ค่า $r = .052$

** หมายถึง ข้อที่คัดเลือกไว้

จากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 2 พบว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4-15, 17-18 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพความหวั่นไหวทางอารมณ์ของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคัดข้อสถานการณ์ออกจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 16

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการแสดงออกอย่างเปิดเผยของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-43, 45-51, 53-54 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-64, 66-72 สามารถจำแนก

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพการเห็นตามผู้อื่นของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการมีจิตสำนึกของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

1) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สร้างขึ้นเป็นข้อสถานการณ์จำนวน 90 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 514 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลักของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหักคะแนนข้อนั้นออก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ผลปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 21 ค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r
1**	.3451*	19**	.3738*	37**	.1566*	55**	.3760*	73**	.4572*
2**	.6927*	20**	.2403*	38**	.1366*	56**	.3947*	74**	.3228*
3	-.2606	21**	.4170*	39	-.2113	57**	.2967*	75**	.4681*
4**	.5841*	22**	.2814*	40**	.2404*	58**	.0881*	76**	.4975*
5**	.7427*	23**	.3332*	41**	.1204*	59**	.3019*	77**	.4285*
6**	.5367*	24**	.4923*	42**	.2407*	60**	.4409*	78**	.5243*
7**	.5708*	25**	.3174*	43	-.1516	61**	.4791*	79**	.4467*
8**	.7111*	26**	.4094*	44	.1094	62**	.1477*	80**	.3507*
9**	.5247*	27**	.3259*	45	-.0747	63**	.3419*	81**	.4141*
10**	.3959*	28**	.2439*	46**	.1449*	64**	.1487*	82**	.3711*

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r
11**	.5941*	29**	.2006*	47**	.2198*	65**	.0815*	83**	.4112*
12**	.2678*	30**	.2413*	48**	.2872*	66**	.2728*	84**	.3721*
13**	.7684*	31**	.1678*	49**	.3360*	67**	.2205*	85**	.3951*
14**	.3610*	32**	.2393*	50**	.2267*	68**	.3397*	86**	.3181*
15**	.7703*	33**	.4560*	51**	.2238*	69**	.3351*	87**	.3522*
16**	.4841*	34**	.4283*	52	-.0786	70**	.3525*	88**	.2297*
17**	.7092*	35**	.4060*	53**	.2453*	71**	.2592*	89**	.3206*
18**	.3068*	36**	.1512*	54**	.0901*	72**	.2342*	90**	.4275*

หมายเหตุ * หมายถึง ค่า r มากกว่า r วิฤติ ถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ค่า r วิฤติจากตารางที่ df = 514-2 = 512 ได้ค่า r = .073
 ** หมายถึง ข้อที่คัดเลือกไว้

จากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 1 พบว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีข้อสถานการณ์จำนวน 85 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-2, 4-18 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพความหวั่นไหวทางอารมณ์ของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคัดข้อสถานการณ์ออกจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการแสดงออกอย่างเปิดเผยของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-42, 44, 46-51, 53-54 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคัดข้อสถานการณ์ออกจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 39, 43, 45, 52

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-72 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการเห็นตามผู้อื่นของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการมีจิตสำนึกของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 85 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลักของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ผลปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 22 ค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r
1**	.0644*	19**	.2098*	37**	.2544*	55**	.1868*	73**	.4956*
2**	.1497*	20**	.2805*	38**	.3109*	56**	.2499*	74**	.3022*
4**	.2689*	21**	.4023*	40**	.3781*	57**	.0803*	75**	.2547*
5**	.4222*	22**	.3500*	41**	.3548*	58**	.1268*	76**	.4922*
6**	.3848*	23**	.2932*	42**	.3999*	59**	.3963*	77**	.4523*
7**	.3554*	24**	.5367*	44**	.2092*	60**	.4948*	78**	.5150*
8**	.3799*	25**	.3783*	46**	.4023*	61**	.4245*	79**	.4649*
9**	.0629*	26**	.4574*	47**	.1570*	62**	.2231*	80**	.2628*
10	.0347	27**	.1617*	48**	.3994*	63**	.3021*	81**	.3654*
11**	.1638*	28**	.3859*	49**	.4540*	64**	.2016*	82**	.4572*
12**	.0913*	29**	.3604*	50**	.1212*	65**	.1202*	83**	.3402*

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r	ข้อ	r
13**	.4220*	30**	.4042*	51**	.3267*	66**	.3478*	84**	.4189*
14**	.2975*	31**	.2734*	53**	.3524*	67**	.4159*	85**	.3263*
15**	.4285*	32**	.3415*	54**	.3488*	68**	.3255*	86**	.3231*
16**	.2867*	33**	.5002*	-	-	69**	.0407*	87**	.4409*
17**	.3642*	34**	.4622*	-	-	70**	.3601*	88**	.3685*
18	.0309	35**	.4720*	-	-	71**	.1330*	89**	.3557*
-	-	36**	.2903*	-	-	72**	.4201*	90**	.3983*

หมายเหตุ * หมายถึง ค่า r มากกว่า rวิกฤติ ถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่า r วิกฤติจากตารางที่ df = 2,009-2 = 2,007 ได้ค่า r = .052

** หมายถึง ข้อที่คัดเลือกไว้

จากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 2 พบว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-2, 4-9, 11-17 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพความหวุ่นไหวทางอารมณ์ของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคัดข้อสถานการณ์ออกจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 10, 18

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการแสดงออกอย่างเปิดเผยของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-42, 44, 46-51, 53-54 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-72 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการเห็นตามผู้อื่นของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90 สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพการมีจิตสำนึกของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

2.3.1 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 84 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 508 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก
2	.7066	19	.7260	37	.6684	55	.6870	73	.8184
4	.7112	20	.7321	38	.6602	56	.6794	74	.8282
5	.7092	21	.7314	40	.6495	57	.6959	75	.8179
6	.7227	22	.7341	41	.6251	58	.7063	76	.8230
7	.7207	23	.7455	42	.6494	59	.7963	77	.8260
8	.7153	24	.7314	43	.6540	60	.6756	78	.8228
9	.7197	25	.7395	45	.6819	61	.6781	79	.8206
10	.7167	26	.7283	46	.6390	62	.6983	80	.8251
11	.7181	27	.7490	47	.6393	63	.6939	81	.8228
12	.7260	28	.7410	48	.6573	64	.7054	82	.8233
13	.7072	29	.7497	49	.6396	66	.6857	83	.8202
14	.7404	30	.7499	50	.6487	67	.7119	84	.8240
15	.7039	31	.7458	51	.6573	68	.6883	85	.8222
16	.7358	32	.7567	53	.6561	69	.6816	86	.8281
17	.7043	33	.7348	54	.6677	70	.6908	87	.8232

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก
18	.7325	34	.7352	-	-	71	.6909	88	.8342
-	-	35	.7337	-	-	72	.6926	89	.8207
-	-	36	.7469	-	-	-	-	90	.8249

ตารางที่ 24 ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
α ทั้งฉบับ	.7313	α ทั้งฉบับ	.7512	α ทั้งฉบับ	.6687	α ทั้งฉบับ	.7046	α ทั้งฉบับ	.8319

จากการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .7043 – .7358 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7313

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) รายข้ออยู่ระหว่าง .7260 – .7567 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7512

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6251 – .6819 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6687

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6756 – .7963 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7046

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .8179 – .8282 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8319

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6251 – .8282 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6687 - .8319 ซึ่งถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง

2) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ ไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก
2	.7035	19	.7205	37	.6688	55	.6801	73	.8075
4	.7121	20	.7346	38	.6491	56	.6750	74	.8192
5	.7090	21	.7172	40	.6559	57	.6900	75	.8074
6	.7153	22	.7285	41	.6340	58	.7101	76	.8093
7	.7275	23	.7236	42	.6455	59	.6884	77	.8142
8	.7125	24	.7115	43	.6456	60	.6747	78	.8102
9	.7171	25	.7249	45	.6745	61	.6802	79	.8081
10	.7242	26	.7158	46	.6305	62	.6982	80	.8119
11	.7236	27	.7242	47	.6364	63	.6840	81	.8108
12	.7237	28	.7316	48	.6521	64	.7074	82	.8163
13	.7049	29	.7342	49	.6387	66	.6903	83	.8079
14	.7509	30	.7311	50	.6476	67	.7063	84	.8120

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก
15	.7054	31	.7378	51	.6485	68	.6833	85	.8118
17	.7031	32	.7324	53	.6522	69	.6747	86	.8122
18	.7398	33	.7130	54	.6729	70	.6925	87	.8133
-	-	34	.7167	-	-	71	.6940	88	.8240
-	-	35	.7177	-	-	72	.7029	89	.8132
-	-	36	.7379	-	-	-	-	90	.8153

ตารางที่ 26 ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
α ทั้งฉบับ	.7323	α ทั้งฉบับ	.7366	α ทั้งฉบับ	.6660	α ทั้งฉบับ	.7032	α ทั้งฉบับ	.8211

จากการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 2 ของแบบวัด
บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์
(Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง
.7031 – .7509 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7323

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่าง
เปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่
ระหว่าง .7115 – .7379 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7366

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์
(Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้น
ออก อยู่ระหว่าง .6305 – .6745 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ
.6660

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6747 – .7101 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7032

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .8074 – .8240 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8211

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6305 – .8240 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6660 - .8211 ซึ่งถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง

2.3.2 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

1) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 85 ข้อ ไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 514 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 27 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก ครั้งที่ 1 ของ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก
1	.8994	19	.7205	37	.6159	55	.6767	73	.8001
2	.8890	20	.7346	38	.6106	56	.6741	74	.8067
4	.8927	21	.7172	40	.6009	57	.6846	75	.7991
5	.8866	22	.7285	41	.6107	58	.7062	76	.7972
6	.8944	23	.7236	42	.6021	59	.6841	77	.8015
7	.8931	24	.7115	44	.6407	6	.6703	78	.7958
8	.8882	25	.7249	46	.6032	61	.6652	79	.8004

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก
9	.8947	26	.7158	47	.6026	6	.6992	80	.8064
10	.8983	27	.7242	48	.6072	63	.6800	81	.8025
11	.8924	28	.7316	49	.6002	64	.7022	82	.8049
12	.9016	29	.7342	50	.6039	65	.7054	83	.8025
13	.8855	30	.7311	51	.6028	66	.6871	84	.8049
14	.9015	31	.7378	53	.6088	67	.7944	85	.8035
15	.8857	32	.7324	54	.6260	68	.6802	86	.8080
16	.8955	33	.7130	-	-	69	.6806	87	.8059
17	.8879	34	.7167	-	-	70	.6792	88	.8129
18	.9009	35	.7177	-	-	71	.6884	89	.8078
-	-	36	.7379	-	-	72	.6908	90	.8015
ทั้งฉบับ		ทั้งฉบับ		ทั้งฉบับ		ทั้งฉบับ		ทั้งฉบับ	

ตารางที่ 28 ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
α ทั้งฉบับ	.8992	α ทั้งฉบับ	.7366	α ทั้งฉบับ	.6327	α ทั้งฉบับ	.6985	α ทั้งฉบับ	.8124

จากการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 1 ของแบบวัด
บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์
(Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง
.8855 – .9016 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8992

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่าง
เปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่
ระหว่าง .7115 – .7379 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7366

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6002 - .6407 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6327

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6652 - .7944 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6985

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .7958 - .8129 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8124

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .5802 - .9016 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6327 - .8992 ซึ่งถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง

2) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ ไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 29 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก ครั้งที่ 2 ของ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนั้นออก
1	.6839	19	.7857	37	.6949	55	.6811	73	.7908
2	.6720	20	.7809	38	.6856	56	.6749	74	.8023
4	.6579	21	.7729	40	.6779	57	.6892	75	.8055
5	.6374	22	.7763	41	.6806	58	.6889	76	.7922
6	.6383	23	.7815	42	.6776	59	.6571	77	.7933

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนี้ ออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนี้ ออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนี้ ออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนี้ ออก	ข้อ	α ทั้งฉบับ เมื่อตัด ข้อนี้ ออก
7	.6454	24	.7630	44	.7044	6	.6482	78	.7900
8	.6418	25	.7744	46	.6755	61	.6454	79	.7924
9	.6840	26	.6780	47	.7033	6	.6777	80	.8043
11	.6757	27	.7879	48	.6760	63	.6688	81	.7985
12	.6806	28	.7739	49	.6676	64	.6801	82	.7931
13	.6376	29	.7756	50	.7080	65	.6898	83	.8006
14	.6536	30	.7726	51	.6846	66	.6637	84	.7952
15	.6359	31	.7815	53	.6810	67	.6558	85	.8013
16	.6535	32	.7770	54	.6821	68	.6661	86	.8013
17	.6443	33	.7660	-	-	69	.6935	87	.7937
-	-	34	.7701	-	-	70	.6624	88	.7984
-	-	35	.7690	-	-	71	.6856	89	.7993
-	-	36	.7803	-	-	72	.6567	90	.7966

ตารางที่ 30 ค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา

ฉบับ T ₁		ฉบับ T ₂		ฉบับ T ₃		ฉบับ T ₄		ฉบับ T ₅	
α ทั้งฉบับ	.6723	α ทั้งฉบับ	.7853	α ทั้งฉบับ	.7018	α ทั้งฉบับ	.6849	α ทั้งฉบับ	.8063

จากการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแต่ละองค์ประกอบหลัก ครั้งที่ 2 ของแบบวัด
บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวุ่นไหวทางอารมณ์
(Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนี้ ออก อยู่ระหว่าง
.6374 - .6840 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6723

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .7630 – .7879 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7853

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6676 – .7080 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7018

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6454 – .6935 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6849

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .7900 – .8055 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8063

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเมื่อตัดข้อนั้นออก อยู่ระหว่าง .6374 – .8055 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6723 - .8063 ซึ่งถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

การสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยใช้แนวคิดของคอสตาและแมคเคร (McCrae and Crosta, 1992) ซึ่งได้แบ่งแต่ละองค์ประกอบหลักออกเป็น 6 องค์ประกอบย่อย รวมเป็น 30 องค์ประกอบย่อย ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสำรวจพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบย่อยจากข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างร่วมกับแนวคิดในการพัฒนาตัวบ่งชี้ของนักวิชาการท่านอื่น แล้วจึงนำมาสร้างข้อสถานการณ์ให้มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ นำไปทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก คัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนก (Discrimination) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความเที่ยง (Reliability) สูง ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) หรือไม่ ด้วยโปรแกรม Mplus ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบยังสามารถตอบคำถามความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้อีกด้วย

3.1 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ หรือมีตัวชี้ 83 ตัวบ่งชี้ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา

T ₁	SR ₂	SR ₄	SR ₅	SR ₆	SR ₇	SR ₈	SR ₉	SR ₁₀	SR ₁₁	SR ₁₂	SR ₁₃	SR ₁₄	SR ₁₅	SR ₁₇	SR ₁₈
SR ₂	1.00	.237**	.256**	.217**	.164**	.266**	.230**	.135**	.144**	.218**	.307**	.073**	.388**	.376**	.093**
SR ₄		1.00	.340**	.224**	.160**	.204**	.157**	.133**	.123**	.130**	.284**	.097**	.238**	.231**	.065**
SR ₅			1.00	.254**	.201**	.171**	.153**	.165**	.145**	.115**	.305**	.135**	.211**	.262**	.045**
SR ₆				1.00	.157**	.280**	.181**	.133**	.144**	.133**	.262**	.035	.210**	.235**	.003
SR ₇					1.00	.140**	.158**	.188**	.097**	.058**	.176**	.008	.153**	.159**	.037
SR ₈						1.00	.286**	.157**	.203**	.188**	.264**	-.017	.279**	.237**	.146**
SR ₉							1.00	.162**	.101**	.172**	.193**	.011	.243**	.357**	.050*
SR ₁₀								1.00	.263**	.074**	.148**	.050**	.150**	.153**	.065**
SR ₁₁									1.00	.131**	.139**	.022	.144**	.194**	.042
SR ₁₂										1.00	.196**	.032	.195**	.219**	.055*
SR ₁₃											1.00	.046*	.337**	.319**	.079**
SR ₁₄												1.00	.084**	.070**	.065**
SR ₁₅													1.00	.331**	.093**
SR ₁₇														1.00	.059**
SR ₁₈															1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) ได้แก่

SR₂ หวาดกลัว (Scare) กับ SR₄ โมโหโวยวาย (Frantic), SR₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem), SR₆ พุดจាក้าวร้าว (Aggressive), SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หดกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พุดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₄ โมโหโวยวาย (Frantic) กับ SR₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem), SR₆ พุดจាក้าวร้าว (Aggressive), SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หดกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พุดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem) กับ SR₆ พุดจាក้าวร้าว (Aggressive), SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หดกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พุดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₆ พุดจាក้าวร้าว (Aggressive) กับ SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หดกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พุดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₇ เกลียดง่าย (Hate) กับ SR₈ หดกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พุดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₈ หดกำลังใจ (Despond) กับ SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₅ พุดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself) กับ SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid) กับ SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure) กับ SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₁₂ เขินอาย (Shy) กับ SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad) กับ SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle) กับ SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking) กับ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) และ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

SR₁₇ หงุดหงิด (Moody) กับ SR₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)

ความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) ได้แก่

SR₈ หมดกำลังใจ (Despond) กับ SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle)

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา

T ₂	SR ₁₉	SR ₂₀	SR ₂₁	SR ₂₂	SR ₂₃	SR ₂₄	SR ₂₅	SR ₂₆	SR ₂₇	SR ₂₈	SR ₂₉	SR ₃₀	SR ₃₁	SR ₃₂	SR ₃₃	SR ₃₄	SR ₃₅	SR ₃₆
SR ₁₉	1.00	.311**	.280**	.170**	.137**	.289**	.151**	.234**	.211*	.094**	.222**	.059**	.203**	.156**	.348**	.348**	.378**	.042**
SR ₂₀		1.00	.277**	.161**	.161**	.290**	.150**	.210**	.127**	.097**	.168**	.060**	.127**	.079**	.222**	.237**	.259**	.028**
SR ₂₁			1.00	.192**	.199**	.334**	.147**	.270**	.177**	.155**	.144**	.095**	.100**	.049**	.247**	.223**	.230**	.058**
SR ₂₂				1.00	.146**	.209**	.167**	.208**	.079**	.126**	.048**	.077**	.047**	.111**	.154**	.147**	.189**	.106**
SR ₂₃					1.00	.192**	.172**	.202**	.056**	.137**	.124**	.108**	.040	.022	.167**	.159**	.131**	.085**
SR ₂₄						1.00	.204**	.290**	.135**	.210**	.142**	.115**	.141**	.080**	.265**	.291**	.291**	.074**
SR ₂₅							1.00	.313**	.215**	.137**	.183**	.086**	.084**	.034	.207**	.158**	.188**	-.010
SR ₂₆								1.00	.193**	.205**	.156**	.096**	.118**	.093**	.235**	.236**	.197**	-.006
SR ₂₇									1.00	.083**	.131**	.060**	.105**	.085**	.156**	.153**	.165**	-.007
SR ₂₈										1.00	.048**	.065**	.091**	.058**	.127**	.147**	.071**	.071**
SR ₂₉											1.00	.074**	.078**	.070**	.200**	.213**	.200**	.037
SR ₃₀												1.00	-.001	-.002	.071**	.065**	.071**	.049**
SR ₃₁													1.00	.178**	.203**	.170**	.164**	.015**
SR ₃₂														1.00	.151**	.136**	.104**	.029
SR ₃₃															1.00	.365**	.317**	.032
SR ₃₄																1.00	.398**	.018
SR ₃₅																	1.00	.021
SR ₃₆																		1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) ได้แก่

SR₁₉ เข้าใจผู้อื่น (Understand others) กับ SR₂₀ เอาใจใส่ (Attentive), SR₂₁ ห่วงใย (Care), SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others), SR₂₃ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship), SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₀ เอาใจใส่ (Attentive) กับ SR₂₁ ห่วงใย (Care), SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others), SR₂₃ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship), SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₁ ห่วงใย (Care) กับ SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others), SR₂₃ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship), SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others) กับ SR₂₃ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship), SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₃ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship) กับ SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self

Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ทำทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity) กับ SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ทำทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk) กับ SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ทำทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea) และ SR₃₅ ทำดี (Well done)

SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do) กับ SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ทำทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea) และ SR₃₅ ทำดี (Well done)

SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence) กับ SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ทำทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea) และ SR₃₅ ทำดี (Well done)

SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity) กับ SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ทำทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate) กับ SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₁ ทำทาย(Challenge) กับ SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited) กับ SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₄ คิดดี (Good idea) กับ SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₅ ทำดี (Well done) กับ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

ความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) ได้แก่

SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate) กับ SR₃₁ ทำทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited)

SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk) กับ SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence)

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

T ₃	SR ₃₇	SR ₃₈	SR ₄₀	SR ₄₁	SR ₄₂	SR ₄₃	SR ₄₅	SR ₄₆	SR ₄₇	SR ₄₈	SR ₄₉	SR ₅₀	SR ₅₁	SR ₅₃	SR ₅₄
SR ₃₇	1.00	.112**	.005	.091**	.071**	.054*	.012	.062**	.102**	.043	.065**	.092**	.057**	.089**	.016
SR ₃₈		1.00	.104**	.155**	.117**	.165**	.074**	.234**	.231**	.111**	.152**	.102**	.082**	.089**	-.025
SR ₄₀			1.00	.181**	.125**	.050*	.015	.126**	.091**	.107**	.200**	.119**	.109**	.140*	.064**
SR ₄₁				1.00	.268**	.204**	.113**	.255**	.170**	.123**	.228**	.176**	.209**	.123**	.063**
SR ₄₂					1.00	.156**	.088**	.134**	.174**	.101**	.194**	.157**	.134**	.113**	.057**
SR ₄₃						1.00	.121**	.273**	.170**	.108	.130**	.180**	.108**	.085**	.043**
SR ₄₅							1.00	.193**	.116**	.062**	.045**	.023**	.046*	-.019	-.015
SR ₄₆								1.00	.334**	.176**	.215**	.177**	.147**	.106**	-.010
SR ₄₇									1.0	.156**	.190**	.154**	.151**	.147**	.041
SR ₄₈										1.00	.183**	.098**	.129**	.140**	.049*
SR ₄₉											1.00	.168**	.178**	.179**	.029
SR ₅₀												1.00	.147**	.160**	.040
SR ₅₁													1.00	.173**	.080*
SR ₅₃														1.00	.107*
SR ₅₄															1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) ได้แก่

SR₃₇ คิดแปลกใหม่ (Think exotic) กับ SR₃₈ คิดสร้างสรรค์ (Creativity), SR₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting), SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty), SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured), SR₄₃ อารมณ์ (Emotion), SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ ครอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₃₈ คิดสร้างสรรค์ (Creativity) กับ SR₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting), SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty), SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured), SR₄₃ อารมณ์ (Emotion), SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ ครอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think) และ SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly)

SR₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting) กับ SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty), SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured), SR₄₃ อารมณ์ (Emotion), SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ ครอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty) กับ SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured), SR₄₃ อารมณ์ (Emotion), SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ ครอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured) กับ SR₄₃ อารมณ์ (Emotion), SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ ครอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally),

SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₃ อารมณ์ (Emotion) กับ SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation) กับ SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally) และ SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think)

SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer) กับ SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think) และ SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly)

SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action) กับ SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new) กับ SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know) กับ SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally) กับ SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think) กับ SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) กับ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

ความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์
(Openness to experience : O) ได้แก่

SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) กับ SR₄₅ รับรู้สัมผัส
(Sensation)

SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people) กับ SR₃₈ คิดสร้างสรรค์
(Creativity), SR₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation) และ SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer)

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

T ₄	SR ₅₅	SR ₅₆	SR ₅₇	SR ₅₈	SR ₅₉	SR ₆₀	SR ₆₁	SR ₆₂	SR ₆₃	SR ₆₄	SR ₆₆	SR ₆₇	SR ₆₈	SR ₆₉	SR ₇₀	SR ₇₁	SR ₇₂
SR ₅₅	1.00	.307**	.160**	.059**	.177**	.243**	.176**	.151**	.223**	.095**	.150**	.095**	.187**	.240**	.131**	.153**	.075**
SR ₅₆		1.00	.207**	.028	.251**	.275**	.183**	.107**	.247**	.104**	.187**	.124**	.245**	.227**	.149**	.149**	.075**
SR ₅₇			1.00	.037	.163**	.177**	.176**	.079**	.156**	.104**	.084**	.037	.183**	.199**	.144**	.099**	-.002
SR ₅₈				1.00	.077**	.134**	.088**	.046**	.019	-.082**	.070**	-.067**	.013	.059**	.036	.085**	.077**
SR ₅₉					1.00	.214**	.164**	.110**	.145**	.055**	.089**	.037	.176**	.171**	.134**	.091**	.053*
SR ₆₀						1.00	.284**	.173**	.165**	.059**	.211**	.098**	.225**	.269**	.147**	.225**	.085**
SR ₆₁							1.00	.127**	.172**	.120**	.195**	.089**	.176**	.235**	.159**	.133**	.118**
SR ₆₂								1.00	.116**	.038	.080**	.017	.096**	.121**	.053*	.090**	.055*
SR ₆₃									1.00	.086**	.158**	.136**	.190**	.241**	.131**	.091**	.073**
SR ₆₄										1.00	.015	.123**	.057**	.126**	.040	.052*	.070**
SR ₆₆											1.00	.094**	.163**	.187**	.081**	.145*	.088**
SR ₆₇												1.00	.078**	.099**	.108	.027	.055*
SR ₆₈													1.00	.254**	.165**	.118	.060**
SR ₆₉														1.00	.213**	.153**	.082**
SR ₇₀															1.00	.071**	.067**
SR ₇₁																1.00	.087**
SR ₇₂																	1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) ได้แก่

SR₅₅ ไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others) กับ SR₅₆ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others), SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest), SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly), SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest), SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₅₆ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others) กับ SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest), SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly), SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest), SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest) กับ SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly), SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest), SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious) และ SR₇₁ ใจกว้าง (Generous)

SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly) กับ SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest), SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest) กับ SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉

พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat) กับ SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others) กับ SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₂ แบ่งปัน (Share) กับ SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness) กับ SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous) กับ SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others) กับ SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₇ มารยาทดี (Good manners) กับ SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₈ สุภาพ (Polite) กับ SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely) กับ SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₇₀ เมตตา (Gracious) กับ SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) กับ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

ความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) ได้แก่

SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest) กับ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly) กับ SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners)

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

T ₅	SR ₇₃	SR ₇₄	SR ₇₅	SR ₇₆	SR ₇₇	SR ₇₈	SR ₇₉	SR ₈₀	SR ₈₁	SR ₈₂	SR ₈₃	SR ₈₄	SR ₈₅	SR ₈₆	SR ₈₇	SR ₈₈	SR ₈₉	SR ₉₀
SR ₇₃	1.00	.204**	.363**	.298**	.257**	.307**	.316**	.229**	.250**	.194**	.309**	.265**	.249**	.225**	.205**	.100**	.221**	.175**
SR ₇₄		1.00	.157**	.134**	.154**	.137**	.117**	.085**	.130**	.164**	.111**	.148**	.129**	.094**	.203**	.110**	.156**	.126**
SR ₇₅			1.00	.319**	.238**	.238**	.342**	.260**	.264**	.163**	.301**	.313**	.225**	.289**	.237**	.077**	.186**	.173**
SR ₇₆				1.00	.221**	.283**	.318**	.266**	.261**	.161**	.343**	.262**	.179**	.226**	.173**	.056**	.178**	.195**
SR ₇₇					1.00	.237**	.185**	.170**	.189**	.165**	.241**	.171**	.209**	.119**	.168**	.103**	.219**	.178**
SR ₇₈						1.00	.315**	.213**	.235**	.195**	.282**	.215**	.251**	.193**	.152**	.119**	.181**	.233**
SR ₇₉							1.00	.277**	.271**	.139**	.335**	.254**	.224**	.269**	.200**	.073**	.186**	.217**
SR ₈₀								1.00	.232**	.173**	.295**	.200**	.196**	.252**	.205**	.083**	.191**	.211**
SR ₈₁									1.00	.162**	.250**	.210**	.266**	.201**	.208**	.159**	.216**	.191**
SR ₈₂										1.00	.172**	.155**	.218**	.150**	.174**	.070**	.211**	.212**
SR ₈₃											1.00	.260**	.204**	.291**	.218**	.110**	.203**	.167**
SR ₈₄												1.00	.211**	.246**	.243**	.039	.172**	.158**
SR ₈₅													1.00	.243**	.214*	.150**	.217**	.176**
SR ₈₆														1.00	.251**	.061**	.210**	.173**
SR ₈₇															1.00	.076**	.226**	.165**
SR ₈₈																1.00	.152**	.086**
SR ₈₉																	1.00	.240**
SR ₉₀																		1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) ได้แก่

SR₇₃ ตั้งใจทำงาน (Working) กับ SR₇₄ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well), SR₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking), SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern), SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep), SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₄ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well) กับ SR₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking), SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern), SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep), SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking) กับ SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern), SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep), SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern) กับ SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep), SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep) กับ SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange) กับ SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful) กับ SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle) กับ SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed) กับ SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties) กับ SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) กับ SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual) กับ SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal) กับ SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering) กับ SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₇ พยายาม (Attempt) กับ SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate) กับ SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) กับ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

3.1.2 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ หรือมีตัวชี้ 83 ตัวบ่งชี้ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา

T ₁	SR ₁	SR ₂	SR ₄	SR ₅	SR ₆	SR ₇	SR ₈	SR ₉	SR ₁₁	SR ₁₂	SR ₁₃	SR ₁₄	SR ₁₅	SR ₁₆	SR ₁₇
SR ₁	1.00	.046**	.034	.035	-.006	.063**	.034	-.086**	.007	-.034	.082**	.039	.079**	.100**	-.013
SR ₂		1.00	.097**	.067**	.082**	.053**	.068**	-.007	.077**	-.020	.101**	.104**	.084**	.047*	.111**
SR ₄			1.00	.202**	.259**	.103**	.113**	.052*	.042	.055**	.173**	.135**	.144**	.105**	.135**
SR ₅				1.00	.320**	.240**	.285**	.017	.093**	.027	.309**	.216**	.328**	.228**	.191**
SR ₆					1.00	.219**	.239**	.031	.073**	.059**	.271**	.182**	.227**	.155**	.215**
SR ₇						1.00	.277**	.036	.066**	.045*	.253**	.156**	.268**	.211**	.191**
SR ₈							1.00	.006	.092**	-.013	.289**	.227**	.242**	.190**	.217**
SR ₉								1.00	.023	.177**	-.017**	-.036	.014	-.004	.129**
SR ₁₁									1.00	.057**	.113**	.064**	.084**	.087**	.086**
SR ₁₂										1.00	-.028	-.014	.035	-.005	.098**
SR ₁₃											1.00	.203**	.339**	.235**	.200**
SR ₁₄												1.00	.217**	.127**	.192**
SR ₁₅													1.00	.208**	.301**
SR ₁₆														1.00	.137**
SR ₁₇															1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) ได้แก่

SR₁ หวาดระแวง (Doubt) กับ SR₂ หวาดกลัว (Scare), SR₄ โมโหโวยวาย (Frantic), SR₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem), SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หมตกำลังใจ (Despond), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking) และ SR₁₆ กังวลใจ (Worry)

SR₂ หวาดกลัว (Scare) กับ SR₄ โมโหโวยวาย (Frantic), SR₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem), SR₆ พูดจាក้าวร้าว (Aggressive), SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หมตกำลังใจ (Despond), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₄ โมโหโวยวาย (Frantic) กับ SR₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem), SR₆ พูดจាក้าวร้าว (Aggressive), SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หมตกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem) กับ SR₆ พูดจាក้าวร้าว (Aggressive), SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หมตกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₆ พูดจាក้าวร้าว (Aggressive) กับ SR₇ เกลียดง่าย (Hate), SR₈ หมตกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₇ เกลียดง่าย (Hate) กับ SR₈ หมตกำลังใจ (Despond), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₈ หมดกำลังใจ (Despond) กับ SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself) กับ SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure), SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure) กับ SR₁₂ เขินอาย (Shy), SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₁₂ เขินอาย (Shy) กับ SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad) กับ SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle), SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle) กับ SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking), SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking) กับ SR₁₆ กังวลใจ (Worry) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₁₆ กังวลใจ (Worry) กับ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

ความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) ได้แก่

SR₁ หวาดระแวง (Doubt) กับ SR₆ พูดจាក้าวร้าว (Aggressive), SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself), SR₁₂ เขินอาย (Shy) และ SR₁₇ หงุดหงิด (Moody)

SR₂ หวาดกลัว (Scare) กับ SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself) และ SR₁₂ เขินอาย (Shy)

SR₈ หมดกำลังใจ (Despond) กับ SR₁₂ เขินอาย (Shy)

SR₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself) กับ SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle) และ SR₁₆ กังวลใจ (Worry)

SR₁₂ เขินอาย (Shy) กับ SR₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad), SR₁₄ เร่งรีบ (Hustle) และ SR₁₆ กังวลใจ (Worry)

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา

T ₂	SR ₁₉	SR ₂₀	SR ₂₁	SR ₂₂	SR ₂₃	SR ₂₄	SR ₂₅	SR ₂₆	SR ₂₇	SR ₂₈	SR ₂₉	SR ₃₀	SR ₃₁	SR ₃₂	SR ₃₃	SR ₃₄	SR ₃₅	SR ₃₆
SR ₁₉	1.00	.081**	.115**	.066**	.060**	.163**	.086**	.117**	.041**	.056**	.077**	.102**	.056**	.116**	.136**	.180**	.155**	.113**
SR ₂₀		1.00	.181**	.161**	.130**	.176**	.154**	.163**	.093**	.171**	.101**	.127**	.047**	.102**	.200**	.140**	.144**	.072**
SR ₂₁			1.00	.173**	.154**	.293**	.178**	.226**	.029	.206**	.188**	.227**	.100**	.181**	.246**	.254**	.273**	.169**
SR ₂₂				1.00	.155**	.241**	.157**	.196**	.064**	.127**	.168**	.187**	.145**	.160**	.204**	.202**	.196**	.182**
SR ₂₃					1.00	.201**	.218**	.243**	.160**	.163**	.080**	.134**	.054**	.094**	.172**	.065**	.196**	.039**
SR ₂₄						1.00	.299**	.324**	.098**	.264**	.272**	.298**	.182**	.202**	.337**	.334**	.311**	.187**
SR ₂₅							1.00	.363**	.157**	.265**	.125**	.147**	.106**	.079**	.197**	.151**	.209**	.055*
SR ₂₆								1.00	.155**	.318**	.155**	.177**	.126**	.143**	.249**	.197**	.274**	.141**
SR ₂₇									1.00	.154**	.039	.064**	.031	.027	.067**	.056**	.089**	-.057*
SR ₂₈										1.00	.184**	.187**	.068**	.175**	.243**	.168**	.195**	.075**
SR ₂₉											1.00	.266**	.137**	.182**	.289**	.234**	.167**	.227**
SR ₃₀												1.00	.159**	.175**	.297**	.269**	.234**	.182**
SR ₃₁													1.00	.233**	.186**	.195**	.226**	.170**
SR ₃₂														1.00	.252**	.276**	.230**	.141**
SR ₃₃															1.00	.338**	.296**	.227**
SR ₃₄																1.00	.346**	.278**
SR ₃₅																	1.00	.171**
SR ₃₆																		1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) ได้แก่

SR₁₉ เข้าใจผู้อื่น (Understand others) กับ SR₂₀ เอาใจใส่ (Attentive), SR₂₁ ห่วงใย (Care), SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others), SR₂₃ มนุษยสัมพันธ์ดี (Relationship), SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₀ เอาใจใส่ (Attentive) กับ SR₂₁ ห่วงใย (Care), SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others), SR₂₃ มนุษยสัมพันธ์ดี (Relationship), SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₁ ห่วงใย (Care) กับ SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others), SR₂₃ มนุษยสัมพันธ์ดี (Relationship), SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others) กับ SR₂₃ มนุษยสัมพันธ์ดี (Relationship), SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₃ มนุษยสัมพันธ์ดี (Relationship) กับ SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity), SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity) กับ SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk), SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₅ กล้าพูด (Dare to talk) กับ SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do), SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₆ กล้าทำ (Courage to do) กับ SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence), SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence) กับ SR₂₈ ตื่นตัว (Awake), SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₈ ตื่นตัว (Awake) กับ SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity), SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity) กับ SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate), SR₃₁ ท้าทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate) กับ SR₃₁ ทำทาย(Challenge), SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₁ ทำทาย(Challenge) กับ SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited), SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₂ ตื่นเต้น (Excited) กับ SR₃₃ สนุก (Enjoy), SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₃ สนุก (Enjoy) กับ SR₃₄ คิดดี (Good idea), SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₄ คิดดี (Good idea) กับ SR₃₅ ทำดี (Well done) และ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

SR₃₅ ทำดี (Well done) กับ SR₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)

ไม่มีความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

T ₃	SR ₃₇	SR ₃₈	SR ₄₀	SR ₄₁	SR ₄₂	SR ₄₄	SR ₄₆	SR ₄₇	SR ₄₈	SR ₄₉	SR ₅₀	SR ₅₁	SR ₅₃	SR ₅₄
SR ₃₇	1.00	.217**	.108**	.075**	.223**	.012	.148**	.055**	.183**	.134**	.146**	.143**	.044*	.098**
SR ₃₈		1.00	.133**	.116**	.208**	.084**	.137**	.105**	.216**	.194**	.069**	.151**	.118**	.128**
SR ₄₀			1.00	.236**	.243**	.132**	.251**	.063**	.201**	.227**	.044	.200**	.243**	.174**
SR ₄₁				1.00	.163**	.146**	.253**	.066**	.154**	.227**	.044*	.194**	.274**	.163**
SR ₄₂					1.00	.101**	.240**	.080**	.259**	.268**	.045*	.215**	.140**	.188**
SR ₄₄						1.00	.194**	.087**	.082**	.143**	-.007	.059**	.118**	.132**
SR ₄₆							1.00	.141**	.214**	.237**	.004	.159**	.191**	.201**
SR ₄₇								1.00	.131**	.089**	.025	.009	.032	.077**
SR ₄₈									1.00	.311**	.096**	.198**	.185**	.160**
SR ₄₉										1.00	.085**	.229**	.272**	.268**
SR ₅₀											1.00	.062**	.057**	.077**
SR ₅₁												1.00	.179**	.168**
SR ₅₃													1.00	.248**
SR ₅₄														1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) ได้แก่

SR₃₇ คิดแปลกใหม่ (Think exotic) กับ SR₃₈ คิดสร้างสรรค์ (Creativity), SR₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting), SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty), SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured), SR₄₄ ความรู้สึก (Feelings), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₃₈ คิดสร้างสรรค์ (Creativity) กับ SR₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting), SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty), SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured), SR₄₄ ความรู้สึก (Feelings), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting) กับ SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty), SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured), SR₄₄ ความรู้สึก (Feelings), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₁ ชอบความงาม (Like beauty) กับ SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured), SR₄₄ ความรู้สึก (Feelings), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₂ อารมณ์ดี (Good natured) กับ SR₄₄ ความรู้สึก (Feelings), SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้

เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₄ ความรู้สึก (Feelings) กับ SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer), SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer) กับ SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action), SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₇ ลงมือทำจริง (Real action) กับ SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new), SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new) กับ SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know), SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₄₉ คิดรอบรู้ (Know) กับ SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally), SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally) กับ SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think), SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₅₁ คิดกว้างไกล (Think) กับ SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) และ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

SR₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly) กับ SR₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)

ความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) ได้แก่

SR₄₄ ความรู้สึก (Feelings) กับ SR₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally)

ตาราง 39 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

T ₄	SR ₅₅	SR ₅₆	SR ₅₇	SR ₅₈	SR ₅₉	SR ₆₀	SR ₆₁	SR ₆₂	SR ₆₃	SR ₆₄	SR ₆₅	SR ₆₆	SR ₆₇	SR ₆₈	SR ₆₉	SR ₇₀	SR ₇₁	SR ₇₂
SR ₅₅	1.00	.141**	.099**	.002	.092**	.106**	.094**	.066**	.067**	.061**	-.015	.080**	.124**	.085**	.040	.124**	.044*	.085**
SR ₅₆		1.00	.052**	.001	.159**	.168**	.133**	.086**	.113**	.082**	.045*	.140**	.183**	.105**	.011	.159**	-.034	.156**
SR ₅₇			1.00	-.051*	-.030	.079**	.052*	.049*	.079**	.008	-.068**	.023	.084*	.012	.088**	.149**	.029	.025
SR ₅₈				1.00	.079**	.085**	.075**	.033	.030	.128**	.080**	.088**	.083**	.059**	-.063**	.082**	.007	.140**
SR ₅₉					1.00	.349**	.214**	.139**	.190**	.112**	.133**	.213**	.216**	.239**	.024	.171**	.080**	.246**
SR ₆₀						1.00	.305**	.148**	.234**	.161**	.112**	.230**	.274**	.259**	.088**	.257**	.093**	.204**
SR ₆₁							1.00	.147**	.198**	.138**	.075**	.189**	.285**	.200**	.055**	.291**	.132**	.246**
SR ₆₂								1.00	.120**	.065**	.017	.112**	.146**	.094**	.017	.083**	.075**	.136**
SR ₆₃									1.00	.014	.042	.127**	.176**	.145**	.087**	.149**	.100**	.188**
SR ₆₄										1.00	.043	.151**	.119**	.063**	-.025	.097**	.025	.132**
SR ₆₅											1.00	.083**	-.001	.154**	-.029	.014	.046*	.079**
SR ₆₆												1.00	.247**	.178**	-.013	.154**	.069**	.255**
SR ₆₇													1.00	.187**	.069**	.289**	.043	.248**
SR ₆₈														1.00	.027	.139**	.059**	.171**
SR ₆₉															1.00	.109**	.025	.014
SR ₇₀																1.00	.012	.233**
SR ₇₁																	1.00	.126**
SR ₇₂																		1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) ได้แก่

SR₅₅ ไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others) กับ SR₅₆ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others), SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest), SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly), SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest), SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₅₆ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others) กับ SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest), SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly), SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest), SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest) กับ SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly) กับ SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest), SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest) กับ SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat), SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous), SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good

manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat) กับ SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others), SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous), SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others) กับ SR₆₂ แบ่งปัน (Share), SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous), SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₂ แบ่งปัน (Share) กับ SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness), SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous), SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₃ มีน้ำใจ (Kindness) กับ SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous), SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₄ เชื่อกันง่าย (Credulous) กับ SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed), SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed) กับ SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others) กับ SR₆₇ มารยาทดี (Good manners), SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₇ มารยาทดี (Good manners) กับ SR₆₈ สุภาพ (Polite), SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₈ สุภาพ (Polite) กับ SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely), SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely) กับ SR₇₀ เมตตา (Gracious), SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₇₀ เมตตา (Gracious) กับ SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) และ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

SR₇₁ ใจกว้าง (Generous) กับ SR₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)

ความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) ได้แก่

SR₅₅ ไวใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others) กับ SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed)

SR₅₆ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others) กับ SR₇₁ ใจกว้าง (Generous)

SR₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest) กับ SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly), SR₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest) และ SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed)

SR₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly) กับ SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely)

SR₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous) กับ SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely)

SR₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed) กับ SR₆₇ มารยาทดี (Good manners) และ SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely)

SR₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others) กับ SR₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely)

ตาราง 40 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

T ₅	SR ₇₃	SR ₇₄	SR ₇₅	SR ₇₆	SR ₇₇	SR ₇₈	SR ₇₉	SR ₈₀	SR ₈₁	SR ₈₂	SR ₈₃	SR ₈₄	SR ₈₅	SR ₈₆	SR ₈₇	SR ₈₈	SR ₈₉	SR ₉₀	
SR ₇₃	1.00	.238**	.178**	.306**	.266**	.330**	.263**	.155**	.251**	.268**	.179**	.238**	.221**	.249**	.226**	.230**	.195**	.281**	
SR ₇₄		1.00	.088**	.179**	.177**	.214**	.121**	.090**	.158**	.168**	.133**	.116**	.152**	.129**	.173**	.123**	.163**	.119**	
SR ₇₅			1.00	.116**	.070**	.151**	.081**	.075**	.175**	.146**	.164**	.113**	.141**	.167**	.163**	.072**	.143**	.087**	
SR ₇₆				1.00	.342**	.367**	.343**	.188**	.170**	.311**	.194**	.290**	.168**	.167**	.269**	.245**	.157**	.250**	
SR ₇₇					1.00	.401**	.343**	.119**	.157**	.269**	.159**	.294**	.159**	.32**	.215**	.271**	.147**	.252**	
SR ₇₈						1.00	.391**	.188**	.185**	.245**	.148**	.320**	.164**	.177**	.253**	.288**	.177**	.256**	
SR ₇₉							1.00	.202**	.144**	.264**	.151**	.292**	.118**	.189**	.239**	.272**	.205**	.253**	
SR ₈₀								1.00	.127**	.166**	.134**	.113**	.082**	.085**	.135**	.111**	.118**	.138**	
SR ₈₁									1.00	.181**	.205**	.168**	.206**	.185**	.207**	.154**	.220**	.130**	
SR ₈₂										1.00	.237**	.254**	.162**	.78**	.280**	.197**	.210**	.231**	
SR ₈₃											1.00	.131**	.161**	.144**	.240**	.080**	.182**	.185**	
SR ₈₄												1.00	.158**	.126**	.197**	.245**	.202**	.238**	
SR ₈₅													1.00	.161**	.219**	.123**	.157**	.161**	
SR ₈₆														1.00	.191**	.121**	.173**	.125**	
SR ₈₇															1.00	.176**	.213**	.234**	
SR ₈₈																1.00	.145**	.238**	
SR ₈₉																	1.00	.143**	
SR ₉₀																			1.00

* p<.05 , ** p<.01

จากตารางพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) ได้แก่

SR₇₃ ตั้งใจทำงาน (Working) กับ SR₇₄ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well), SR₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking), SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern), SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep), SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₄ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well) กับ SR₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking), SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern), SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep), SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking) กับ SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern), SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep), SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern) กับ SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep), SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep) กับ SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange), SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange) กับ SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful), SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful) กับ SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle), SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle) กับ SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed), SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed) กับ SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties), SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties) กับ SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance), SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) กับ SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual), SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual) กับ SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal), SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₅ มีเป้าหมาย (Goal) กับ SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering), SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering) กับ SR₈₇ พยายาม (Attempt), SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₇ พยายาม (Attempt) กับ SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate), SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate) กับ SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) และ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

SR₈₉ เตรียมการ (Prepare) กับ SR₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

ไม่มีความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

3.2 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ หรือมีตัวชี้ 83 ตัวป่งชี้ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 41 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR ₁ ความวิตกกังวล (Anxiety)	0.582**	0.020	29.711	0.338
SR ₂ หวาดกลัว (Scare)	1.000	0.000	-	1.000
HR ₂ ความโกรธ (Angry hostility)	0.823	0.032	25.470	0.678
SR ₄ โมโหโวยวาย (Frantic)	0.487**	0.027	17.749	0.238
SR ₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem)	0.504**	0.027	18.430	0.254
SR ₆ พุดจាក้าวร้าว (Aggressive)	0.484**	0.025	19.610	0.234
HR ₃ ความท้อแท้ (Depression)	0.850	0.031	27.319	0.723
SR ₇ เกลียดง่าย (Hate)	0.342**	0.028	12.344	0.117
SR ₈ หมดกำลังใจ (Despond)	0.579**	0.026	22.045	0.335
SR ₉ ตูถูกตนเอง (Contempt itself)	0.483**	0.024	20.509	0.233
HR ₄ ความประหม่า (Self-consciousness)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₁₀ กลัวผิดพลาด (Afraid)	0.281**	0.024	11.720	0.079
SR ₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure)	0.293**	0.024	12.184	0.086
SR ₁₂ เขินอาย (Shy)	0.358**	0.023	15.685	0.128

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR ₅ ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness)	0.924**	0.026	35.124	0.853
SR ₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad)	0.567**	0.022	25.663	0.322
SR ₁₄ เร่งรีบ (Hustle)	0.113**	0.026	4.290	0.013
SR ₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking)	0.596**	0.022	26.729	0.356
HR ₆ ความเครียด (Vulnerability)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₁₇ หงุดหงิด (Moody)	0.612**	0.019	32.100	0.374
SR ₁₈ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)	0.136**	0.025	5.405	0.018

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$\chi^2 = 90.525$

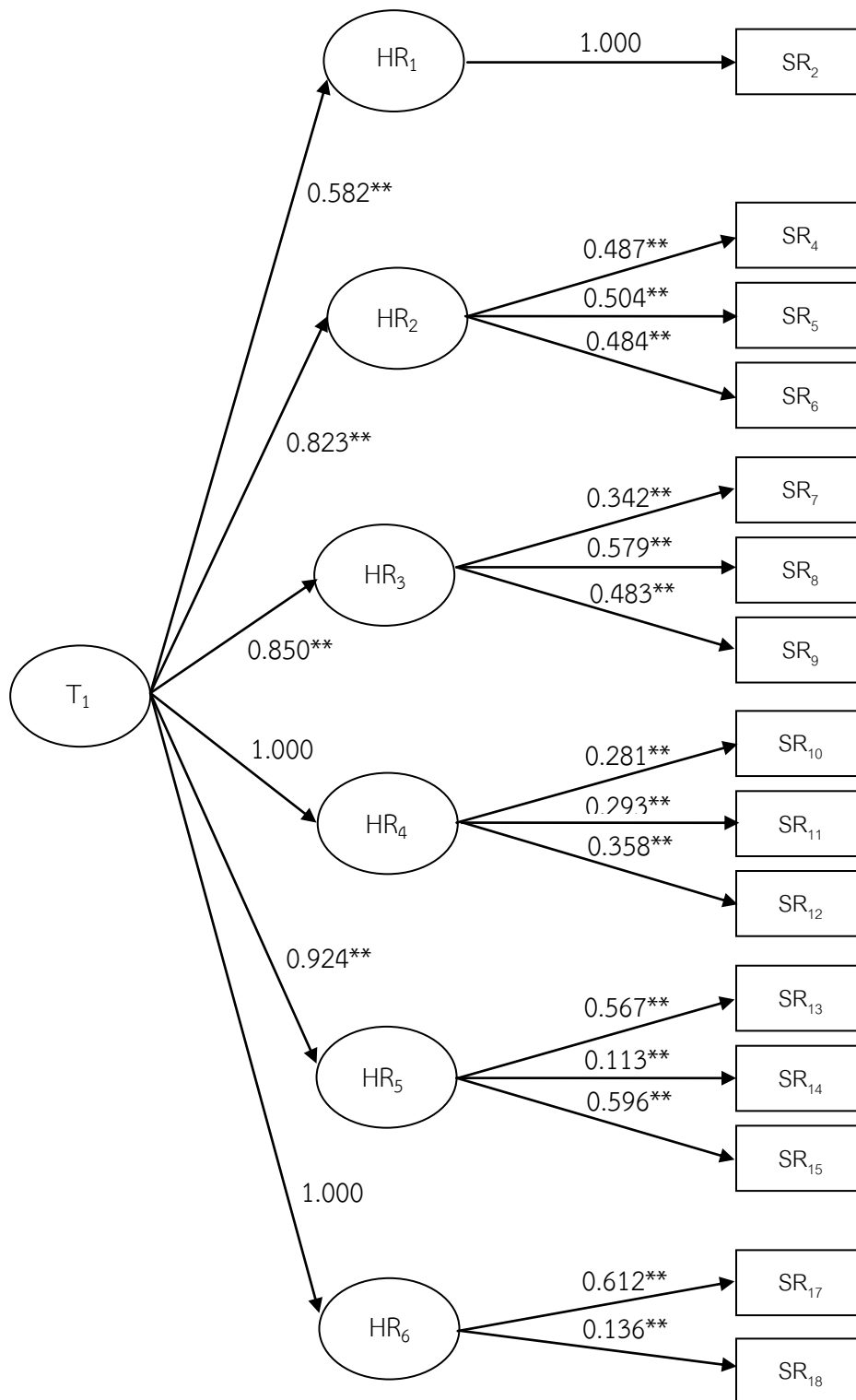
df = 71

p - value = 0.059

CFI = 0.995

RMSEA = 0.012

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 90.525 ที่ df เท่ากับ 71 และ p - value เท่ากับ 0.059 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนี้ CFI เท่ากับ 0.995 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหุนหันพลันแล่นทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 9 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตาราง 42 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR₇ ความอบอุ่น	0.937**	0.026	36.362	0.879
SR ₁₉ เข้าใจผู้อื่น (Understand others)	0.527**	0.022	23.993	0.278
SR ₂₀ เอาใจใส่ (Attentive)	0.526**	0.022	24.005	0.277
SR ₂₁ ห่วงใย (Care)	0.558**	0.022	25.811	0.312
HR₈ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₂₂ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others)	0.364**	0.023	16.188	0.133
SR ₂₃ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship)	0.339**	0.022	15.191	0.115
SR ₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity)	0.586**	0.019	30.823	0.343
HR₉ ความกล้าแสดงออก (Assertiveness)	0.830**	0.031	26.844	0.688
SR ₂₅ กล้าพูด (Dare to talk)	0.474**	0.024	20.087	0.224
SR ₂₆ กล้าทำ (Courage to do)	0.650**	0.025	26.359	0.422
SR ₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence)	0.318**	0.026	12.418	0.101
HR₁₀ การทำกิจกรรม (Activity)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₂₈ ตื่นตัว (Awake)	0.354**	0.025	14.350	0.125
SR ₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity)	0.436**	0.028	15.847	0.190
SR ₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate)	0.183**	0.025	7.367	0.033
HR₁₁ การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking)	0.673**	0.038	17.741	0.453
SR ₃₁ ทำทาย(Challenge)	0.305**	0.025	12.099	0.093
SR ₃₂ ตื่นเต้น (Excited)	0.218**	0.026	8.398	0.048

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
SR ₃₃ สนุก (Enjoy)	0.671**	0.033	20.116	0.451
HR₁₂ อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)	0.747**	0.026	28.384	0.558
SR ₃₄ คิดดี (Good idea)	0.619**	0.021	29.078	0.383
SR ₃₅ ทำดี (Well done)	0.638**	0.022	29.192	0.407
SR ₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)	0.044**	0.026	1.715	0.002

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$\chi^2 = 128.416$$

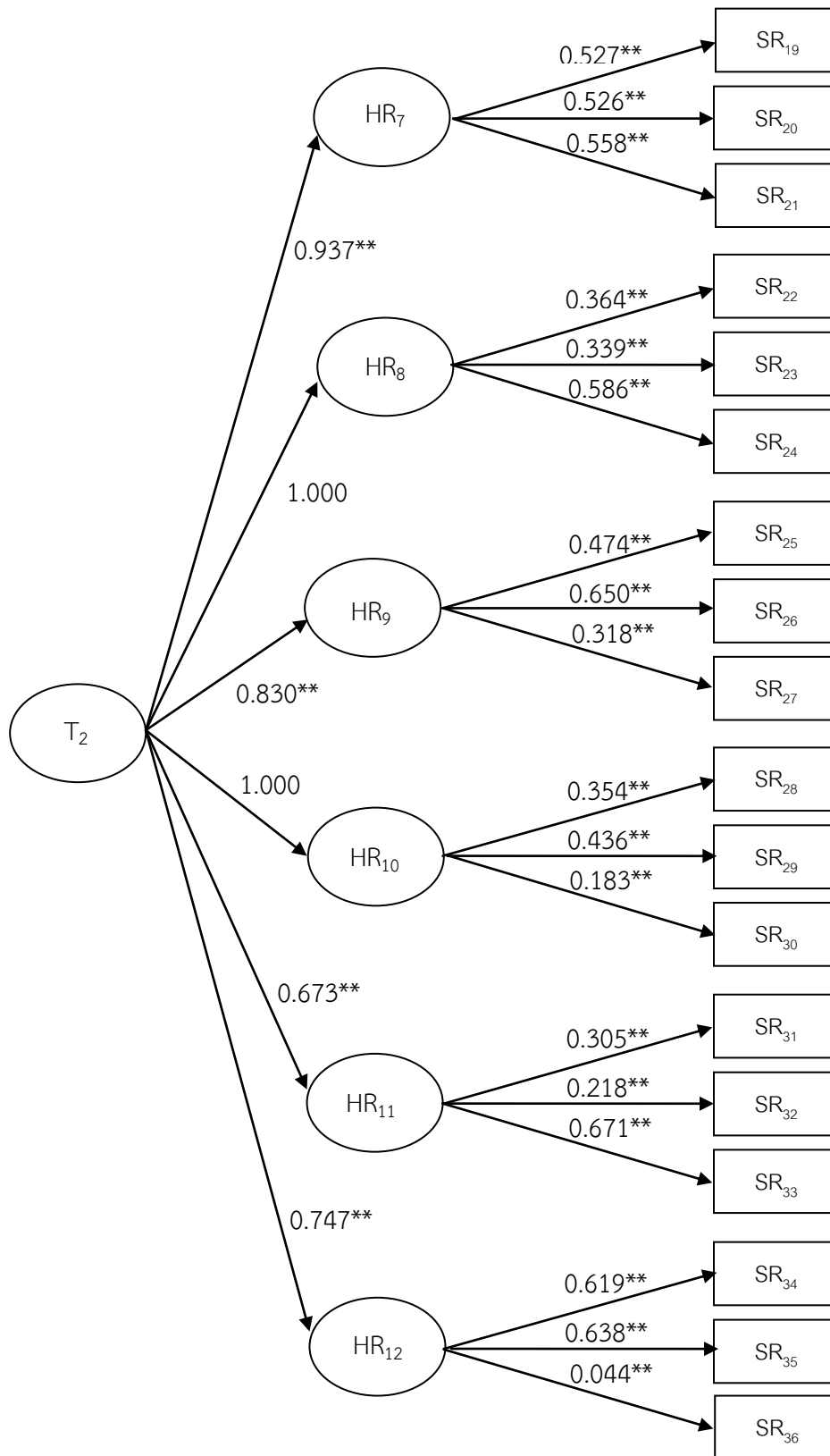
$$df = 106$$

$$p - \text{value} = 0.068$$

$$CFI = 0.995$$

$$RMSEA = 0.010$$

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 128.416 ที่ df เท่ากับ 106 และ p - value เท่ากับ 0.068 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนั้น CFI เท่ากับ 0.995 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 10 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษามีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตาราง 43 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR ₁₃ จินตนาการ (Fantasy)	0.642**	0.077	8.384	0.413
SR ₃₇ คิดแปลกใหม่ (Think exotic)	0.218**	0.031	6.970	0.048
SR ₃₈ คิดสร้างสรรค์ (Creativity)	0.513**	0.057	8.993	0.263
HR ₁₄ สุนทรียภาพ (Aesthetics)	0.888**	0.039	22.965	0.789
SR ₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting)	0.300**	0.027	11.180	0.090
SR ₄₁ ชอบความงาม (Like beauty)	0.587**	0.027	22.133	0.345
SR ₄₂ อารมณ์ดี (Good natured)	0.453**	0.025	17.931	0.205
HR ₁₅ การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings)	0.836**	0.087	9.592	0.699
SR ₄₃ อารมณ์ (Emotion)	0.477**	0.050	9.463	0.228
SR ₄₅ รับรู้สัมผัส (Sensation)	0.250**	0.032	7.726	0.063
HR ₁₆ การปฏิบัติ (Actions)	0.807**	0.034	23.386	0.651
SR ₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer)	0.586**	0.024	24.319	0.343
SR ₄₇ ลงมือทำจริง (Real action)	0.555**	0.024	22.867	0.308
SR ₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new)	0.305**	0.026	11.816	0.093
HR ₁₇ ความคิด (Ideas)	0.972**	0.046	21.129	0.944
SR ₄₉ คิดรอบรู้ (Know)	0.454**	0.026	17.289	0.206
SR ₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally)	0.374**	0.026	14.394	0.140
SR ₅₁ คิดกว้างไกล (Think)	0.380**	0.026	14.615	0.144
HR ₁₈ การยอมรับค่านิยม (Values)	0.464**	0.079	5.880	0.215

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
SR ₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly)	0.578**	0.088	6.561	0.334
SR ₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)	0.173**	0.034	5.146	0.030

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$\chi^2 = 88.774$$

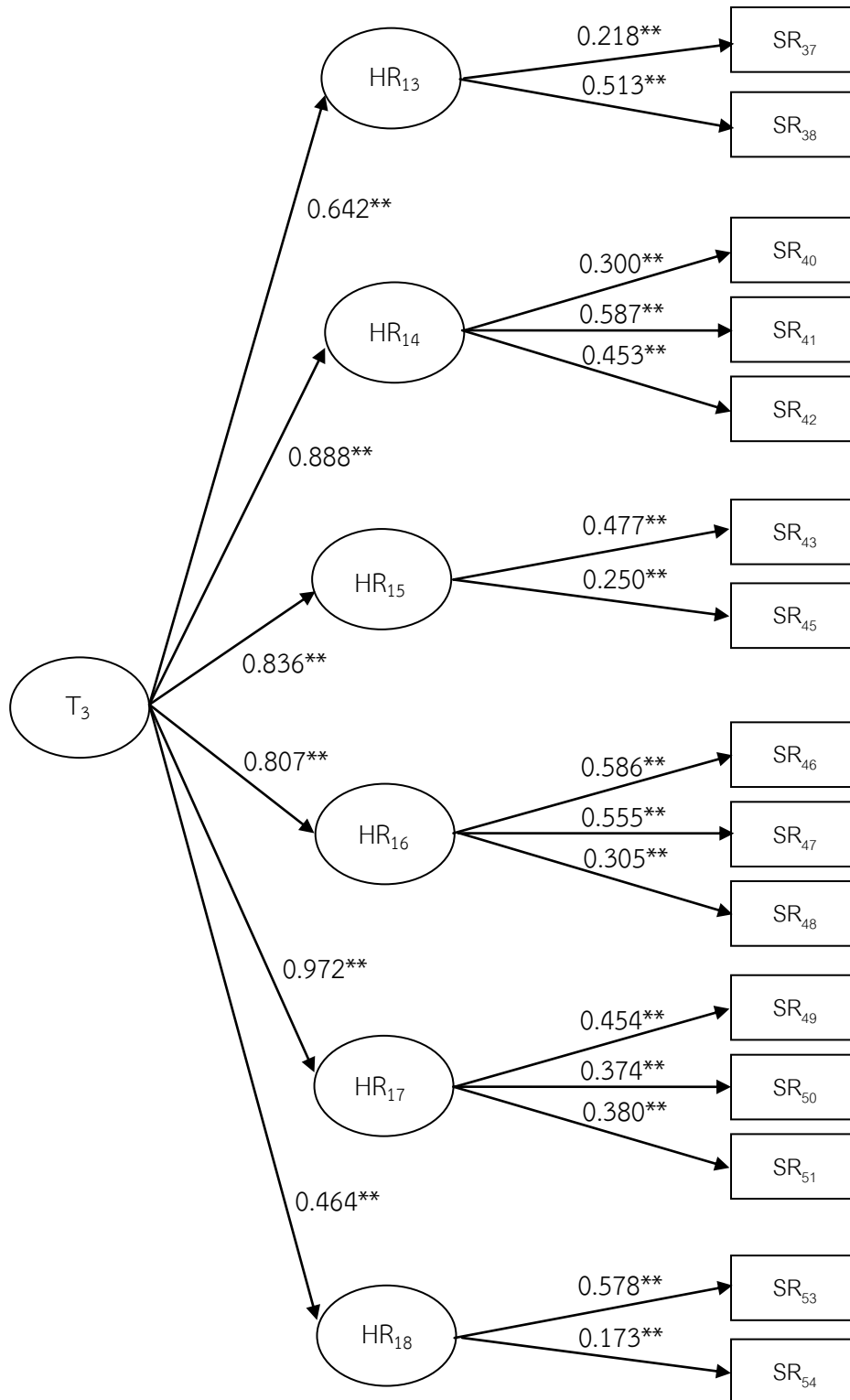
$$df = 69$$

$$p - \text{value} = 0.055$$

$$CFI = 0.991$$

$$RMSEA = 0.012$$

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 88.774 ที่ df เท่ากับ 69 และ p - value เท่ากับ 0.055 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนั้น CFI เท่ากับ 0.991 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 11 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตาราง 44 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR₁₉ การไว้วางใจผู้อื่น (Trust)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₅₅ ไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others)	0.467**	0.022	20.844	0.218
SR ₅₆ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others)	0.530**	0.022	23.596	0.281
SR ₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest)	0.368**	0.023	16.224	0.135
HR₂₀ ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness)	0.681**	0.072	9.405	0.464
SR ₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly)	0.163**	0.027	5.976	0.027
SR ₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest)	0.516**	0.061	8.429	0.267
SR ₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat)	0.789**	0.083	9.490	0.623
HR₂₁ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others)	0.481**	0.022	21.738	0.232
SR ₆₂ แบ่งปัน (Share)	0.257**	0.024	10.698	0.066
SR ₆₃ มีน้ำใจ (Kindness)	0.432**	0.022	19.323	0.186
HR₂₂ การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous)	0.209**	0.025	8.257	0.044
SR ₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others)	0.359**	0.023	15.727	0.129
HR₂₃ การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty)	0.944**	0.035	26.632	0.892

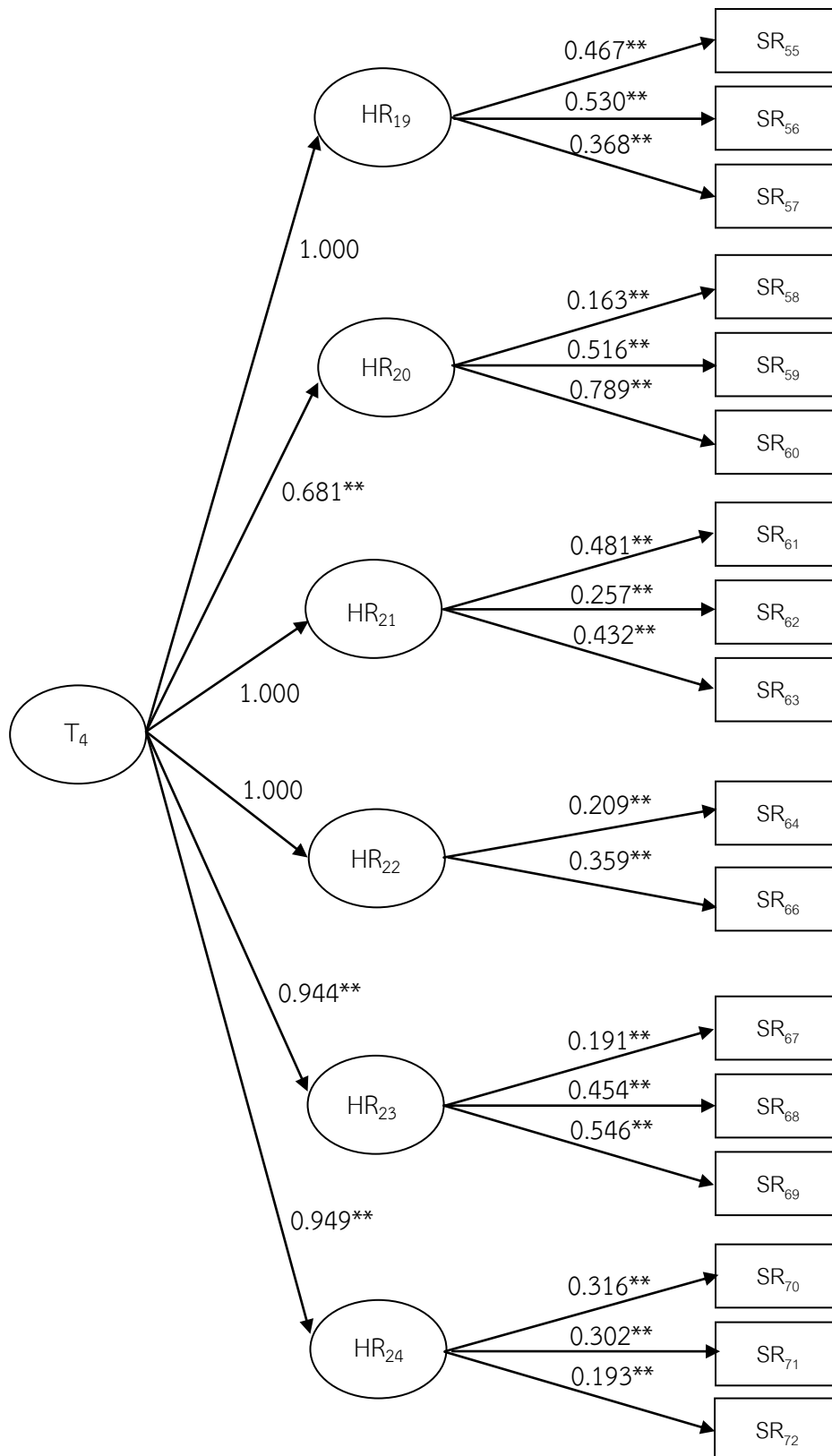
องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
SR ₆₇ มารยาทดี (Good manners)	0.191**	0.026	7.348	0.036
SR ₆₈ สุภาพ (Polite)	0.454**	0.024	18.575	0.206
SR ₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely)	0.546**	0.026	21.378	0.298
HR₂₄ ความอ่อนโยน (Tender-mindedness)	0.949**	0.080	11.840	0.900
SR ₇₀ เมตตา (Gracious)	0.316**	0.034	9.262	0.100
SR ₇₁ ใจกว้าง (Generous)	0.302**	0.033	9.059	0.091
SR ₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)	0.193**	0.029	6.593	0.037

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$\chi^2 = 120.126$ df = 97 p - value = 0.056

CFI = 0.992 RMSEA = 0.011

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 120.126 ที่ df เท่ากับ 97 และ p - value เท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนั้น CFI เท่ากับ 0.992 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.011 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 12 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตาราง 45 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ของโมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

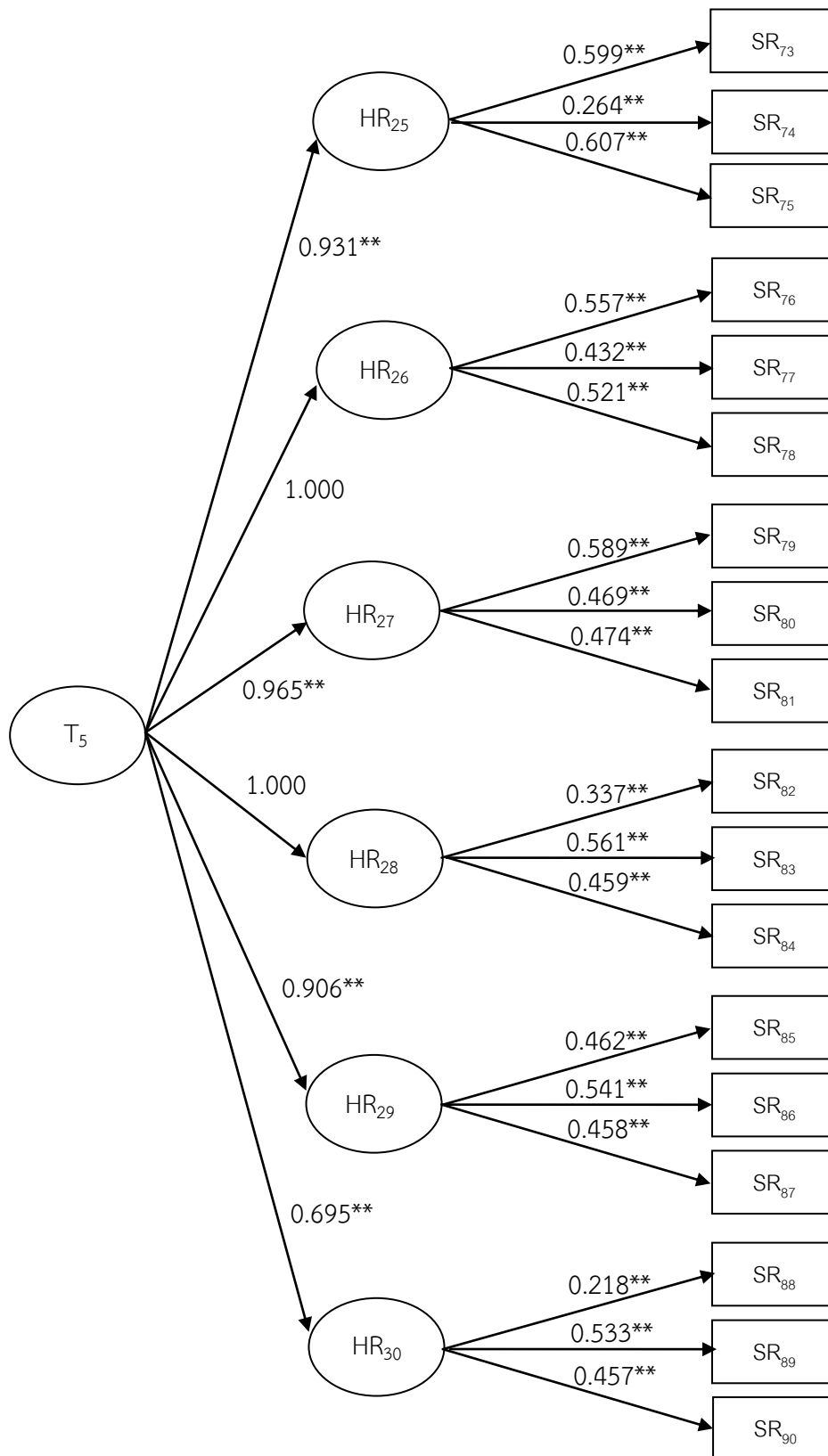
องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR ₂₅ ความสามารถ (Competence)	0.931**	0.023	40.857	0.866
SR ₇₃ ตั้งใจทำงาน (Working)	0.599**	0.020	29.806	0.359
SR ₇₄ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well)	0.264**	0.025	10.767	0.070
SR ₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking)	0.607**	0.020	30.627	0.369
HR ₂₆ ความเป็นระเบียบ (Order)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern)	0.557**	0.018	30.412	0.310
SR ₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep)	0.432**	0.021	20.300	0.187
SR ₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange)	0.521**	0.019	26.780	0.271
HR ₂₇ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness)	0.965**	0.022	43.410	0.931
SR ₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful)	0.589**	0.020	29.533	0.347
SR ₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle)	0.469**	0.021	22.437	0.220
SR ₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed)	0.474**	0.021	22.849	0.224
HR ₂₈ การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties)	0.337**	0.022	15.195	0.113
SR ₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance)	0.561**	0.018	31.665	0.315
SR ₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual)	0.459**	0.020	22.860	0.211
HR ₂₉ ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving)	0.906**	0.026	34.243	0.821
SR ₈₅ มีเป้าหมาย (Goal)	0.462**	0.023	20.550	0.214

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
SR ₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering)	0.541**	0.022	24.282	0.292
SR ₈₇ พยายาม (Attempt)	0.458**	0.023	20.278	0.210
HR₃₀ ความสุขุมรอบคอบ (Deliberation)	0.695**	0.036	19.576	0.483
SR ₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate)	0.218**	0.027	7.995	0.048
SR ₈₉ เตรียมการ (Prepare)	0.533**	0.028	19.338	0.285
SR ₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)	0.457**	0.026	17.519	0.209

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$\chi^2 = 125.009$ $df = 102$ $p - value = 0.061$
 $CFI = 0.996$ $RMSEA = 0.010$

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 125.009 ที่ df เท่ากับ 102 และ $p - value$ เท่ากับ 0.061 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนั้น CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ $RMSEA$ เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 13 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการมีจิตสำนึก
(Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ หรือมีตัวชี้ 83 ตัวบ่งชี้ไป ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 46 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR ₁ ความวิตกกังวล (Anxiety)	0.606**	0.150	4.030	0.368
SR ₁ หวาดระแวง (Doubt)	0.177**	0.049	3.636	0.031
SR ₂ หวาดกลัว (Scare)	0.278**	0.071	3.911	0.077
HR ₂ ความโกรธ (Angry hostility)	0.885**	0.029	30.668	0.783
SR ₄ โมโหโวยวาย (Frantic)	0.318**	0.026	12.344	0.101
SR ₅ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem)	0.626**	0.023	27.220	0.392
SR ₆ พุดจ่าก้าวร้าว (Aggressive)	0.513**	0.023	22.298	0.263
HR ₃ ความท้อแท้ (Depression)	0.903**	0.035	25.576	0.815
SR ₇ เกลียดง่าย (Hate)	0.498**	0.025	20.166	0.248
SR ₈ หมดกำลังใจ (Despond)	0.558**	0.026	21.741	0.312
SR ₉ ดูถูกตนเอง (Contempt itself)	0.040**	0.028	1.416	0.002
HR ₄ ความประหม่า (Self-consciousness)	0.404**	0.130	3.101	0.163
SR ₁₁ ไม่มั่นใจ (Unsure)	0.438**	0.140	3.128	0.192

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
SR ₁₂ เจีนาย (Shy)	0.124**	0.045	2.746	0.015
HR₅ ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₁₃ อารมณ์ร้อน (Mad)	0.580**	0.020	29.074	0.336
SR ₁₄ เร่งรีบ (Hustle)	0.390**	0.023	17.207	0.152
SR ₁₅ พูดไม่คิด (Speak without thinking)	0.568**	0.021	27.164	0.322
HR₆ ความเครียด (Vulnerability)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₁₆ กังวลใจ (Worry)	0.380**	0.023	16.638	0.144
SR ₁₇ หงุดหงิด (Moody)	0.446**	0.026	17.319	0.199

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$\chi^2 = 89.804$$

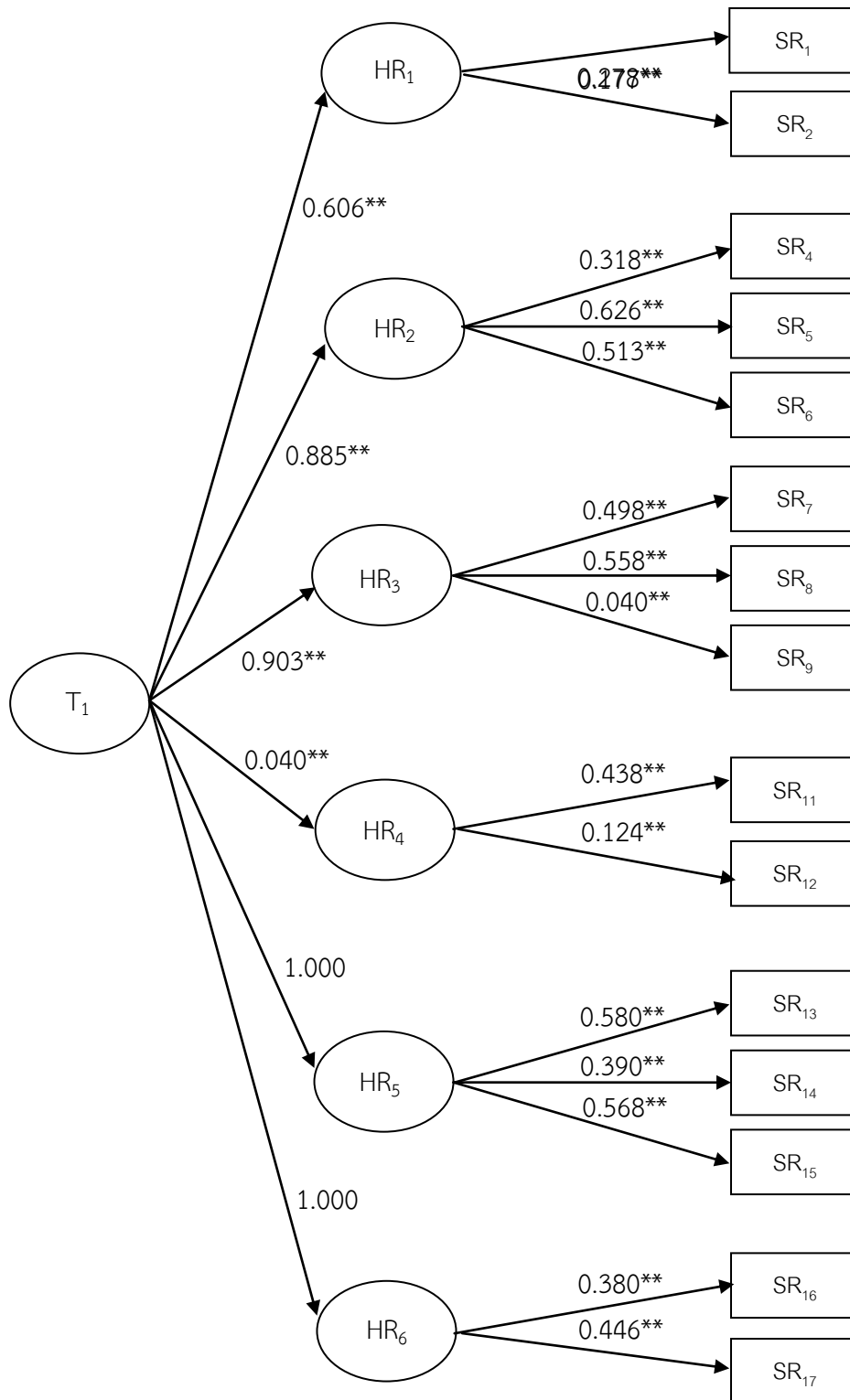
$$df = 70$$

$$p - \text{value} = 0.056$$

$$CFI = 0.993$$

$$RMSEA = 0.012$$

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 89.804 ที่ df เท่ากับ 60 และ p - value เท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนี้ CFI เท่ากับ 0.993 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหุนหันพลันแล่นทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 14 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตาราง 47 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR₇ ความอบอุ่น (Warmth)	0.822**	0.043	19.072	0.675
SR ₁₉ เข้าใจผู้อื่น (Understand others)	0.261**	0.027	9.766	0.068
SR ₂₀ เอาใจใส่ (Attentive)	0.327**	0.027	12.284	0.107
SR ₂₁ ห่วงใย (Care)	0.518**	0.030	17.386	0.268
HR₈ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness)	0.907**	0.031	29.308	0.823
SR ₂₂ ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Join others)	0.380**	0.023	16.675	0.144
SR ₂₃ มนุษยสัมพันธ์ดี (Relationship)	0.359**	0.023	15.407	0.129
SR ₂₄ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity)	0.613**	0.022	27.629	0.376
HR₉ ความกล้าแสดงออก (Assertiveness)	0.564**	0.030	18.652	0.318
SR ₂₅ กล้าพูด (Dare to talk)	0.565**	0.023	24.447	0.319
SR ₂₆ กล้าทำ (Courage to do)	0.647**	0.023	27.705	0.419
SR ₂₇ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence)	0.235**	0.027	8.812	0.055
HR₁₀ การทำกิจกรรม (Activity)	0.976**	0.032	30.773	0.952
SR ₂₈ ตื่นตัว (Awake)	0.399**	0.024	16.426	0.159
SR ₂₉ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity)	0.481**	0.024	20.350	0.231
SR ₃₀ ให้ความร่วมมือ (Cooperate)	0.518**	0.023	22.367	0.269
HR₁₁ การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking)	0.973**	0.033	29.532	0.946
SR ₃₁ ท้าทาย(Challenge)	0.310**	0.025	12.424	0.096
SR ₃₂ ตื่นเต้น (Excited)	0.413**	0.023	17.616	0.170

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
SR ₃₃ สนุก (Enjoy)	0.609**	0.024	25.170	0.371
HR₁₂ อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₃₄ คิดดี (Good idea)	0.592**	0.020	30.241	0.351
SR ₃₅ ทำดี (Well done)	0.577**	0.021	27.979	0.333
SR ₃₆ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)	0.353**	0.024	14.470	0.124

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$\chi^2 = 118.810$$

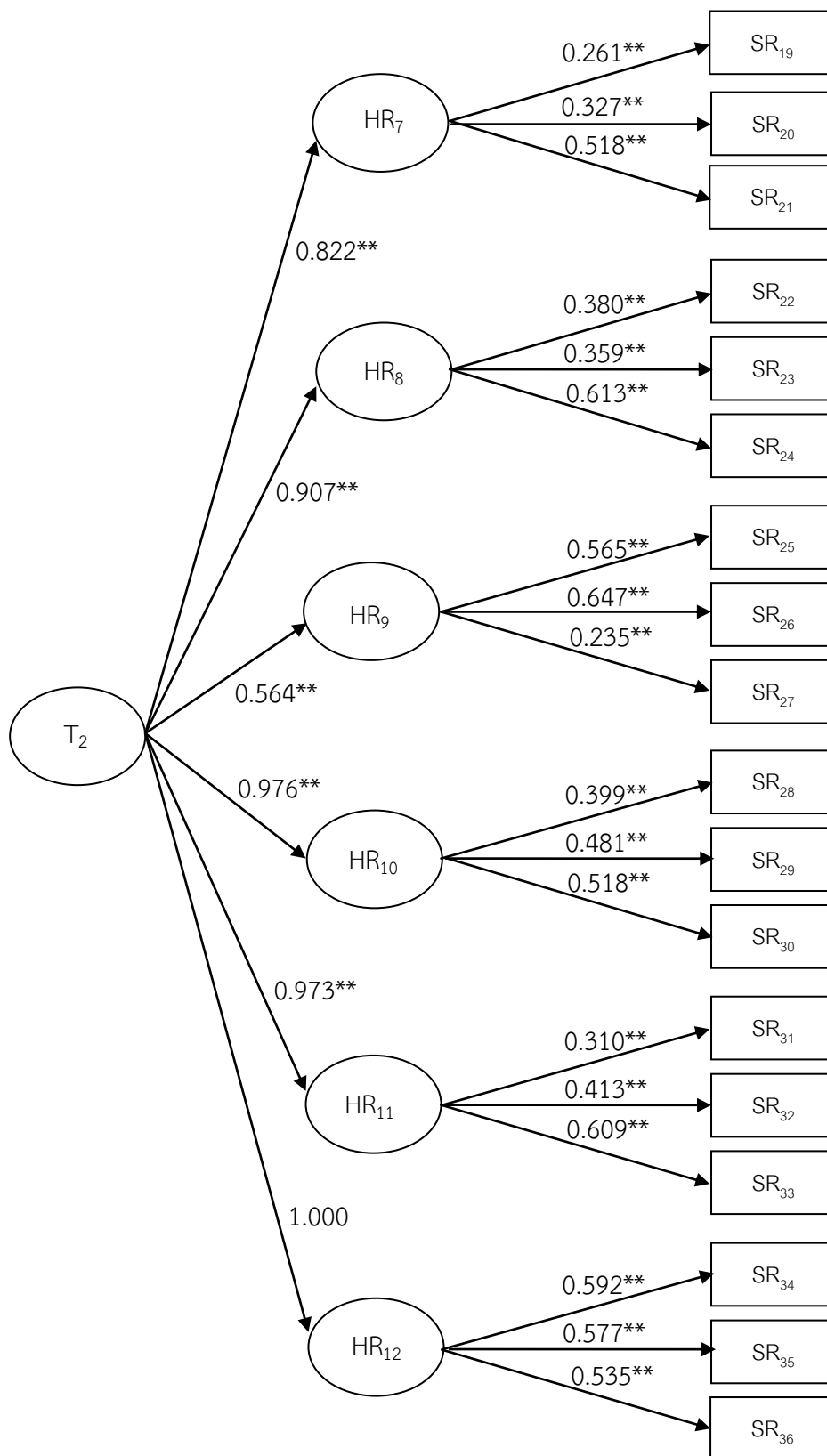
$$df = 98$$

$$p - \text{value} = 0.075$$

$$CFI = 0.996$$

$$RMSEA = 0.010$$

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ $\chi^2 = 118.810$ ที่ df เท่ากับ 98 และ p - value เท่ากับ 0.075 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนั้น CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 15 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย
(Extraversion : E) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษามีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตาราง 48 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR ₁₃ จินตนาการ (Fantasy)	0.650**	0.048	13.521	0.422
SR ₃₇ คิดแปลกใหม่ (Think exotic)	0.388**	0.030	12.956	0.151
SR ₃₈ คิดสร้างสรรค์ (Creativity)	0.535**	0.037	14.503	0.286
HR ₁₄ สุนทรียภาพ (Aesthetics)	0.910**	0.034	26.469	0.828
SR ₄₀ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting)	0.476**	0.023	20.719	0.227
SR ₄₁ ชอบความงาม (Like beauty)	0.480**	0.027	17.934	0.231
SR ₄₂ อารมณ์ดี (Good natured)	0.526**	0.026	20.407	0.277
HR ₁₅ การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings)	0.278**	0.027	10.226	0.077
SR ₄₄ ความรู้สึก (Feelings)	1.000	0.000	-	1.000
HR ₁₆ การปฏิบัติ (Actions)	0.848**	0.064	13.259	0.720
SR ₄₆ อาสาทำงาน (Volunteer)	0.630**	0.048	12.998	0.397
SR ₄₇ ลงมือทำจริง (Real action)	0.223**	0.026	8.614	0.050
SR ₄₈ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new)	0.602**	0.047	12.731	0.362
HR ₁₇ ความคิด (Ideas)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₄₉ คิดรอบรู้ (Know)	0.551**	0.023	24.370	0.304
SR ₅₀ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally)	0.134**	0.026	5.141	0.018
SR ₅₁ คิดกว้างไกล (Think)	0.416**	0.024	17.438	0.173
HR ₁₈ การยอมรับค่านิยม (Values)	0.720**	0.041	17.638	0.518
SR ₅₃ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned	0.490**	0.028	17.688	0.240

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
quickly)				
SR ₅₄ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)	0.503**	0.028	17.776	0.253

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$\chi^2 = 71.016$$

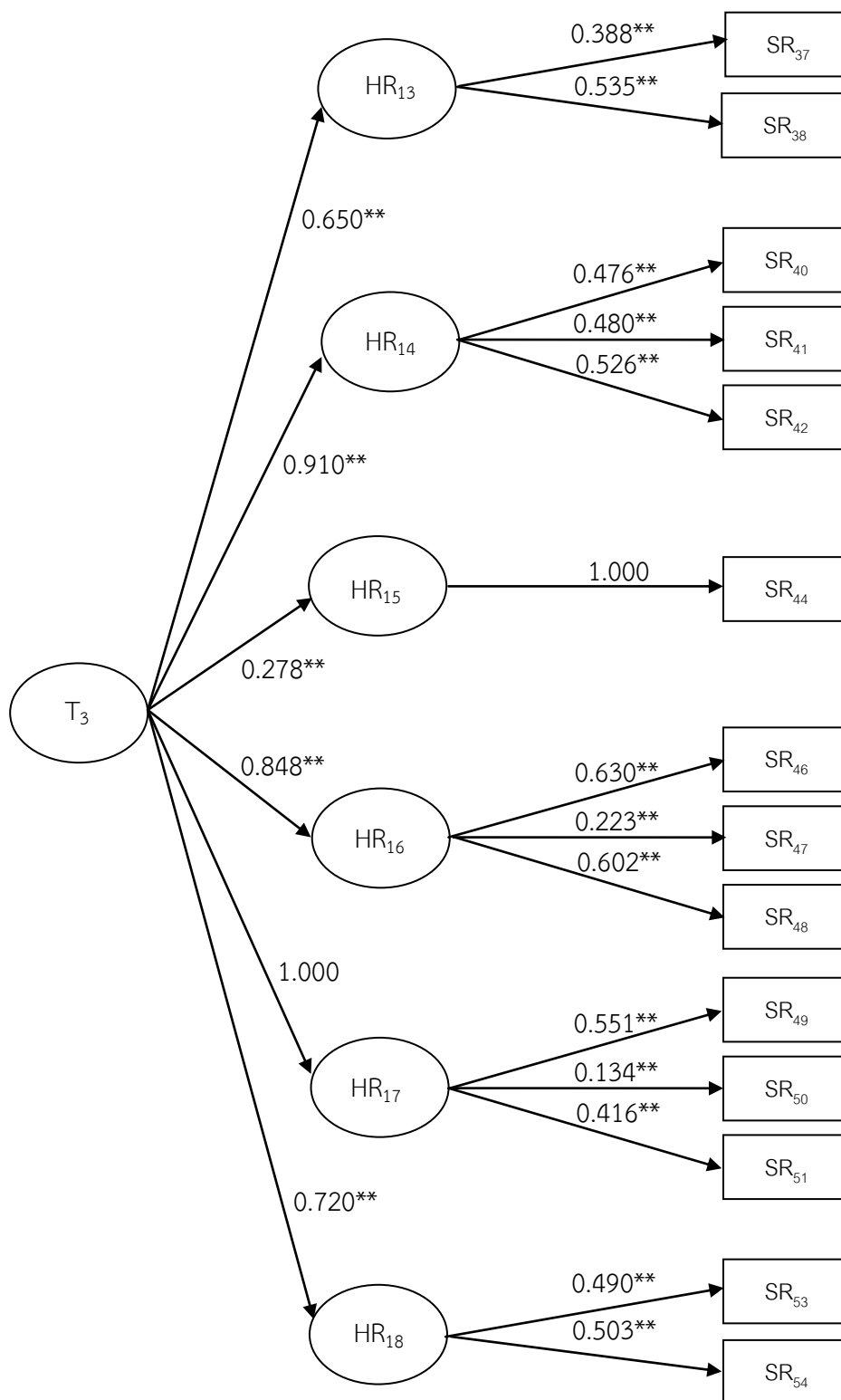
$$df = 55$$

$$p - \text{value} = 0.072$$

$$CFI = 0.994$$

$$RMSEA = 0.012$$

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 71.01 ที่ df เท่ากับ 55 และ p - value เท่ากับ 0.072 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนั้น CFI เท่ากับ 0.994 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 16 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการเปิดรับประสบการณ์
(Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตาราง 49 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

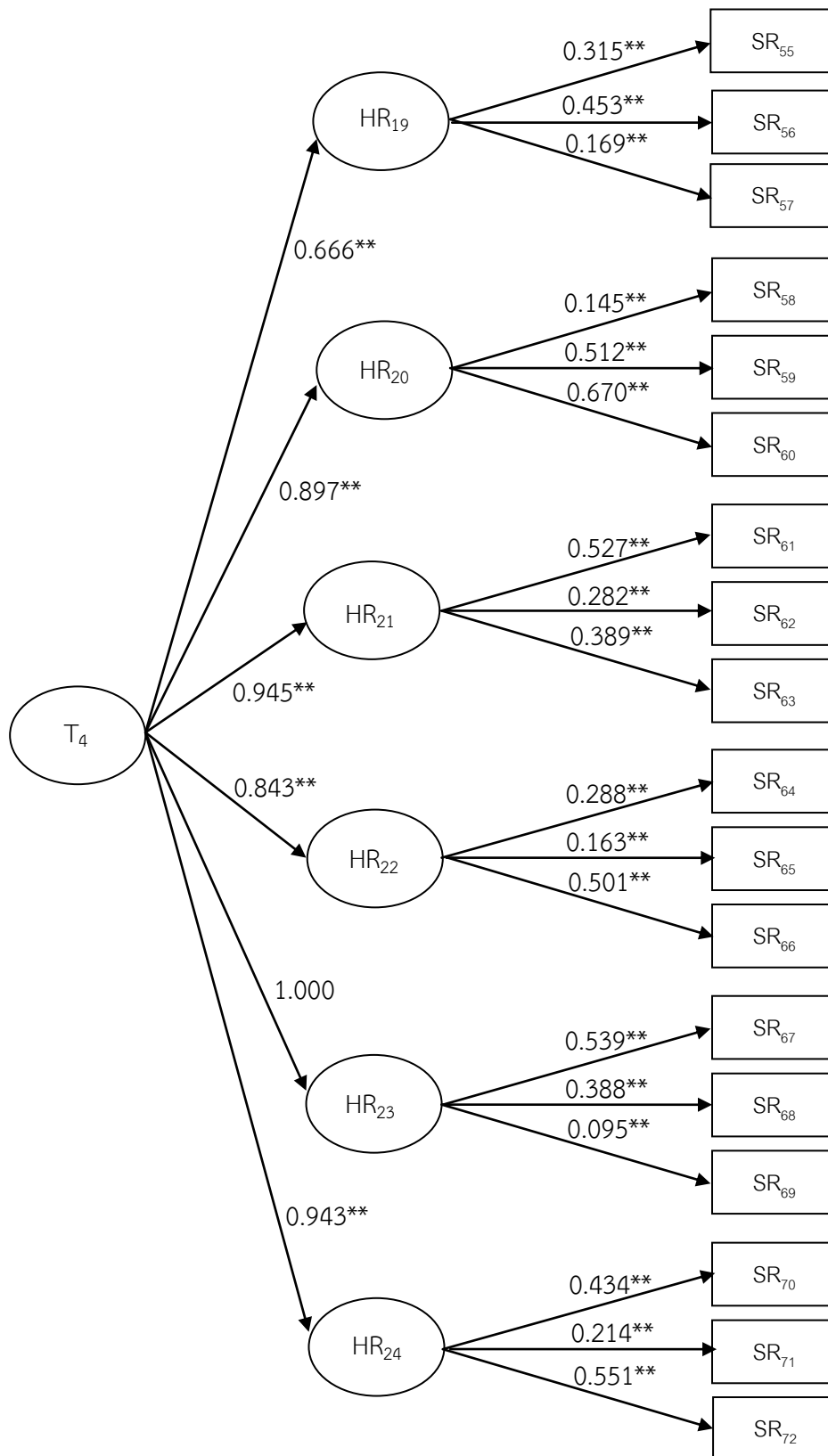
องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR ₁₉ การไว้ใจผู้อื่น (Trust)	0.666**	0.055	12.124	0.443
SR ₅₅ ไว้ใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others)	0.315**	0.033	9.524	0.099
SR ₅₆ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others)	0.453**	0.040	11.352	0.206
SR ₅₇ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest)	0.169**	0.032	5.214	0.029
HR ₂₀ ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness)	0.097**	0.028	31.591	0.804
SR ₅₈ พูดตรง (Speaking bluntly)	0.145**	0.026	5.513	0.021
SR ₅₉ ซื่อสัตย์ (Honest)	0.512**	0.022	22.978	0.262
SR ₆₀ ไม่คดโกง (Do not cheat)	0.670**	0.023	28.737	0.449
HR ₂₁ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism)	0.945**	0.038	24.761	0.894
SR ₆₁ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others)	0.527**	0.026	19.894	0.277
SR ₆₂ แบ่งปัน (Share)	0.282**	0.026	10.935	0.079
SR ₆₃ มีน้ำใจ (Kindness)	0.389**	0.025	15.257	0.151
HR ₂₂ การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance)	0.843**	0.057	14.731	0.710
SR ₆₄ เชื่อคนง่าย (Credulous)	0.288**	0.029	9.857	0.083
SR ₆₅ ยอมเห็นด้วย (Agreed)	0.163**	0.029	5.541	0.027
SR ₆₆ ทำตามผู้อื่น (Follow others)	0.501**	0.037	13.437	0.251

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR₂₃ การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₆₇ มารยาทดี (Good manners)	0.539**	0.023	23.509	0.290
SR ₆₈ สุภาพ (Polite)	0.388**	0.024	16.290	0.150
SR ₆₉ พูดจาไพเราะ (Speak politely)	0.095**	0.026	3.636	0.009
HR₂₄ ความอ่อนโยน (Tender-mindedness)	0.943**	0.038	24.892	0.890
SR ₇₀ เมตตา (Gracious)	0.434**	0.026	16.845	0.188
SR ₇₁ ใจกว้าง (Generous)	0.214**	0.027	7.799	0.046
SR ₇₂ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)	0.551**	0.026	20.808	0.303

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$\chi^2 = 133.055$ $df = 109$ $p - value = 0.059$
 $CFI = 0.992$ $RMSEA = 0.010$

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 133.055 ที่ df เท่ากับ 109 และ $p - value$ เท่ากับ 0.059 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนั้น CFI เท่ากับ 0.992 ซึ่งมากกว่า .95 และ $RMSEA$ เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 17 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการเห็นตามผู้อื่น
(Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตาราง 50 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ของโมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

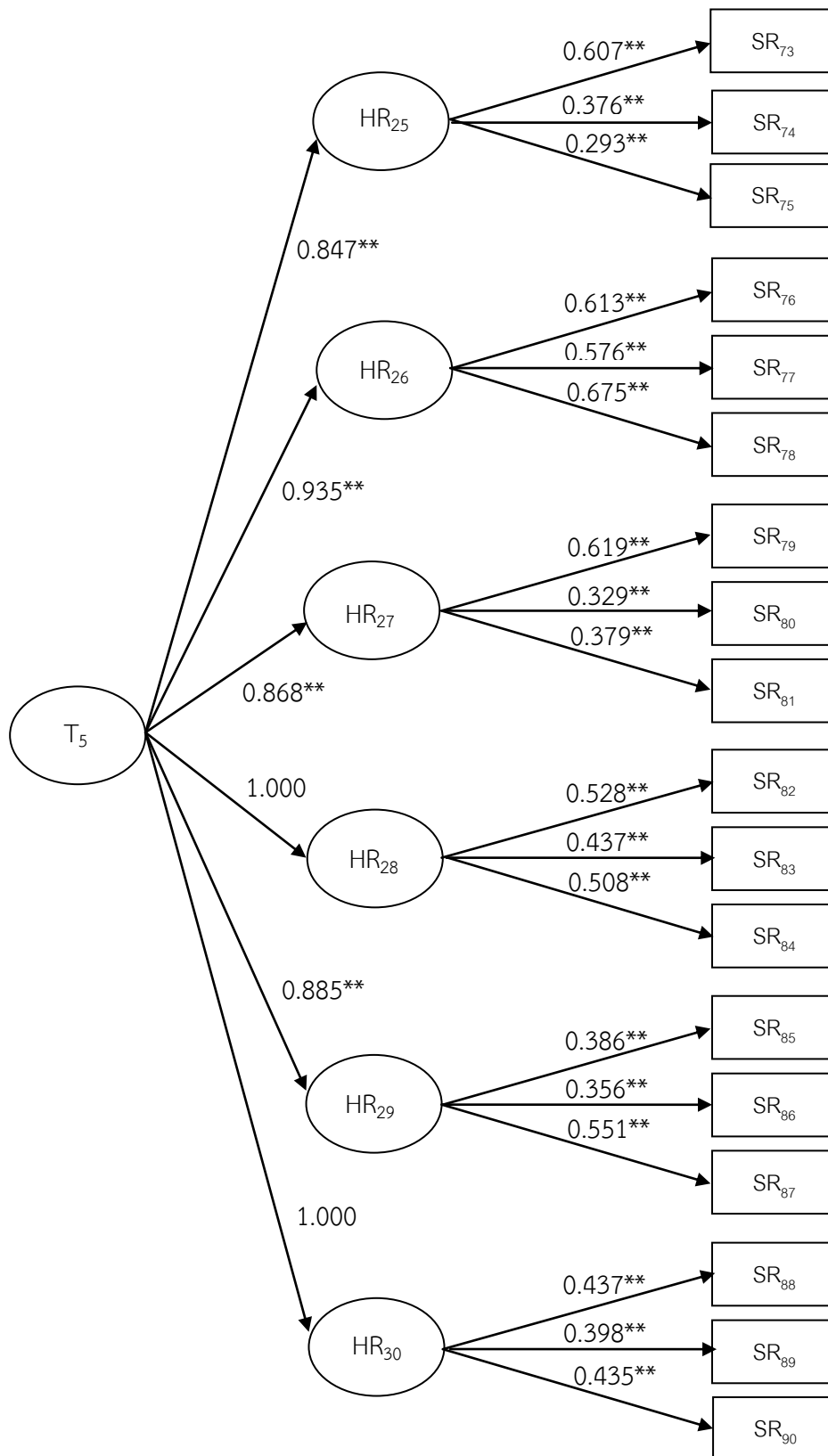
องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
HR ₂₅ ความสามารถ (Competence)	0.847**	0.035	24.154	0.717
SR ₇₃ ตั้งใจทำงาน (Working)	0.607**	0.026	23.440	0.368
SR ₇₄ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well)	0.376**	0.024	15.411	0.141
SR ₇₅ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking)	0.293**	0.025	11.656	0.086
HR ₂₆ ความเป็นระเบียบ (Order)	0.935**	0.024	39.714	0.875
SR ₇₆ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern)	0.613**	0.021	29.085	0.376
SR ₇₇ เก็บของเข้าที่ (Keep)	0.576**	0.019	30.700	0.332
SR ₇₈ จัดให้เรียบร้อย (Arrange)	0.675**	0.020	33.178	0.456
HR ₂₇ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness)	0.868**	0.038	23.073	0.754
SR ₇₉ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful)	0.619**	0.031	19.801	0.384
SR ₈₀ มีหลักการทำงาน (Principle)	0.329**	0.025	13.319	0.108
SR ₈₁ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed)	0.379**	0.029	13.012	0.144
HR ₂₈ การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₈₂ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties)	0.528**	0.019	27.075	0.278
SR ₈₃ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance)	0.437**	0.025	17.788	0.191
SR ₈₄ ตรงต่อเวลา (Punctual)	0.508**	0.020	25.566	0.258
HR ₂₉ ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving)	0.885**	0.035	25.304	0.783
SR ₈₅ มีเป้าหมาย (Goal)	0.386**	0.024	15.764	0.149

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	Factor Loading	Standard Error	t	R ²
SR ₈₆ ขยันหมั่นเพียร (Persevering)	0.356**	0.025	14.258	0.127
SR ₈₇ พยายาม (Attempt)	0.551**	0.025	21.837	0.304
HR₃₀ ความสุขุมรอบคอบ (Deliberation)	1.000	0.000	-	1.000
SR ₈₈ ไตร่ตรอง (Cogitate)	0.437**	0.021	20.717	0.191
SR ₈₉ เตรียมการ (Prepare)	0.398**	0.022	17.788	0.158
SR ₉₀ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)	0.435**	0.021	25.837	0.190

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$\chi^2 = 112.913$ $df = 93$ $p - value = 0.079$
 $CFI = 0.996$ $RMSEA = 0.010$

จากตาราง พบว่า χ^2 เท่ากับ 112.913 ที่ df เท่ากับ 93 และ $p - value$ เท่ากับ 0.079 ซึ่งมากกว่า .05 นอกจากนั้น CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ $RMSEA$ เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation)

ภาพ 18 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลพบว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตอนที่ 4 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

4.1 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

4.1.1 เกณฑ์ปกติ

ผู้วิจัยนำคะแนนดิบจากการทดสอบครั้งที่ 2 ที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน ในแต่ละองค์ประกอบหลัก ไปคำนวณหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) แล้วคำนวณหาคะแนนสเตโนน (Stanine score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แปลงรูปมาจากคะแนนดิบที่มีการกระจายเป็นโค้งปกติ ดังนี้

ตารางที่ 51 เกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนสเตโนน ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ฉบับ T ₁ (15 ข้อ)			ฉบับ T ₂ (18 ข้อ)			ฉบับ T ₃ (15 ข้อ)		
คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S
15	0.92	1	27	0.05	1	20	0.02	1
16	4.32	2	28	0.12	1	21	0.07	1
17	11.18	3	29	0.34	1	22	0.17	1
18	20.61	3	30	0.78	1	23	0.36	1
19	31.74	4	31	1.26	1	24	0.58	1
20	43.28	5	32	2.04	1	25	1.02	1
21	53.18	5	33	3.37	1	26	1.96	1
22	60.91	6	34	5.16	2	27	3.56	1
23	67.31	6	35	8.29	2	28	6.23	2
24	72.79	6	36	11.7	3	29	10.16	2
25	76.99	6	37	14.1	3	30	15.47	3
26	80.38	7	38	16.7	3	31	21.24	3
27	83.68	7	39	19.7	3	32	27.38	4

ฉบับ T ₁ (15 ข้อ)			ฉบับ T ₂ (18 ข้อ)			ฉบับ T ₃ (15 ข้อ)		
คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S
28	86.61	7	40	23	4	33	34.48	4
29	89.28	8	41	26.4	4	34	43.11	5
30	92.58	8	42	30.4	4	35	52.98	5
31	95.39	8	43	35	4	36	63.41	6
32	96.80	9	44	39.7	4	37	74.42	6
33	97.94	9	45	45.8	5	38	83.85	7
34	99.03	9	46	53.2	5	39	90.98	8
35	99.52	9	47	61.3	6	40	95.85	8
36	99.71	9	48	71.1	6	41	98.38	9
37	99.88	9	49	81.3	7	42	99.44	9
38	99.98	9	50	89.4	8	43	99.83	9
-	-	-	51	95.2	8	-	-	-
-	-	-	52	98.4	9	-	-	-
-	-	-	53	99.7	9	-	-	-
-	-	-	54	100	9	-	-	-

ฉบับ T ₄ (17 ข้อ)			ฉบับ T ₅ (18 ข้อ)		
คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S
26	0.07	1	27	0.02	1
27	0.46	1	28	0.19	1
28	1.16	1	29	0.51	1
29	2.30	1	30	1.04	1
30	3.71	1	31	1.99	1
31	5.46	2	32	3.49	1
32	8.85	2	33	6.01	2

ฉบับ T ₄ (17 ข้อ)			ฉบับ T ₅ (18 ข้อ)		
คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S
33	13.43	3	34	9.21	2
34	17.90	3	35	12.90	3
35	22.70	3	36	17.10	3
36	28.25	4	37	22.38	3
37	34.24	4	38	27.67	4
38	40.01	5	39	32.10	4
39	46.87	5	40	36.49	4
40	54.07	5	41	40.37	5
41	62.58	6	42	43.74	5
42	71.56	6	43	47.11	5
43	80.70	7	44	50.51	5
44	87.90	7	45	53.61	5
45	93.14	8	46	57.37	5
46	96.99	9	47	62.05	6
47	99.08	9	48	67.02	6
48	99.71	9	49	72.77	6
49	99.95	9	50	79.39	7
-	-	-	51	85.86	7
-	-	-	52	91.95	8
-	-	-	53	96.90	9
-	-	-	54	99.42	9

จากการพบว่า บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคะแนนสเตโนน ดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 15 - 18, ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 19 - 25 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 26 - 45

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 39, ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 40 - 48 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 49 - 54

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 15 - 31, ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 32 - 37 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 38 - 45

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 17 - 35, ช่วงคะแนน สเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 36 - 42 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 43 - 51

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 37, ช่วงคะแนน สเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 38 - 49 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 50 - 54

4.1.2 การแปลความหมายคะแนน

ผู้วิจัยทำการแปลความหมายของคะแนนสเตโนน (Stanine score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แล้วพิจารณาเกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 หมายถึง บุคลิกภาพด้อย

ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 หมายถึง บุคลิกภาพปานกลาง

ช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 หมายถึง บุคลิกภาพเด่น

จึงได้ช่วงคะแนนดิบและการแปลความหมายดังนี้

ตารางที่ 52 ตารางช่วงคะแนนดิบและการแปลความหมายของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

แบบวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบหลัก	ช่วงคะแนนดิบ	แปลความหมาย
ฉบับ T ₁ (15 ข้อ) ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)	15 - 18	บุคลิกภาพด้อย
	19 - 25	บุคลิกภาพปานกลาง
	26 - 45	บุคลิกภาพเด่น
ฉบับ T ₂ (18 ข้อ) ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)	18 - 39	บุคลิกภาพด้อย
	40 - 48	บุคลิกภาพปานกลาง
	49 - 54	บุคลิกภาพเด่น
ฉบับ T ₃ (15 ข้อ) ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)	15 - 31	บุคลิกภาพด้อย
	32 - 37	บุคลิกภาพปานกลาง
	38 - 45	บุคลิกภาพเด่น
ฉบับ T ₄ (17 ข้อ) ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)	17 - 35	บุคลิกภาพด้อย
	36 - 42	บุคลิกภาพปานกลาง
	43 - 51	บุคลิกภาพเด่น
ฉบับ T ₅ (18 ข้อ) ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)	18 - 37	บุคลิกภาพด้อย
	38 - 49	บุคลิกภาพปานกลาง
	50 - 54	บุคลิกภาพเด่น

4.2 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

4.2.1 เกณฑ์ปกติ

ผู้วิจัยนำคะแนนดิบจากการทดสอบครั้งที่ 2 ที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน ในแต่ละองค์ประกอบหลัก ไปคำนวณหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) แล้วคำนวณหาคะแนนสเตโนน (Stanine score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แปลงรูปมาจากคะแนนดิบที่มีการกระจายเป็นโค้งปกติ ดังนี้

ตารางที่ 53 เกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนสเตโนร์น ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ฉบับ T ₁ (15 ข้อ)			ฉบับ T ₂ (18 ข้อ)			ฉบับ T ₃ (14 ข้อ)		
คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S
16	0.07	1	28	0.12	1	18	0.02	1
17	0.27	1	29	0.35	1	19	0.07	1
18	1.37	1	30	0.6	1	20	0.12	1
19	4.68	2	31	1	1	21	0.25	1
20	12.49	3	32	1.64	1	22	0.50	1
21	24.61	4	33	2.81	1	23	1.24	1
22	38.90	4	34	4.38	2	24	2.41	1
23	52.44	5	35	6.02	2	25	3.68	1
24	62.89	6	36	8.06	2	26	5.43	2
25	70.96	6	37	10.7	2	27	7.94	2
26	77.53	7	38	13.5	3	28	11.05	3
27	82.73	7	39	16.5	3	29	14.78	3
28	86.71	7	40	19.9	3	30	19.16	3
29	90.14	8	41	23.8	4	31	24.29	4
30	93.11	8	42	28.3	4	32	30.89	4
31	95.30	8	43	33.2	4	33	37.93	4
32	96.89	9	44	37.9	4	34	46.04	5
33	98.11	9	45	43.3	5	35	55.72	5
34	98.88	9	46	49.8	5	36	66.92	6
35	99.43	9	47	56.7	5	37	78.97	7
36	99.78	9	48	64.6	6	38	85.19	7
37	99.93	9	49	73.5	6	39	95.94	8
38	99.98	9	50	82.5	7	40	99.03	9
-	-	-	51	90.7	8	41	99.88	9

ฉบับ T ₁ (15 ข้อ)			ฉบับ T ₂ (18 ข้อ)			ฉบับ T ₃ (14 ข้อ)		
คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S
-	-	-	52	96.8	9	-	-	-
-	-	-	53	99.5	9	-	-	-

ฉบับ T ₄ (18 ข้อ)			ฉบับ T ₅ (18 ข้อ)		
คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S
27	0.02	1	27	0.02	1
28	0.10	1	28	0.07	1
29	0.17	1	29	0.30	1
30	0.37	1	30	0.70	1
31	0.87	1	31	1.14	1
32	1.99	1	32	1.84	1
33	3.73	1	33	3.01	1
34	6.00	2	34	4.88	2
35	8.69	2	35	7.04	2
36	11.92	3	36	9.53	2
37	16.25	3	37	12.57	3
38	21.40	3	38	15.95	3
39	27.40	4	39	19.06	3
40	35.22	4	40	22.05	3
41	43.83	5	41	25.51	4
42	53.41	5	42	29.52	4
43	64.73	6	43	33.45	4
44	75.83	6	44	37.95	4
45	85.39	7	45	43.28	5
46	92.51	8	46	49.05	5

ฉบับ T ₄ (18 ข้อ)			ฉบับ T ₅ (18 ข้อ)		
คะแนน ดิบ	PR	S	คะแนน ดิบ	PR	S
47	96.69	9	47	56.12	5
48	98.71	9	48	63.69	6
49	99.60	9	49	71.35	6
50	99.93	9	50	79.37	7
-	-	-	51	87.16	7
-	-	-	52	93.55	8
-	-	-	53	97.78	9
-	-	-	54	99.65	9

จากตารางพบว่า บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีคะแนนสเตรนจ์ ดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีช่วงคะแนนสเตรนจ์ 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 15 - 20, ช่วงคะแนนสเตรนจ์ 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 21 - 25 และช่วงคะแนนสเตรนจ์ 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 26 - 45

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีช่วงคะแนนสเตรนจ์ 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 40, ช่วงคะแนนสเตรนจ์ 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 41 - 49 และช่วงคะแนนสเตรนจ์ 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 50 - 54

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีช่วงคะแนนสเตรนจ์ 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 14 - 30, ช่วงคะแนนสเตรนจ์ 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 31 - 36 และช่วงคะแนนสเตรนจ์ 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 37 - 42

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีช่วงคะแนนสเตรนจ์ 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 38, ช่วงคะแนน สเตรนจ์ 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 39 - 44 และช่วงคะแนนสเตรนจ์ 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 45 - 54

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีช่วงคะแนนสเตรนจ์ 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 40, ช่วงคะแนน สเตรนจ์ 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 41 - 49 และช่วงคะแนนสเตรนจ์ 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 50 - 54

4.2.2 การแปลความหมายของคะแนน

ผู้วิจัยทำการแปลความหมายของคะแนนสเตโนน (Stanine score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แล้วพิจารณาเกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 หมายถึง บุคลิกภาพด้อย

ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 หมายถึง บุคลิกภาพปานกลาง

ช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 หมายถึง บุคลิกภาพเด่น

จึงได้ช่วงคะแนนดิบและการแปลความหมาย ดังนี้

ตารางที่ 54 ตารางช่วงคะแนนดิบและการแปลความหมายของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

แบบวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบหลัก	ช่วงคะแนนดิบ	แปลความหมาย
ฉบับ T ₁ (15 ข้อ) ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)	15 - 20 21 - 25 26 - 45	บุคลิกภาพด้อย บุคลิกภาพปานกลาง บุคลิกภาพเด่น
ฉบับ T ₂ (18 ข้อ) ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)	18 - 40 41 - 49 50 - 54	บุคลิกภาพด้อย บุคลิกภาพปานกลาง บุคลิกภาพเด่น
ฉบับ T ₃ (14 ข้อ) ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)	14 - 30 31 - 36 37 - 42	บุคลิกภาพด้อย บุคลิกภาพปานกลาง บุคลิกภาพเด่น
ฉบับ T ₄ (18 ข้อ) ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)	18 - 38 39 - 44 45 - 54	บุคลิกภาพด้อย บุคลิกภาพปานกลาง บุคลิกภาพเด่น
ฉบับ T ₅ (18 ข้อ) ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)	18 - 40 41 - 49 50 - 54	บุคลิกภาพด้อย บุคลิกภาพปานกลาง บุคลิกภาพเด่น

4.3 คู่มือการใช้

คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับผู้ดำเนินการสอบใช้ศึกษา ประกอบแนวทางปฏิบัติการนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ทดสอบกับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ คำนิยาม ลักษณะของแบบวัด การสร้างและพัฒนาแบบวัด คุณภาพของแบบวัด วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมาย

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในด้านความตรงเชิงพินิจ (Face validity) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยง (Reliability) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และสร้างเกณฑ์ปกติ (Local Norms)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีข้อความให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว หรือสังคมรอบ ๆ ตัว เป็นบทสนทนาข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ ที่สอดคล้องกับแนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคครี (Crosta & McCrae, 1992) ประยุกต์ให้สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของไอแซนค์ (Eysenck, 1969) ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford, 1959) โดยบุคลิกภาพองค์ประกอบหลักหรือลักษณะนิสัย (Trait : T) มี 5 องค์ประกอบหลัก แบ่งออกเป็นองค์ประกอบย่อยหรือลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response : HR) มี 30 องค์ประกอบย่อย แบ่งออกเป็นตัวบ่งชี้หรือลักษณะการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Response : SR) โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพให้ได้พฤติกรรมบ่งชี้ จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 188 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 240 คน รวมจำนวน 428 คน แล้ววิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ได้พฤติกรรมบ่งชี้ที่มี 90 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยสร้างข้อความสถานการณ์ที่สอดคล้องตามตัวบ่งชี้ละ 1 ข้อสถานการณ์ พร้อมสร้างตัวเลือก 3 ตัวเลือก ตามแนวคิดของออลพอร์ต (Allport, 1955) ที่แบ่งบุคลิกภาพตามคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเป็นระดับเด่น ปานกลาง และด้อย ผู้วิจัยหาคุณภาพในด้านความตรงเชิงพินิจ (Face validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการทดลองใช้ 2 ครั้ง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,570 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,523 คน รวมจำนวน 5,093 คน วิเคราะห์หาคุณภาพในด้านอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหักคะแนนข้อนั้นออก หาความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(α - Coefficient) และหาความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ด้วยโปรแกรม MPlus ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติ (Local Norms) โดยหาดำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) แล้วหาคะแนนสเตโนน (Stanine score) และสร้างคู่มือการใช้ จึงได้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 83 ข้อสถานการณ์ ที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษา จากการดำเนินงานวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

1) พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักมีลักษณะนิสัยย่อย (องค์ประกอบย่อย) จำนวน 30 องค์ประกอบ และมีการตอบสนองเฉพาะอย่าง (พฤติกรรมบ่งชี้) จำนวน 83 ตัวชี้วัด ดังนี้

T₁ ลักษณะนิสัยแบบความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

HR₁ ความวิตกกังวล (Anxiety)

SR₁ หวาดกลัว (Scare)

HR₂ ความโกรธ (Angry hostility)

SR₂ โมโหโวยวาย (Frantic)

SR₃ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem)

SR₄ พุดจก้าวร้าว (Aggressive)

HR₃ ความท้อแท้ (Depression)

SR₅ เกลียดง่าย (Hate)

SR₆ หมตกำลังใจ (Despond)

SR₇ ดูถูกตนเอง (Contempt itself)

HR₄ ความประหม่า (Self-consciousness)

SR₈ กลัวผิดพลาด (Afraid)

SR₉ ไม่มั่นใจ (Unsure)

SR₁₀ เขินอาย (Shy)

HR₅ ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness)

SR₁₁ อารมณ์ร้อน (Mad)

SR₁₂ เร่งรีบ (Hustle)

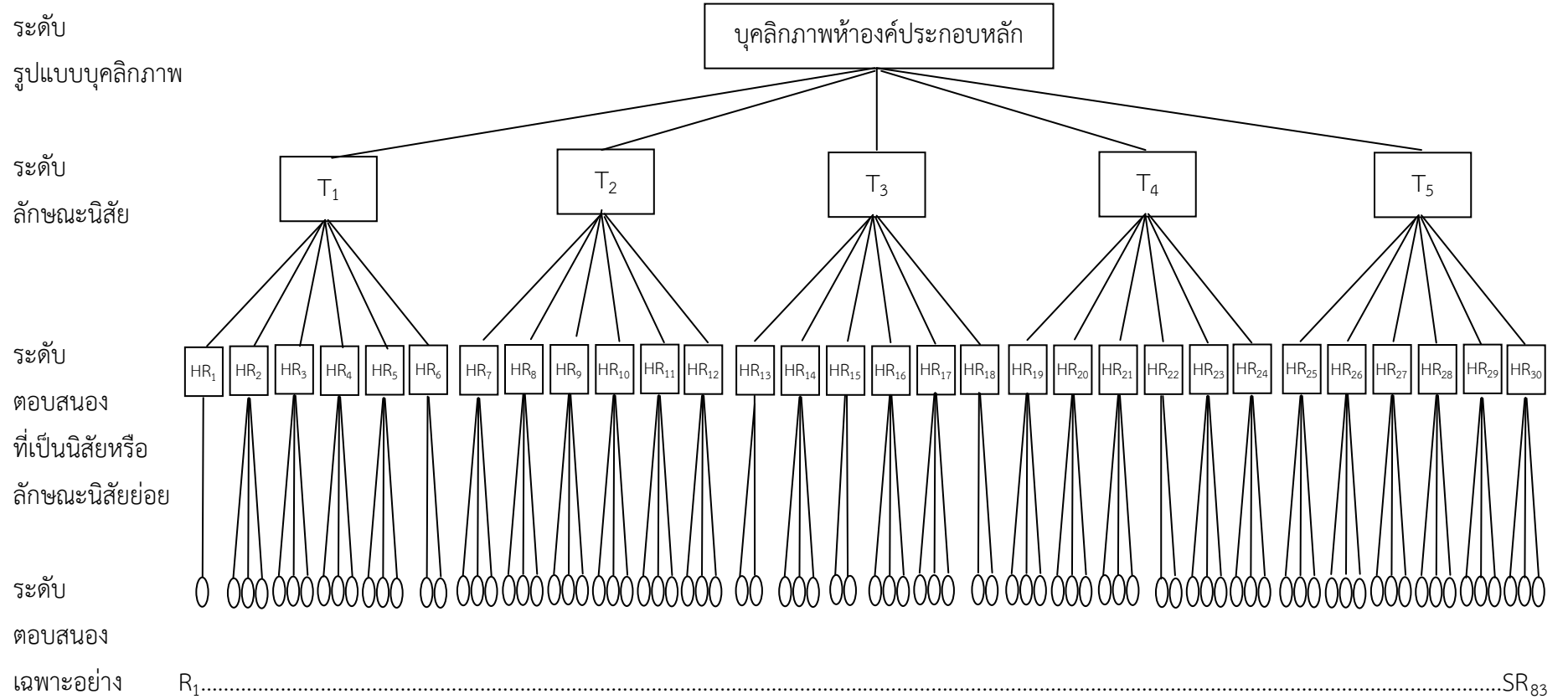
- SR₁₃ พูดไม่คิด (Speak without thinking)
- HR₆ ความเครียด (Vulnerability)
- SR₁₄ หงุดหงิด (Moody)
- SR₁₅ จิตใจอ่อนแอ (Mentally weak)
- T₂ ลักษณะนิสัยแบบการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)
- HR₇ ความอบอุ่น (Warmth)
- SR₁₆ เข้าใจผู้อื่น (Understand others)
- SR₁₇ เอาใจใส่ (Attentive)
- SR₁₈ ห่วงใย (Care)
- HR₈ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness)
- SR₁₉ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others)
- SR₂₀ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship)
- SR₂₁ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity)
- HR₉ ความกล้าแสดงออก (Assertiveness)
- SR₂₂ กล้าพูด (Dare to talk)
- SR₂₃ กล้าทำ (Courage to do)
- SR₂₄ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence)
- HR₁₀ การทำกิจกรรม (Activity)
- SR₂₅ ตื่นตัว (Awake)
- SR₂₆ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity)
- SR₂₇ ให้ความร่วมมือ (Cooperate)
- HR₁₁ การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking)
- SR₂₈ ท้าทาย (Challenge)
- SR₂₉ ตื่นเต้น (Excited)
- SR₃₀ สนุก (Enjoy)
- HR₁₂ อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)
- SR₃₁ คิดดี (Good idea)
- SR₃₂ ทำดี (Well done)
- SR₃₃ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)
- T₃ ลักษณะนิสัยแบบการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)
- HR₁₃ จินตนาการ (Fantasy)

- SR₃₄ คิดแปลกใหม่ (Think exotic)
- SR₃₅ คิดสร้างสรรค์ (Creativity)
- HR₁₄ สุนทรียภาพ (Aesthetics)
- SR₃₆ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting)
- SR₃₇ ชอบความงาม (Like beauty)
- SR₃₈ อารมณ์ดี (Good natured)
- HR₁₅ การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings)
- SR₃₉ อารมณ์ (Emotion)
- SR₄₀ รับรู้สัมผัส (Sensation)
- HR₁₆ การปฏิบัติ (Actions)
- SR₄₁ อาสาทำงาน (Volunteer)
- SR₄₂ ลงมือทำจริง (Real action)
- SR₄₃ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new)
- HR₁₇ ความคิด (Ideas)
- SR₄₄ คิครอบรู้ (Know)
- SR₄₅ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally)
- SR₄₆ คิดกว้างไกล (Think)
- HR₁₈ การยอมรับค่านิยม (Values)
- SR₄₇ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly)
- SR₄₈ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)
- T₄ ลักษณะนิสัยแบบการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)
- HR₁₉ การไว้วางใจผู้อื่น (Trust)
- SR₄₉ ไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others)
- SR₅₀ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others)
- SR₅₁ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest)
- HR₂₀ ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness)
- SR₅₂ พูดตรง (Speaking bluntly)
- SR₅₃ ซื่อสัตย์ (Honest)
- SR₅₄ ไม่คดโกง (Do not cheat)
- HR₂₁ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism)
- SR₅₅ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others)

- SR₅₆ แบ่งปัน (Share)
 SR₅₇ มีน้ำใจ (Kindness)
- HR₂₂ การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance)
 SR₅₈ เชื่อคนง่าย (Credulous)
 SR₅₉ ทำตามผู้อื่น (Follow others)
- HR₂₃ การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty)
 SR₆₀ มารยาทดี (Good manners)
 SR₆₁ สุภาพ (Polite)
 SR₆₂ พูดจาไพเราะ (Speak politely)
- HR₂₄ ความอ่อนโยน (Tender-mindedness)
 SR₆₃ เมตตา (Gracious)
 SR₆₄ ใจกว้าง (Generous)
 SR₆₅ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)
- T₅ ลักษณะนิสัยแบบการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)
- HR₂₅ ความสามารถ (Competence)
 SR₆₆ ตั้งใจทำงาน (Working)
 SR₆₇ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well)
 SR₆₈ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking)
- HR₂₆ ความเป็นระเบียบ (Order)
 SR₆₉ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern)
 SR₇₀ เก็บของเข้าที่ (Keep)
 SR₇₁ จัดให้เรียบร้อย (Arrange)
- HR₂₇ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness)
 SR₇₂ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful)
 SR₇₃ มีหลักการทำงาน (Principle)
 SR₇₄ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed)
- HR₂₈ การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline)
 SR₇₅ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties)
 SR₇₆ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance)
 SR₇₇ ตรงต่อเวลา (Punctual)
- HR₂₉ ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving)

- SR₇₈ มีเป้าหมาย (Goal)
- SR₇₉ ขยันหมั่นเพียร (Persevering)
- SR₈₀ พยายาม (Attempt)
- HR₃₀ ความสุขุมรอบคอบ (Deliberation)
- SR₈₁ ไตร่ตรอง (Cogitate)
- SR₈₂ เตรียมการ (Prepare)
- SR₈₃ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent errors)

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดของคอสตาและแมคเคร (Crosta & McCrae, 1992) ที่มีลักษณะนิสัยย่อย (องค์ประกอบย่อย) จำนวน 30 องค์ประกอบย่อย และมีการตอบสนองเฉพาะอย่าง (พฤติกรรมบ่งชี้) จำนวน 83 ตัวบ่งชี้ สามารถนำมาเขียนเป็นแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของไอแซงค์ (Eysenck, 1969) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford, 1959) ได้ดังนี้

ภาพ 19 แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้องค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

2) พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักมีลักษณะนิสัยย่อย (องค์ประกอบย่อย) จำนวน 30 องค์ประกอบย่อย และมีการตอบสนองเฉพาะอย่าง (พฤติกรรมบ่งชี้) จำนวน 83 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังนี้

T₁ ลักษณะนิสัยแบบความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

HR₁ ความวิตกกังวล (Anxiety)

SR₁ หวาดระแวง (Doubt)

SR₂ หวาดกลัว (Scare)

HR₂ ความโกรธ (Angry hostility)

SR₃ โมโหโวยวาย (Frantic)

SR₄ ทำร้ายร่างกาย (Mayhem)

SR₅ พุดจก้าวร้าย (Aggressive)

HR₃ ความท้อแท้ (Depression)

SR₆ เกลียดง่าย (Hate)

SR₇ หมดกำลังใจ (Despond)

SR₈ ดูถูกตนเอง (Contempt itself)

HR₄ ความประหม่า (Self-consciousness)

SR₉ ไม่มั่นใจ (Unsure)

SR₁₀ เขินอาย (Shy)

HR₅ ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness)

SR₁₁ อารมณ์ร้อน (Mad)

SR₁₂ เร่งรีบ (Hustle)

SR₁₃ พุดไม่คิด (Speak without thinking)

HR₆ ความเครียด (Vulnerability)

SR₁₄ กังวลใจ (Worry)

SR₁₅ หงุดหงิด (Moody)

T₂ ลักษณะนิสัยแบบการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

HR₇ ความอบอุ่น (Warmth)

SR₁₆ เข้าใจผู้อื่น (Understand others)

SR₁₇ เอาใจใส่ (Attentive)

SR₁₈ ห่วงใย (Care)

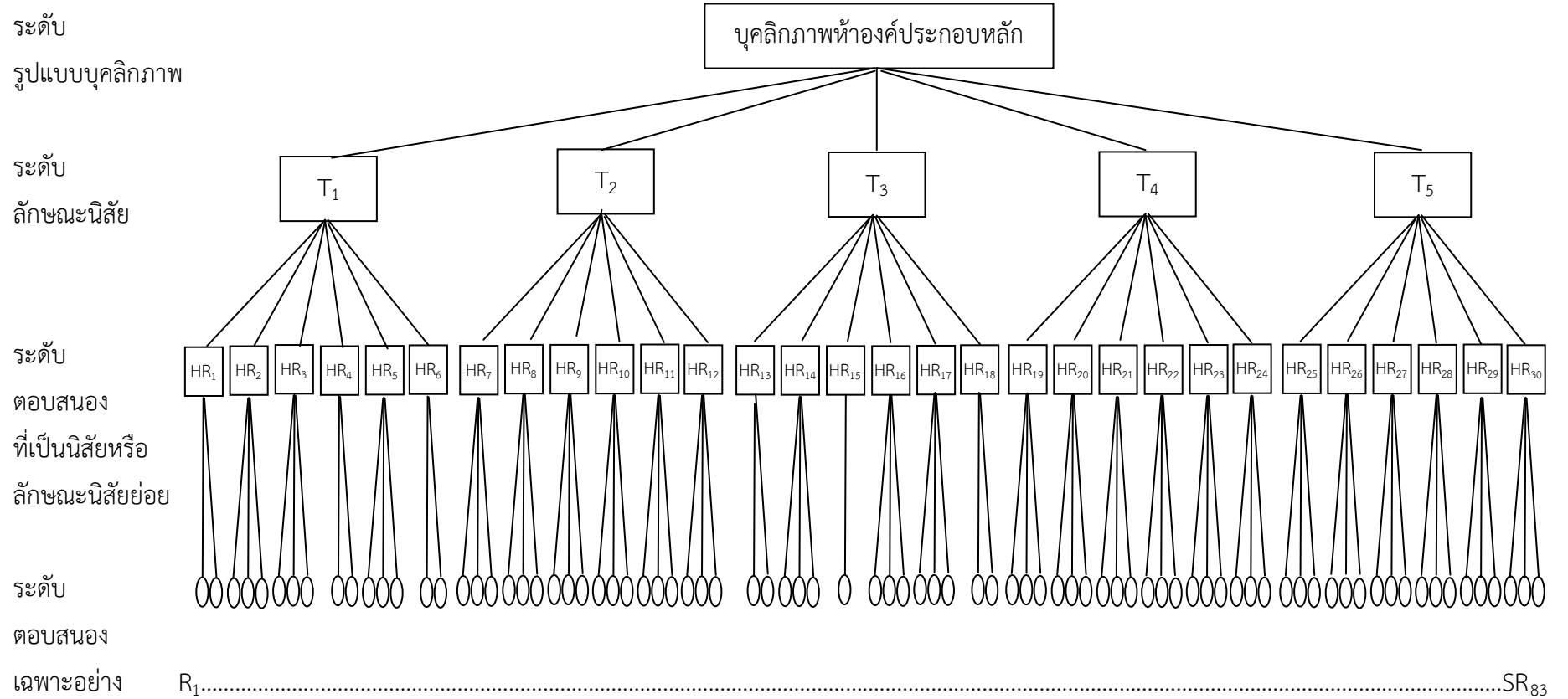
- HR₈ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness)
 SR₁₉ ชอบอยู่กับผู้อื่น (Join others)
 SR₂₀ มนุษย์สัมพันธ์ดี (Relationship)
 SR₂₁ ร่วมกิจกรรมสังคม (Social Activity)
- HR₉ ความกล้าแสดงออก (Assertiveness)
 SR₂₂ กล้าพูด (Dare to talk)
 SR₂₃ กล้าทำ (Courage to do)
 SR₂₄ มั่นใจในตนเอง (Self Confidence)
- HR₁₀ การทำกิจกรรม (Activity)
 SR₂₅ ตื่นตัว (Awake)
 SR₂₆ ชอบร่วมกิจกรรม (Like activity)
 SR₂₇ ให้ความร่วมมือ (Cooperate)
- HR₁₁ การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking)
 SR₂₈ ท้าทาย(Challenge)
 SR₂₉ ตื่นเต้น (Excited)
 SR₃₀ สนุก (Enjoy)
- HR₁₂ อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)
 SR₃₁ คิดดี (Good idea)
 SR₃₂ ทำดี (Well done)
 SR₃₃ พูดให้กำลังใจ (Pep talk)
- T₃ ลักษณะนิสัยแบบการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)
- HR₁₃ จินตนาการ (Fantasy)
 SR₃₄ คิดแปลกใหม่ (Think exotic)
 SR₃₅ คิดสร้างสรรค์ (Creativity)
- HR₁₄ สุนทรียภาพ (Aesthetics)
 SR₃₆ ชอบศิลปะและการแสดง (Like Art and acting)
 SR₃₇ ชอบความงาม (Like beauty)
 SR₃₈ อารมณ์ดี (Good natured)
- HR₁₅ การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings)
 SR₃₉ ความรู้สึก (Feelings)
- HR₁₆ การปฏิบัติ (Actions)

- SR₄₀ อาสาทำงาน (Volunteer)
- SR₄₁ ลงมือทำจริง (Real action)
- SR₄₂ ชอบทำสิ่งใหม่ (Do something new)
- HR₁₇ ความคิด (Ideas)
- SR₄₃ คิดรอบรู้ (Know)
- SR₄₄ คิดสมเหตุสมผล (Think rationally)
- SR₄₅ คิดกว้างไกล (Think)
- HR₁₈ การยอมรับค่านิยม (Values)
- SR₄₆ รับรู้เรื่องราวใหม่อย่างรวดเร็ว (Learned quickly)
- SR₄₇ คิดหรือทำเหมือนคนส่วนใหญ่ (Do like most people)
- T₄ ลักษณะนิสัยแบบการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)
- HR₁₉ การไว้วางใจผู้อื่น (Trust)
- SR₄₈ ไว้วางใจคำพูดของผู้อื่น (Trust the words of others)
- SR₄₉ เชื่อความสามารถของผู้อื่น (Believes the ability of others)
- SR₅₀ มองผู้อื่นว่าซื่อสัตย์ (Think people are honest)
- HR₂₀ ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness)
- SR₅₁ พูดตรง (Speaking bluntly)
- SR₅₂ ซื่อสัตย์ (Honest)
- SR₅₃ ไม่คดโกง (Do not cheat)
- HR₂₁ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism)
- SR₅₄ ช่วยเหลือผู้อื่น (Help others)
- SR₅₅ แบ่งปัน (Share)
- SR₅₆ มีน้ำใจ (Kindness)
- HR₂₂ การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance)
- SR₅₇ เชื่อคนง่าย (Credulous)
- SR₅₈ ยอมเห็นด้วย (Agreed)
- SR₅₉ ทำตามผู้อื่น (Follow others)
- HR₂₃ การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty)
- SR₆₀ มารยาทดี (Good manners)
- SR₆₁ สุภาพ (Polite)
- SR₆₂ พูดจาไพเราะ (Speak politely)

- HR₂₄ ความอ่อนโยน (Tender-mindedness)
- SR₆₃ เมตตา (Gracious)
- SR₆₄ ใจกว้าง (Generous)
- SR₆₅ เห็นใจผู้อื่น (Compassion)
- T₅ ลักษณะนิสัยแบบการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)
- HR₂₅ ความสามารถ (Competence)
- SR₆₆ ตั้งใจทำงาน (Working)
- SR₆₇ ทำงานได้ดีด้วยตนเอง (Works well)
- SR₆₈ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi tasking)
- HR₂₆ ความเป็นระเบียบ (Order)
- SR₆₉ ปฏิบัติตามแบบแผน (Follow the pattern)
- SR₇₀ เก็บของเข้าที่ (Keep)
- SR₇₁ จัดให้เรียบร้อย (Arrange)
- HR₂₇ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness)
- SR₇₂ ปฏิบัติตามหน้าที่ (Dutiful)
- SR₇₃ มีหลักการการทำงาน (Principle)
- SR₇₄ ทำงานจนสำเร็จ (Work completed)
- HR₂₈ การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline)
- SR₇₅ รู้หน้าที่ของตนเอง (Know duties)
- SR₇₆ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ (Compliance)
- SR₇₇ ตรงต่อเวลา (Punctual)
- HR₂₉ ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving)
- SR₇₈ มีเป้าหมาย (Goal)
- SR₇₉ ขยันหมั่นเพียร (Persevering)
- SR₈₀ พยายาม (Attempt)
- HR₃₀ ความสุขุมรอบคอบ (Deliberation)
- SR₈₁ ไตร่ตรอง (Cogitate)
- SR₈₂ เตรียมการ (Prepare)
- SR₈₃ ป้องกันข้อผิดพลาด (Prevent error)

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดของคอสตาและแมคเคร (Costa & McCrae, 1992) ที่มีลักษณะนิสัยย่อย (องค์ประกอบย่อย) จำนวน 30 องค์ประกอบย่อย และมีการ

ตอบสนองเฉพาะอย่าง (พฤติกรรมบ่งชี้) จำนวน 83 ตัวบ่งชี้ สามารถนำมาเขียนเป็นแบบจำลองเชิง
ทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับ
ทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของไอแซก (Eysenck, 1969) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด
(Guilford, 1959) ได้ดังนี้

ภาพ 20 แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้องค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

2. คุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

2.1 ความตรงเชิงพินิจ (Face Validity)

1) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่มีข้อสถานการณ์ 90 ข้อ มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้และแต่ละตัวเลือกมีความสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ ทั้ง 90 ข้อ โดยมีข้อสถานการณ์ 75 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 83.88 สามารถนำไปทดลองใช้ได้เลย และข้อสถานการณ์ 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 16.67 มีการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่มีข้อสถานการณ์จำนวน 90 ข้อ มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้และแต่ละตัวเลือกมีความสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ ทั้ง 90 ข้อ โดยมีข้อสถานการณ์จำนวน 73 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 81.11 สามารถนำไปทดลองใช้ได้เลย และข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 18.89 มีการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 อำนาจจำแนก (Discrimination)

1) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

1.1) อำนาจจำแนก ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 508 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าหาอำนาจจำแนกรายข้อ ครั้งที่ 1 มีข้อสถานการณ์จำนวน 84 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4-18

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-43, 45-51, 53-54

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-64, 66-72

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90

1.2) อำนาจจำแนก ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก รายข้อ ครั้งที่ 2 มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4-15, 17-18

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-43, 45-51, 53-54

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-64, 66-72

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90

2) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

2.1) อำนาจจำแนก ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 514 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 1 มีข้อสถานการณ์จำนวน 85 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-2, 4-18

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-42, 44, 46-51, 53-54

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-72

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90

2.2) อำนาจจำแนก ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 2 มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-2, 4-9, 11-17

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-42, 44, 46-51, 53-54

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-72

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90

2.3 ความเที่ยง (Reliability)

1) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

1.1) ความเที่ยง ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 84 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 508 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงครั้งที่ 1 ได้ผลดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7313

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7512

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6687

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7046

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8319

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6687 - .8319 ซึ่งถือว่ามีความสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง นั่นคือ ระดับคะแนนที่วัดได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับระดับบุคลิกภาพที่แท้จริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังนั้น แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาต่อไป

1.2) ความเที่ยง ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2 ได้ผลดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวุ่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7323

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7366

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6660

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7032

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8211

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6660 - .8211 ซึ่งถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง นั่นคือ ระดับคะแนนที่วัดได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับระดับบุคลิกภาพที่แท้จริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังนั้น แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาต่อไป

2) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

2.1) ความเที่ยง ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 85 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 514 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงครั้งที่ 1 ได้ผลดังนี้

ฉบับ T₁ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8992

ฉบับ T₂ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7366

ฉบับ T₃ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6227

ฉบับ T₄ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6985

ฉบับ T₅ แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8124

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6327 - .8992 ซึ่งถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง นั่นคือ ระดับคะแนนที่วัดได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับระดับบุคลิกภาพที่แท้จริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ดังนั้น แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต่อไป

2.2) ความเที่ยง ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงครั้งที่ 2 ได้ผลดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6723

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7853

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7018

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6849

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8063

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6723 - .8063 ซึ่งถือว่ามีความสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง นั่นคือ ระดับคะแนนที่วัดได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับระดับบุคลิกภาพที่แท้จริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ดังนั้น แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต่อไป

3. ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity)

1) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่า p - value เท่ากับ 0.059 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.995 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่า p - value เท่ากับ 0.068 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.995 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีลักษณะเหมือนโมเดลตาม

สมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่า p - value เท่ากับ 0.055 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.991 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่า p - value เท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.992 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.011 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่า p - value เท่ากับ 0.061 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

2) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่า p - value เท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.993 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่า p - value เท่ากับ 0.075 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) พบว่า p - value เท่ากับ 0.072 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.994 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) พบว่า p - value เท่ากับ 0.059 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.992 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนัก

องค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) พบว่า p - value เท่ากับ 0.079 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Validation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

4. เกณฑ์ปกติ (Norms)

4.1 เกณฑ์ปกติ (Norms)

1) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีช่วงคะแนนสแตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 15 - 18, ช่วงคะแนนสแตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 19 - 25 และช่วงคะแนนสแตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 26 - 45

แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีช่วงคะแนนสแตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 39, ช่วงคะแนนสแตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 40 - 48 และช่วงคะแนนสแตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 49 - 54

แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีช่วงคะแนนสแตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 15 - 31, ช่วงคะแนนสแตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 32 - 37 และช่วงคะแนนสแตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 38 - 45

แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีช่วงคะแนนสแตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 17 - 35, ช่วงคะแนนสแตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 36 - 42 และช่วงคะแนนสแตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 43 - 51

แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีช่วงคะแนนสแตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 37, ช่วงคะแนนสแตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 38 - 49 และช่วงคะแนนสแตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 50 - 54

2) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 15 - 20, ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 21 - 25 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 26 - 45

แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 40, ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 41 - 49 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 50 - 54

แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 14 - 30, ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 31 - 36 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 37 - 42

แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 38, ช่วงคะแนน สเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 39 - 44 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 45 - 54

แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 18 - 40, ช่วงคะแนน สเตโนน 4 - 6 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 41 - 49 และช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 เท่ากับช่วงคะแนนดิบ 50 - 54

4.2 การแปลความหมายของคะแนนบุคลิกภาพ

ผู้วิจัยทำการแปลความหมายของคะแนนสเตโนน (Stanine score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แล้วพิจารณาเกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนนสเตโนน 1 - 3 หมายถึง บุคลิกภาพด้อย

ช่วงคะแนนสเตโนน 4 - 6 หมายถึง บุคลิกภาพปานกลาง

ช่วงคะแนนสเตโนน 7 - 9 หมายถึง บุคลิกภาพเด่น

5. คู่มือแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มีความเหมาะสม แสดงว่า คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มีความเหมาะสมสำหรับผู้ดำเนินการสอบใช้ศึกษาประกอบแนวทางการปฏิบัติการนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ทดสอบนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดของคอสตาและแมคครี (Crosta & McCrae, 1992) ที่มีลักษณะนิสัยย่อย (องค์ประกอบย่อย) จำนวน 30 องค์ประกอบย่อย และมีการตอบสนองเฉพาะอย่าง (พฤติกรรมบ่งชี้) จำนวน 83 ตัวบ่งชี้ สามารถนำมาเขียนเป็นแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ได้สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของไอแซนค์ (Eysenck, 1969) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford, 1959) ที่ว่าบุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้นกล่าวคือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Respond) เป็นระดับที่ต่ำสุด พฤติกรรมในระดับนี้คือ การแสดงออก (Acts) ต่าง ๆ เป็นการตอบสนองต่อประสบการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ จำนวน 83 สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตได้ซึ่งอาจจะเป็นลักษณะ (Characteristic) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัยย่อย (Habitual Response) เป็นระดับที่ 2 พฤติกรรมในระดับนี้คือ การตอบสนองเฉพาะอย่างได้มาจากการสังเกตพฤติกรรมโดยมีการแสดงออกเฉพาะอย่างที่เป็นดัชนีบ่งชี้ (Trait Indicator) จำนวน 83 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกันหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นซ้ำเหมือนเดิม บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาที่เหมือนเดิม ระดับลักษณะนิสัย (Trait) เป็นระดับที่ 3 พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบขึ้นจากการตอบสนองที่เป็นนิสัยย่อย (Habitual Response) 30 นิสัยย่อย ซึ่งเป็นองค์ประกอบกลุ่ม (Group Factor)

2. คุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

2.1 ความตรงเชิงพินิจ (Face Validity)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 2 ฉบับ ที่มีข้อสถานการณ์ฉบับละ 90 ข้อ มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้และแต่ละตัวเลือกมีความสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ แสดงว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้ง 2 ฉบับ ที่มีข้อสถานการณ์ฉบับละ 90 ข้อ มีความตรงเชิงพินิจ (Face validity) เนื่องจาก ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วย

แบบสอบถามปลายเปิดจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 188 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 240 คน รวมจำนวน 428 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่พอ เพื่อรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้และพฤติกรรมตรงกันข้ามของลักษณะนิสัยย่อยทั้ง 30 นิสัยย่อย แล้ววิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เป็น 90 ตัวบ่งชี้ นอกจากนี้การอธิบายความหมายแต่ละตัวบ่งชี้ ระดับพฤติกรรมบ่งชี้ และสถานการณ์ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมบ่งชี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน อาทิเช่น ความวิตกกังวลสอดคล้องแนวคิดของสตาร์ทและซันดีน (Stuart & Sundeen, 1995) กับวอลแลนซ์ (Wallance, 1978) ความโกรธสอดคล้องแนวคิดของเบรดและนิโคล (Brad and Nicole, 2003) กับเฟรบและไอเซนเบิร์ก (Fabes and Eisenberg, 1992) ความท้อแท้สอดคล้องแนวคิดของเดสเลอร์ (Dessler, 1988) กับเลเทอร์และมาสเลช (Leiter and Maslach, 1996) ความเครียดสอดคล้องแนวคิดของลาซารัสและฟอล์คแมน (Lazarus and Folkman, 1984) กับวอลแลนซ์ (Wallance, 1978) ความอบอุ่นสอดคล้องแนวคิดของโดนัลด์ (Donald, 1985) ความกล้าแสดงออกสอดคล้องแนวคิดของโบเวอร์และโบเวอร์ (Bower and Bower, 1976) การแสวงหาความตื่นเต้นสอดคล้องแนวคิดของซัคเกอร์แมน (Zuckerman, 1979) อารมณ์เชิงบวกสอดคล้องแนวคิดของเฟรดริคสัน (Fredrickson, 2007) จินตนาการสอดคล้องแนวคิดของดับเบิลยู โทแมน (W. Toman, 1972) การยอมรับค่านิยมตามแนวคิดของ (Woodruff, 1952) (Phenix, 1958) การไว้วางใจผู้อื่นตามแนวคิดของ (Robbins, 2000) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สอดคล้องแนวคิดของอัลทรูซิม (altruism, 1875) การคล้ายสอดคล้องผู้อื่นตามแนวคิดของเบลกินและสกายเดล (Belkin and Skydell, 1979) กับโจนส์ (Jones, 1979) กับฮัลลันเดอร์ (Hallander, 1976) ความสามารถสอดคล้องแนวคิดของเดวิด แมคเคลลินแลนด์ (Mc Clelland, 1993) กับบอยัตซีส (Boyatzis, 1982) การมีวินัยต่อตนเองสอดคล้องกับกู๊ด (Good, 1956) เป็นต้น จึงทำให้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มีความตรงเชิงพินิจ (Face validity)

2.2 อำนาจจำแนก (Discrimination)

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในการหาอำนาจจำแนก 2 ครั้ง มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในการหาอำนาจจำแนก 2 ครั้ง มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ทั้ง 2 ฉบับ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มีข้อสถานการณ์ฉบับละ 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้จริง เนื่องจาก ในขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้า

องค์ประกอบหลัก มีการพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) จากผู้เชี่ยวชาญมาก่อนว่าแต่ละสถานการณ์มีความสอดคล้องกับ 83 ตัวบ่งชี้ และแต่ละตัวเลือกมีความสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ตามแนวคิดของออลพอร์ต (Allport, 1955) ที่แบ่งบุคลิกภาพตามคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเป็น 3 ระดับ คือ คนที่มีลักษณะเด่น ปานกลาง และด้อย อีกทั้งมีการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เป็นตัวแทนนักเรียนเก่ง กลาง และอ่อน เกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของภาษาที่ใช้ทั้งข้อสถานการณ์และตัวเลือกมาก่อนด้วย จากนั้นจึงมีการทดสอบแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออก จำนวน 2 ครั้ง แล้วพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นค่าบวก และคัดเลือกข้อสถานการณ์ตามเกณฑ์การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำให้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้จริง

2.3 ความเที่ยง (Reliability)

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6660 - .8211 ถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง และแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6723 - .8063 ถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง เนื่องจาก ในขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มีการพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ มีการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เป็นตัวแทนนักเรียนเก่ง กลาง อ่อน และมีการทดสอบเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) จำนวน 2 ครั้ง มาก่อน อีกทั้งมีการทดสอบแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) จำนวน 2 ครั้ง และได้ทำการคัดเลือกข้อสถานการณ์ที่มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .60 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับกฎ Rules of Thumb ตามแนวคิดของคลาร์คและวัตสัน (Clark and Watson, 1995) ที่ว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) มีค่าตั้งแต่ .60 ขึ้นไป จึงทำให้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) จริง

3. ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity)

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีค่า p - value มากกว่า .05 และค่า CFI มากกว่า .95 และค่า RMSEA น้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) และโมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Validation) ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำสำหรับการกำหนดโมเดลที่เหมาะสมตามแนวคิดของฮูและเบนท์เลอร์ (Hu & Bentler, 1999) ว่าค่า CFI มากกว่า .95 เป็นค่าที่เหมาะสมและยอมรับในปัจจุบัน และแนวคิดของแมคแคลลัมและคณะ (MacCallum et al, 1996) ว่าค่า RMSEA ช่วงระหว่าง .05 - .01 เป็นค่าที่เหมาะสมพอดี

เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพทั้ง 5 ด้าน มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) และแบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) จึงทำให้ข้อสถานการณ์ 83 ข้อ ทั้ง 2 ฉบับ สามารถวัดได้ตรงตามบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคคร (Costa & McCrae, 1992)

4. เกณฑ์ปกติ (Norms)

คะแนนแบ่งออกเป็น 9 ช่วงคะแนนสเตนไนน์ และการแปลความหมายของคะแนนบุคลิกภาพแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ช่วงคะแนนสเตนไนน์ 1 - 3 หมายถึง บุคลิกภาพด้อย, ช่วงคะแนนสเตนไนน์ 4 - 6 หมายถึง บุคลิกภาพปานกลาง, ช่วงคะแนนสเตนไนน์ 7 - 9 หมายถึง บุคลิกภาพเด่น เนื่องจากคะแนนสเตนไนน์ที่แบ่งออกเป็น 9 ช่วง กับการแปลความหมายของคะแนนบุคลิกภาพที่แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ทำให้การคิดคำนวณการหารจำนวน 9 ด้วย 3 ได้ผลลัพธ์ที่ลงตัวพอดี จึงได้ว่าแต่ละระดับบุคลิกภาพด้อย ปานกลาง และเด่น คือ ช่วงคะแนนสเตนไนน์ 1 - 3, 4 - 6, 7 - 9 ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของแมคเนบและคนอื่นๆ (McNab, D. et al 2005) ที่ว่าคะแนนสเตนไนน์ (Stanine score) เป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แปลงรูปมาจากคะแนนดิบที่มีการกระจายเป็นโค้งปกติ นอกจากนี้การแปลความหมายของคะแนนที่แบ่งออกเป็น

3 ระดับ คือ ด้อย ปานกลาง และเด่น มีความสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ตามแนวคิดของ ออลพอร์ต (Allport, 1955) ที่แบ่งบุคลิกภาพตามคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเป็น 3 ระดับ คือ คนที่มี ลักษณะด้อย ปานกลาง และเด่น

5. คู่มือการใช้แบบวัด

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่ คู่มือการใช้แบบวัด บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มีความเหมาะสม แสดงว่า คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้า องค์ประกอบหลัก มีความเหมาะสมสำหรับผู้ดำเนินการสอบใช้ศึกษาประกอบแนวทางปฏิบัติการนำ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ทดสอบนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยใช้

1. การสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในครั้งนี้เป็นประเภทสถานการณ์แบบสั้น ฉบับรวมมีจำนวน 83 ข้อ และได้แบ่งเป็นฉบับย่อยจำนวน 5 ฉบับด้วย ผู้ที่นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้วัด นักเรียนนั้น ควรเลือกแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของ นักเรียนด้วย เช่น นักเรียนที่อ่านไม่คล่อง นักเรียนที่เรียนอ่อน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ เรียนรู้ (Learning Disabilities : LD) ควรใช้ฉบับย่อย 5 ฉบับ เพื่อให้ให้นักเรียนยังคงมีสมาธิและตั้งใจ ตอบทุกข้อสถานการณ์ ลดการเดา และลดความเมื่อยล้าในขณะที่ทำการวัดด้วย

2. เมื่อนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ทั้งฉบับรวมและฉบับย่อยแล้ว การ รวมคะแนนและการแปลความหมายต้องแบ่งแยกเป็นแต่ละองค์ประกอบหลักของบุคลิกภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนว่านักเรียนมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบหลักอยู่ในระดับเด่น ปานกลางหรือ ด้อย เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ หรือควบคุมบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ ได้ตรงตามองค์ประกอบหลักนั้น ๆ

3. ผู้นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ และผู้ดำเนินการสอบวัด ควรศึกษา คู่มือการใช้ก่อนการทดสอบ เพื่อความเข้าใจนิยามขององค์ประกอบหลักและแนวปฏิบัติในการทดสอบ ได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา โดยใช้แนวคิดบุคลิกภาพของนักวิชาการท่านอื่น เช่น บุคลิกภาพสี่องค์ประกอบตาม

แนวคิดของกอร์ดอน (Gordon, 1978) บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบตามแนวคิดของเซปลิมและบัคเนอร์ (Chaplin and Buckner, 1988) บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบตามแนวคิดของดิกแมน (Digman, 1989) เป็นต้น เพื่อให้ได้แบบวัดบุคลิกภาพที่มีองค์ประกอบแตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้

2. ควรมีการสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ประเภทอื่นๆ เช่น แบบสถานการณ์ที่เป็นการเล่าเรื่องราวหรือข้อความยาว แบบมาตราประมาณค่า เป็นต้น เพื่อให้ได้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่หลากหลาย

3. ควรมีการสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยการศึกษาตัวบ่งชี้ให้มากกว่า 83 ตัวบ่งชี้ เพื่อนำมาสร้างข้อคำถามสถานการณ์ให้หลากหลายมากขึ้นในแต่ละองค์ประกอบหลัก

4. ควรมีการสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับบุคคลหรือหน่วยงานอื่น เช่น นักศึกษาระดับอุดมศึกษา บุคลากรในองค์กร เป็นต้น เพื่อนำผลจากการวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มาใช้ในการทำนายบุคลิกภาพของบุคคลและควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหน่วยงานนั้น

บรรณานุกรม

- ชูชัย สมितिไกร. (2551). *การแปลแบบทดสอบบุคลิกภาพ NEO-FFI เป็นภาษาไทย*. เชียงใหม่: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิภาวรรณ นาคะวงศ์. (2549). *การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพสำหรับพยาบาลวิชาชีพ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, วิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- พรศิริ กองนวล. (2539). *การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้วงค์ประกอบที่สำคัญ*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต, การวัดผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- อดิสร วงศ์มมข. (2549). *การพัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพห้วงค์ประกอบ ตามแนวคิดของคอสตาและ แมคเคอร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Adler, A. (1969). *The Practice and Theory of Individual Psychology*. Tatawa. N.I.: Littlefield. Adams.
- Allport, G. W. (1955). *Becoming Basic Considerations for a Psychology of Personality*. New Haven & Landon: Yale University Press.
- Allport, G. W. (1958). What units shall we employ? In G. Lindzey (Ed.), *Assessment of Human motives*, 238-260. New York: Rinehart.
- Allport, G. W. (1961). *Pattern and Growth in Personality*. United State of America : Rinehart and Winston.
- Anastasi, Anne. (1968). *Personality Development*. New York: McGraw-Hill.
- Botwin, M. D., & Buss, D. M. (1989). Structure of act-report data: Is the five-factor model of personality recaptured? *Journal of Personality and Social Psychology*, 56, 988-1001.
- Borgatta, E. F. (1964). *The structure of personality characteristics*. *Behavioral Science*, 9, 8-17.
- Cattell, R. B. (1977). *Handbook of modern personality theory*. New York : McGraw Hill.
- Clark, L. A., & Watson, D. (1995). Constructing validity: Basic issues in objective scale development. *Psychological Assessment*, 7, 309-319.
- Chaplin, W. F., John, O. P., & Goldberg, L. R. (1988). Conceptions of states and

- traits: Dimensional attributes with ideals as prototypes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54, 541-557.
- Cattell, R. B. (1943). *The description of personality: Basic traits resolved into clusters. Journal of Abnormal and Social Psychology*, 38, 476-506.
- Cronbach, L. J. (1949). *Essentials of psychological testing*. New York: Harper.
- Conley, J. J. (1985). Longitudinal stability of personality traits: A multitrait-multimethod multioccasion analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 49, 1266-1282.
- Costa, P.T., and R.R. McCrae (1992). *NEO-PI-R Professional Manual*. Florida: PAR. 119
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1976). Age differences in personality structure: A cluster analytic approach. *Journal of Gerontology*, 31, 564-570.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1985). *The NEO Personality Inventory manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1989). *NEO PI/FFI Manual Supplement*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). *NEO PI-R Professional Manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Costa, P. T., McCraw, R. R., Ostendorf, F., (2000). Nature over nature: Temperament, personality, and life span development. *Journal of Personality and Social psychology*, 78(1), 173-186.
- De Raad, B., Mulder, E., Kloosterman, K., & Hofstee, W. K. (1988). Personality-descriptive verbs. *European Journal of Personality*, 2, 81-96.
- Digman, J. M., & Takemoto-Chock, N. K. (1981). Factors in the natural language of personality: Reanalysis and comparison of six major studies. *Multivariate Behavioral Research*, 16, 149-170.
- Digman, J. M. (1989). Five robust trait dimensions: Development, stability, and utility. Special Issue: Long-term stability and change in personality. *Journal of Personality*, 57, 195-214.
- Digman, J. M. (1996). *The Five-Factor Model of Personality*. New York: Gillford Press.
- Digman, J. M. (1997). Higher-order factors of the Big Five. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73, 1246-1256.

- Donahue, E. M. (1994). Do children use the big five, too? Content and structural form in personality description. *Journal of Personality*, 62(1), 45-65.
- Eysenck, H. J. (1959). *Manual of the Maudsley Personality Inventory*. London: University of London Press.
- Eysenck, H. J. (1970). *The structure of human personality* (3rd ed.). London: Methuen.
- Edwards, A. L. (1969). *Technique of attitude scale construction*. New York: Appeton Century Crofts.
- Fiske, D.W. (1949). Consistency of the factorial structures of personality. *Social Psychology*, 44, 329-344.
- Feist, J. & Feist, Gregory J. (2006). *Theories of Personality*. (6nd ed). New York: McGraw-Hill.
- Furnham, A. (1992). *Personality at work*. London : Routledge.
- GARNETT, J. C. (1919). GENERAL ABILITY, CLEVERNESS AND PURPOSE. *British Journal of Psychology*. 9(3-4), 345–366
- Guilford, J. P. (1959). *Traits of creativity in Creativity and its Cultivation*. 142-161. New York: Harper.
- Griffin, D. W., & Bartholomew, K. (1994). The metaphysics of measurement: The case of adult attachment. In K. Bartholomew & D. Perlman (Eds.), *Advances in personal relationships*, 5, 17-52. London: Jessica Kingsley.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. (2nd ed.). New York : McGraw Hill.
- Gordon, Jesses. (1963). *Personality and Behaviors*. New York: The Macmillan Company.
- Guiford, Morgan T. (1959). *Introduction to Psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Goldberg, L. R. (1981). Language and individual differences: The search for universals in personality lexicons. In L. Wheeler (Ed.), *Review of personality and social psychology*, 2, 141-165). Beverly Hills, CA: Sage
- Harper and Row. McNab, D. et. al. (2005). *Career Values Scale: Manual & Users' Guide*, Psychometrics Publishing,
- Heinstrom, J. (2003). Five personality dimentions and their influence on information behavior. *Journal of Information Research*, 9(1).
- Hermann R. (1961). The Rorcharch Ink Blot Test. Retrieved September 28, 2016. from :

ที่มา <http://www.slideshare.net/yutidoshi/the-roschach-ink-blot-test>

- Hu, L.T. and Bentler, P.M. (1999), "Cutoff Criteria for Fit Indexes in Covariance Structure Analysis: Conventional Criteria Versus New Alternatives," *Structural Equation Modeling. Journal of Personality*, 6 (1), 1-55.
- Jang, K. L. & Livesley, W. J. (1996). Heritability of the big five personality dimension and their facets: A twin study. *Journal of Personality*, 64(3), 579-589.
- John, O. P. (1990). The "Big Five" factor taxonomy: Dimensions of personality in the natural language and in questionnaires. In L. A. Pervin (Ed.), *Handbook of personality: Theory and research* (66-100). New York: Guilford.
- L. Pervin and O.P. John (Eds.), *Handbook of personality: Theory and research* (2nd ed.). New York: Guilford (in press).
- MacCallum, R.C., Browne, M.W., and Sugawara, H., M. (1996), "Power Analysis and Determination of Sample Size for Covariance Structure Modeling," *Psychological Methods*, 1 (2), 130-49.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T., Jr. (1996). Toward a new generation of personality theories: Theoretical contexts for the five-factor model. In J. S. Wiggins (Ed.), *The five-factor model of personality: Theoretical perspectives* (pp. 51-87). New York: Guilford.
- McConnell, J. V. (1977). *Understanding human behavior: An introduction of psychology*. (2nd ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- McShane, S. L. & M. V. Gilnow. (2003). *Organization Behavior*. (2nd ed.). New York:
- Morgan. (2002). *Dynamic Personality Testing – The Thematic Apperception Test (TAT)*. Retrieved September 28, 2016. from :
<https://janaenahirney.wordpress.com/2015/11/06/dynamic-personality-testing-the-thematic-apperception-test/>
- Morris, J. V. (1979). *Psychology*. (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Muthén, L. K., & Muthén, B. O. (2008). *Mplus: The Comprehensive Modeling Program for Applied Researchers user's guide*, Version 5.21. Los Angeles, CA: Muthén & Muthén.
- Muthén, L. K. & Muthén, B. O. (1998-2010). *Mplus User's Guide*. (6th ed). Los Angeles, CA: Muthén & Muthén. McGraw-Hill.

- Norman, W.T. (1963). Toward an adequate taxonomy of personality attributes: Replicated factor structure in peer nomination personality ratings. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 66, 574-583.
- Norman, W.T. (1963). Toward an adequate taxonomy of personality attributes: Replicated factor structure in peer nomination personality ratings. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 66, 574-583.
- O' Brien. T. B., & DeLongis, A. (1996). The interactional context of problem, emotion and relationship-focused coping: The role of the big five personality factors. *Journal of Personality*, 64(4), 775-813.
- Peabody, D. & Goldberg, L. R. (1989). Some determinants of factor structures from personality-trait descriptors. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57, 552-567.
- Pervin, Cerone & John. (2005). *Introduction to Psychology*. (2nd ed.). New York: Guilford Press.
- Pervin, L. A., & John, O. P. (1991). *Personality: Theory and research*. (7th ed.). U.S.A.: John Wiley & Sons.
- Rodrigues, C., & Church, A. T. (2003). The structure and personality correlates of affect in maxico. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 34(2), 143-154.
- Ryckman, R. M. (1997). *Theories of personality*. (6th ed.). U.S.A.: Brooks2 Cole.
- Samuel, W. (1981). *Personality : Searching for the sources of human behavior*. New York : McGraw Hill.
- Schmutte, P.S., and C.D. Ryff (1997). Personality and Well-Being: Reexamining Methods and Meanings. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73, 549 - 559.
- Samuel, W. (1981). *Personality; Searching for the sources of human behavior*. New York: McGraw Hill.
- Spearman, C. (1904). "General Intelligence," Objectively Determined and Measured. *The American Journal of Psychology*. Vol. 15, No. 2 (Apr., 1904), pp. 201-292.
- Solomon, M.R. (1994). *Consumer Behavior Buying, Having and Being*. Massachusetts: Allyn and Bacon.

- Tupes, E. C. & Christal, R. E. (1961). *Recurrent personality factors based on Trait ratings*. (USAF ASD Tech, Rep, pp. 61-97). Lackland Air Force Base, TX: U.S. Air Force.
- Tupes, E.C. and R.E. Christal (1961). *Recurrent Personality Factors Based on Trait Ratings*. Lackland Air Force Base, TX: Aeronautical Systems Division, Personnel Laboratory.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Zimbardo, P. G., & Gerrig, G. (1996). *Psychology and Life*. (14th ed.). New York: HarperCollins.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และด้านจิตวิทยา

1. ศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมितिไกร
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อ่อนสวัสดิ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ่ม
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย
อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ข
เครื่องมือการวิจัย

**แบบสอบถามการประมวลพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ตามความเข้าใจ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือเหตุการณ์ที่เคยพบเจอ

1. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่วิตกกังวลง่าย” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....
.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่วิตกกังวลง่าย”

.....
.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่วิตกกังวล” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....
.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่วิตกกังวล”

.....
.....

2. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่โกรธง่าย” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....
.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่โกรธง่าย”

.....
.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่โกรธ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....
.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่โกรธ”

.....
.....

3. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ท้อแท้” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ท้อแท้”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ท้อแท้” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ท้อแท้”

.....

.....

4. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ประหม่า” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ประหม่า”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ประหม่า” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ประหม่า”

.....

.....

5. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่หุนหันพลันแล่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่หุนหันพลันแล่น”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่หุนหันพลันแล่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่หุนหันพลันแล่น”

6. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่เครียดง่าย” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่เครียดง่าย”

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่เครียด” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่เครียด”

7. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ออบอวน” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ออบอวน”

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ออบอวน” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ออบอวน”

8. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น”

.....

.....

9. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่กล้าแสดงออก” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่กล้าแสดงออก”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่กล้าแสดงออก” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่กล้าแสดงออก”

.....

.....

10. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ชอบทำกิจกรรม” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ชอบทำกิจกรรม”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ชอบทำกิจกรรม” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ชอบทำกิจกรรม”

.....

.....

11. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ชอบแสวงหาความตื่นเต้น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ชอบแสวงหาความตื่นเต้น”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ชอบแสวงหาความตื่นเต้น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ชอบแสวงหาความตื่นเต้น”

.....

.....

12. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีอารมณ์เชิงบวก” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีอารมณ์เชิงบวก”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีอารมณ์เชิงลบ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีอารมณ์เชิงลบ”

.....

.....

13. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีจินตนาการ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีจินตนาการ”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความจินตนาการ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความจินตนาการ”

.....

.....

14. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีสุนทรียภาพ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีสุนทรียภาพ”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความสุนทรียภาพ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความสุนทรียภาพ”

.....

.....

15. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่เปิดเผยความรู้สึก” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่เปิดเผยความรู้สึก”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่เปิดเผยความรู้สึก” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่เปิดเผยความรู้สึก”

.....

.....

16. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ชอบปฏิบัติ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ชอบปฏิบัติ”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ชอบปฏิบัติ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ชอบปฏิบัติ”

.....

.....

17. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีความคิด” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีความคิด”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความคิด” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความคิด”

.....

.....

18. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ยอมรับค่านิยม” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ยอมรับค่านิยม”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ยอมรับค่านิยม” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ยอมรับค่านิยม”

.....

.....

19. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไว้วางใจผู้อื่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไว้วางใจผู้อื่น”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ไว้วางใจผู้อื่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ไว้วางใจผู้อื่น”

.....

.....

20. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ตรงไปตรงมา” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ตรงไปตรงมา”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ตรงไปตรงมา” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่ตรงไปตรงมา”

.....

.....

21. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่”

.....

.....

22. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่คล้อยตามผู้อื่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่คล้อยตามผู้อื่น”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่คล้ายตามผู้อื่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่คล้ายตามผู้อื่น”

.....

.....

23. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่อ่อนนุ่มถ่อมตน” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่อ่อนนุ่มถ่อมตน”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่อ่อนนุ่มถ่อมตน” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่อ่อนนุ่มถ่อมตน”

.....

.....

24. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่อ่อนโยน” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่อ่อนโยน”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่อ่อนโยน” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่อ่อนโยน”

.....

.....

25. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีความสามารถ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีความสามารถ”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความสามารถ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความสามารถ”

.....

.....

26. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีระเบียบ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีระเบียบ”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีระเบียบ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีระเบียบ”

.....

.....

27. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่รับผิดชอบต่อหน้าที่” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่รับผิดชอบต่อหน้าที่”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่”

.....

.....

28. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีวินัยต่อตนเอง” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีวินัยต่อตนเอง”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีวินัยต่อตนเอง” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีวินัยต่อตนเอง”

.....

.....

29. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีความมุ่งมั่นให้ประสบผลสำเร็จ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่มีความมุ่งมั่นให้ประสบผลสำเร็จ”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความมุ่งมั่น” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่มีความมุ่งมั่น”

.....

.....

30. เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่สุขุมรอบคอบ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่สุขุมรอบคอบ”

.....

.....

เพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่สุขุมรอบคอบ” เคยแสดงพฤติกรรมหรือกิริยาท่าทางอย่างไรบ้าง

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อเพื่อนที่มีลักษณะเป็น “คนที่ไม่สุขุมรอบคอบ”

.....

.....

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในครั้งนี้
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
และวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก ค
หนังสือขอเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๕๙๐.๒๘/ ๐๓/๔๒

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ต.แม่กา อ.เมือง จ.
พะเยา ๕๖๐๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมितिไกร

ด้วย อาจารย์ ดร.นันทิมา นาคาพงศ์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้า องค์ประกอบหลัก ชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา” งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุน จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

วิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถใน หัวข้อการวิจัยดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๑๖๓

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ดร.นันทิมา นาคาพงศ์

งานวิจัยนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัย
จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ 2559

คำนำ

คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับผู้ดำเนินการสอบใช้ศึกษา ประกอบแนวทางปฏิบัติการนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ทดสอบกับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ คำนิยาม ลักษณะของแบบวัด การสร้างและพัฒนาแบบวัด คุณภาพของแบบวัด วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนและการแปล ความหมาย ซึ่งผู้นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้และผู้ดำเนินการสอบวัด ควรศึกษา คู่มือการใช้ก่อนการทดสอบ เพื่อความเข้าใจนิยามขององค์ประกอบหลักและแนวปฏิบัติในการทดสอบ ได้อย่างเหมาะสม

ดร.นันทิมา นาคาพงศ์

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์	1
คำนิยาม	1
ลักษณะของแบบวัด	2
การสร้างและพัฒนาแบบวัด	2
คุณภาพของแบบวัด	7
วิธีดำเนินการสอบ	11
การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมาย	12
แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ฉบับย่อ	24
แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ฉบับรวม	43

คู่มือการใช้

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

จุดประสงค์

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก พัฒนาขึ้นเพื่อวัดและประเมินผลบุคลิกภาพของนักเรียนว่ามีบุคลิกภาพแต่ละด้านอยู่ระดับเด่น ปานกลาง หรือด้อย ซึ่งบุคลิกภาพมี 5 ด้าน ดังนี้

ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)

ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

คำนิยาม

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ค่อนข้างมั่นคงในแต่ละบุคคล เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด ทศนคติ เจตคติ ค่านิยม สติปัญญา ความสามารถ และมโนภาพแห่งตน บุคลิกภาพเป็นผลมาจากปฏิกริยาร่วมกันอย่างซับซ้อนของโครงสร้างและกระบวนการภายในตัวบุคคล จากประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว แต่ละบุคคลจึงมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่แตกต่างกันทั้ง พฤติกรรมที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ในตัว บุคคลจะใช้บุคลิกภาพในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และบุคลิกภาพสามารถใช้อธิบายแนวโน้มพฤติกรรมของบุคคลได้

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความโดดเด่นในมนุษย์ และเป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบน้อยที่สุดที่ครอบคลุมขอบเขตของการพรรณนาบุคลิกภาพ ในงานวิจัยนี้ยึดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดทฤษฎีของของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) ที่ประกอบด้วยความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism) การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion) การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness) และการมีจิตสำนึก (Conscientiousness)

ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความวิตกกังวล (Anxiety) ความโกรธ (Angry hostility) ความท้อแท้ (Depression) ความประหม่า (Self-consciousness) ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness) และความเครียด (Vulnerability)

การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความอบอุ่น (Warmth) การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness) ความกล้าแสดงออก

(Assertiveness) การทำกิจกรรม (Activity) การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking) และ อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)

การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการมีจินตนาการ (Fantasy) สุนทรียภาพ (Aesthetics) การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings) การปฏิบัติ (Actions) ความคิด (Ideas) และการยอมรับค่านิยม (Values)

การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการไว้วางใจผู้อื่น (Trust) ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism) การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance) การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty) และความอ่อนโยน (Tender-mindedness)

การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการมีความสามารถ (Competence) ความเป็นระเบียบ (Order) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness) การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline) ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving) และความสุขุมรอบคอบ (Deliberation)

ลักษณะของแบบวัด

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก เป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้นที่เป็นบทสนทนาระหว่างเพื่อนกับนักเรียน มีข้อความให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว หรือสังคมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยมีตัวเลือก 3 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกแสดงถึงระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มี 5 ฉบับ รวมจำนวน 83 ข้อ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 2 ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง จำนวน 18 ข้อ

ฉบับที่ 3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 4 ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) จำนวน 17 ข้อ

ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) จำนวน 18 ข้อ

การสร้างและพัฒนาแบบวัด

การดำเนินงานสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มี 14 ขั้นตอน ดังนี้

การดำเนินงานสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แบ่งเป็น 3 ข้อ ดังนี้

1.1 เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก (NEOAC) ตามแนวคิดของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992)

1.2 เพื่อหาคุณภาพแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกี่ยวกับความตรงเชิงพินิจ อำนาจจำแนก ความเที่ยง และความตรงเชิงโครงสร้าง

1.3 เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ในการแปลความหมายของคะแนนจากผลการวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

2. ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานของบุคลิกภาพจากการจัดแบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็นห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992)

3. กำหนดแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

นำทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซนค์ (Eysenck, 1969) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford, 1959) มาประยุกต์ใช้กับทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) แล้วเขียนแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

4. เก็บรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แล้วประมวลผลการแสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 188 คน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้

5. วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

รวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคครี จากแบบสอบถามให้ได้มากที่สุด แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุปลงในตารางพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จากนั้นประมวลค่าเป็นชื่อพฤติกรรมบ่งชี้ โดยการจัดกลุ่มคำที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและคำที่มีความถี่สูงสุดสามอันดับแรก โดยคัดเลือกพฤติกรรมบ่งชี้ตามเกณฑ์ คือ พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดของคอสตาและแมคครี แล้วกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ที่คัดเลือกมาเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ของแต่ละลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response : HR) จึงได้บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักมีลักษณะนิสัยย่อย (Habitual

Response : HR) จำนวน 30 องค์ประกอบ และมีการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Response : SR) จำนวน 90 ตัวบ่งชี้

6. กำหนดรูปแบบของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

กำหนดรูปแบบของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักเป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีข้อความให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกันตนเอง ครอบครัว หรือสังคมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยกำหนดตัวบ่งชี้ละ 1 ข้อสถานการณ์ รวม 90 ข้อสถานการณ์

7. เขียนคำอธิบาย ระดับพฤติกรรมบ่งชี้และสถานการณ์ของแต่ละองค์ประกอบย่อย

เขียนความหมายและสถานการณ์ที่ทำให้เกิดองค์ประกอบย่อย เขียนระดับพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ตามแนวคิดของอลพอร์ต (Allport, 1955) ที่แบ่งบุคลิกภาพตามคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเป็น 3 ระดับ คือ คนที่มีลักษณะเด่น ปานกลาง และด้อย แล้วสรุปคำอธิบายองค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

8. สร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย

ผู้วิจัยใช้คำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด มาสร้างข้อสถานการณ์ และสร้างตัวเลือก 3 ตัวเลือก โดยข้อสถานการณ์และตัวเลือกที่สร้างขึ้นต้องมีความสอดคล้องกับคำอธิบายขององค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ซึ่งตัวเลือกในแต่ละข้อสถานการณ์ 90 ข้อที่นักเรียนเลือกตอบเป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ตามแนวคิดของอลพอร์ต (Allport, 1955)

9. ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ

นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face validity) และความเหมาะสมของการใช้ภาษาในแต่ละข้อสถานการณ์ว่า สามารถวัดพฤติกรรมบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบย่อยของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักได้หรือไม่ พร้อมทั้งตรวจสอบแต่ละตัวเลือกสามารถวัดตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักหรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาสำหรับผู้เชี่ยวชาญคือ ต้องมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป หากข้อใดไม่ถึงเกณฑ์หรือมีข้อเสนอแนะ ทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ แล้วนำข้อที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของผู้เชี่ยวชาญมาจัดเป็นแบบวัดบุคลิกภาพห้า องค์ประกอบหลัก จำนวน 90 ข้อ

10. ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เป็นตัวแทนนักเรียนเก่ง กลาง อ่อน

นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เป็นตัวแทนนักเรียนเก่ง กลาง อ่อน อย่างละ 3 คน โดยฉบับที่ 1 ทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 9 คน แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของภาษาที่ใช้ทั้งข้อสถานการณ์และตัวเลือก ความรู้สึกในการทำแบบวัด แล้วนำมาปรับปรุง

11. ทดสอบครั้งที่ 1 ทหาอำนาจจำแนก ประมาณความเที่ยงของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แล้วคัดเลือกและปรับปรุง

นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 508 คน ในขณะที่ทำการทดสอบ มีการจับเวลา เพื่อจะนำมากำหนดเวลาที่เหมาะสมในการทดสอบครั้งที่ 2 ต่อไป แล้ววิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งห้คะแนนข้อนั้นออก แล้วพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นค่าบวก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิเคราะห์หาความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อสถานการณ์ที่มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

12. ทดสอบครั้งที่ 2 ทหาอำนาจจำแนก ประมาณความเที่ยง และหาความตรงเชิงโครงสร้าง

นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผ่านการคัดเลือก ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,062 คน แล้ววิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งห้คะแนนข้อนั้นออก แล้วพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นค่าบวก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิเคราะห์หาความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)

วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อหาค่าน้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบ ด้วยโปรแกรม MPLus แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

13. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแต่ละองค์ประกอบหลัก

นำคะแนนดิบจากการทดสอบครั้งที่ 2 ในแต่ละองค์ประกอบหลัก ไปคำนวณหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) แล้วคำนวณหาคะแนนสเตนไนน์ (Stanine score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แปลงรูปมาจากคะแนนดิบที่มีการกระจายเป็นโค้งปกติ

14. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก และจัดพิมพ์รูปเล่ม

เขียนคู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับผู้ดำเนินการสอบในการศึกษาประกอบแนวทางปฏิบัติการนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ ซึ่งคู่มือมีรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ คำนิยาม ลักษณะของแบบวัด การสร้างและพัฒนาแบบวัดคุณภาพของแบบวัด วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมาย

คุณภาพของแบบวัด

การหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ผลปรากฏดังนี้

1. ความตรงเชิงพินิจ (Face Validity)

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงเชิงพินิจ ผลปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าเป็นแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่มีข้อสถานการณ์ 90 ข้อ มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้และแต่ละตัวเลือกมีความสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ ทั้ง 90 ข้อ โดยมีข้อสถานการณ์ 75 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 83.88 สามารถนำไปทดลองใช้ได้เลย และข้อสถานการณ์ 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 16.67 ควรมีการปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มีความตรงเชิงพินิจ (Face validity)

2. อำนาจจำแนก (Discrimination)

2.1 อำนาจจำแนก ครั้งที่ 1

ผลการวิเคราะห์หาค่าหาอำนาจจำแนกรายข้อ ครั้งที่ 1 ปรากฏว่า มีข้อสถานการณ์จำนวน 84 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักสามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้จริง มีดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4-18

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-43, 45-51, 53-54

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-64, 66-72

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90

2.2) อำนาจจำแนก ครั้งที่ 2

ผลการวิเคราะห์หาค่าหาอำนาจจำแนกรายข้อ ครั้งที่ 2 ปรากฏว่า มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่ม

ต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้จริง มีดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4-15, 17-18

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-43, 45-51, 53-54

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-64, 66-72

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90

3. ความเที่ยง (Reliability)

3.1 ความเที่ยง ครั้งที่ 1

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 84 ข้อ ผลปรากฏดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7313

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7512

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6687

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7046

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8319

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6687 - .8319 ถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง

3.2 ความเที่ยง ครั้งที่ 2

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ ผลปรากฏดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7323

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7366

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6660

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7032

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8211

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6660 - .8211 ถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง

4. ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่า p - value เท่ากับ 0.059 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.995 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่า p - value เท่ากับ 0.068 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.995 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่า p – value เท่ากับ 0.055 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.991 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมิ้นยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่า p – value เท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.992 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.011 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมิ้นยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่า p – value เท่ากับ 0.061 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมิ้นยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบโดยใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

วิธีเตรียมการ

1. กำหนดวัน เวลา สถานที่สอบ และแจ้งนัดหมายนักเรียน
2. จัดเตรียมสถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสม เช่น แสงสว่างให้เพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ปราศจากเสียงดังรบกวน เป็นต้น
3. จัดเตรียมที่นั่งสอบให้ครบตามจำนวนผู้สอบ เว้นระยะห่างระหว่างที่นั่งสอบไม่ต่ำกว่า 0.5 เมตร
4. จัดเตรียมผู้ดำเนินการสอบ 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 30 คน
5. จัดเตรียมอุปกรณ์การสอบ ได้แก่ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ปากกาหรือดินสอ ยางลบ นาฬิกาสำหรับจับเวลาสอบ

วิธีดำเนินการ

6. ผู้ดำเนินการสอบ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสอบ และแจ้งเวลาที่ใช้ในการสอบ 1 ชั่วโมง 15 นาที หรือฉบับย่อยละ 15 นาที
7. ผู้ดำเนินการสอบแจกแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก 1 ฉบับ ต่อผู้สอบ 1 คน
8. ผู้สอบอ่านคำชี้แจงและข้อปฏิบัติในการสอบ
9. เมื่อถึงเวลาสอบ ผู้ดำเนินการสอบให้ผู้สอบเริ่มทำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก และเริ่มจับเวลาสอบ
10. เมื่อเหลือเวลาสอบอีก 5 นาที ผู้ดำเนินการสอบแจ้งเตือนให้ผู้สอบทราบเวลาที่เหลือ และแจ้งเตือนผู้สอบตรวจดูการตอบข้อคำถามให้ครบทุกข้อ

วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลาสอบ

11. เมื่อหมดเวลาสอบ ผู้ดำเนินการสอบแจ้งผู้สอบให้วางปากกา แล้วเก็บแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จากผู้สอบทุกคน
12. ผู้ดำเนินการสอบกล่าวคำชมเชยผู้สอบที่ตั้งใจทำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จนครบเสร็จสมบูรณ์

การตรวจให้คะแนนและแปลความหมาย

เมื่อตรวจให้คะแนนแล้ว สามารถแปลความหมายคะแนนรายชื่อตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ และแปลความหมายคะแนนรวมตามระดับบุคลิกภาพของแต่ละองค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมายรายชื่อตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้

เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อเป็น 1 , 2 , 3

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะด้อย ให้ 1 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะปานกลาง ให้ 2 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะเด่น ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมายคะแนนรายชื่อตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ มีดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	1	ก	2
		ข	1
		ค	3
2	2	ก	3
		ข	1
		ค	2
3	3	ก	2
		ข	1
		ค	3
4	4	ก	1
		ข	3
		ค	2
5	5	ก	2
		ข	1
		ค	3
6	6	ก	1
		ข	3
		ค	2
7	7	ก	2
		ข	3
		ค	1
8	8	ก	2
		ข	1
		ค	3
9	9	ก	1
		ข	3
		ค	2

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	10	ก	3
		ข	2
		ค	1
11	11	ก	1
		ข	2
		ค	3
12	12	ก	2
		ข	3
		ค	1
13	13	ก	3
		ข	2
		ค	1
14	14	ก	3
		ข	2
		ค	1
15	15	ก	2
		ข	3
		ค	1

ฉบับที่ 2 ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	16	ก	2
		ข	3
		ค	1
2	17	ก	2
		ข	3
		ค	1
3	18	ก	2
		ข	1
		ค	3
4	19	ก	3
		ข	2
		ค	1
5	20	ก	1
		ข	3
		ค	2
6	21	ก	2
		ข	3
		ค	1
7	22	ก	1
		ข	3
		ค	2
8	23	ก	2
		ข	1
		ค	3
9	24	ก	1
		ข	3
		ค	2

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	25	ก	1
		ข	2
		ค	3
11	26	ก	2
		ข	3
		ค	1
12	27	ก	1
		ข	3
		ค	2
13	28	ก	3
		ข	2
		ค	1
14	29	ก	2
		ข	1
		ค	3
15	30	ก	1
		ข	3
		ค	2
16	31	ก	2
		ข	3
		ค	1
17	32	ก	3
		ข	2
		ค	1
18	33	ก	2
		ข	1
		ค	3

ฉบับที่ 3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	34	ก	2
		ข	3
		ค	1
2	35	ก	3
		ข	2
		ค	1
3	36	ก	1
		ข	3
		ค	2
4	37	ก	3
		ข	2
		ค	1
5	38	ก	1
		ข	3
		ค	2
6	39	ก	2
		ข	3
		ค	1
7	40	ก	2
		ข	3
		ค	1
8	41	ก	1
		ข	2
		ค	3
9	42	ก	3
		ข	2
		ค	1

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	43	ก	3
		ข	2
		ค	1
11	44	ก	1
		ข	3
		ค	2
12	45	ก	2
		ข	1
		ค	3
13	46	ก	2
		ข	3
		ค	1
14	47	ก	2
		ข	1
		ค	3
15	48	ก	3
		ข	1
		ค	2

ฉบับที่ 4 ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	49	ก	1
		ข	3
		ค	2
2	50	ก	2
		ข	1
		ค	3
3	51	ก	3
		ข	1
		ค	2
4	52	ก	2
		ข	3
		ค	1
5	53	ก	1
		ข	3
		ค	2
6	54	ก	2
		ข	1
		ค	3
7	55	ก	2
		ข	3
		ค	1
8	56	ก	1
		ข	3
		ค	2
9	57	ก	1
		ข	2
		ค	3

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	58	ก	3
		ข	1
		ค	2
11	59	ก	3
		ข	2
		ค	1
12	60	ก	1
		ข	3
		ค	2
13	61	ก	3
		ข	2
		ค	1
14	62	ก	2
		ข	3
		ค	1
15	63	ก	2
		ข	1
		ค	3
16	64	ก	3
		ข	2
		ค	1
17	65	ก	3
		ข	1
		ค	2

ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	66	ก	3
		ข	2
		ค	1
2	67	ก	2
		ข	1
		ค	3
3	68	ก	2
		ข	3
		ค	1
4	69	ก	1
		ข	3
		ค	2
5	70	ก	2
		ข	3
		ค	1
6	71	ก	3
		ข	2
		ค	1
7	72	ก	3
		ข	2
		ค	1
8	73	ก	2
		ข	1
		ค	3
9	74	ก	1
		ข	3
		ค	2

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	75	ก	2
		ข	3
		ค	1
11	76	ก	1
		ข	3
		ค	2
12	77	ก	3
		ข	2
		ค	1
13	78	ก	1
		ข	2
		ค	3
14	79	ก	2
		ข	3
		ค	1
15	80	ก	1
		ข	3
		ค	2
16	81	ก	3
		ข	2
		ค	1
17	82	ก	2
		ข	3
		ค	1
18	83	ก	2
		ข	1
		ค	3

2. การแปลความหมายคะแนนรวมตามระดับบุคลิกภาพของแต่ละองค์ประกอบหลัก

แบบวัดบุคลิกภาพ	ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	คะแนนรวม	ความหมายระดับบุคลิกภาพ
ฉบับที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)	1-15	1-15	15 - 18 19 - 25 26 - 45	ด้อย ปานกลาง เด่น
ฉบับที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)	1-18	16-33	18 - 39 40 - 48 49 - 54	ด้อย ปานกลาง เด่น
ฉบับที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)	1-15	34-48	15 - 31 32 - 37 38 - 45	ด้อย ปานกลาง เด่น
ฉบับที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)	1-17	49-65	17 - 35 36 - 42 43 - 51	ด้อย ปานกลาง เด่น
ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)	1-18	66-83	18 - 37 38 - 49 50 - 54	ด้อย ปานกลาง เด่น

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

คำชี้แจงและข้อปฏิบัติในการสอบ

วัตถุประสงค์

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก พัฒนาขึ้นเพื่อวัดและประเมินผลบุคลิกภาพของนักเรียนว่ามีบุคลิกภาพแต่ละด้านอยู่ระดับเด่น ปานกลาง หรือด้อย

ลักษณะของแบบวัด

เป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีข้อความที่เป็นบทสนทนาระหว่างเพื่อนกับนักเรียน ให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวยุติธรรม หรือสังคมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยมีตัวเลือก 3 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกแสดงถึงระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพ โดยแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มี 5 ฉบับ รวมจำนวน 83 ข้อ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 2 ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง จำนวน 18 ข้อ

ฉบับที่ 3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 4 ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) จำนวน 17 ข้อ

ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) จำนวน 18 ข้อ

เวลาที่ใช้ในการสอบ

ฉบับละ 15 นาที

ข้อปฏิบัติในการสอบ

1. ห้ามนักเรียนเข้าห้องสอบเกิน 5 นาที
2. นักเรียนเลือกตอบบทสนทนาให้ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด

ฉบับที่ 1 ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

1. กนกพูดกับนักเรียนว่า “งานกลุ่มที่ครูมอบหมายกำหนดส่งวันพรุ่งนี้ กลุ่มเรายังทำไม่เสร็จเลยนะ”
นักเรียนจะพูดตอบกนกอย่างไร ?
 - ก. ไม่เป็นไรหรอก ครูใจดี
 - ข. เย็นนี้เรามาช่วยกันทำ เดียวก็เสร็จ
 - ค. แยกแล้ว พรุ่งนี้ฉันต้องโดนครูทำโทษแน่เลย
2. จรรยาพูดกับนักเรียนว่า “จ้อยมาแย่งขนมของเธอไปกินอีกแล้วเธอ”
นักเรียนจะพูดตอบจรรยาอย่างไร ?
 - ก. ฉันโมโหจ้อย ฉันไม่ยอมจึงหยิบขนมคืน
 - ข. ไม่เป็นไร ช่างเขาเถอะ
 - ค. จ้อยนิสัยไม่ดี ชอบแย่งของคนอื่น
3. อธิพูดกับนักเรียนว่า “เธอไม่ให้มานียิ้มปากกา มานีจึงแก้มัดเดินมาเหยียบเท้าและผลักอกเธอ”
นักเรียนจะพูดตอบอธิอย่างไร ?
 - ก. ถ้ามานีมาแก้มัดฉันอีก ฉันจะบอกครู
 - ข. มานีคงโกรธ ฉันให้อภัยมานี
 - ค. ฉันไม่ยอมเจ็บฝ่ายเดียว ฉันจึงเหยียบเท้าและผลักอกมานีด้วย
4. สุนีย์พูดกับนักเรียนว่า “เธอแข่งปิงปองกับฉันก็ครั้งก็แพ้ทุกครั้ง เธอไม่เก่งเลยนะ”
นักเรียนจะพูดตอบสุนีย์อย่างไร ?
 - ก. ฉันต้องฝึกซ้อมให้เก่งกว่านี้
 - ข. ไม่เก่งแล้วไง คราวหน้าไม่ต้องมาเล่นกับฉันอีกเลย
 - ค. ลองแข่งกันอีกรอบนะ เพื่อฉันจะชนะบ้าง
5. วีระพูดกับนักเรียนว่า “ครอบครัวของนภามีฐานะดี นภาก็ชอบใช้ของราคาแพง บางทีก็ซื้อของมาแจกเพื่อนๆ”
นักเรียนจะพูดตอบวีระอย่างไร ?
 - ก. นภามีเงินซื้อของแจกเพื่อนก็ดีนะ
 - ข. นภามีน้ำใจ
 - ค. นภาชอบอวดรวย
6. นิดาพูดกับนักเรียนว่า “ครั้งนี้เธอสอบไม่ผ่าน ครั้งหน้าเธอต้องพยายามอีกนะ”
นักเรียนจะพูดตอบนิดาอย่างไร?
 - ก. ฉันต้องตั้งใจและพยายามให้มากกว่านี้

- ข. ถึงฉันจะพยายามแค่ไหน ก็เสียแรงเปล่า
- ค. ไม่เป็นไรหรอก คราวหน้ายังมี
7. ปิติพูดกับนักเรียนว่า “ฉันอยากเรียนเก่ง พ่อกับแม่จะได้ภูมิใจในตัวฉัน”
นักเรียนจะพูดตอบปิติอย่างไร ?
- ก. เรามาช่วยกันเรียนเถอะ
- ข. ฉันคงเรียนได้ดีเพียงเท่านี้
- ค. ฉันก็จะขยันขึ้น เพื่อให้แม่ภูมิใจ
8. รัชนีพูดกับนักเรียนว่า “เธอสอบคราวนี้ ตั้งใจสอบให้ผ่านนะ”
นักเรียนจะพูดตอบรัชนีอย่างไร ?
- ก. ฉันจะสอบผ่านไหมนะ
- ข. ฉันเตรียมตัวมาดี ต้องสอบผ่านแน่
- ค. ฉันเรียนไม่เก่ง คงสอบไม่ผ่าน
9. อำนวยพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนยืนขึ้นทีละคน แล้วผลัดกันอ่านข้อความคนละสามบรรทัด ให้เพื่อน ๆ ฟัง”
นักเรียนจะพูดตอบอำนวยอย่างไร ?
- ก. ฉันฝึกอ่านมาตลอด ต้องอ่านได้ดี
- ข. ฉันไม่กล้าอ่านให้เพื่อนฟัง ฉันกลัวอ่านผิด
- ค. ฉันขออ่านพร้อมกับเพื่อน ๆ
10. จ้านงพูดกับนักเรียนว่า “ครูคงประชุมนักเรียนอีกนาน ฉันเวียนหัวมาก เธอพาฉันไปห้องพยาบาล หน่อยนะ”
นักเรียนจะพูดตอบจ้านงอย่างไร ?
- ก. ห้องประชุมมีคนเยอะแยะ ฉันไม่กล้าเดินออกไป
- ข. ฉันจะบอกครูให้พาเธอไปห้องพยาบาล
- ค. ฉันจะพาเธอเดินออกจากห้องประชุมไปห้องพยาบาล
11. โกเมนพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นใจทำร้ายน้องของเธอ ที่โรงอาหารตอนเช้า”
นักเรียนจะพูดตอบโกเมนอย่างไร ?
- ก. น้องของฉันคงไปทำอะไรให้ใจโกรธ
- ข. ฉันจะแก้แค้นใจ ยังไงดีนะ
- ค. ใจอยู่ไหน ฉันจะไปเอาคืนกับใจเตี้ยนี้
12. มยุราพูดกับนักเรียนว่า “ครูสั่งงานหลายวิชาพร้อม ๆ กัน เธอทำงานทันส่งตามกำหนดเวลาไหม”
นักเรียนจะพูดตอบมยุราอย่างไร ?

- ก. ฉันกำลังทำงานอยู่
- ข. ฉันจะทำแบบเร่งรีบ ถ้ามีวุ่นๆ ไม่นานส่งงานแน่ ๆ
- ค. ฉันค่อยคิดค่อยทำ เดียวก็เสร็จ
13. อเนกพูดกับนักเรียนว่า “งานกลุ่มของพวกเรา ทำไมเธอไม่ช่วยเพื่อนทำงาน”
นักเรียนจะพูดตอบอเนกอย่างไร ?
- ก. เธอไม่ต้องมาถาม ถ้าฉันอยากช่วยก็จะช่วยเอง
- ข. ฉันช่วยทำก็ได้
- ค. ฉันขอโทษ เธอจะให้ฉันช่วยทำอะไร
14. อธิปพูดกับนักเรียนว่า “เธอทำการบ้านไม่ถูกสักข้อเลยนะ”
นักเรียนจะพูดตอบอธิปอย่างไร ?
- ก. เรื่องของฉัน ไม่เกี่ยวกับเธอ
- ข. ฉันไม่ถนัดวิชานี้
- ค. ฉันจะหาแบบฝึกหัดเสริมมาทำนอกเวลาเรียน
15. รัตนาพูดกับนักเรียนว่า “เมื่อเช้า ฉันทำเงินหาย 50 บาท ที่สนามเด็กเล่น จึงไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวัน”
นักเรียนจะพูดตอบรัตนาอย่างไร ?
- ก. ฉันจะไปบอกครูให้ประกาศเสียงตามสาย
- ข. อ้าว! งั้นตอนนี้เธอคงหิวแย่เลย
- ค. ฉันจะไปช่วยเธอหาเงินที่หายไปที่สนามเด็กเล่น

ฉบับที่ 2 ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

1. อรุณพุดกับนักเรียนว่า “ฉันลืมหาเงินติดกระเป๋าโรงเรียนอีกแล้ว”
นักเรียนจะพูดตอบอรุณอย่างไร ?
ก. เธอไปซื้อที่สหกรณ์โรงเรียนซิ
ข. ฉันให้เธอยืมใช้หนึ่งแท่ง
ค. เธอชอบลืมประจำเลยนะ
2. วิไลพุดกับนักเรียนว่า “เธอรู้ไหมว่า วันนี้เป็นวันเกิดของเธอ”
นักเรียนจะพูดตอบวิไลอย่างไร ?
ก. ฉันถามเธอว่าอยากได้อะไรเป็นของขวัญ
ข. ฉันอวยพรวันเกิดให้เธอมีความสุขสมหวัง
ค. ทุกคนก็มีวันเกิดด้วยกันทั้งนั้น
3. อากรพุดกับนักเรียนว่า “คุณน้าสิ เอ็มร้องไห้และทำร้ายเพื่อนอยู่ในสนาม”
นักเรียนจะพูดตอบอากรอย่างไร ?
ก. ฉันขอไปดูเหตุการณ์ที่สนามก่อนนะ
ข. เอ็มโวยวายเป็นปกติ
ค. ฉันต้องรีบไปห้ามเอ็มไม่ให้ทำร้ายเพื่อน
4. จ่านพุดกับนักเรียนว่า “ตอนพักกลางวัน ฉันจะไปเล่นกับเพื่อนหลายคน เธอจะไปด้วยกันไหม”
นักเรียนจะพูดตอบจ่านอย่างไร ?
ก. ฉันชอบเล่นกับเพื่อนหลายคน สนุกดีนะ
ข. ฉันไปดูเพื่อน ๆ เล่นก่อนนะ ถ้าสนุกฉันจะเล่นด้วย
ค. ฉันไม่ชอบเล่นกับเพื่อน
5. ชลิตพุดกับนักเรียนว่า “นี่เพื่อนใหม่ชื่อ ธนา เพิ่งย้ายมาเรียนเป็นวันแรก”
นักเรียนจะพูดตอบชลิตอย่างไร ?
ก. ยินดีที่รู้จัก
ข. ยินดีที่รู้จัก มีโต๊ะนั่งหรือยัง โต๊ะข้างฉันยังว่าง นั่งด้วยกันนะ
ค. ยินดีที่รู้จัก เธอย้ายมาจากโรงเรียนอะไร
6. ชบาพุดกับนักเรียนว่า “วันหยุดนี้ ครูขอให้นักเรียนไปทำความสะอาดบริเวณวัดร่วมกับชุมชน เพื่อเตรียมจัดงานประจำปี”
นักเรียนจะพูดตอบชบาอย่างไร ?
ก. ฉันไปร่วม เพราะครูขอร้องให้ไปช่วยกัน

- ข. ฉันจะไป เพราะจะได้มีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ชุมชน
- ค. ฉันต้องทำความสะอาดบ้าน
7. อิศราพูดกับนักเรียนว่า “กลุ่มเราต้องนำเสนองานหน้าชั้นเรียนในวันจันทร์หน้า เธอช่วยพูดนำเสนอ งานได้ไหม”
- นักเรียนจะพูดตอบอิสราอย่างไร ?
- ก. ฉันไม่กล้าพูด
- ข. ฉันจะเตรียมตัวพูดมาอย่างดี
- ค. ถ้าไม่มีใครอาสา ฉันพูดเองก็ได้
8. จินดาพูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนเตรียมจัดงานวันเด็ก จึงขอตัวแทนนักเรียนไปร่วมแสดงกิจกรรม หลายอย่างบนเวที”
- นักเรียนจะพูดตอบจินดาอย่างไร ?
- ก. ฉันจะร่วมแสดง ถ้าเธอแสดงด้วย
- ข. ฉันไปเป็นคนดู
- ค. ฉันยินดีร่วมแสดงได้หลายอย่าง
9. วิโรจน์พูดกับนักเรียนว่า “พรุ่งนี้เช้า เวิร์กของฉันกับเธอไปยืนร้องนำเพลงชาติที่หน้าเสาธง”
- นักเรียนจะพูดตอบวิโรจน์อย่างไร ?
- ก. ฉันอายุที่จะยืนร้องนำที่หน้าเสาธง
- ข. ฉันมั่นใจ เพราะฉันร้องเพลงชาติทุกวัน
- ค. ฉันซ้อมร้องเพลงชาติก่อนนะ จะได้มั่นใจขึ้น
10. จริยาพูดกับนักเรียนว่า “วันภาษาไทย ครูให้นักเรียนไปหาบทกลอนใหม่ ๆ มาอ่านให้เพื่อนฟัง”
- นักเรียนจะพูดตอบจริยาอย่างไร ?
- ก. ฉันไม่ชอบอ่าน
- ข. ฉันจะลองไปค้นหา
- ค. ฉันจะฝึกอ่านให้ดีกว่าก่อนมาอ่านให้เพื่อนฟัง
11. สายชลพูดกับนักเรียนว่า “วันวิสาขบูชา โรงเรียนจัดกิจกรรมพานักเรียนไปเวียนเทียนที่วัด”
- นักเรียนจะพูดตอบสายชลอย่างไร ?
- ก. ฉันได้ร่วมเวียนเทียนกับเพื่อน ๆ
- ข. ฉันจะเตรียมเทียนมา
- ค. ฉันไม่ชอบร่วมกิจกรรม
12. จันทราพูดกับนักเรียนว่า “วันพรุ่งนี้ตอนบ่าย โรงเรียนจัดให้นักเรียนร่วมกันทำความสะอาดทั้ง โรงเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบจันทรอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่มาโรงเรียน
- ข. ฉันจะนำผ้าชีวี่มาร่วมทำความสะอาดโรงเรียน
- ค. ฉันอยากให้โรงเรียนของเราสะอาด

13. ทวิชพูดกับนักเรียนว่า “เข้าค่ายลูกเสือเนตรนารีปีนี้ ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าฐานผจญภัย เช่น โหนสลิงข้ามแม่น้ำ เดินลุยป่าที่อุทยานป่าไม้”

นักเรียนจะพูดตอบทวิชอย่างไร ?

- ก. ฉันรู้สึกท้าทายที่จะได้เข้าฐานผจญภัยผาดโผน
- ข. ฉันอยากลองเข้าฐานผจญภัย
- ค. ฉันไม่กล้าเสี่ยงอันตราย

14. มุกดาพูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนซื้อเครื่องเล่น มาใหม่ ฉันว่ามันสูงเกินไป เวลาเล่นคงน่าหวาดเสียว”

นักเรียนจะพูดตอบมุกดาอย่างไร ?

- ก. ฉันไปดูเพื่อนเล่นก่อน ถ้าไม่น่ากลัว ฉันจะเล่นด้วย
- ข. ฉันไม่เล่นหรอกนะ
- ค. ฉันชอบความตื่นเต้น ฉันจะไปเล่นเครื่องเล่นใหม่

15. กวินพูดกับนักเรียนว่า “พักกลางวันนี้ ฉันจะไปดูหนังการ์ตูนที่ห้องสมุด”

นักเรียนจะพูดตอบกวินอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่ชอบดูหนัง
- ข. เวลาดูหนัง ฉันทั้งสนุกและเพลิน
- ค. ถ้าหนังสนุก ฉันจะดูจนจบ

16. ปรียาพูดกับนักเรียนว่า “ปกติเก่งมาโรงเรียนแต่เช้าทุกวัน แต่ทำไมวันนี้เก่งไม่มาโรงเรียนล่ะ”

นักเรียนจะพูดตอบปรียาอย่างไร ?

- ก. เป็นเรื่องส่วนตัวของเก่ง
- ข. เก่งคงมีธุระสำคัญที่บ้าน
- ค. เก่งคงไม่ชอบมาโรงเรียน

17. อุดมพูดกับนักเรียนว่า “เธอเห็นไหม ครูยุพาหิ้วของหนักมาเต็มมือเลย”

นักเรียนจะพูดตอบอุดมอย่างไร ?

- ก. ฉันรีบไปช่วยครูหิ้วของ
- ข. ฉันบอกให้เพื่อนตัวโตไปช่วยครูหิ้วของ
- ค. ฉันช่วยครูหิ้วของหนักไม่ให้หวง

18. จุไรพูดกับนักเรียนว่า “ฉันท้อมาหลายวันแล้ว ไม่มีสมาธิเรียนหนังสือเลย”

นักเรียนจะพูดตอบจุไรอย่างไร ?

ก. เธอควรพักผ่อนให้หายป่วยเร็ว ๆ นะ

ข. เธอต้องสอบตกแน่ ๆ

ค. เธอตั้งใจเรียนอยู่แล้ว อย่ากังวลใจเลย

ฉบับที่ 3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

1. ดำรงเมณฑกกับนักเรียนว่า “ครูให้ประติษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ เธอจะทำอะไร”
นักเรียนจะพูดตอบดำรงอย่างไร ?
ก. สิ่งที่ทำง่าย ทำเสร็จเร็ว
ข. กำลังคิดอยู่ แต่รับรองว่าไม่เคยเห็นมาก่อน
ค. สิ่งทีคนส่วนใหญ่ทำกันเยอะ
2. เบญจาทูกกับนักเรียนว่า “วันไหว้ครู เราทำอะไรให้ครูประจำชั้นประทับใจดีล่ะ”
นักเรียนจะพูดตอบเบญจาทูกอย่างไร?
ก. ฉันทนำดอกไม้และทำบัตรรอยพรไปกราบครู
ข. ฉันทนำดอกไม้ไปกราบครู
ค. โรงเรียนจัดพิธีไหว้ครูทุกคนอยู่แล้ว
3. นลินพูกกับนักเรียนว่า “ครูรับสมัครนนักเรียนร่วมการแสดงศิลปะพื้นบ้านในงานประจำปีของชุมชน”
นักเรียนจะพูดตอบนลินอย่างไร ?
ก. ฉันทไม่ชอบศิลปะการแสดง
ข. ศิลปะพื้นบ้านมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ฉันทจะไปขอแสดงด้วย
ค. น่าสนใจนะ เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม
4. อรุณพูกกับนักเรียนว่า “เธอดูภาพวาดในงานแสดงนิทรรศการศิลปะของโรงเรียนแล้ว รู้สึกยังงั?”
นักเรียนจะพูดตอบอรุณอย่างไร ?
ก. ฉันทชื่นชอบความสวยงามของสีสันทลายเส้นในภาพวาด
ข. ฉันทชอบดูภาพวาดนะ แม้จะคุ้รู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง
ค. ฉันทดูภาพวาดไม่รู้เรื่อง
5. นิชมณฑกกับนักเรียนว่า “ตอนที่หอประชุมมีการร้องเพลงและเล่นดนตรีอยู่บนเวที เราไปดูกันเถอะ”
นักเรียนจะพูดตอบนิชมณฑกอย่างไร ?
ก. ฉันทไม่ชอบฟังเพลง
ข. ฉันทชอบฟังเพลง สบายใจและมีความสุขทุกคร้ง
ค. ฉันทอยากฟังเพลง แม้จะซาบซึ้งในเสียงเพลงเป็นบางครั้ง
6. ธีระพูกกับนักเรียนว่า “ตอนที่เธอแบ่งงานกลุ่มให้แจงช่วยทำ แจงไม่ถนัดงานนั้น แจงจึงมีท่าทางฉุนเฉียวและพูดไม่ดีกับเธอ”
นักเรียนจะพูดตอบธีระอย่างไร ?

- ก. ฉันก็ไม่พอใจแรงเหมือนกัน
- ข. ช่างเขาเถอะ
- ค. ฉันโกรธแรง จะไม่ทำงานร่วมกับแรงอีก
7. โสภณพูดกับนักเรียนว่า “เมื่อวานฉันเห็นเธอไม่เขียนตอบข้อสอบเลยสักข้อ วันนี้เธอก็ดูเงียบผิดปกติ นะ เธอทำข้อสอบไม่ได้เหรอ”
- นักเรียนจะพูดตอบโสภณอย่างไร ?
- ก. ฉันทำข้อสอบไม่ได้
- ข. ขอบใจที่เป็นห่วง
- ค. ฉันทำข้อสอบไม่ได้ จึงเสียใจและกลัวสอบตก
8. บงกชพูดกับนักเรียนว่า “เธอเป็นเวรทำความสะอาดห้องศิลปะคู่กับเดชา แต่วันนี้เดชาไม่มา โรงเรียน”
- นักเรียนจะพูดตอบบงกชอย่างไร ?
- ก. เดชาไม่มาโรงเรียน ฉันก็ไม่ไปทำเวรเหมือนเดชา
- ข. วันนี้ฉันจะทำเวรแทนเดชา คราวหน้าเดชาต้องทำเวรแทนฉันบ้าง
- ค. ไม่เป็นไร ฉันทำเวรคนเดียวได้
9. กำชัยพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้ปฏิบัติการทดลองปลูกต้นถั่วและบันทึกผลการเจริญเติบโตของต้นถั่ว ทุกวันจนครบ 2 สัปดาห์”
- นักเรียนจะพูดตอบกำชัยอย่างไร ?
- ก. ฉันชอบลงมือปฏิบัติ การปลูกถั่วน่าสนใจ
- ข. ครูสั่ง ฉันก็ต้องปฏิบัติตามหน้าที่
- ค. ฉันไม่ชอบปฏิบัติเลย
10. โสภีพูดกับนักเรียนว่า “วันหยุดนี้ ชาวบ้านนัดช่วยกันเก็บขยะตามถนนในชุมชน ครูจึงรับสมัครนักเรียนที่จะไปร่วมทำประโยชน์ให้ชุมชน”
- นักเรียนจะพูดตอบโสภีอย่างไร ?
- ก. ฉันชอบทำประโยชน์ให้ชุมชน
- ข. ดีนะ ชุมชนจะได้สะอาด
- ค. ขยะสกปรก ฉันไม่ไปหรอก
11. วสันต์พูดกับนักเรียนว่า “ตอนพักกลางวัน ไปอ่านหนังสือที่ห้องสมุดกันเถอะ”
- นักเรียนจะพูดตอบวสันต์อย่างไร ?
- ก. ฉันชอบไปเล่นมากกว่า
- ข. ได้เลย ฉันชอบอ่านหนังสือทำให้รอบรู้มาก

ค. ฉันไปอ่านหนังสือบ้างก็ดี

12. นกมลพูดกับนักเรียนว่า “ปากกาด้ามใหม่ของเธอสวยจังนะ”

นักเรียนจะพูดตอบนกมลอย่างไร ?

ก. ฉันชอบซื้อปากกา สรรองไว้ใช้หลาย ๆ ด้าม

ข. ปากกาที่สวยงามถึงแพงฉันก็ซื้อ

ค. ปากกาของฉันหมึกหมด ฉันจึงต้องซื้อปากกาใหม่

13. นาวินพูดกับนักเรียนว่า “ในอนาคต ฉันอยากทำอาชีพที่มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว”

นักเรียนจะพูดตอบนาวินอย่างไร ?

ก. ฉันอยากทำอาชีพที่สุจริต มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว

ข. ฉันต้องขยันเรียน จึงจะมีความรู้ทำอาชีพสุจริตมีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว

ค. ฉันยังเด็ก จึงไม่คิดไกล

14. พีรพลพูดกับนักเรียนว่า “เด็กไทยยุคใหม่ต้องเป็นเด็กฉลาดรอบรู้”

นักเรียนจะพูดตอบพีรพลอย่างไร ?

ก. ก็ดีนะ เด็กไทยยุคใหม่จะได้ฉลาด

ข. ฉันก็เป็นตัวฉันแบบนี้

ค. ฉันอยากเป็นเด็กไทยยุคใหม่ จะตั้งใจเรียนให้มากขึ้น จะได้ฉลาด

15. บุปผาพูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนมีนโยบายสุขภาพแข็งแรง นักเรียนส่วนใหญ่จึงเล่นกีฬากันมากขึ้น”

นักเรียนจะพูดตอบบุปผาอย่างไร ?

ก. ไปเล่นกีฬากันเถอะ เราจะได้แข็งแรง ห่างไกลหมอ

ข. ฉันไม่ไปหรอก

ค. ก็ดีนะ ร่างกายจะได้แข็งแรง

ฉบับที่ 4 ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)

1. ภาคินพูดกับนักเรียนว่า “ฉันยืมหนังสือของเธอไปอ่านที่บ้านได้ไหม แล้วฉันจะนำมาคืนเธอในวันพรุ่งนี้”

นักเรียนจะพูดตอบภาคินอย่างไร ?

 - ก. ฉันไม่ไว้ใจเธอว่าจะนำหนังสือมาคืน
 - ข. ไม่ต้องรีบคืนหรอก เธออ่านให้จบแล้วค่อยนำมาคืนฉันวันไหนก็ได้
 - ค. ได้สิ ถ้าเธอคืนหนังสือให้ฉันในวันพรุ่งนี้นะ
2. พิมพรพูดกับนักเรียนว่า “นุ้ยไม่ค่อยทำงาน จึงไม่มีเพื่อนอยากอยู่ร่วมกลุ่มด้วย แต่ครูให้นุ้ยอยู่งานกลุ่มเรา”

นักเรียนจะพูดตอบพิมพรอย่างไร ?

 - ก. เราแบ่งงานให้นุ้ยทำน้อยกว่าเพื่อนคนอื่นเถอะ
 - ข. นุ้ยไม่ช่วยเราทำงานแน่เลย
 - ค. เราแบ่งงานทำเท่าๆ กัน นุ้ยคงช่วยเราทำงานได้เหมือนเพื่อนคนอื่น
3. ณรงค์พูดกับนักเรียนว่า “พ่อแม่และพี่ของปลาเมียอาชีพทำสวนส้มอยู่ที่บ้าน ตลอดเทอมนี้ปลาขาดเรียนทุกสัปดาห์ ปลาบอกว่าต้องอยู่บ้านดูแลพ่อแม่ป่วยบ้าง แม่ป่วยบ้าง พี่ป่วยบ้าง”

นักเรียนจะพูดตอบณรงค์อย่างไร ?

 - ก. คนในครอบครัวคงป่วยหนักจริง ๆ ปลาจึงต้องขาดเรียนช่วยทางบ้าน
 - ข. ถ้าพ่อหรือแม่ป่วย ก็มีพี่ดูแลอยู่ที่บ้านแล้ว ปลาน่าจะมาโรงเรียน
 - ค. ปลาเป็นคนแข็งแรง พ่อแม่และพี่ไม่น่าจะป่วยบ่อย
4. บุชบาพูดกับนักเรียนว่า “นุ่นโมโหร้ายและผลักเนยชนโต๊ะจนหัวแตก ล้มลงกับพื้น”

นักเรียนจะพูดตอบบุชบาอย่างไร ?

 - ก. นุ่นโมโหง่าย
 - ข. นุ่นนิสัยไม่ดีชอบรังแกเพื่อน
 - ค. นุ่นนิสัยดีนะ
5. สนิทพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง เธอทำเสร็จแล้ว แต่ฉันยังเหลืออีกหลายข้อ เธอทำแบบฝึกหัดให้ฉันหน่อยสิ”

นักเรียนจะพูดตอบสนิทอย่างไร ?

 - ก. ได้สิ แต่อย่าบอกครูนะ เดียวเราโดนทำโทษทั้งคู่
 - ข. ฉันช่วยเธอไม่ได้หรอก เธอต้องทำด้วยตนเองจึงจะเข้าใจ
 - ค. จะดีเทรอ ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองนะ

6. พรเพชรดกับนักเรียนว่า “ฉันทำข้อสอบไม่ได้เลย ฉันจึงลอกเพื่อนที่นั่งโต๊ะด้านข้าง ถ้าเธอทำข้อสอบไม่ได้ล่ะ”

นักเรียนจะพูดตอบพรเพชรอย่างไร ?

ก. ถ้าครูเผลอ ฉันก็ลอกเพื่อนบ้าง

ข. ฉันก็ลอกเพื่อนเหมือนเธอ

ค. ฉันพยายามคิดเอง ไม่ลอกเพื่อน

7. อากรพูดกับนักเรียนว่า “ฉันจะไปช่วยเนติทำความสะอาดห้องเรียน ทั่วๆ ที่ไม่ใช่เวรของฉัน”

นักเรียนจะพูดตอบอากรอย่างไร?

ก. ฉันช่วยเนติทำเวรวันนี้ ถ้าเวรของฉันแล้วเนติต้องมาช่วยฉันบ้างนะ

ข. ฉันจะไปช่วยเนติทำความสะอาดห้องเรียนด้วย

ค. ฉันทำแค่เวรตัวเองก็เหนื่อยแล้ว

8. บังอรพูดกับนักเรียนว่า “วันนี้ครูให้เตรียมสีมาวาดรูป แต่ฉันลืมเอาสีมาเรียนด้วย”

นักเรียนจะพูดตอบบังอรอย่างไร ?

ก. ฉันไม่แบ่งสีให้เธอหรอกนะ

ข. เราใช้สีด้วยกันนะ

ค. ฉันให้เธอยืมสีก็ได้ล่ะ

9. ทศพลพูดกับนักเรียนว่า “เธอทำการบ้านเสร็จแล้ว แต่ฉันยังไม่เข้าใจเลยว่าทำยังไง”

นักเรียนจะพูดตอบทศพลอย่างไร ?

ก. ฉันก็ไม่เข้าใจเหมือนกัน

ข. ไม่เข้าใจตรงไหน ถามฉันซิ

ค. มาเลย ฉันอธิบายให้ ง่ายนิดเดียว

10. ทิวาพูดกับนักเรียนว่า “ตายได้รับรางวัลนักเรียนที่มีความประพฤติดี เมื่อวานฉันเห็นตายแกล้งเพื่อน ตายนิสัยไม่ดีเลย”

นักเรียนจะพูดตอบทิวาอย่างไร ?

ก. ตายคงหยอกล้อเล่นกับเพื่อน

ข. ตายทำนิสัยดีเฉพาะอยู่ต่อหน้าครู

ค. ตายอาจจะนิสัยไม่ดี

11. จีรพรพูดกับนักเรียนว่า “เย็นนี้เราเป็นเวรรดน้ำผักที่ปลูกไว้ในแปลงเกษตร แต่รดน้ำผักทำให้ตัวเราเปียกน้ำเลอะเทอะ เราไม่ไปรดน้ำผัก แล้วไปนั่งกินขนมที่โรงอาหารกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบจีรพรอย่างไร ?

ก. ฉันจะไปรดน้ำผักตามหน้าที่

- ข. ถ้าเราไม่รดน้ำผักก็จะตายนะ
- ค. เราไปหาขนมอร่อยกินกันดีกว่า
12. สันติพูดกับนักเรียนว่า “ดูตาลซิ เจอครูแล้วไม่ยกมือไหว้”
นักเรียนจะพูดตอบสันติอย่างไร ?
- ก. ตาลไม่มีมารยาทเลย
- ข. ฉันไหว้ครูทุกครั้งที่พบหน้า
- ค. ฉันไหว้ครูเฉพาะครั้งแรกที่เจอกัน
13. ประภาพูดกับนักเรียนว่า “วันนี้มีแขกมาเยี่ยมโรงเรียนของเราหลายคน ถ้าเราเดินผ่านแขกจะทำ
ยังไงกันดี”
- นักเรียนจะพูดตอบประภาอย่างไร ?
- ก. ฉันสวัสดีแขกทุกครั้งที่เจอ แล้วก็โน้มตัวเดินผ่านแขกไป
- ข. ฉันสวัสดีตอนเข้าที่หน้าเสาธงแล้ว ถ้าเจอแขกอีกก็แค่โน้มตัวเดินผ่านไปก็พอ
- ค. แขกหลายคน ฉันสวัสดีไม่ไหวหรอก เดินผ่านไปเฉย ๆ ก็ได้
14. ชานนท์พูดกับนักเรียนว่า “แพรเป็นคนพูดจาไพเราะกับทุกคน นำเอาเป็นแบบอย่างดีนะ”
นักเรียนจะพูดตอบชานนท์อย่างไร ?
- ก. ฉันพูดจาไพเราะเฉพาะกับครูและผู้ใหญ่
- ข. ฉันพูดจาไพเราะกับทุกคน เหมือนแพรจ๊ะ
- ค. ฉันไม่จำเป็นต้องพูดจาไพเราะกับเพื่อน
15. พรรณีพูดกับนักเรียนว่า “เธอดูแมวตัวนั้นสิ ผอมจิ้ง ส่งเสียงร้องไม่หยุดเลย”
นักเรียนจะพูดตอบพรรณีอย่างไร ?
- ก. น่าสงสารจัง แมวคงหิวนะ
- ข. แมวเป็นสัตว์ อย่าสนใจเลย
- ค. ฉันจะแบ่งขนมให้แมวกิน
16. กำพลพูดกับนักเรียนว่า “เพ็ญไม่มีเงินพอซื้อสมุดมาเขียนหนังสือ เพราะครอบครัวยากจน”
นักเรียนจะพูดตอบกำพลอย่างไร ?
- ก. ฉันมีสมุดให้เพ็ญเอาไปใช้เถอะ
- ข. ฉันมีสมุดให้เพ็ญยืมใช้ก่อน
- ค. เป็นเรื่องส่วนตัวของเพ็ญ
17. วาณีพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นหนังสือร้องให้อยู่คนเดียวที่ระเปียงหน้าห้องเรียน”
นักเรียนจะพูดตอบวาณีอย่างไร ?
- ก. ฉันพูดคุยให้หนังสือคลายเศร้า แล้วชวนกันไปกินขนม

ข. เดี่ยวหนังก็หยุดร้องไห้เอง

ค. ฉันขอไปถามหนังก่อนว่า มีอะไรเล่าให้ฉันฟังได้นะ

ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

1. สุนันพูดกับนักเรียนว่า “คาบนี้ครูไม่อยู่ แต่ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำในชั้นเรียน แล้วส่งงานท้ายคาบ”

นักเรียนจะพูดตอบสุนันอย่างไร ?

 - ก. ฉันตั้งใจทำงานให้สำเร็จ ทันทส่งงานท้ายคาบ
 - ข. ฉันทำงานที่ครูมอบหมาย และคุยกับเพื่อนไปด้วย
 - ค. ฉันขอออกไปเล่นนอกห้องเรียนสักพัก
2. ชาคริตพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้แต่งประโยคภาษาอังกฤษ เธอไม่เก่งภาษาอังกฤษ เธอจะทำยังไง?”

นักเรียนจะพูดตอบชาคริตอย่างไร ?

 - ก. ฉันปรึกษาเพื่อนให้ช่วยฉัน
 - ข. ฉันลอกเพื่อนส่ง
 - ค. ฉันพยายามทำด้วยตนเอง
3. วรนาถพูดกับนักเรียนว่า “เวลาว่าง ฉันชวนเธอมาทำกิจกรรมตีหนังสือ ทายปัญหา เล่นกีฬา หรือทำอย่างอื่นดีล่ะ”

นักเรียนจะพูดตอบวรนาถอย่างไร ?

 - ก. ฉันขอเลือกทำกิจกรรมเดียว
 - ข. ฉันขอทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง สนุกดี
 - ค. ฉันชอบอยู่เฉยๆ
4. ธาราพูดกับนักเรียนว่า “เธอเขียนหนังสือเสร็จแล้ว ก่อนส่งงานใช้ไม้บรรทัดขีดเส้นคั่นแต่ละข้อหรือยัง?”

นักเรียนจะพูดตอบธาราอย่างไร ?

 - ก. แค้เขียนหนังสือก็เมื่อยมือแล้ว ฉันไม่ขีดเส้นใต้หรอก
 - ข. ฉันใช้ไม้บรรทัดขีดเส้นคั่นทุกข้อ ก่อนส่งงาน
 - ค. ขีดเส้นคั่นบ้าง ไม่ขีดเส้นคั่นบ้าง ครูก็ตรวจงานให้ฉัน
5. สมปองพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นไม้กวาดวางอยู่กลางห้องเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบสมปองอย่างไร ?

 - ก. ฉันบอกเพื่อนที่เป็นเวรห้องให้เอาไม้กวาดไปเก็บเข้าที่
 - ข. ฉันหยิบไม้กวาดเอาไปเก็บเข้าที่เอง
 - ค. ใครใช้ไม้กวาดแล้วไม่เก็บเข้าที่
6. จิตราพูดกับนักเรียนว่า “เราเล่นเกมคณิตศาสตร์เลิกแล้ว เราวางเกมไว้ แล้วเราไปกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบจิดรอย่างไร ?

- ก. ฉันวางแผนบนชั้นและจัดเรียงให้เรียบร้อย
- ข. ฉันวางแผนบนชั้น เดียวคนที่เป็นเวรห้องคณิตศาสตร์ก็มาจัดให้เรียบร้อยเอง
- ค. ฉันวางแผนไว้บนพื้น

7. สมชายพูดกับนักเรียนว่า “เมื่อเธอกลับถึงบ้าน เธอมีหน้าที่ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เย็นนี้เธอไปเล่นกับฉันที่สนามได้ไหม”

นักเรียนจะพูดตอบสมชายอย่างไร ?

- ก. ฉันขอตัว ต้องรีบกลับไปช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน
- ข. ฉันจะเล่นกับเธอก่อน เดียวกลับไปทำงานบ้าน
- ค. ฉันอยู่เล่นกับเธอดีกว่า วันหนึ่งตทำงานบ้าน

8. ครูเตือนพูดกับนักเรียนว่า “พรุ่งนี้ช่วงเช้าครูให้พวกเรา 10 คน ช่วยกันคิดเขียนป้ายคำขวัญ ช่วงบ่ายไปเดินรณรงค์การเลือกตั้งในชุมชน”

นักเรียนจะพูดตอบครูเตือนอย่างไร ?

- ก. เราเตรียมคิดคำขวัญในวันนี้เถอะ
- ข. เรามาคิดคำขวัญในวันพรุ่งนี้นะ
- ค. วันนี้เราแบ่งหน้าที่กันคิดคำขวัญ 5 คน และเตรียมหาอุปกรณ์อีก 5 คน

9. ดนัยพูดกับนักเรียนว่า “วันนี้ครูให้ประดิษฐ์บัตรอวยพรวันแม่ แล้วส่งวันพรุ่งนี้”

นักเรียนจะพูดตอบदनัยอย่างไร ?

- ก. เวลาแค่วันเดียว ฉันคงทำไม่เสร็จหรอกนะ
- ข. ถึงจะมีเวลาแค่วันเดียว แต่ฉันก็ตั้งใจทำให้เสร็จจนได้
- ค. ฉันจะทำเท่าที่ทำได้

10. พัทธาพูดกับนักเรียนว่า “ชุดิมาขยันเรียนหนังสือ ไม่เคยขาดเรียน จึงมีผลการเรียนดี”

นักเรียนจะพูดตอบพัทธาอย่างไร ?

- ก. ฉันเป็นนักเรียนจึงมีหน้าที่เรียน
- ข. ฉันตั้งใจเรียนสม่ำเสมอ ฉันจึงเรียนด้วยความเข้าใจ
- ค. ฉันหนีเรียนไปเล่นสนุกกว่า

11. ปรีชาพูดกับนักเรียนว่า “ร้านนี้ขายอาหารอร่อย คนยืนต่อแถวซื้ออาหารยาวมาก”

นักเรียนจะพูดตอบปรีชาอย่างไร ?

- ก. ฉันแซงแถวดีกว่า จะได้ไม่รอนาน
- ข. ฉันยืนต่อแถวตามลำดับ แม่แถวจะยาวก็ยอม
- ค. ฉันฝากเพื่อนที่ต่อแถวอยู่ข้างหน้าซื้ออาหารให้ฉันด้วย

12. ประภาพูดกับนักเรียนว่า “ครูชื่นชมอุเทนเป็นคนตรงต่อเวลา ส่งงานตามเวลาที่ครูกำหนดเสมอ”
นักเรียนจะพูดตอบประภาอย่างไร ?
- ฉันส่งงานตรงเวลาเสมอ
 - ถ้าทำงานเสร็จช้า ฉันก็ส่งงานไม่ตรงเวลา
 - ฉันส่งงานไม่ตรงเวลาบ่อย
13. อธิปพูดกับนักเรียนว่า “เธอสอบคราวนี้ ทำคะแนนให้ผ่านนะ”
นักเรียนจะพูดตอบอธิปอย่างไร ?
- ฉันสอบผ่านหรือไม่ผ่านก็ได้
 - ฉันอ่านหนังสือสอบแค่คะแนนผ่านก็พอแล้ว
 - ฉันตั้งใจอ่านหนังสือสอบให้ได้คะแนนมากที่สุด
14. อิงอรพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้เราฝึกอ่านทำนองเสนาะ ออกเสียงสำเนียงสูงต่ำ ต้องฝึกอ่านอย่างต่อเนื่องจนชำนาญ จึงทำให้อ่านไพเราะ”
นักเรียนจะพูดตอบอิงอรอย่างไร ?
- พอมีเวลาว่าง ฉันก็จะฝึกอ่าน
 - ฉันฝึกอ่านทุกวัน ถ้าอ่านชำนาญแล้วก็ไพเราะได้
 - ฉันไม่อ่านแล้ว ออกเสียงยาก
15. เดชาพูดกับนักเรียนว่า “โจทย์การบ้านวิชานี้ ยากเกินไปนะ เธอทำยังไง?”
นักเรียนจะพูดตอบเดชาอย่างไร ?
- ฉันลอกเพื่อน
 - ฉันพยายามแก้โจทย์ด้วยตนเอง
 - ฉันให้เพื่อนสอน
16. กานดาพูดกับนักเรียนว่า “พวกเราไปเรียนวิชาพลศึกษาที่อาคารอเนกประสงค์ ห้องเรียนจึงถูกจัดสิ่งของมีค่าโดนขโมยไป”
นักเรียนจะพูดตอบกานดาอย่างไร ?
- เราไม่ควรนำสิ่งของมีค่ามาโรงเรียนอีก
 - เราต้องช่วยกันสอดส่องดูแล
 - เพื่อนห้องข้าง ๆ ต้องมีคนเป็นขโมย
17. เตชิตพูดกับนักเรียนว่า “สัปดาห์หน้าจะสอบปลายภาคเรียน เธอเตรียมตัวอ่านหนังสือหรือยัง”
นักเรียนจะพูดตอบเตชิตอย่างไร ?
- ฉันอ่านหนังสือไปเรื่อย ๆ ว่างก็นอน
 - ฉันกำลังอ่านหนังสือตามวิชาในตารางที่กำหนดไว้

ค. ฉันยังไม่ได้อ่านหนังสือเตรียมสอบ

18. มณีพรพูดกับนักเรียนว่า “ฉันแก้โจทย์คณิตศาสตร์เสร็จแล้ว ฉันจะเอาสมุดไปส่งครู ฉันเห็นเธอทำเสร็จแล้วเหมือนกัน เธอจะเอาสมุดไปส่งครูด้วยกันไหม ?”

นักเรียนจะพูดตอบมณีพรอย่างไร ?

ก. ฉันขอตรวจดูคร่าว ๆ ก่อน แล้วจะตามไป

ข. ฉันฝากเธอไปส่งครูด้วย

ค. ฉันตรวจดูทุกข้ออย่างละเอียดอีกครั้ง แล้วจะไปส่งเอง

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา คำชี้แจงและข้อปฏิบัติในการสอบ

วัตถุประสงค์

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก พัฒนาขึ้นเพื่อวัดและประเมินผลบุคลิกภาพของนักเรียนว่ามีบุคลิกภาพแต่ละด้านอยู่ระดับเด่น ปานกลาง หรือด้อย

ลักษณะของแบบวัด

เป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีข้อความที่เป็นบทสนทนาระหว่างเพื่อนกับนักเรียน ให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวยุติธรรมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยมีตัวเลือก 3 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกแสดงถึงระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพ โดยแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มี 83 ข้อ จำแนกตามองค์ประกอบหลัก ดังนี้

ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) จำนวน 15 ข้อ

ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง จำนวน 18 ข้อ

ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) จำนวน 15 ข้อ

ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) จำนวน 17 ข้อ

ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) จำนวน 18 ข้อ

เวลาที่ใช้ในการสอบ

1 ชั่วโมง 15 นาที

ข้อปฏิบัติในการสอบ

1. ห้ามนักเรียนเข้าห้องสอบเกิน 5 นาที
2. นักเรียนเลือกตอบบทสนทนาให้ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

1. กนกพูดกับนักเรียนว่า “งานกลุ่มที่ครูมอบหมายกำหนดส่งวันพรุ่งนี้ กลุ่มเรายังทำไม่เสร็จเลยนะ”
นักเรียนจะพูดตอบกนกอย่างไร ?
 - ก. ไม่เป็นไรหรอก ครูใจดี
 - ข. เย็นนี้เรามาช่วยกันทำ เดียวก็เสร็จ
 - ค. แยกแล้ว พรุ่งนี้ฉันต้องโดนครูทำโทษแน่เลย
2. จรรยาพูดกับนักเรียนว่า “จ้อยมาแย่งขนมของเธอไปกินอีกแล้วเหรอ”
นักเรียนจะพูดตอบจรรยาอย่างไร ?
 - ก. ฉันโมโหจ้อย ฉันไม่ยอมจึงหยิบขนมคืน
 - ข. ไม่เป็นไร ช่างเขาเถอะ
 - ค. จ้อยนิสัยไม่ดี ชอบแย่งของคนอื่น
3. อธิพูดกับนักเรียนว่า “เธอไม่ให้มานียิ้มปากกา มานีจึงแกล้งเดินมาเหยียบเท้าและผลักรอกเธอ”
นักเรียนจะพูดตอบอธิอย่างไร ?
 - ก. ถ้ามานีมาแกล้งฉันอีก ฉันจะบอกครู
 - ข. มานีคงโกรธ ฉันให้อภัยมานี
 - ค. ฉันไม่ยอมเจ็บฝ่ายเดียว ฉันจึงเหยียบเท้าและผลักรอกมานีด้วย
4. สุนีย์พูดกับนักเรียนว่า “เธอแข่งปิงปองกับฉันก็ครั้งก็แพ้ทุกครั้ง เธอไม่เก่งเลยนะ”
นักเรียนจะพูดตอบสุนีย์อย่างไร ?
 - ก. ฉันต้องฝึกซ้อมให้เก่งกว่านี้
 - ข. ไม่เก่งแล้วไง คราวหน้าไม่ต้องมาเล่นกับฉันอีกเลย
 - ค. ลองแข่งกันอีกรอบนะ เพื่อฉันจะชนะบ้าง
5. วีระพูดกับนักเรียนว่า “ครอบครัวของนภามีฐานะดี นภาจึงชอบใช้ของราคาแพง บางทีก็ซื้อของมาแจกเพื่อนๆ”
นักเรียนจะพูดตอบวีระอย่างไร ?
 - ก. นภามีเงินซื้อของแจกเพื่อนก็ดีนะ
 - ข. นภามีน้ำใจ
 - ค. นภาชอบอวดรวย
6. นิดาพูดกับนักเรียนว่า “ครั้งนี้เธอสอบไม่ผ่าน ครั้งหน้าเธอต้องพยายามอีกนะ”
นักเรียนจะพูดตอบนิดาอย่างไร?
 - ก. ฉันต้องตั้งใจและพยายามให้มากกว่านี้

- ข. ถึงฉันจะพยายามแค่ไหน ก็เสียแรงเปล่า
- ค. ไม่เป็นไรหรอก คราวหน้ายังมี
7. ปิติพูดกับนักเรียนว่า “ฉันอยากเรียนเก่ง พ่อกับแม่จะได้ภูมิใจในตัวฉัน”
นักเรียนจะพูดตอบปิติอย่างไร ?
- ก. เรามาช่วยกันเรียนเถอะ
- ข. ฉันคงเรียนได้ดีเพียงเท่านี้
- ค. ฉันก็จะขยันขึ้น เพื่อให้แม่ภูมิใจ
8. รัชณีพูดกับนักเรียนว่า “เธอสอบคราวนี้ ตั้งใจสอบให้ผ่านนะ”
นักเรียนจะพูดตอบรัชณีอย่างไร ?
- ก. ฉันจะสอบผ่านไหมนะ
- ข. ฉันเตรียมตัวมาดี ต้องสอบผ่านแน่
- ค. ฉันเรียนไม่เก่ง คงสอบไม่ผ่าน
9. อำนวยพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนยืนขึ้นทีละคน แล้วผลัดกันอ่านข้อความคนละสามบรรทัด ให้เพื่อน ๆ ฟัง”
นักเรียนจะพูดตอบอำนวยอย่างไร ?
- ก. ฉันฝึกอ่านมาตลอด ต้องอ่านได้ดี
- ข. ฉันไม่กล้าอ่านให้เพื่อนฟัง ฉันกลัวอ่านผิด
- ค. ฉันขออ่านพร้อมกับเพื่อน ๆ
10. จ้านงพูดกับนักเรียนว่า “ครูคงประชุมนักเรียนอีกนาน ฉันเวียนหัวมาก เธอพาฉันไปห้องพยาบาล หน่อยนะ”
นักเรียนจะพูดตอบจ้านงอย่างไร ?
- ก. ห้องประชุมมีคนเยอะแยะ ฉันไม่กล้าเดินออกไป
- ข. ฉันจะบอกครูให้พาเธอไปห้องพยาบาล
- ค. ฉันจะพาเธอเดินออกจากห้องประชุมไปห้องพยาบาล
11. โกเมนพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นใจทำร้ายน้องของเธอ ที่โรงอาหารตอนเช้า”
นักเรียนจะพูดตอบโกเมนอย่างไร ?
- ก. น้องของฉันคงไปทำอะไรให้ใจโกรธ
- ข. ฉันจะแก้แค้นใจ ยังไงดีนะ
- ค. ใจอยู่ไหน ฉันจะไปเอาคืนกับใจเตี้ยนี้
12. มยุราพูดกับนักเรียนว่า “ครูสั่งงานหลายวิชาพร้อม ๆ กัน เธอทำงานทันส่งตามกำหนดเวลาไหม”
นักเรียนจะพูดตอบมยุราอย่างไร ?

- ก. ฉันกำลังทำงานอยู่
- ข. ฉันจะทำแบบเร่งรีบ ถ้ามีวุ่น ไม่นานส่งงานแน่ ๆ
- ค. ฉันค่อยคิดค่อยทำ เดียวก็เสร็จ
13. อเนกพูดกับนักเรียนว่า “งานกลุ่มของพวกเรา ทำไมเธอไม่ช่วยเพื่อนทำงาน”
- นักเรียนจะพูดตอบอเนกอย่างไร ?
- ก. เธอไม่ต้องมาถาม ถ้าฉันอยากช่วยก็จะช่วยเอง
- ข. ฉันช่วยทำก็ได้
- ค. ฉันขอโทษ เธอจะให้ฉันช่วยทำอะไร
14. อธิปพูดกับนักเรียนว่า “เธอทำการบ้านไม่ถูกสักข้อเลยนะ”
- นักเรียนจะพูดตอบอธิปอย่างไร ?
- ก. เรื่องของฉัน ไม่เกี่ยวกับเธอ
- ข. ฉันไม่ถนัดวิชานี้
- ค. ฉันจะหาแบบฝึกหัดเสริมมาทำนอกเวลาเรียน
15. รัตนาพูดกับนักเรียนว่า “เมื่อเช้า ฉันทำเงินหาย 50 บาท ที่สนามเด็กเล่น จึงไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวัน”
- นักเรียนจะพูดตอบรัตนาอย่างไร ?
- ก. ฉันจะไปบอกครูให้ประกาศเสียงตามสาย
- ข. อ้าว! งั้นตอนนี้เธอคงหิวแย่เลย
- ค. ฉันจะไปช่วยเธอหาเงินที่หายไปที่สนามเด็กเล่น
16. อรุณพูดกับนักเรียนว่า “ฉันลืมเอาดินสอมาโรงเรียนอีกแล้ว”
- นักเรียนจะพูดตอบอรุณอย่างไร ?
- ก. เธอไปซื้อที่สหกรณ์โรงเรียนซิ
- ข. ฉันให้เธอยืมใช้หนึ่งแท่ง
- ค. เธอชอบลืมประจำเลยนะ
17. วิไลพูดกับนักเรียนว่า “เธอรู้ไหมว่า วันนี้เป็นวันเกิดของเธอ”
- นักเรียนจะพูดตอบวิไลอย่างไร ?
- ก. ฉันถามเดชาว่าอยากได้อะไรเป็นของขวัญ
- ข. ฉันอวยพรวันเกิดให้เดชามีความสุขสมหวัง
- ค. ทุกคนก็มีวันเกิดด้วยกันทั้งนั้น
18. อากรพูดกับนักเรียนว่า “คุณน้าลิ เอ็มร้องไวยวายและทำร้ายเพื่อนอยู่ในสนาม”
- นักเรียนจะพูดตอบอากรอย่างไร ?

- ก. ฉันขอไปดูเหตุการณ์ที่สนามก่อนนะ
- ข. เอ็มโวยวายเป็นปกติ
- ค. ฉันต้องรีบไปห้ามเอ็มไม่ให้ทำร้ายเพื่อน
19. จ่านงพูดกับนักเรียนว่า “ตอนพักกลางวัน ฉันจะไปเล่นกับเพื่อนหลายคน เธอจะไปด้วยกันไหม”
นักเรียนจะพูดตอบจ่านงอย่างไร ?
- ก. ฉันชอบเล่นกับเพื่อนหลายคน สนุกดีนะ
- ข. ฉันไปดูเพื่อน ๆ เล่นก่อนนะ ถ้าสนุกฉันจะเล่นด้วย
- ค. ฉันไม่ชอบเล่นกับเพื่อน
20. ชลิตพูดกับนักเรียนว่า “นี่เพื่อนใหม่ชื่อ ธนา เพิ่งย้ายมาเรียนเป็นวันแรก”
นักเรียนจะพูดตอบชลิตอย่างไร ?
- ก. ยินดีที่รู้จัก
- ข. ยินดีที่รู้จัก มีโต๊ะนั่งหรือยัง โต๊ะข้างฉันยังว่าง นั่งด้วยกันนะ
- ค. ยินดีที่รู้จัก เธอย้ายมาจากโรงเรียนอะไร
21. ขบาพูดกับนักเรียนว่า “วันหยุดนี้ ครูขอให้นักเรียนไปทำความสะอาดบริเวณวัดร่วมกับชุมชน เพื่อเตรียมจัดงานประจำปี”
นักเรียนจะพูดตอบขบาอย่างไร ?
- ก. ฉันไปร่วม เพราะครูขอร้องให้ไปช่วยกัน
- ข. ฉันจะไป เพราะจะได้มีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ชุมชน
- ค. ฉันต้องทำความสะอาดบ้าน
22. อิศราพูดกับนักเรียนว่า “กลุ่มเราต้องนำเสนองานหน้าชั้นเรียนในวันจันทร์หน้า เธอช่วยพุดนำเสนองานได้ไหม”
นักเรียนจะพูดตอบอิสราอย่างไร ?
- ก. ฉันไม่กล้าพุด
- ข. ฉันจะเตรียมตัวพุดมาอย่างดี
- ค. ถ้าไม่มีใครอาสา ฉันพุดเองก็ได้
23. จินดาพูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนเตรียมจัดงานวันเด็ก จึงขอตัวแทนนักเรียนไปร่วมแสดงกิจกรรมหลายอย่างบนเวที”
นักเรียนจะพูดตอบจินดาอย่างไร ?
- ก. ฉันจะร่วมแสดง ถ้าเธอแสดงด้วย
- ข. ฉันไปเป็นคนดู
- ค. ฉันยินดีร่วมแสดงได้หลายอย่าง

24. วิโรจน์พูดกับนักเรียนว่า “พรุ่งนี้เช้า เวิร์ของฉันทกับเธอไปยื่นร้องนำเพลงชาติที่หน้าเสาธง”
นักเรียนจะพูดตอบวิโรจน์อย่างไร ?
ก. ฉันทายที่จะยื่นร้องนำที่หน้าเสาธง
ข. ฉันทม่ั่นใจ เพราะฉันทร้องเพลงชาติทุกวัน
ค. ฉันทซ้อมร้องเพลงชาติก่อนนะ จะได้ม่ั่นใจขึ้น
25. จริยาพูดกับนักเรียนว่า “วันภาษาไทย ครูให้นักเรียนไปหาบทกลอนใหม่ ๆ มาอ่านให้เพื่อนฟัง”
นักเรียนจะพูดตอบจริยาอย่างไร ?
ก. ฉันทม่ชอบอ่าน
ข. ฉันทจะลองไปค้นหา
ค. ฉันทจะฝึกอ่านให้ดีก่อนมาอ่านให้เพื่อนฟัง
26. สายชลพูดกับนักเรียนว่า “วันวิสาขบูชา โรงเรียนจัดกิจกรรมพานักเรียนไปเวียนเทียนที่วัด”
นักเรียนจะพูดตอบสายชลอย่างไร ?
ก. ฉันทได้ร่วมเวียนเทียนกับเพื่อน ๆ
ข. ฉันทจะเตรียมเทียนมา
ค. ฉันทม่ชอบร่วมกิจกรรม
27. จันทราพูดกับนักเรียนว่า “วันพรุ่งนี้ตอนบ่าย โรงเรียนจัดให้นักเรียนร่วมกันทำความสะอาดทั้งโรงเรียน”
นักเรียนจะพูดตอบจันทราอย่างไร ?
ก. ฉันทม่มาโรงเรียน
ข. ฉันทจะนำผ้าขี้ริ้วมาร่วมทำความสะอาดโรงเรียน
ค. ฉันทอยากให้โรงเรียนของเราสะอาด
28. ทวีชพูดกับนักเรียนว่า “เข้าค่ายลูกเสือเนตรนารีปีนี้ ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าฐานผจญภัย เช่น โหนสลิงข้ามแม่น้ำ เดินลุยป่าที่อุทยานป่าไม้”
นักเรียนจะพูดตอบทวีชอย่างไร ?
ก. ฉันทรู้สีกทำทหายที่จะได้เข้าฐานผจญภัยผาดโผน
ข. ฉันทอยากลองเข้าฐานผจญภัย
ค. ฉันทม่กล้าเสี่ยงอันตราย
29. มุกดาพูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนซื้อเครื่องเล่น มาใหม่ ฉันทว่ามันสูงเกินไป เวลาเล่นคงนำหวาดเสียว”
นักเรียนจะพูดตอบมุกดาอย่างไร ?
ก. ฉันทไปดูเพื่อนเล่นก่อน ถ้าม่น่ากลัว ฉันทจะเล่นด้วย

- ข. ฉันไม่เล่นหรรอกนะ
- ค. ฉันชอบความตื่นเต้น ฉันจะไปเล่นเครื่องเล่นใหม่
30. กวินพูดกับนักเรียนว่า “พักกลางวันนี้ ฉันจะไปดูหนังการ์ตูนที่ห้องสมุด”
นักเรียนจะพูดตอบกวินอย่างไร ?
- ก. ฉันไม่ชอบดูหนัง
- ข. เวลาดูหนัง ฉันทั้งสนุกและเพลิน
- ค. ถ้าหนังสนุก ฉันจะดูจนจบ
31. ปรียาพูดกับนักเรียนว่า “ปกติเก่งมาโรงเรียนแต่เช้าทุกวัน แต่ทำไมวันนี้เก่งไม่มาโรงเรียนล่ะ”
นักเรียนจะพูดตอบปรียาอย่างไร ?
- ก. เป็นเรื่องส่วนตัวของเก่ง
- ข. เก่งคงมีธุระสำคัญที่บ้าน
- ค. เก่งคงไม่ชอบมาโรงเรียน
32. อุดมพูดกับนักเรียนว่า “เธอเห็นไหม ครูยุพาหิ์ของหนักมาเต็มมือเลย”
นักเรียนจะพูดตอบอุดมอย่างไร ?
- ก. ฉันรีบไปช่วยครูหิ์ของ
- ข. ฉันบอกให้เพื่อนตัวโตไปช่วยครูหิ์ของ
- ค. ฉันช่วยครูหิ์ของหนักไม่ไหวหรอก
33. จุไรพูดกับนักเรียนว่า “ฉันป่วยมาหลายวันแล้ว ไม่มีสมาธิเรียนหนังสือเลย”
นักเรียนจะพูดตอบจุไรอย่างไร ?
- ก. เธอควรพักผ่อนให้หายป่วยเร็ว ๆ นะ
- ข. เธอต้องสอบตกแน่ ๆ
- ค. เธอตั้งใจเรียนอยู่แล้ว อย่ากังวลใจเลย
34. ดำรงเมนพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้ประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ เธอจะทำอะไร”
นักเรียนจะพูดตอบดำรงอย่างไร ?
- ก. สิ่งที่ทำง่าย ทำเสร็จเร็ว
- ข. กำลังคิดอยู่ แต่รับรองว่าไม่เคยเห็นมาก่อน
- ค. สิ่งที่คนส่วนใหญ่ทำกันเยอะ
35. เบญจาพูดกับนักเรียนว่า “วันไหว้ครู เราทำอะไรให้ครูประจำชั้นประทับใจดีล่ะ”
นักเรียนจะพูดตอบเบญจาอย่างไร?
- ก. ฉันนำดอกไม้และทำบัตรอวยพรไปกราบครู
- ข. ฉันนำดอกไม้ไปกราบครู

- ค. โรงเรียนจัดพิธีไหว้ครูทุกคนอยู่แล้ว
36. นลินีพูดกับนักเรียนว่า “ครูรับสมัครนักเรียนร่วมการแสดงศิลปะพื้นบ้านในงานประจำปีของชุมชน”
นักเรียนจะพูดตอบนลินีอย่างไร ?
- ก. ฉันไม่ชอบศิลปะการแสดง
ข. ศิลปะพื้นบ้านมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ฉันจะไปขอแสดงด้วย
ค. น่าสนใจนะ เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม
37. อรุณพูดกับนักเรียนว่า “เธอดูภาพวาดในงานแสดงนิทรรศการศิลปะของโรงเรียนแล้ว รู้สึกยังไง?”
นักเรียนจะพูดตอบอรุณอย่างไร ?
- ก. ฉันชื่นชมความสวยงามของสีสันทลายเส้นในภาพวาด
ข. ฉันชอบดูภาพวาดนะ แม้จะดูรู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง
ค. ฉันดูภาพวาดไม่รู้เรื่อง
38. นิชมนพูดกับนักเรียนว่า “ตอนที่หอประชุมมีการร้องเพลงและเล่นดนตรีอยู่บนเวที เราไปดูกัน
เถอะ”
นักเรียนจะพูดตอบนิชมนอย่างไร ?
- ก. ฉันไม่ชอบฟังเพลง
ข. ฉันชอบฟังเพลง สบายใจและมีความสุขทุกครั้ง
ค. ฉันอยากฟังเพลง แม้จะซาบซึ้งในเสียงเพลงเป็นบางครั้ง
39. อีระพูดกับนักเรียนว่า “ตอนที่เธอแบ่งงานกลุ่มให้แจงช่วยทำ แจงไม่ถนัดงานนั้น แจงจึงมีท่าทาง
ฉุนเฉียวและพูดไม่ดีกับเธอ”
นักเรียนจะพูดตอบอีระอย่างไร ?
- ก. ฉันก็ไม่พอใจแจงเหมือนกัน
ข. ช่างเขาเถอะ
ค. ฉันโกรธแจง จะไม่ทำงานร่วมกับแจงอีก
40. โสภณพูดกับนักเรียนว่า “เมื่อวานฉันเห็นเธอไม่เขียนตอบข้อสอบเลยสักข้อ วันนี้เธอก็ดูเฉย
ผิปกตินะ เธอทำข้อสอบไม่ได้เหรอ”
นักเรียนจะพูดตอบโสภณอย่างไร ?
- ก. ฉันทำข้อสอบไม่ได้
ข. ขอบใจที่เป็นห่วง
ค. ฉันทำข้อสอบไม่ได้ จึงเสียใจและกลัวสอบตก
41. บงกชพูดกับนักเรียนว่า “เธอเป็นเวรทำความสะอาดห้องศิลปะคู่กับเดชา แต่วันนี้เดชาไม่มา
โรงเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบบงกอย่างไร ?

- ก. เดชาไม่มาโรงเรียน ฉันก็ไม่ไปทำเวรเหมือนเดชา
- ข. วันนี้ฉันจะทำเวรแทนเดชา คราวหน้าเดชาต้องทำเวรแทนฉันบ้าง
- ค. ไม่เป็นไร ฉันทำเวรคนเดียวได้

42. กำชัยพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้ปฏิบัติการทดลองปลูกต้นถั่วและบันทึกดูการเจริญเติบโตของต้นถั่วทุกวันจนครบ 2 สัปดาห์”

นักเรียนจะพูดตอบกำชัยอย่างไร ?

- ก. ฉันชอบลงมือปฏิบัติ การปลูกถั่วน่าสนใจ
- ข. ครูสั่ง ฉันก็ต้องปฏิบัติตามหน้าที่
- ค. ฉันไม่ชอบปฏิบัติเลย

43. โสภิตพูดกับนักเรียนว่า “วันหยุดนี้ ชาวบ้านนัดช่วยกันเก็บขยะตามถนนในชุมชน ครูจึงรับสมัครนักเรียนที่จะไปร่วมทำประโยชน์ให้ชุมชน”

นักเรียนจะพูดตอบโสภิตอย่างไร ?

- ก. ฉันชอบทำประโยชน์ให้ชุมชน
- ข. ดีนะ ชุมชนจะได้สะอาด
- ค. ขยะสกปรก ฉันไม่ไปหรอก

44. วสันต์พูดกับนักเรียนว่า “ตอนพักกลางวัน ไปอ่านหนังสือที่ห้องสมุดกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบวสันต์อย่างไร ?

- ก. ฉันชอบไปเล่นมากกว่า
- ข. ได้เลย ฉันชอบอ่านหนังสือทำให้รอบรู้มาก
- ค. ฉันไปอ่านหนังสือบ้างก็ดี

45. นฤมลพูดกับนักเรียนว่า “ปากกาด้ามใหม่ของเธอสวยจังนะ”

นักเรียนจะพูดตอบนฤมลอย่างไร ?

- ก. ฉันชอบซื้อปากกา สำรองไว้ใช้หลาย ๆ ด้าม
- ข. ปากกาสีสวยถูกใจ ถึงแพงฉันก็ซื้อ
- ค. ปากกาของฉันหมึกหมด ฉันจึงต้องซื้อปากกาใหม่

46. นาวิณพูดกับนักเรียนว่า “ในอนาคต ฉันอยากทำอาชีพที่มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว”

นักเรียนจะพูดตอบนาวิณอย่างไร ?

- ก. ฉันอยากทำอาชีพที่สุจริต มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว
- ข. ฉันต้องขยันเรียน จึงจะมีความรู้ทำอาชีพสุจริตมีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว
- ค. ฉันยังเด็ก จึงไม่คิดไกล

47. พิรพลพูดกับนักเรียนว่า “เด็กไทยยุคใหม่ต้องเป็นเด็กฉลาดรอบรู้”

นักเรียนจะพูดตอบพิรพลอย่างไร ?

ก. ก็ตินะ เด็กไทยยุคใหม่จะได้ฉลาด

ข. ฉันก็เป็นตัวฉันแบบนี้

ค. ฉันอยากเป็นเด็กไทยยุคใหม่ จะตั้งใจเรียนให้มากขึ้น จะได้ฉลาด

48. บุปผาพูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนมีนโยบายสุขภาพแข็งแรง นักเรียนส่วนใหญ่จึงเล่นกีฬากันมากขึ้น”

นักเรียนจะพูดตอบบุปผาอย่างไร ?

ก. ไปเล่นกีฬากันเถอะ เราจะได้แข็งแรง ห่างไกลหมอ

ข. ฉันไม่ไปหรอก

ค. ก็ตินะ ร่างกายจะได้แข็งแรง

49. ภาคินพูดกับนักเรียนว่า “ฉันยืมหนังสือของเธอไปอ่านที่บ้านได้ไหม แล้วฉันจะนำมาคืนเธอในวันพรุ่งนี้”

นักเรียนจะพูดตอบภาคินอย่างไร ?

ก. ฉันไม่ไว้ใจเธอว่าจะนำหนังสือมาคืน

ข. ไม่ต้องรีบคืนหรอก เธออ่านให้จบแล้วค่อยนำมาคืนฉันวันไหนก็ได้

ค. ได้สิ ถ้าเธอคืนหนังสือให้ฉันในวันพรุ่งนี้นะ

50. พิมพรพูดกับนักเรียนว่า “นุ้ยไม่ค่อยทำงาน จึงไม่มีเพื่อนอยากอยู่ร่วมกลุ่มด้วย แต่ครูให้นุ้ยอยู่งานกลุ่มเรา”

นักเรียนจะพูดตอบพิมพรอย่างไร ?

ก. เราแบ่งงานให้นุ้ยทำน้อยกว่าเพื่อนคนอื่นเถอะ

ข. นุ้ยไม่ช่วยเราทำงานแน่เลย

ค. เราแบ่งงานทำเท่าๆ กัน นุ้ยคงช่วยเราทำงานได้เหมือนเพื่อนคนอื่น

51. ณรงค์พูดกับนักเรียนว่า “พ่อแม่และพี่ของปลามีอาชีพทำสวนส้มอยู่ที่บ้าน ตลอดเทอมนี้ปลาขาดเรียนทุกสัปดาห์ ปลาบอกว่าต้องอยู่บ้านดูแลพ่อป่วยบ้าง แม่ป่วยบ้าง พี่ป่วยบ้าง”

นักเรียนจะพูดตอบณรงค์อย่างไร ?

ก. คนในครอบครัวคงป่วยหนักจริง ๆ ปลาจึงต้องขาดเรียนช่วยทางบ้าน

ข. ถ้าพ่อหรือแม่ป่วย ก็มีพี่ดูแลอยู่ที่บ้านแล้ว ปลาน่าจะมาโรงเรียน

ค. ปลาเป็นคนแข็งแรง พ่อแม่และพี่ไม่น่าจะป่วยบ่อย

52. บุชบาพูดกับนักเรียนว่า “นุ่นโมโหร้ายและผลักเนยชนโต๊ะจนหัวแตก ล้มลงกับพื้น”

นักเรียนจะพูดตอบบุชบาอย่างไร ?

- ก. นุ่นโมโหง่าย
- ข. นุ่นนิสัยไม่ดีชอบรังแกเพื่อน
- ค. นุ่นนิสัยดีนะ
53. สนิทพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง เธอทำเสร็จแล้ว แต่ฉันยังเหลืออีกหลายข้อ เธอทำแบบฝึกหัดให้ฉันหน่อยซิ”
- นักเรียนจะพูดตอบสนิทอย่างไร ?
- ก. ได้ซิ แต่อย่าบอกครูนะ เดี่ยวเราโดนทำโทษทั้งคู่
- ข. ฉันช่วยเธอไม่ได้หรอก เธอต้องทำด้วยตนเองจึงจะเข้าใจ
- ค. จะดีเหรอ ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองนะ
54. พรเพชรพูดกับนักเรียนว่า “ฉันทำข้อสอบไม่ได้เลย ฉันจึงลอกเพื่อนที่นั่งโต๊ะด้านข้าง ถ้าเธอทำข้อสอบไม่ได้ล่ะ”
- นักเรียนจะพูดตอบพรเพชรอย่างไร ?
- ก. ถ้าครูเผลอ ฉันก็ลอกเพื่อนบ้าง
- ข. ฉันก็ลอกเพื่อนเหมือนเธอ
- ค. ฉันพยายามคิดเอง ไม่ลอกเพื่อน
55. อากรพูดกับนักเรียนว่า “ฉันจะไปช่วยเนติทำความสะอาดห้องเรียน ทั้งๆ ที่ไม่ใช่เวรของฉัน”
- นักเรียนจะพูดตอบอากรอย่างไร?
- ก. ฉันช่วยเนติทำเวรวันนี้ ถ้าเวรของฉันแล้วเนติต้องมาช่วยฉันบ้างนะ
- ข. ฉันจะไปช่วยเนติทำความสะอาดห้องเรียนด้วย
- ค. ฉันทำแค่เวรตัวเองก็เหนื่อยแล้ว
56. บังอรพูดกับนักเรียนว่า “วันนี้ครูให้เตรียมสีมาวาดรูป แต่ฉันลืมเอาสีมาเรียนด้วย”
- นักเรียนจะพูดตอบบังอรอย่างไร ?
- ก. ฉันไม่แบ่งสีให้เธอหรอกนะ
- ข. เราใช้สีด้วยกันนะ
- ค. ฉันให้เธอยืมสีก็ได้นะ
57. ทศพลพูดกับนักเรียนว่า “เธอทำการบ้านเสร็จแล้ว แต่ฉันยังไม่เข้าใจเลยว่าทำยังไง”
- นักเรียนจะพูดตอบทศพลอย่างไร ?
- ก. ฉันก็ไม่เข้าใจเหมือนกัน
- ข. ไม่เข้าใจตรงไหน ถามฉันซิ
- ค. มาเลย ฉันอธิบายให้ ง่ายนิดเดียว
58. ทิวาพูดกับนักเรียนว่า “ถ่ายได้รับรางวัลนักเรียนที่มีความประพฤติดี เมื่อวานฉันเห็นถ่ายแก๊ง

เพื่อน ต่ายนิสัยไม่ดีเลย”

นักเรียนจะพูดตอบทิวาอย่างไร ?

- ก. ต่ายคงหยอกล้อเล่นกับเพื่อน
- ข. ต่ายทำนิสัยดีเฉพาะอยู่ต่อหน้าครู
- ค. ต่ายอาจจะนิสัยไม่ดี

59. จีรพรพูดกับนักเรียนว่า “เย็นนี้เราเป็นเวรรดน้ำผักที่ปลูกไว้ในแปลงเกษตร แต่รดน้ำผักทำให้ตัวเราเปียกน้ำเลอะเทอะ เราไม่ไปรดน้ำผัก แล้วไปนั่งกินขนมที่โรงอาหารกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบจีรพรอย่างไร ?

- ก. ฉันจะไปรดน้ำผักตามหน้าที่
- ข. ถ้าเราไม่รดน้ำผักก็จะตายนะ
- ค. เราไปหาขนมอร่อยกินกันดีกว่า

60. สันติพูดกับนักเรียนว่า “ดูตาลซิ เจอครูแล้วไม่ยกมือไหว้”

นักเรียนจะพูดตอบสันติอย่างไร ?

- ก. ตาลไม่มีมารยาทเลย
- ข. ฉันไหว้ครูทุกครั้งที่พบหน้า
- ค. ฉันไหว้ครูเฉพาะครั้งแรกที่เจอกัน

61. ประภาพูดกับนักเรียนว่า “วันนี้มีแขกมาเยี่ยมโรงเรียนของเราหลายคน ถ้าเราเดินผ่านแขกจะทำยังไงกันดี”

นักเรียนจะพูดตอบประภาอย่างไร ?

- ก. ฉันสวัสดีแขกทุกครั้งที่เจอ แล้วก็โน้มตัวเดินผ่านแขกไป
- ข. ฉันสวัสดีตอนเข้าที่หน้าเสาธงแล้ว ถ้าเจอแขกอีกก็แค่โน้มตัวเดินผ่านไปก็พอ
- ค. แขกหลายคน ฉันสวัสดีไม่ไหวหรอก เดินผ่านไปเฉย ๆ ก็ได้

62. ชานนท์พูดกับนักเรียนว่า “แพรเป็นคนพูดจาไพเราะกับทุกคน น่าเอาเป็นแบบอย่างดีนะ”

นักเรียนจะพูดตอบชานนท์อย่างไร ?

- ก. ฉันพูดจาไพเราะเฉพาะกับครูและผู้ใหญ่
- ข. ฉันพูดจาไพเราะกับทุกคน เหมือนแพรจ๊ะ
- ค. ฉันไม่จำเป็นต้องพูดจาไพเราะกับเพื่อน

63. พรรณีพูดกับนักเรียนว่า “เธอดูแมวตัวนั้นสิ ผอมจาง ส่งเสียงร้องไม่หยุดเลย”

นักเรียนจะพูดตอบพรรณีอย่างไร ?

- ก. น่าสงสารจัง แมวคงหิวนะ
- ข. แมวเป็นสัตว์ อย่าสนใจเลย

- ค. ฉันจะแบ่งขนมให้แมวกิน
64. กำพลพูดกับนักเรียนว่า “เพ็ญไม่มีเงินพอซื้อสมุดมาเขียนหนังสือ เพราะครอบครัวยากจน”
นักเรียนจะพูดตอบกำพลอย่างไร ?
- ก. ฉันมีสมุดให้เพ็ญเอาไปใช้เถอะ
ข. ฉันมีสมุดให้เพ็ญยืมใช้ก่อน
ค. เป็นเรื่องส่วนตัวของเพ็ญ
65. วาณีพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นหนังสือร้องให้อยู่คนเดียวที่ระเบียงหน้าห้องเรียน”
นักเรียนจะพูดตอบวาณีอย่างไร ?
- ก. ฉันพูดคุยให้หนังสือคลายเศร้า แล้วชวนกันไปกินขนม
ข. เดี่ยวหนังสือก็หยุดร้องไห้เอง
ค. ฉันขอไปถามหนังสือก่อนว่า มีอะไรเล่าให้ฉันฟังได้นะ
66. สุนันพูดกับนักเรียนว่า “คาบนี้ครูไม่อยู่ แต่ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำในชั้นเรียน แล้วส่งงานท้ายคาบ”
นักเรียนจะพูดตอบสุนันอย่างไร ?
- ก. ฉันตั้งใจทำงานให้สำเร็จ ทิ้งส่งงานท้ายคาบ
ข. ฉันทำงานที่ครูมอบหมาย และคุยกับเพื่อนไปด้วย
ค. ฉันขอออกไปเล่นนอกห้องเรียนสักพัก
67. ชาคริตพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้แต่งประโยคภาษาอังกฤษ เธอไม่เก่งภาษาอังกฤษ เธอจะทำยังไง?”
นักเรียนจะพูดตอบชาคริตอย่างไร ?
- ก. ฉันปรึกษาเพื่อนให้ช่วยฉัน
ข. ฉันลอกเพื่อนส่ง
ค. ฉันพยายามทำด้วยตนเอง
68. วรรณาดพูดกับนักเรียนว่า “เวลาว่าง ฉันชวนเธอมาทำกิจกรรมตีวงหนังสือ ทายปัญหา เล่นกีฬา หรือทำอย่างอื่นดีล่ะ”
นักเรียนจะพูดตอบวรรณาดอย่างไร ?
- ก. ฉันขอเลือกทำกิจกรรมเดียว
ข. ฉันขอทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง สนุกดี
ค. ฉันชอบอยู่เฉยๆ
69. ธาราพูดกับนักเรียนว่า “เธอเขียนหนังสือเสร็จแล้ว ก่อนส่งงานใช้ไม้บรรทัดขีดเส้นคั่นแต่ละข้อหรือยัง?”

นักเรียนจะพูดตอบธารอย่างไร ?

ก. แค้เขียนหนังสือก็เมื่อยมือแล้ว ฉันไม่ขีดเส้นใต้หรอก

ข. ฉันใช้ไม้บรรทัดขีดเส้นคั่นทุกข้อ ก่อนส่งงาน

ค. ขีดเส้นคั่นบ้าง ไม่ขีดเส้นคั่นบ้าง ครูก็ตรวจงานให้ฉัน

70. สมปองพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นไม้กวาดวางอยู่กลางห้องเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบสมปองอย่างไร ?

ก. ฉันบอกเพื่อนที่เป็นเวรห้องให้เอาไม้กวาดไปเก็บเข้าที่

ข. ฉันหยิบไม้กวาดเอาไปเก็บเข้าที่เอง

ค. ใครใช้ไม้กวาดแล้วไม่เก็บเข้าที่

71. จิตราพูดกับนักเรียนว่า “เราเล่นเกมคณิตศาสตร์เลิกแล้ว เราวางเกมไว้ แล้วเราไปกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบจิตราอย่างไร ?

ก. ฉันวางเกมบนชั้นและจัดเรียงให้เรียบร้อย

ข. ฉันวางเกมบนชั้น เดี๋ยวคนที่เป็นเวรห้องคณิตศาสตร์ก็มาจัดให้เรียบร้อยเอง

ค. ฉันวางเกมไว้บนพื้น

72. สมชัยพูดกับนักเรียนว่า “เมื่อเธอกลับถึงบ้าน เธอมีหน้าที่ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เย็นนี้เธอไปเล่นกับฉันที่สนามได้ไหม”

นักเรียนจะพูดตอบสมชัยอย่างไร ?

ก. ฉันขอตัว ต้องรีบกลับไปช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน

ข. ฉันจะเล่นกับเธอก่อน เดี๋ยวกลับไปทำงานบ้าน

ค. ฉันอยู่เล่นกับเธอดีกว่า วันหนึ่งดทำงานบ้าน

73. ดุจเดือนพูดกับนักเรียนว่า “พรุ่งนี้ช่วงเช้าครูให้พวกเรา 10 คน ช่วยกันคิดเขียนป้ายคำขวัญ ช่วงบ่ายไปเดินรณรงค์การเลือกตั้งในชุมชน”

นักเรียนจะพูดตอบดุจเดือนอย่างไร ?

ก. เราเตรียมคิดคำขวัญในวันนี้เถอะ

ข. เรามาคิดคำขวัญในวันพรุ่งนี้นะ

ค. วันนี้เราแบ่งหน้าที่กันคิดคำขวัญ 5 คน และเตรียมหาอุปกรณ์อีก 5 คน

74. ดนัยพูดกับนักเรียนว่า “วันนี้ครูให้ประดิษฐ์บัตรอวยพรวันแม่ แล้วส่งวันพรุ่งนี้”

นักเรียนจะพูดตอบดนัยอย่างไร ?

ก. เวลาแค่วันเดียว ฉันคงทำไม่เสร็จหรอกนะ

ข. ถึงจะมีเวลาแค่วันเดียว แต่ฉันก็ตั้งใจทำให้เสร็จจนได้

ค. ฉันจะทำเท่าที่ทำได้

75. พัชราพูดกับนักเรียนว่า “ชุดิมาขยันเรียนหนังสือ ไม่เคยขาดเรียน จึงมีผลการเรียนดี”
นักเรียนจะพูดตอบพัชราอย่างไร ?
ก. ฉันเป็นนักเรียนจึงมีหน้าที่เรียน
ข. ฉันตั้งใจเรียนสม่ำเสมอ ฉันจึงเรียนด้วยความเข้าใจ
ค. ฉันหนีเรียนไปเล่นสนุกกว่า
76. ปรีชาพูดกับนักเรียนว่า “ร้านนี้ขายอาหารอร่อย คนยืนต่อแถวซื้ออาหารยาวมาก”
นักเรียนจะพูดตอบปรีชาอย่างไร ?
ก. ฉันแซงแถวดีกว่า จะได้ไม่รอนาน
ข. ฉันยืนต่อแถวตามลำดับ แม้แถวจะยาวก็ยอม
ค. ฉันฝากเพื่อนที่ต่อแถวอยู่ข้างหน้าซื้ออาหารให้ฉันด้วย
77. ประภาพูดกับนักเรียนว่า “ครูชื่นชมอุเทนเป็นคนตรงต่อเวลา ส่งงานตามเวลาที่ครูกำหนดเสมอ”
นักเรียนจะพูดตอบประภาอย่างไร ?
ก. ฉันส่งงานตรงเวลาเสมอ
ข. ถ้าทำงานเสร็จช้า ฉันก็ส่งงานไม่ตรงเวลา
ค. ฉันส่งงานไม่ตรงเวลาบ่อย
78. อธิพูดกับนักเรียนว่า “เธอสอบคราวนี้ ทำคะแนนให้ผ่านนะ”
นักเรียนจะพูดตอบอธิอย่างไร ?
ก. ฉันสอบผ่านหรือไม่ผ่านก็ได้
ข. ฉันอ่านหนังสือสอบแค่คะแนนผ่านก็พอแล้ว
ค. ฉันตั้งใจอ่านหนังสือสอบให้ได้คะแนนมากที่สุด
79. อิงอรพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้เราฝึกอ่านทำนองเสนาะ ออกเสียงสำเนียงสูงต่ำ ต้องฝึกอ่านอย่างต่อเนื่องจนชำนาญ จึงทำให้อ่านไพเราะ”
นักเรียนจะพูดตอบอิงอรอย่างไร ?
ก. พอมีเวลาว่าง ฉันก็จะฝึกอ่าน
ข. ฉันฝึกอ่านทุกวัน ถ้าอ่านชำนาญแล้วก็ไพเราะได้
ค. ฉันไม่อ่านแล้ว ออกเสียงยาก
80. เดชาพูดกับนักเรียนว่า “โจทย์การบ้านวิชานี้ ยากเกินไปนะ เธอทำยังไง?”
นักเรียนจะพูดตอบเดชาอย่างไร ?
ก. ฉันลอกเพื่อน
ข. ฉันพยายามแก้โจทย์ด้วยตนเอง
ค. ฉันให้เพื่อนสอน

81. กานดาพูดกับนักเรียนว่า “พวกเราไปเรียนวิชาพลศึกษาที่อาคารอเนกประสงค์ ห้องเรียนจึงถูกจัด
สิ่งของมีค่าโดนขโมยไป”

นักเรียนจะพูดตอบกานดาอย่างไร ?

- ก. เราไม่ควรนำสิ่งของมีค่ามาโรงเรียนอีก
- ข. เราต้องช่วยกันสอดส่องดูแล
- ค. เพื่อนห้องข้าง ๆ ต้องมีคนเป็นขโมย

82. เตชิตพูดกับนักเรียนว่า “สัปดาห์หน้าจะสอบปลายภาคเรียน เธอเตรียมตัวอ่านหนังสือหรือยัง”

นักเรียนจะพูดตอบเตชิตอย่างไร ?

- ก. ฉันอ่านหนังสือไปเรื่อย ๆ ง่วงก็นอน
- ข. ฉันกำลังอ่านหนังสือตามวิชาในตารางที่กำหนดไว้
- ค. ฉันยังไม่ได้อ่านหนังสือเตรียมสอบ

83. มณีพรพูดกับนักเรียนว่า “ฉันแก้โจทย์คณิตศาสตร์เสร็จแล้ว ฉันจะเอาสมุดไปส่งครู ฉันเห็นเธอทำ
เสร็จแล้วเหมือนกัน เธอจะเอาสมุดไปส่งครูด้วยกันไหม ?”

นักเรียนจะพูดตอบมณีพรอย่างไร ?

- ก. ฉันขอตรวจดูคร่าว ๆ ก่อน แล้วจะตามไป
- ข. ฉันฝากเธอไปส่งครูด้วย
- ค. ฉันตรวจดูทุกข้ออย่างละเอียดอีกครั้ง แล้วจะไปส่งเอง

คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ดร.นันทิมา นาคาพงศ์

งานวิจัยนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัย
จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ 2559

คำนำ

คู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับผู้ดำเนินการสอบใช้ศึกษา ประกอบแนวทางปฏิบัติการนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ทดสอบกับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ คำนิยาม ลักษณะของแบบวัด การสร้างและพัฒนาแบบวัด คุณภาพของแบบวัด วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนและการแปล ความหมาย ซึ่งผู้นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้และผู้ดำเนินการสอบวัด ควรศึกษา คู่มือการใช้ก่อนการทดสอบ เพื่อความเข้าใจนิยามขององค์ประกอบหลักและแนวปฏิบัติในการทดสอบ ได้อย่างเหมาะสม

ดร.นันทิมา นาคาพงศ์

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์	1
คำนิยาม	1
ลักษณะของแบบวัด	2
การสร้างและพัฒนาแบบวัด	2
คุณภาพของแบบวัด	7
วิธีดำเนินการสอบ	11
การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมาย	12
แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ฉบับย่อย	24
แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ฉบับรวม	43

คู่มือการใช้

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

จุดประสงค์

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก พัฒนาขึ้นเพื่อวัดและประเมินผลบุคลิกภาพของนักเรียนว่ามีบุคลิกภาพแต่ละด้านอยู่ระดับเด่น ปานกลาง หรือด้อย ซึ่งบุคลิกภาพมี 5 ด้าน ดังนี้

ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)

ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

คำนิยาม

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ค่อนข้างมั่นคงในแต่ละบุคคล เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด ทศนคติ เจตคติ ค่านิยม สติปัญญา ความสามารถ และมโนภาพแห่งตน บุคลิกภาพเป็นผลมาจากปฏิกริยาร่วมกันอย่างซับซ้อนของโครงสร้างและกระบวนการภายในตัวบุคคล จากประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว แต่ละบุคคลจึงมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่แตกต่างกันทั้ง พฤติกรรมที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน บุคคลจะใช้บุคลิกภาพในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และบุคลิกภาพสามารถใช้อธิบายแนวโน้มพฤติกรรมของบุคคลได้

บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความโดดเด่นในมนุษย์ และเป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบน้อยที่สุดที่ครอบคลุมขอบเขตของการพรรณนาบุคลิกภาพ ในงานวิจัยนี้ยึด บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดทฤษฎีของของคอสตาและแมคครี (Costa & McCrae, 1992) ที่ประกอบด้วยความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism) การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion) การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness) และการมีจิตสำนึก (Conscientiousness)

ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความวิตกกังวล (Anxiety) ความโกรธ (Angry hostility) ความท้อแท้ (Depression) ความประหม่า (Self-consciousness) ความหุนหันพลันแล่น (Impulsiveness) และความเครียด (Vulnerability)

การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความอบอุ่น (Warmth) การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Gregariousness) ความกล้าแสดงออก

(Assertiveness) การทำกิจกรรม (Activity) การแสวงหาความตื่นเต้น (Excitement seeking) และ อารมณ์เชิงบวก (Positive emotions)

การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการมีจินตนาการ (Fantasy) สุนทรียภาพ (Aesthetics) การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings) การปฏิบัติ (Actions) ความคิด (Ideas) และการยอมรับค่านิยม (Values)

การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการไว้วางใจผู้อื่น (Trust) ความตรงไปตรงมา (Straightforwardness) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism) การคล้อยตามผู้อื่น (Compliance) การอ่อนน้อมถ่อมตน (Modesty) และความอ่อนโยน (Tender-mindedness)

การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการมีความสามารถ (Competence) ความเป็นระเบียบ (Order) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness) การมีวินัยต่อตนเอง (Self-discipline) ความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement striving) และความสุขุมรอบคอบ (Deliberation)

ลักษณะของแบบวัด

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก เป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้นที่เป็นบทสนทนาระหว่างเพื่อนกับนักเรียน มีข้อความให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว หรือสังคมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยมีตัวเลือก 3 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกแสดงถึงระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มี 5 ฉบับ รวมจำนวน 83 ข้อ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 2 ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง จำนวน 18 ข้อ

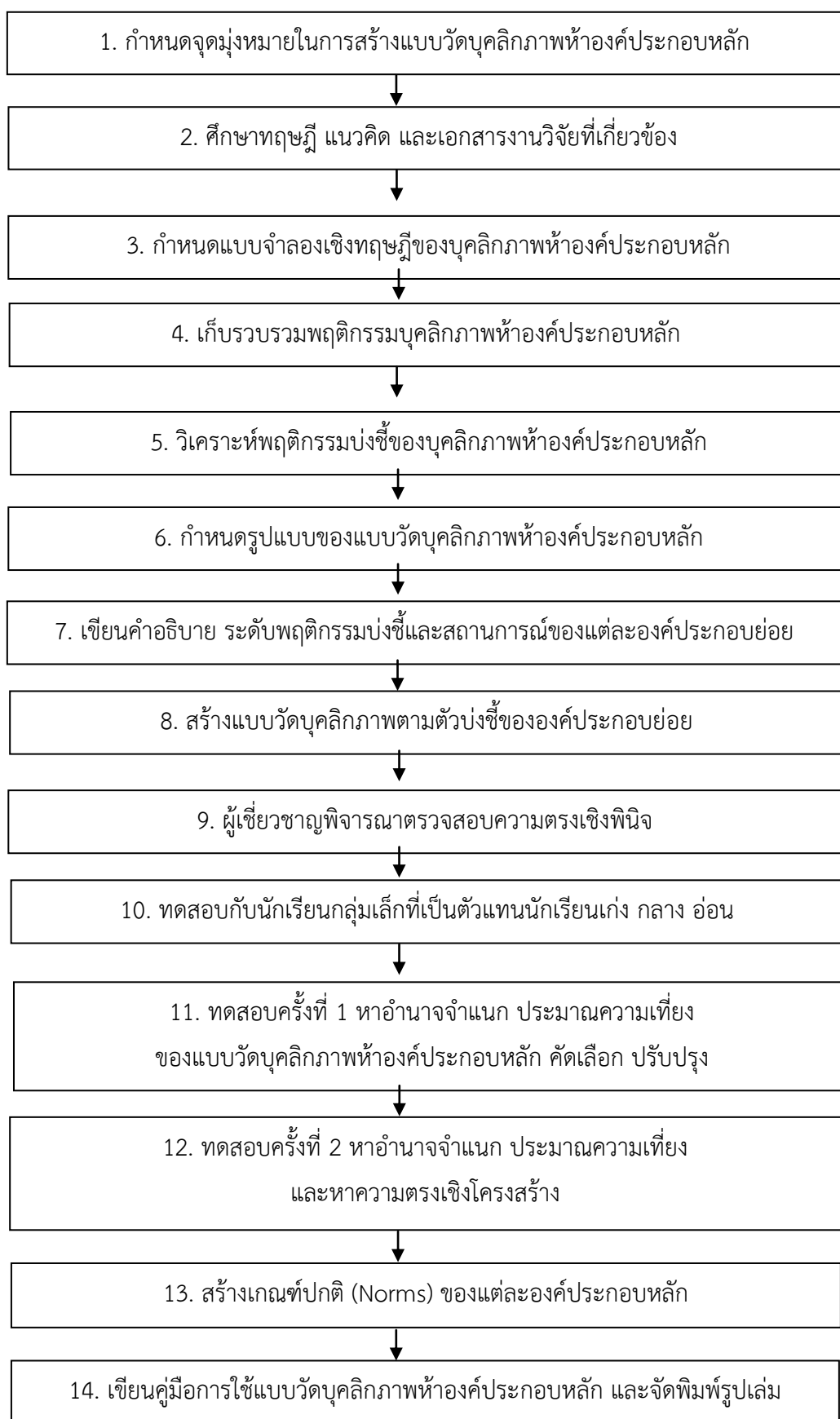
ฉบับที่ 3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 4 ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) จำนวน 17 ข้อ

ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) จำนวน 18 ข้อ

การสร้างและพัฒนาแบบวัด

การดำเนินงานสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มี 14 ขั้นตอน ดังนี้

การดำเนินงานสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แบ่งเป็น 3 ข้อ ดังนี้

1.1 เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก (NEOAC) ตามแนวคิดของคอสตาและแมคเคร (Costa & McCrae, 1992)

1.2 เพื่อหาคุณภาพแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกี่ยวกับความตรงเชิงพินิจ อำนาจจำแนก ความเที่ยง และความตรงเชิงโครงสร้าง

1.3 เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ในการแปลความหมายของคะแนนจากผลการวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

2. ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานของบุคลิกภาพจากการจัดแบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็นห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคเคร (Costa & McCrae, 1992)

3. กำหนดแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

นำทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซนค์ (Eysenck, 1969) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford, 1959) มาประยุกต์ใช้กับทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักของคอสตาและแมคเคร (Costa & McCrae, 1992) แล้วเขียนแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

4. เก็บรวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แล้วประมวลผลการแสดงพฤติกรรมบ่งชี้ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 240 คน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้

5. วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

รวบรวมพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดของคอสตาและแมคเคร จากแบบสอบถามให้ได้มากที่สุด แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุปลงในตารางพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จากนั้นประมวลค่าเป็นชื่อพฤติกรรมบ่งชี้ โดยการจัดกลุ่มคำที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและคำที่มีความถี่สูงสุดสามอันดับแรก โดยคัดเลือกพฤติกรรมบ่งชี้ตามเกณฑ์ คือ พฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามแนวคิดของคอสตาและแมคเคร แล้วกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ที่คัดเลือกมาเป็น 3 ตัวบ่งชี้ ของแต่ละลักษณะนิสัยย่อย (Habitual Response : HR) จึงได้บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักมีลักษณะนิสัยย่อย (Habitual

Response : HR) จำนวน 30 องค์ประกอบ และมีการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Response : SR) จำนวน 90 ตัวบ่งชี้

6. กำหนดรูปแบบของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

กำหนดรูปแบบของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักเป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีข้อความให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกันตนเอง ครอบครัว หรือสังคมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยกำหนดตัวบ่งชี้ละ 1 ข้อสถานการณ์ รวม 90 ข้อสถานการณ์

7. เขียนคำอธิบาย ระดับพฤติกรรมบ่งชี้และสถานการณ์ของแต่ละองค์ประกอบย่อย

เขียนความหมายและสถานการณ์ที่ทำให้เกิดองค์ประกอบย่อย เขียนระดับพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ตามแนวคิดของออลพอร์ต (Allport, 1955) ที่แบ่งบุคลิกภาพตามคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเป็น 3 ระดับ คือ คนที่มีลักษณะเด่น ปานกลาง และด้อย แล้วสรุปคำอธิบายองค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก

8. สร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักตามตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย

ผู้วิจัยใช้คำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด มาสร้างข้อสถานการณ์ และสร้างตัวเลือก 3 ตัวเลือก โดยข้อสถานการณ์และตัวเลือกที่สร้างขึ้นต้องมีความสอดคล้องกับคำอธิบายขององค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ ซึ่งตัวเลือกในแต่ละข้อสถานการณ์ 90 ข้อที่นักเรียนเลือกตอบเป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ตามแนวคิดของออลพอร์ต (Allport, 1955)

9. ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ

นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face validity) และความเหมาะสมของการใช้ภาษาในแต่ละข้อสถานการณ์ว่า สามารถวัดพฤติกรรมบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบย่อยของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักได้หรือไม่ พร้อมทั้งตรวจสอบแต่ละตัวเลือกสามารถวัดตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักหรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาสำหรับผู้เชี่ยวชาญคือ ต้องมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป หากข้อใดไม่ถึงเกณฑ์หรือมีข้อเสนอแนะ ทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ แล้วนำข้อที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของผู้เชี่ยวชาญมาจัดเป็นแบบวัดบุคลิกภาพห้า องค์ประกอบหลัก จำนวน 90 ข้อ

10. ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เป็นตัวแทนนักเรียนเก่ง กลาง อ่อน

นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เป็นตัวแทนนักเรียนเก่ง กลาง อ่อน อย่างละ 3 คน โดยฉบับที่ 1 ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 9 คน แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของภาษาที่ใช้ทั้งข้อสถานการณ์และตัวเลือก ความรู้สึกในการทำแบบวัด แล้วนำมาปรับปรุง

11. ทดสอบครั้งที่ 1 ทหาอำนาจจำแนก ประมาณความเที่ยงของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แล้วคัดเลือกและปรับปรุง

นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 514 คน ในขณะที่ทำการทดสอบ มีการจับเวลา เพื่อจะนำมากำหนดเวลาที่เหมาะสมในการทดสอบครั้งที่ 2 ต่อไป แล้ววิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งห้คะแนนข้อนั้นออก แล้วพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นค่าบวก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิเคราะห์หาความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อสถานการณ์ที่มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

12. ทดสอบครั้งที่ 2 ทหาอำนาจจำแนก ประมาณความเที่ยง และหาความตรงเชิงโครงสร้าง

นำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักที่ผ่านการคัดเลือก ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,009 คน แล้ววิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งห้คะแนนข้อนั้นออก แล้วพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นค่าบวก และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิเคราะห์หาความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)

วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อหาค่าน้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบ ด้วยโปรแกรม MPlus แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

13. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแต่ละองค์ประกอบหลัก

นำคะแนนดิบจากการทดสอบครั้งที่ 2 ในแต่ละองค์ประกอบหลัก ไปคำนวณหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) แล้วคำนวณหาคะแนนสเตโนน (Stanine score) ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 แปลงรูปมาจากคะแนนดิบที่มีการกระจายเป็นโค้งปกติ

14. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก และจัดพิมพ์รูปเล่ม

เขียนคู่มือการใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับผู้ดำเนินการสอบในการศึกษาประกอบแนวทางปฏิบัติการนำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักไปใช้ ซึ่งคู่มือมีรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ คำนิยาม ลักษณะของแบบวัด การสร้างและพัฒนาแบบวัดคุณภาพของแบบวัด วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมาย

คุณภาพของแบบวัด

การหาคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลปรากฏดังนี้

1. ความตรงเชิงพินิจ (Face Validity)

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงเชิงพินิจ ผลปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4 ใน 5 ท่านขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ที่มีข้อสถานการณ์ 90 ข้อ มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้และแต่ละตัวเลือกมีความสอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ ทั้ง 90 ข้อ โดยมีข้อสถานการณ์ 73 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 81.11 สามารถนำไปทดลองใช้ได้เลย และข้อสถานการณ์ 17 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 18.89 ควรมีการปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มีความตรงเชิงพินิจ (Face validity)

2. อำนาจจำแนก (Discrimination)

2.1 อำนาจจำแนก ครั้งที่ 1

ผลการวิเคราะห์หาค่าหาอำนาจจำแนกรายข้อ ครั้งที่ 1 ปรากฏว่า มีข้อสถานการณ์จำนวน 85 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลักสามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้จริง มีดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-2, 4-18

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-42, 44, 46-51, 53-54

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-72

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90

2.2) อำนาจจำแนก ครั้งที่ 2

ผลการวิเคราะห์หาค่าหาอำนาจจำแนกรายข้อ ครั้งที่ 2 ปรากฏว่า มีข้อสถานการณ์จำนวน 83 ข้อ สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่ม

ต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สามารถจำแนกนักเรียนที่มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักของกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำออกจากกันได้จริง มีดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีข้อสถานการณ์จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-2, 4-9, 11-17

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-36

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีข้อสถานการณ์จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-38, 40-42, 44, 46-51, 53-54

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-72

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีข้อสถานการณ์จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ข้อ 73-90

3. ความเที่ยง (Reliability)

3.1 ความเที่ยง ครั้งที่ 1

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ครั้งที่ 1 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 85 ข้อ ผลปรากฏดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8992

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7366

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6227

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6985

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8124

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6327 - .8992 ถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง

3.2 ความเที่ยง ครั้งที่ 2

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ครั้งที่ 2 ของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จำนวน 83 ข้อ ผลปรากฏดังนี้

ฉบับ T_1 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6723

ฉบับ T_2 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7853

ฉบับ T_3 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .7018

ฉบับ T_4 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .6849

ฉบับ T_5 แบบวัดบุคลิกภาพขององค์ประกอบหลักที่ 5 การมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .8063

ในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .6723 - .8063 ถือว่ามีค่าสูง เพราะมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงจริง

4. ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีค่า p - value เท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.993 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีค่า p - value เท่ากับ 0.075 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) มีลักษณะเหมือนโมเดลตาม

สมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมึนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) พบว่า p – value เท่ากับ 0.072 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.994 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมึนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) พบว่า p – value เท่ากับ 0.059 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.992 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมึนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) พบว่า p – value เท่ากับ 0.079 ซึ่งมากกว่า .05 และ CFI เท่ากับ 0.996 ซึ่งมากกว่า .95 และ RMSEA เท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า โมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Valiation) เมื่อพิจารณาแผนภาพโมเดลบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) มีลักษณะเหมือนโมเดลตามสมมติฐาน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของแต่ละข้อมึนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบวัดบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบโดยใช้แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

วิธีเตรียมการ

1. กำหนดวัน เวลา สถานที่สอบ และแจ้งนัดหมายนักเรียน
2. จัดเตรียมสถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสม เช่น แสงสว่างให้เพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ปราศจากเสียงดังรบกวน เป็นต้น
3. จัดเตรียมที่นั่งสอบให้ครบตามจำนวนผู้สอบ เว้นระยะห่างระหว่างที่นั่งสอบไม่ต่ำกว่า 0.5 เมตร
4. จัดเตรียมผู้ดำเนินการสอบ 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 30 คน
5. จัดเตรียมอุปกรณ์การสอบ ได้แก่ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก ปากกาหรือดินสอ ยางลบ นาฬิกาสำหรับจับเวลาสอบ

วิธีดำเนินการ

6. ผู้ดำเนินการสอบ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสอบ และแจ้งเวลาที่ใช้ในการสอบ 1 ชั่วโมง 15 นาที หรือฉบับย่อยละ 15 นาที
7. ผู้ดำเนินการสอบแจกแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก 1 ฉบับ ต่อผู้สอบ 1 คน
8. ผู้สอบอ่านคำชี้แจงและข้อปฏิบัติในการสอบ
9. เมื่อถึงเวลาสอบ ผู้ดำเนินการสอบให้ผู้สอบเริ่มทำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก และเริ่มจับเวลาสอบ
10. เมื่อเหลือเวลาสอบอีก 5 นาที ผู้ดำเนินการสอบแจ้งเตือนให้ผู้สอบทราบเวลาที่เหลือ และแจ้งเตือนผู้สอบตรวจการตอบข้อคำถามให้ครบทุกข้อ

วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลาสอบ

11. เมื่อหมดเวลาสอบ ผู้ดำเนินการสอบแจ้งผู้สอบให้วางปากกา แล้วเก็บแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จากผู้สอบทุกคน
12. ผู้ดำเนินการสอบกล่าวคำชมเชยผู้สอบที่ตั้งใจทำแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก จนครบเสร็จสมบูรณ์

การตรวจให้คะแนนและแปลความหมาย

เมื่อตรวจให้คะแนนแล้ว สามารถแปลความหมายคะแนนรายชื่อตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ และแปลความหมายคะแนนรวมตามระดับบุคลิกภาพของแต่ละองค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมายรายชื่อตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้

เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อเป็น 1 , 2 , 3

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะด้อย ให้ 1 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะปานกลาง ให้ 2 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมบ่งชี้บุคลิกภาพที่มีลักษณะเด่น ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมายคะแนนรายชื่อตามระดับพฤติกรรมบ่งชี้ มีดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	1	ก	3
		ข	2
		ค	1
2	2	ก	2
		ข	1
		ค	3
3	3	ก	3
		ข	1
		ค	2
4	4	ก	2
		ข	3
		ค	1
5	5	ก	2
		ข	1
		ค	3
6	6	ก	1
		ข	3
		ค	2
7	7	ก	3
		ข	1
		ค	2
8	8	ก	2
		ข	1
		ค	3
9	9	ก	3
		ข	2
		ค	1

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	10	ก	2
		ข	3
		ค	1
11	11	ก	1
		ข	2
		ค	3
12	12	ก	2
		ข	1
		ค	3
13	13	ก	3
		ข	1
		ค	2
14	14	ก	2
		ข	1
		ค	3
15	15	ก	2
		ข	3
		ค	1

ฉบับที่ 2 ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	16	ก	3
		ข	2
		ค	1
2	17	ก	1
		ข	3
		ค	2
3	18	ก	3
		ข	2
		ค	1
4	19	ก	2
		ข	1
		ค	3
5	20	ก	1
		ข	3
		ค	2
6	21	ก	3
		ข	2
		ค	1
7	22	ก	1
		ข	3
		ค	2
8	23	ก	2
		ข	1
		ค	3
9	24	ก	1
		ข	3
		ค	2

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	25	ก	2
		ข	3
		ค	1
11	26	ก	3
		ข	1
		ค	2
12	27	ก	1
		ข	3
		ค	2
13	28	ก	3
		ข	2
		ค	1
14	29	ก	1
		ข	2
		ค	3
15	30	ก	3
		ข	2
		ค	1
16	31	ก	1
		ข	3
		ค	2
17	32	ก	2
		ข	3
		ค	1
18	33	ก	2
		ข	1
		ค	3

ฉบับที่ 3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	34	ก	3
		ข	2
		ค	1
2	35	ก	3
		ข	2
		ค	1
3	36	ก	1
		ข	2
		ค	3
4	37	ก	1
		ข	3
		ค	2
5	38	ก	2
		ข	1
		ค	3
6	39	ก	3
		ข	1
		ค	2
7	40	ก	1
		ข	3
		ค	2
8	41	ก	3
		ข	1
		ค	2
9	42	ก	1
		ข	3
		ค	2

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	43	ก	2
		ข	1
		ค	3
11	44	ก	1
		ข	3
		ค	2
12	45	ก	2
		ข	3
		ค	1
13	46	ก	2
		ข	3
		ค	1
14	47	ก	2
		ข	1
		ค	3

ฉบับที่ 4 ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	48	ก	1
		ข	3
		ค	2
2	49	ก	2
		ข	1
		ค	3
3	50	ก	2
		ข	3
		ค	1
4	51	ก	3
		ข	2
		ค	1
5	52	ก	2
		ข	1
		ค	3
6	53	ก	1
		ข	3
		ค	2
7	54	ก	1
		ข	2
		ค	3
8	55	ก	3
		ข	2
		ค	1
9	56	ก	1
		ข	3
		ค	2

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	57	ก	2
		ข	3
		ค	1
11	58	ก	1
		ข	2
		ค	3
12	59	ก	2
		ข	1
		ค	3
13	60	ก	2
		ข	1
		ค	3
14	61	ก	1
		ข	3
		ค	2
15	62	ก	2
		ข	3
		ค	1
16	63	ก	2
		ข	1
		ค	3
17	64	ก	1
		ข	3
		ค	2
18	65	ก	2
		ข	1
		ค	3

ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
1	66	ก	1
		ข	3
		ค	2
2	67	ก	3
		ข	1
		ค	2
3	68	ก	1
		ข	3
		ค	2
4	69	ก	2
		ข	3
		ค	1
5	70	ก	3
		ข	2
		ค	1
6	71	ก	1
		ข	2
		ค	3
7	72	ก	1
		ข	3
		ค	2
8	73	ก	3
		ข	1
		ค	2
9	74	ก	1
		ข	3
		ค	2

ข้อบัญญัติย่อย	ข้อบัญญัติรวม	ตัวเลือก	การตรวจให้คะแนน
10	75	ก	2
		ข	1
		ค	3
11	76	ก	1
		ข	3
		ค	2
12	77	ก	3
		ข	2
		ค	1
13	78	ก	2
		ข	3
		ค	1
14	79	ก	1
		ข	3
		ค	2
15	80	ก	3
		ข	1
		ค	2
16	81	ก	1
		ข	3
		ค	2
17	82	ก	2
		ข	3
		ค	1
18	83	ก	1
		ข	3
		ค	2

2. การแปลความหมายคะแนนรวมตามระดับบุคลิกภาพของแต่ละองค์ประกอบหลัก

แบบวัดบุคลิกภาพ	ข้อฉบับย่อย	ข้อฉบับรวม	คะแนนรวม	ความหมายระดับบุคลิกภาพ
ฉบับที่ 1 ความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)	1-15	1-15	15 - 20 21 - 25 26 - 45	ด้อย ปานกลาง เด่น
ฉบับที่ 2 การแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)	1-18	16-33	18 - 40 41 - 49 50 - 54	ด้อย ปานกลาง เด่น
ฉบับที่ 3 การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)	1-14	34-47	14 - 30 31 - 36 37 - 42	ด้อย ปานกลาง เด่น
ฉบับที่ 4 การเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)	1-18	48-65	18 - 38 39 - 44 45 - 54	ด้อย ปานกลาง เด่น
ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)	1-18	66-83	18 - 40 41 - 49 50 - 54	ด้อย ปานกลาง เด่น

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

คำชี้แจงและข้อปฏิบัติในการสอบ

วัตถุประสงค์

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก พัฒนาขึ้นเพื่อวัดและประเมินผลบุคลิกภาพของนักเรียนว่ามีบุคลิกภาพแต่ละด้านอยู่ระดับเด่น ปานกลาง หรือด้อย

ลักษณะของแบบวัด

เป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีข้อความที่เป็นบทสนทนาระหว่างเพื่อนกับนักเรียน ให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวยุติธรรม หรือสังคมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยมีตัวเลือก 3 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกแสดงถึงระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพ โดยแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มี 5 ฉบับ รวมจำนวน 83 ข้อ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 2 ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง จำนวน 18 ข้อ

ฉบับที่ 3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) จำนวน 14 ข้อ

ฉบับที่ 4 ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) จำนวน 18 ข้อ

ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) จำนวน 18 ข้อ

เวลาที่ใช้ในการสอบ

ฉบับละ 15 นาที

ข้อปฏิบัติในการสอบ

1. ห้ามนักเรียนเข้าห้องสอบเกิน 5 นาที
2. นักเรียนเลือกตอบบทสนทนาให้ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด

ฉบับที่ 1 ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N)

1. ปรีชาพูดกับนักเรียนว่า “เธอบ่นว่าปวดหัวมาหลายวันแล้ว วันนี้เธอดูไม่มีแรงทำงาน”
นักเรียนจะพูดตอบปรีชาอย่างไร ?
 - ก. อ่อนเพลียไม่มีแรงมานานแล้ว ฉันคงเป็นโรคเจ็บป่วยเรื้อรัง
 - ข. ฉันต้องไปพบหมอให้ดูอาการเจ็บป่วย
 - ค. ฉันรู้สึกอ่อนเพลียบ้าง
2. ประภาพูดกับนักเรียนว่า “วันนี้ฉันลืมเอางานกลุ่มเรามาส่งครู”
นักเรียนจะพูดตอบประภาอย่างไร ?
 - ก. ฉันจะไปขอครูส่งวันพรุ่งนี้
 - ข. ฉันจะบอกสมาชิกในกลุ่มให้รับช่วยกันทำใหม่
 - ค. ฉันต้องโดนหักคะแนน และอาจเรียนไม่ผ่านวิชานี้
3. ทิวาพูดกับนักเรียนว่า “ใครไม่รู้ ไม่ยอมต่อแถว มาแข่งคิวเราซื้ออาหาร ทำให้เรารอนาน”
นักเรียนจะพูดตอบทิวาอย่างไร ?
 - ก. ฉันโมโหที่รอคิวนาน ฉันก็หิวเหมือนกันนะ
 - ข. ช่างเขาเถอะ ฉันรอตามคิว
 - ค. เขานิสัยไม่ดีเลยนะ
4. เพทายพูดกับนักเรียนว่า “เดชมมาแย่งเธอเล่นวอลเลย์บอล เดชนิสัยไม่ดีเลย”
นักเรียนจะพูดตอบเพทายอย่างไร ?
 - ก. คราวหน้า ฉันจะไปแย่งเดชเล่นบ้าง
 - ข. เดชนิสัยไม่ดี ฉันจะไปต่อยแก้แค้นเดช
 - ค. กีฬามีหลายอย่าง ฉันไปเล่นกีฬาอื่นก็ได้
5. พิไลพูดกับนักเรียนว่า “เธอหวังดีเตือนฝ่ายให้ตั้งใจเรียน แต่ฝ่ายพูดโต้ตอบเธอโดยใช้วาจาหยาบคายรุนแรง”
นักเรียนจะพูดตอบพิไลอย่างไร ?
 - ก. ฉันจะไม่พูดกับฝ่ายอีก
 - ข. ฝ่ายคงอารมณ์ไม่ดี เดี่ยวก็หาย
 - ค. ฉันก็พูดโต้ตอบฝ่ายโดยใช้วาจาหยาบคายรุนแรงเหมือนกัน
6. กวินพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นบุชบาชอบอาสาช่วยเหลือครูทำงานเสมอ”
นักเรียนจะพูดตอบกวินอย่างไร ?
 - ก. บุชบาเป็นคนมีน้ำใจ

- ข. บุชบาชอบทำงานเอาหน้า
ค. บุชบาช่วยให้ครูทำงานเสร็จเร็วขึ้น
7. บังอรพูดกับนักเรียนว่า “เธอสอบอ่านทำนองเสนาะไม่ผ่าน ต้องพยายามฝึกฝนอีกนะ”
นักเรียนจะพูดตอบบังอรอย่างไร ?
ก. ฉันอ่านได้แค่นี้ ยังไงฉันก็สอบไม่ผ่านหรอก
ข. ฉันต้องพยายามฝึกอ่านให้มากกว่านี้
ค. ถ้าฉันฝึกอ่านอีก ก็คงสอบผ่าน
8. กำชัยพูดกับนักเรียนว่า “พรุ่งนี้เราจะสอบปลายภาคเรียนแล้วนะ”
นักเรียนจะพูดตอบกำชัยอย่างไร ?
ก. เรามาช่วยกันทบทวนบทเรียนกันเถอะ จะได้ทำข้อสอบผ่าน
ข. ฉันอ่านหนังสือทุกวัน ฉันต้องทำคะแนนดีขึ้นแน่
ค. ฉันยิ่งเรียน ก็รู้สึกยิ่งโง่
9. บุชบาพูดกับนักเรียนว่า “ครูจัดได้ว่าที่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกันออกมาโต้วาทีที่หน้าชั้นเรียน”
นักเรียนจะพูดตอบบุชบาอย่างไร ?
ก. เพื่อนๆ พูดเก่งกว่า ฉันขอเป็นผู้ฟัง
ข. ฉันจะทำให้ดีที่สุด
ค. ฉันเป็นได้ทั้งฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน
10. ผกาพูดกับนักเรียนว่า “บ่ายนี้เธอต้องไปแสดงการร้องเพลงมาร์ชประจำโรงเรียนบนเวทีด้วย”
นักเรียนจะพูดตอบผกาอย่างไร ?
ก. ยังพอมีเวลาเหลือ ฉันซ้อมร้องเพลงดีกว่า
ข. ฉันไม่อยากไปเลย ฉันอายุไม่ชอบแสดงต่อหน้าคนอื่น
ค. ฉันร้องเพลงนี้ได้ยังไงเพราะ
11. อธิปพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นจอยหยิบปากกาที่วางบนโต๊ะของเธอไปใช้นะ”
นักเรียนจะพูดตอบอธิปอย่างไร ?
ก. เดี่ยวจอยก็คงเอามาคืนฉัน
ข. ฉันต้องรีบไปทวงคืน
ค. ฉันจะไปต่าจอยที่ขโมยปากกา
12. มะลิพูดกับนักเรียนว่า “งานของเธอยิ่งเหลืออีกเยอะ หัวหน้าห้องจะรวบรวมงานไปส่งครูแล้วนะ”
นักเรียนจะพูดตอบมะลิอย่างไร ?
ก. ฉันทำงานใกล้เสร็จแล้ว รอสักครู่นะ

ข. เธอเอางานไปส่งก่อนเลย เสร็จแล้วฉันตามไปส่งที่หลัง

ค. ฉันรีบเขียนจนเมื่อยมือ จะได้ส่งงานทัน

13. อานาจพูดกับนักเรียนว่า “ทำไมเธอไม่มาเรียน เธอจะเรียนไม่จบนะ”

นักเรียนจะพูดตอบอานาจอย่างไร ?

ก. เธอไม่ต้องมายุ่งกับเรื่องของฉัน

ข. ฉันมีปัญหาส่วนตัว คราวหน้าฉันจะมาเรียนตามปกติ

ค. ฉันไม่ถนัดวิชานี้

14. จินดาพูดกับนักเรียนว่า “เบญจมีไม้บรรทัดของเธอไปตั้งแต่สัปดาห์ที่แล้ว ยังไม่เอามาคืนเธอเลย”

นักเรียนจะพูดตอบจินดาอย่างไร ?

ก. ฉันจะรีบไปทวงคืน

ข. เบญจคงลืม ถ้าพຽงนี้ยังไม่คืน ฉันจะไปถามดู

ค. เบญจคงไม่คืนฉันแล้ว ฉันจึงใช้มือขีดเส้น

15. เตชาพูดกับนักเรียนว่า “เธอแข่งคิดเลขเร็วที่ไร แพ้ทุกทีเลยนะ”

นักเรียนจะพูดตอบเตชาอย่างไร ?

ก. ฉันคงไม่ถนัดวิชาคิดคำนวณ

ข. อย่ามายุ่งกับฉัน (3)

ค. ฉันต้องฝึกคิดเลขให้คล่องกว่านี้

ฉบับที่ 2 ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E)

1. สมเดชพูดกับนักเรียนว่า “ฉันนัดเธอไว้ว่าเย็นนี้ฉันจะไปช่วยทำงานกลุ่มที่บ้านเธอ ฉันไม่ไปแล้วนะ น้องของฉันยังป่วยหนักต้องดูแลอย่างใกล้ชิด”

นักเรียนจะพูดตอบสมเดชอย่างไร ?

 - ก. เธอไปดูแลน้องเถอะ ฉันจะทำงานกลุ่มแทนเธอเอง
 - ข. เราแบ่งงานกัน แล้วต่างคนไปทำที่บ้านก็ได้
 - ค. ฉันไม่ทำงานกลุ่มคนเดียวนะ
2. สมจิตพูดกับนักเรียนว่า “ปทุมเป็นตัวแทนโรงเรียนไปแข่งขันร้องเพลง ได้รางวัลชนะเลิศอีกแล้ว”

นักเรียนจะพูดตอบสมจิตอย่างไร ?

 - ก. ปทุมก็ชนะอยู่บ่อยๆ
 - ข. ฉันต้องไปแสดงความยินดีให้ปทุมภูมิใจ
 - ค. เก่งจัง น่าชื่นชมนะ
3. ทศพลพูดกับนักเรียนว่า “ฝ่ายนั่งร้องให้อยู่คนเดียวตรงระเบียบอาคารเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบทศพลอย่างไร ?

 - ก. ฉันจะไปปลอบใจฝ่ายให้หายเศร้าใจ
 - ข. ฝ่ายคงมีเรื่องให้เศร้าใจ
 - ค. ฝ่ายชอบอยู่คนเดียว
4. มีนาพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนจะทำเดี่ยวหรือทำเป็นกลุ่มก็ได้”

นักเรียนจะพูดตอบมีนาอย่างไร ?

 - ก. ใครจะทำงานกับฉันบ้าง
 - ข. ฉันชอบทำงานคนเดียว
 - ค. ทำเป็นกลุ่มดีนะ ช่วยกันคิดช่วยกันทำ
5. สมควรพูดกับนักเรียนว่า “เธอเป็นตัวแทนโรงเรียนไปร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนอื่น เป็นยังไงบ้าง”

นักเรียนจะพูดตอบสมควรอย่างไร?

 - ก. ฉันไม่ค่อยได้พูดคุยกับใคร
 - ข. ฉันมีเพื่อนใหม่ที่สนิทเยอะเลย
 - ค. ฉันแนะนำตัวเองกับเพื่อนใหม่หลายคน
6. บงกชพูดกับนักเรียนว่า “วันลอยกระทง ครูขอให้นักเรียนไปช่วยกันทำกระทงให้วัด”

นักเรียนจะพูดตอบบงกชอย่างไร ?

- ก. ฉันไปแน่ ฉันอยากให้วัดมีกระทงที่ตั้งงาม
- ข. ถ้ามีเพื่อนไป ฉันก็จะไปช่วยด้วย
- ค. ฉันอยากไปเที่ยวงานลอยกระทงมากกว่า
7. ทรงพลพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมทางวิชาการของโรงเรียนเรา”
- นักเรียนจะพูดตอบทรงพลอย่างไร ?
- ก. ฉันอายุที่จะแสดงความคิดเห็น
- ข. ฉันจะยกมือแสดงความคิดเห็นทันที
- ค. ถ้าครูเรียกชื่อฉัน ฉันจึงจะแสดงความคิดเห็น
8. มยุราพูดกับนักเรียนว่า “ใครจะร่วมแสดงละครในงานเลี้ยงส่งรุ่นพี่จบการศึกษบ้าง”
- นักเรียนจะพูดตอบมยุราอย่างไร ?
- ก. ถ้าเพื่อนร่วมแสดงกันหลายคน ฉันจึงจะร่วมด้วย
- ข. ฉันขอเป็นผู้ชม
- ค. ฉันเต็มใจร่วมแสดงด้วย ให้รุ่นพี่ประทับใจโรงเรียนของเรา
9. อนันต์พูดกับนักเรียนว่า “ครูให้เธอนำเสนองานหน้าชั้นเรียน โดยพูดเป็นภาษาอังกฤษครั้งแรก”
- นักเรียนจะพูดตอบอนันต์อย่างไร ?
- ก. ฉันต้องพูดผิดแน่ น่าอายจัง
- ข. ถึงจะเป็นครั้งแรก ฉันก็มั่นใจว่าต้องพูดได้ดี
- ค. ฉันฝึกซ้อมพูดให้ถูกต้องดีกว่า จะได้มั่นใจขึ้น
10. วิไลพูดกับนักเรียนว่า “กีฬาปีนี้ โรงเรียนจัดให้มีการเล่นกีฬาพื้นบ้านด้วยนะ”
- นักเรียนจะพูดตอบวิไลอย่างไร ?
- ก. ฉันอยากลองเล่นกีฬาพื้นบ้านบ้าง
- ข. ฉันเตรียมฝึกซ้อมและร่วมเล่นกีฬาพื้นบ้าน
- ค. ฉันไม่เล่นด้วยหรอก
11. อธิปพูดกับนักเรียนว่า “วันมาฆบูชา โรงเรียนจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง”
- นักเรียนจะพูดตอบอธิปอย่างไร ?
- ก. ฉันเตรียมข้าวสารอาหารแห้งมาร่วมทำบุญตักบาตร
- ข. ฉันไม่ชอบร่วมกิจกรรม
- ค. ฉันได้ทำบุญร่วมกับเพื่อนๆ
12. จำนงพูดกับนักเรียนว่า “ชุมชนขอความร่วมมือนักเรียนให้ไปร่วมปลูกต้นไม้ในสวนสาธารณะ”
- นักเรียนจะพูดตอบจำนงอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่ไปหรอก แดดร้อน
- ข. ฉันจะไปร่วมปลูกต้นไม้ให้ชุมชนน่าอยู่
- ค. ฉันอยากให้ชุมชนร่มรื่น

13. ภาคินพูดกับนักเรียนว่า “ปิดภาคเรียนนี้ ครูจัดกิจกรรมผจญภัยปีนภูเขาสูงไปดูดาวและนอนเต็นท์”

นักเรียนจะพูดตอบภาคินอย่างไร ?

- ก. ฉันชอบผจญภัยทุกรูปแบบ
- ข. ฉันอยากปีนภูเขาดูดาวคงสวยดี
- ค. ฉันไม่ชอบผจญภัย น่ากลัว

14. จีรพรพูดกับนักเรียนว่า “วันหยุดนี้ ฉันจะไปเล่นที่สวนสนุกเปิดใหม่ มีรถไฟเหาะ มีล่องเรือคู่สัตว์ประหลาด”

นักเรียนจะพูดตอบจีรพรอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่ไปนะ
- ข. ฉันจะไปดูเธอเล่นก่อน น่าตื่นเต้นดีนะ
- ค. ฉันชอบความตื่นเต้น ไปเล่นที่สวนสนุกด้วยกันนะ

15. อิศราพูดกับนักเรียนว่า “พักกลางวันนี้ โรงเรียนจัดแสดงดนตรีและร้องเพลงในสวน ให้นักเรียนฟัง”

นักเรียนจะพูดตอบอิสราอย่างไร ?

- ก. ฉันรู้สึกสนุกและผ่อนคลาย ไปฟังดนตรีด้วยกันนะ
- ข. ถ้าเพลงสนุกไพเราะ ฉันจะฟังจนจบรายการ
- ค. ฉันไม่ไปฟังหรอก

16. วิมลพูดกับนักเรียนว่า “เวลาก้อยไปเที่ยวต่างจังหวัด ชอบเอาของมาฝากเพื่อน ๆ”

นักเรียนจะพูดตอบวิมลอย่างไร ?

- ก. เก่งอยากได้หน้า
- ข. เก่งมีน้ำใจกับเพื่อนเสมอ
- ค. บ้านเก่งมีฐานะดี

17. อเนกพูดกับนักเรียนว่า “ดูนั่นสิ ยายแก่มากกำลังจะเดินข้ามถนน”

นักเรียนจะพูดตอบอเนกอย่างไร ?

- ก. ฉันยินดีที่ทำก่อนว่ายายจะข้ามถนนเองได้ไหม ถ้าไม่ได้ฉันจะไปช่วยยาย
- ข. ฉันขอไปประคองยายข้ามถนนให้ปลอดภัยก่อนนะ
- ค. ยายยังข้ามถนนเองได้

18. สุดาพูดกับนักเรียนว่า “พ่อของฉันนอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล ฉันไม่สบายใจเลย”

นักเรียนจะพูดตอบสุดาอย่างไร ?

ก. พ่อแก่แล้ว เธอต้องรีบตอบแทนบุญคุณ

ข. คนเราต้องตายทุกคน ทำใจเถอะนะ

ค. พ่อเป็นคนดี ต้องหายป่วยในไม่ช้านี้

ฉบับที่ 3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O)

1. พิรพลพูดกับนักเรียนว่า “วันวิทยาศาสตร์มีการประกวดชุดที่ประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ห้องเราจะทำชุดอะไรส่งประกวดดีนะ”

นักเรียนจะพูดตอบพิรพลอย่างไร ?

 - ก. ชุดที่แปลกแหวกแนวไม่เคยมีห้องไหนส่งประกวดเลย
 - ข. เอาเหมือนปีก่อนมาเติมนิดหน่อย
 - ค. ชุดที่ส่วนใหญ่เคยส่งประกวดกัน
2. ญาติพูดกับนักเรียนว่า “ครูมอบหมายให้ห้องเราจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ จะจัดกิจกรรมอะไรกันดี”

นักเรียนจะพูดตอบญาติอย่างไร ?

 - ก. เกมสัมพันธ์พี่น้องคล้องใจสู่โรงเรียน
 - ข. เล่นเกมทายใจรุ่นพี่
 - ค. ให้รุ่นน้องแนะนำตัวทีละคน
3. กนกพูดกับนักเรียนว่า “พิธีเปิดงานกีฬาของจังหวัดจะจัดให้มีการแสดงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัด เธอสนใจไปร่วมการแสดงไหม”

นักเรียนจะพูดตอบกนกอย่างไร ?

 - ก. ฉันไม่ชอบศิลปะการแสดง
 - ข. เรื่องราวประวัติศาสตร์ของจังหวัด ควรจัดแสดงให้ลูกหลานดู
 - ค. ฉันภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ของจังหวัด ฉันจะขอแสดงด้วย
4. สายชลพูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนช่วยกันวาดภาพคติสอนใจบนกำแพงรั้วของโรงเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบสายชลอย่างไร ?

 - ก. ฉันไม่รู้จะวาดภาพอะไร
 - ข. ฉันมีความสุขในการแต่งเติมสีสันลายเส้นบนภาพคติสอนใจ
 - ค. ฉันอยากเห็นภาพคติสอนใจคงสวยงาม
5. นิดาพูดกับนักเรียนว่า “เย็นนี้โรงเรียนจัดงานแสดงดนตรีคลาสสิก เรามาร่วมงานกันไหม”

นักเรียนจะพูดตอบนิดาอย่างไร ?

 - ก. ฉันไม่รู้ความหมายของเสียงดนตรี แต่ฉันก็รู้ว่าบรรเลงไพเราะ
 - ข. ฉันไม่ชอบเสียงดนตรี
 - ค. ฉันฟังเสียงดนตรีแล้วอารมณ์ดี รื่นเรริงบันเทิงใจ
6. จุไรพูดกับนักเรียนว่า “วิชาพลศึกษา ครูพาเราวิ่งรอบสนามสามรอบแล้ว ยังไม่มีที่ท่าว่าจะหยุดวิ่งเลย

นะ”

นักเรียนจะพูดตอบจู่ไรอย่างไร ?

- ก. ฉันทิ้งวิ่งต่อไป
- ข. ฉันทื่นน้อย วิ่งไม่ไหวแล้วนะ
- ค. ครู หยุดวิ่งกันเถอะ

7. อาภาพูดกับนักเรียนว่า “งานกลุ่มเราแบ่งกันทำงานไม่ลงตัว ต้องมีหนึ่งคนที่รับทำงานมากกว่าเพื่อนคนอื่น”

นักเรียนจะพูดตอบอาภาอย่างไร ?

- ก. ฉันทไม่ทำนะ
- ข. ฉันทอาสารับทำงานมากกว่าเพื่อนเอง
- ค. วันนี้ฉันทรับทำงานมากกว่าเพื่อนก็ได้ แต่คราวหน้าฉันทต้องทำงานน้อยกว่าเพื่อนนะ

8. วิภาพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้ปฏิบัติงานกลุ่มเรื่องการหาพื้นที่ของสนามฟุตบอล โดยใช้สายวัดไปวัดความกว้างและความยาวของสนาม”

นักเรียนจะพูดตอบวิภาอย่างไร ?

- ก. ฉันทชอบลงมือปฏิบัติจริง ช่วยให้ฉันทเข้าใจ
- ข. เพื่อนไปวัดสนามเถอะ ฉันทจะรออยู่ใต้อาคารเรียน
- ค. ฉันทแบ่งกับเพื่อนวัดสนามคนละด้าน

9. จรรยาพูดกับนักเรียนว่า “ครูรับสมัครนักเรียนอาสาไปบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในชุมชน”

นักเรียนจะพูดตอบจรรยาอย่างไร ?

- ก. คงเหนื่อยแยะ ฉันทไม่ไปหรอก
- ข. ฉันทจะไปช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วม
- ค. ผู้ประสบภัยน้ำท่วมคงมีกำลังใจดีขึ้น

10. ชัยพรพูดกับนักเรียนว่า “สัปดาห์นี้ ครูรับสอนจนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียน “

นักเรียนจะพูดตอบชัยพรอย่างไร ?

- ก. ฉันทรอกถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจกับครูในสัปดาห์หน้า
- ข. ช่างเถอะ ครูคงไม่ออกสอบบทเรียนนี้
- ค. ฉันทชอบหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ห้องสมุด

11. จิตราพูดกับนักเรียนว่า “ผลการเลือกตั้งประธานนักเรียนปรากฏว่า เบอร์หนึ่งชนะเบอร์สอง เบอร์สองคิดว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ไม่โปร่งใส จึงไม่พอใจและโกรธมาก”

นักเรียนจะพูดตอบจิตราอย่างไร ?

- ก. ฉันชอบเบอร์หนึ่ง ฉันคิดว่าการเลือกตั้งโปร่งใสแล้ว
- ข. ถ้าคิดว่าไม่โปร่งใส ก็ควรร้องเรียนให้ตรวจสอบการเลือกตั้งใหม่
- ค. ผลการเลือกตั้งเป็นอย่างไร ก็ควรยอมรับ

12. ณรงค์พูดกับนักเรียนว่า “ในอนาคต ฉันอยากมีอาชีพที่มั่นคง ช่วยทำงานพัฒนาชาติให้เจริญรุ่งเรือง”

นักเรียนจะพูดตอบณรงค์อย่างไร ?

- ก. ฉันอยากมีอาชีพสุจริตและมั่นคง
- ข. ฉันต้องตั้งใจเรียนให้มีความรู้ จะได้มีอาชีพสุจริตและมั่นคงช่วยพัฒนาชาติ
- ค. อนาคตอีกไกล ยังไม่ต้องรีบคิดก็ได้

13. ชาคริตพูดกับนักเรียนว่า “มนุษย์เราต้องใส่ใจเรื่องการกินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ เพื่อสุขภาพที่ดี”

นักเรียนจะพูดตอบชาคริตอย่างไร ?

- ก. ก็ดีนะ ร่างกายจะได้มีสุขภาพที่ดี
- ข. ฉันจะเลือกกินอาหารที่สะอาดและมีประโยชน์
- ค. ฉันกินอาหารทุกอย่างที่อยากกิน

14. สุนีย์พูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนมีนโยบายลดภาวะโลกร้อน นักเรียนส่วนใหญ่จึงใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก”

นักเรียนจะพูดตอบสุนีย์อย่างไร ?

- ก. ดีจังนะ ช่วยกันลดภาวะโลกร้อน
- ข. ฉันใช้ถุงพลาสติกเหมือนเดิมสะดวกดี
- ค. ฉันใช้ถุงผ้าและบอกทุกคนที่บ้านให้ใช้ถุงผ้าด้วย

ฉบับที่ 4 ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A)

1. ดนัยพูดกับนักเรียนว่า “เธอให้นุ้ยยืมเงินค่าขนมของเธอทั้งสัปดาห์ นุ้ยบอกว่าจะคืนเงินให้เธอตอนสิ้นเดือน นุ้ยจะมีเงินจำนวนมากคืนเธอหรือ ?”

นักเรียนจะพูดตอบคนนุ้ยอย่างไร ?

 - ก. ฉันไม่ไวใจนุ้ยเลยว่าจะมีเงินมากพอคืนฉัน
 - ข. ฉันไวใจนุ้ยว่าจะนำเงินมากคืนฉันได้ตามที่พูดไว้
 - ค. ฉันจะให้นุ้ยทยอยคืนเงินก็ได้
2. จริยาพูดกับนักเรียนว่า “ใกล้เวลาจะส่งงานแล้ว เพื่อนส่วนใหญ่ทำงานเสร็จกันแล้ว แต่ผั่งยังทำงานไม่เสร็จ เหลืองานอีกหลายข้อ”

นักเรียนจะพูดตอบจริยาอย่างไร?

 - ก. ฉันให้ผั่งยืมลอกงาน จะได้เสร็จส่งทันเวลา
 - ข. ผั่งคงทำงานไม่เสร็จทันเวลา
 - ค. ผั่งมีความสามารถ คงทำงานเสร็จส่งทันเวลา
3. สมปองพูดกับนักเรียนว่า “จอยเก็บนาฬิกาไว้ในกระเป๋านักเรียนแล้วนาฬิกาหายไป ผ่นั่งทำการบ้านอยู่ในห้องคนเดียว ผนจึงถูกกล่าวหาว่าขโมยนาฬิกาของจอยไป”

นักเรียนจะพูดตอบสมปองอย่างไร ?

 - ก. มีหลักฐานอะไรว่าผนขโมยนาฬิกาไป
 - ข. ผ่นั่งทำการบ้านอยู่ ไม่เกี่ยวกับนาฬิกาหายก็ได้เนะ
 - ค. ผนเป็นคนขโมยนาฬิกาแน่ ๆ
4. วัชรพูตกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นวสันต์เตะฟุตบอลแค่พักเดียว ก็หยุดยืนนิ่งและหอบเหนื่อยมาก”

นักเรียนจะพูดตอบวัชรพูอย่างไร ?

 - ก. วสันต์มีร่างกายอ่อนแอ หรือไม่ได้อบอุ่นร่างกายก่อนเล่น
 - ข. วสันต์เหนื่อย แต่ก็ยังเตะฟุตบอลไหว
 - ค. ปกติวสันต์แข็งแรงดีนะ
5. วีระพูดกับนักเรียนว่า “ทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง คะแนนของเธอไม่ผ่าน ถ้าเธอตอบถูกอีกแค่ข้อเดียว คะแนนของเธอก็จะผ่านแล้ว”

นักเรียนจะพูดตอบวีระอย่างไร ?

 - ก. ถ้าครูเฉลอ ฉันจะแก้คะแนนให้ผ่าน
 - ข. ฉันแก้คำตอบให้ถูกอีกหนึ่งข้อ คะแนนจะได้ผ่าน
 - ค. คราวหน้าฉันจะตั้งใจมากขึ้น เพื่อทำคะแนนให้ผ่าน

6. นฤมลพูดกับนักเรียนว่า “เธอซื้อขนมแล้วแม่ค้าทอนเงินให้เธอเกินมา 5 บาท”
นักเรียนจะพูดตอบนฤมลอย่างไร ?
- ฉันโชคดีจัง ได้เงินฟรี 5 บาท
 - ฉันจะเอาเงิน 5 บาท ไปคืนแม่ค้าเดี๋ยวนี้
 - ฉันจะคืนเงิน 5 บาท ให้แม่ค้า ดีไหมนะ
7. ยศชายพูดกับนักเรียนว่า “ฟ้าวิ่งเล่นอยู่ดีๆ แล้วข้อเท้าพลิก ล้มลงนอนอยู่กลางสนาม”
นักเรียนจะพูดตอบยศชายอย่างไร ?
- ฟ้าคงเจ็บนะ
 - ฉันจะไปดูฟ้าว่าเป็นยังไงบ้าง
 - ฉันจะรีบไปช่วยฟ้าและพาไปห้องพยาบาล
8. พรรณีพูดกับนักเรียนว่า “พ่ungsี้ครูให้เตรียมดอกไม้มาช่วยกันทำพานไหว้ครู บ้านของเธอปลูกดอกไม้เยอะแยะ แต่บ้านของฉันไม่ได้ปลูกดอกไม้เลย”
นักเรียนจะพูดตอบพรรณีอย่างไร ?
- ฉันจะเตรียมเด็ดดอกไม้มาเผื่อเธอเอง
 - เฮ้นนี้เธอไปเด็ดดอกไม้ที่บ้านฉันซิ
 - เธอไม่มีดอกไม้ ก็ไปซื้อที่ตลาด
9. อรุณพูดกับนักเรียนว่า “พ่ungsี้ฉันเป็นเวรทำความสะอาดชั้นเรียน ฉันมีหน้าที่จัดโต๊ะ แต่พ่ungsี้ฉันมีธุระทางบ้านจึงไม่มาโรงเรียน”
นักเรียนจะพูดตอบอรุณอย่างไร ?
- ใครจะจัดโต๊ะแทนเธอล่ะ
 - พ่ungsี้ฉันช่วยทำเวรจัดโต๊ะแทนเธอได้เลย
 - เธอสลับเวรกับฉันซิ พ่ungsี้ฉันจะทำเวรแทนเธอ วันมะรืนเธอก็ทำเวรแทนฉัน
10. โสภิตพูดกับนักเรียนว่า “เธอกำลังอ่านหนังสือ แล้วแจงดึนมายืมหนังสือเล่มที่เธอกำลังอ่านอยู่ เธอจึงไม่ให้แจงดึนไป แจงโกรธเธอแน่เลย”
นักเรียนจะพูดตอบโสภิตอย่างไร ?
- ฉันจะไปขอโทษแจง
 - แจงเห็นว่าฉันกำลังอ่านหนังสืออยู่ แจงคงไม่โกรธ
 - แจงคงโกรธฉันมากแน่นอน
11. กำพลพูดกับนักเรียนว่า “นักกีฬาคนนี้สมควรเป็นแบบอย่างนะ ทำคะแนนให้ทีมได้ชนะ ถึงจะขาดวินัยมาฝึกซ้อมสายเสมอก็ตาม”
นักเรียนจะพูดตอบกำพลอย่างไร ?

- ก. นักกีฬาคนนี้เก่งมาก แม้จะขาดวินัย แต่ก็สมควรเป็นแบบอย่าง
- ข. ถ้าเขามีวินัยในการฝึกซ้อม เขาจะเก่งมากกว่านี้
- ค. ถึงจะเล่นเก่ง แต่ขาดวินัย ไม่สมควรเป็นแบบอย่าง
12. นลินพูดกับนักเรียนว่า “ฉันไม่ชอบออกกำลังกาย เราโตเรียนวิชาพละ แล้วแก่งปวยไปนอนหลับในห้องพยาบาลกันเถอะ”
- นักเรียนจะพูดตอบนลินอย่างไร ?
- ก. จะดีเทรอ เราไม่ควรโตเรียนนะ
- ข. เราไปนอนหลับให้สบายกันดีกว่า
- ค. ถึงฉันจะไม่ชอบวิชาพละ แต่ฉันก็ไม่โตเรียนหรอก
13. โสภณพูดกับนักเรียนว่า “แม่ของดาวยืนอยู่คนเดียวข้างเวทีนานแล้ว คงกำลังรอดูการแสดงบนเวทีของดาว”
- นักเรียนจะพูดตอบโสภณอย่างไร ?
- ก. ฉันไปสวัสดิ์ที่ทักทายแม่ของดาว
- ข. ฉันเห็นแม่ของดาวแล้ว
- ค. ฉันไปสวัสดิ์และหาเก้าอี้ให้แม่ของดาวนั่ง
14. จำนงพูดกับนักเรียนว่า “ครูมอบหมายให้เราช่วยไปเสิร์ฟน้ำให้ครูหลายคนที่กำลังประชุมกันอยู่”
- นักเรียนจะพูดตอบจำนงอย่างไร ?
- ก. เธอไปคนเดียวเถอะ เดี่ยวฉันทำน้ำหกเลอะเทอะ
- ข. เธอยกน้ำใส่ถาดไป ฉันหยิบน้ำให้ครูแล้วยกมือไหว้
- ค. เธอและฉันช่วยกันยกน้ำใส่ถาดไป แล้วให้ครูหยิบน้ำเองนะ
15. นาวิณพูดกับนักเรียนว่า “เงินชอบค่าและใช้คำหยาบคายกับเพื่อนเสมอ”
- นักเรียนจะพูดตอบนาวิณอย่างไร ?
- ก. ฉันเคยใช้คำหยาบคายกับเพื่อนสนิทเท่านั้น
- ข. ฉันไม่เคยใช้คำหยาบคายกับเพื่อนเลย
- ค. ฉันก็ใช้คำหยาบคายกับเพื่อนบ่อย ๆ
16. บุปผาพูดกับนักเรียนว่า “เธอดูนั่นสิ ลูกสุนัขโดนรถชน นอนอยู่ข้างถนนหน้าโรงเรียน”
- นักเรียนจะพูดตอบบุปผาอย่างไร ?
- ก. นำส่งสารลูกสุนัขจัง
- ข. อย่าเข้าไปใกล้ ระวังสุนัขจะกัด
- ค. ฉันจะพาสุนัขไปรักษาเบื้องต้นที่ห้องพยาบาล
17. ชานนท์พูดกับนักเรียนว่า “ตอนพักกลางวันฉันนั่งกินข้าวกับเธออยู่กลางห้อง ฉันเห็นพลอยนั่งหลบ

มุ่มอยู่หลังห้อง เพราะไม่มีข้าวหอมมากินที่โรงเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบชานนทอย่างไร ?

ก. ช่างพลอยเขาเถอะ

ข. ฉันเต็มใจแบ่งข้าวให้พลอยกินครึ่งหนึ่ง

ค. เราแบ่งข้าวคนละนิดให้พลอยกินด้วยกันนะ

18. จันทราพูดกับนักเรียนว่า “ชาลีอาศัยอยู่กับยายสองคน เพราะพ่อกับแม่ทำงานอยู่ต่างจังหวัด และฐานะทางบ้านไม่ค่อยดี ชาลีจึงไม่ค่อยพูดคุย ไม่ร่าเริง”

นักเรียนจะพูดตอบจันทราอย่างไร ?

ก. น่าสงสารนะ ชาลีคงคิดถึงพ่อกับแม่

ข. อย่าไปยุ่งกับชาลีเลย

ค. ฉันชวนชาลีพูดคุย จนชาลีไว้วางใจเล่าทุกเรื่องให้ฟัง

ฉบับที่ 5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C)

1. เติชิตพูดกับนักเรียนว่า “ครูมอบหมายงานกลุ่มให้ทดลองวิทยาศาสตร์ที่มี 3 ขั้นตอน ฉันแบ่งงานให้เธอสังเกตและจดบันทึกผลที่ได้จากการทดลอง”

นักเรียนจะพูดตอบเตชิตอย่างไร ?

 - ก. ฉันไม่ชอบจดบันทึก
 - ข. ฉันจะสังเกตและจดบันทึกเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองในแต่ละขั้นตอน จนครบทั้ง 3 ขั้นตอน
 - ค. ฉันรอจดบันทึกเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองขั้นตอนที่ 3 แล้ว
2. อากรพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนคิดโครงการวิทยาศาสตร์คนละ 1 โครงการ เธอไม่ชอบโครงการ เธอจะทำอย่างไร?”

นักเรียนจะพูดตอบอากรอย่างไร ?

 - ก. ฉันศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อทำโครงการให้เสร็จจนได้
 - ข. ฉันลอกโครงการที่มีคนอื่นทำไว้แล้วมาส่งครู
 - ค. ฉันจะปรึกษาเพื่อนให้ช่วยกันทำโครงการ
3. นภาพพูดกับนักเรียนว่า “วันวิทยาศาสตร์ ฉันชวนเธอไปสมัครแข่งขันตอบปัญหา แข่งขันประดิษฐ์สิ่งของ ได้วาที แสดงละคร หรือทำอย่างอื่นดีล่ะ”

นักเรียนจะพูดตอบนภาพอย่างไร ?

 - ก. ฉันไม่ถนัดอะไรเลย
 - ข. ฉันร่วมทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่างได้ไหม
 - ค. ฉันร่วมทำกิจกรรมที่ถนัดแค่อย่างเดียวพอ
4. รัตนาพูดกับนักเรียนว่า “สนามนี้ไม่มีถังขยะเลย มีแต่ถังขยะที่อยู่ใต้อาคารเรียนทางโน้น”

นักเรียนจะพูดตอบรัตนอย่างไร ?

 - ก. ฉันชุกซ่อนขยะไว้ใต้โต๊ะ ไม่ให้ใครเห็น
 - ข. ฉันเก็บขยะไปทิ้งถังขยะที่อยู่ใต้อาคารเรียน
 - ค. ฉันวางขยะไว้บนโต๊ะ
5. ทวิชพูดกับนักเรียนว่า “ครูเดินไปเข้าห้องสอนแล้ว เรายังเดินไปถอดรองเท้าวางไว้บนชั้นวางรองเท้าที่หน้าห้องกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบทวิชอย่างไร ?

 - ก. ฉันจะถอดรองเท้าวางไว้บนชั้นวางรองเท้าเดี๋ยวนี้
 - ข. ฉันถอดรองเท้าวางไว้ข้างประตูก่อนนะ เดี๋ยวเลิกเรียนแล้วมาเก็บวางไว้บนชั้นวางรองเท้า
 - ค. ฉันรีบ ฉันถอดรองเท้าวางไว้ตรงไหนก็ได้

6. ปรียาพูดกับนักเรียนว่า “พักกลางวันนี้ เรานั่งอ่านหนังสือนิทานหลายเล่มที่ห้องภาษาไทย เสียงกริ่งดังแล้ว เราไปเข้าชั้นเรียนกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบปรียาอย่างไร ?

- ก. ฉันวางหนังสือนิทานทันที
- ข. ฉันวางหนังสือนิทานไว้บนโต๊ะอ่านหนังสือ จัดกองนิตนอย
- ค. ฉันนำหนังสือนิทานไปจัดวางบนโต๊ะพักหนังสือ

7. คทาพูดกับนักเรียนว่า “ถ้ามีการทำงานกลุ่มที่ไร ทวีเขาไม่ชอบช่วยเหลืองานกลุ่มเลย”

นักเรียนจะพูดตอบคทาอย่างไร ?

- ก. ฉันอยากสบาย ไม่ต้องทำงานกลุ่มอย่างทวี
- ข. เรามาช่วยกันทำงานกลุ่มให้สำเร็จดีกว่า
- ค. ถ้าฉันไม่ช่วยเพื่อน เพื่อนก็ต้องทำงานเยอะขึ้น

8. ธาราพูดกับนักเรียนว่า “งานกลุ่มที่ครูมอบหมายให้ทำ มีงานเยอะเลยนะ กลุ่มอื่นมีสี่คน แต่กลุ่มเรามีแค่สามคน เธอคิดว่ากลุ่มเราจะทำงานเสร็จทันเวลาส่งครูไหม?”

นักเรียนจะพูดตอบธาราอย่างไร ?

- ก. เราแบ่งงานกันทำตามความถนัด งานเสร็จทันแน่
- ข. กลุ่มเราขอเวลาเพิ่มเถอะ
- ค. เราค่อยๆ ช่วยกันทำงาน เดียวก็เสร็จ

9. สมชายพูดกับนักเรียนว่า “สัปดาห์นี้ครูมอบหมายงานให้เราทำหลายอย่าง พรุ่งนี้ถึงกำหนดส่งงานแล้ว เธอทำเสร็จหรือยัง ?”

นักเรียนจะพูดตอบสมชายอย่างไร ?

- ก. ฉันยังไม่ได้เริ่มทำงานสักอย่างเลย
- ข. ฉันทำเสร็จแล้ว ฉันตั้งใจทำงานให้สำเร็จก่อนทำอย่างอื่น
- ค. ฉันทำไปบ้างแล้ว งานที่เหลือกำลังทำอยู่

10. พิมพรพูดกับนักเรียนว่า “พรุ่งนี้เราเป็นเวรทำความสะอาดชั้นเรียน เธอมีหน้าที่กวาดพื้น ฉันมีหน้าที่ถูพื้น”

นักเรียนจะพูดตอบพิมพรอย่างไร ?

- ก. พรุ่งนี้ฉันจะรีบมากกวาดพื้น ถ้าไม่ทำเวรเดี่ยวครูทำโทษ
- ข. เธอถูพื้นเลยนะ ฉันจะไม่กวาดพื้น
- ค. พรุ่งนี้ฉันจะรีบมากกวาดพื้นแต่เช้า แล้วช่วยเพื่อนทำเวรให้เสร็จไว ๆ

11. สุรัตน์พูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนของเรากำหนดกฎข้อใหม่ว่า ห้ามนักเรียนนำโทรศัพท์มือถือเข้ามาโรงเรียนเพราะมีการลักขโมยสิ่งของมีค่าเกิดขึ้นในโรงเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบสุรรัตน์อย่างไร ?

- ก. ฉันจะนำโทรศัพท์มือถือมาโรงเรียนเหมือนเดิม
- ข. ฉันจะไม่นำโทรศัพท์มือถือมาโรงเรียน
- ค. ถ้าใครมีความจำเป็นก็น่าจะอนุโลมบ้างนะ

12. นิมนต์พูดกับนักเรียนว่า “แก้วมาโรงเรียนเช้าเสมอ มารอเวลาเข้าแถวทุกวัน”

นักเรียนจะพูดตอบนิมนต์อย่างไร ?

- ก. ฉันมาโรงเรียนทันเวลาเข้าแถวเสมอ
- ข. ฉันมาโรงเรียนเฉียดฉิวเวลาเข้าแถว
- ค. ฉันมาโรงเรียนสาย ไม่ทันเวลาเข้าแถวบ่อย ๆ

13. ไพศาลพูดกับนักเรียนว่า “จบการศึกษาโรงเรียนนี้แล้ว เธอจะเรียนต่ออาชีพอะไร?”

นักเรียนจะพูดตอบไพศาลอย่างไร ?

- ก. ฉันจะลองเรียนในอาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน
- ข. ฉันมุ่งมั่นตั้งใจเรียน ฉันต้องประกอบอาชีพที่ใฝ่ฝันให้ได้
- ค. ฉันสอบติดที่ไหน ก็เรียนที่นั่น

14. วรนาถพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้ห้องเราร่วมแสดงละครประวัติศาสตร์ของโรงเรียน แต่เธอไม่ถนัดการแสดงละคร”

นักเรียนจะพูดตอบวรนาถอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่ร่วมแสดงละครงานนี้
- ข. ฉันนัดเพื่อนๆ ฝึกซ้อมบทละครทุกพักกลางวัน
- ค. ฉันจะซ้อมบทละครตอนว่าง

15. สุธีพูดกับนักเรียนว่า “บทเรียนนี้มีเนื้อหามากและซับซ้อน จึงเรียนไม่ค่อยเข้าใจ เธอทำยังไง?”

นักเรียนจะพูดตอบสุธีอย่างไร ?

- ก. ฉันอ่านบททวนบทเรียนซ้ำไปซ้ำมาหลายรอบ จนเข้าใจแล้ว
- ข. ช่างเถอะ เอาไว้ตั้งใจเรียนในบทเรียนถัดไป
- ค. ฉันอ่านบททวนบทเรียนซ้ำอีกรอบ

16. ภาวนาพูดกับนักเรียนว่า “แอมกับจุ่มสนิทกันเพราะนั่งโต๊ะคู่กัน แอมเอาเงินวางไว้ใต้โต๊ะแล้วเงินหายไป แอมคิดว่าจุ่มเป็นคนขโมยเงินไป”

นักเรียนจะพูดตอบภาวนาอย่างไร ?

- ก. จุ่มขโมยเงินของแอมไปแน่
- ข. แอมควรมีหลักฐานก่อนที่จะกล่าวหาว่าจุ่มเป็นขโมย
- ค. แอมกับจุ่มสนิทเป็นเพื่อนรักกัน จุ่มจะขโมยเงินของแอมไปจริงหรือ

17. สุนันพูดกับนักเรียนว่า “วันมะรืนไปทัศนศึกษา เธอจัดเตรียมสิ่งของพร้อมหรือยัง”

นักเรียนจะพูดตอบสุนันอย่างไร ?

- ก. ฉันจัดเตรียมสิ่งของตามที่ครูแนะนำไว้บ้างแล้ว
- ข. ฉันจดรายการสิ่งของและจัดเตรียม เรียบร้อยแล้ว
- ค. ฉันยังไม่ได้จัดเตรียม รอให้ถึงวันไปเสียก่อน

18. ประภาพูดกับนักเรียนว่า “หน้าโรงเรียนเป็นสี่แยกที่มีสัญญาณไฟจราจร แต่ไม่มีทางม้าลาย ถัดไปมีสะพานลอย ทุกวันเธอข้ามถนนมาโรงเรียนอย่างไร ?”

นักเรียนจะพูดตอบประภาอย่างไร ?

- ก. ฉันรอรถว่างๆ แล้วรีบวิ่งข้ามถนน
- ข. ฉันเดินไปใช้สะพานลอย จะได้ไม่เกิดอันตราย
- ค. ฉันรอสัญญาณไฟแดงก่อน แล้วรีบเดินข้ามถนน

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

คำชี้แจงและข้อปฏิบัติในการสอบ

วัตถุประสงค์

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก พัฒนาขึ้นเพื่อวัดและประเมินผลบุคลิกภาพของนักเรียนว่ามีบุคลิกภาพแต่ละด้านอยู่ระดับเด่น ปานกลาง หรือด้อย

ลักษณะของแบบวัด

เป็นประเภทสถานการณ์ (Situation test) แบบสั้น มีข้อความที่เป็นบทสนทนาระหว่างเพื่อนกับนักเรียน ให้นักเรียนพิจารณาจากสถานการณ์ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวยุติธรรม หรือสังคมรอบตัว เป็นข้อความบรรยายหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ โดยมีตัวเลือก 3 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกแสดงถึงระดับพฤติกรรมบ่งชี้ของบุคลิกภาพ โดยแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก มี 83 ข้อ จำแนกตามองค์ประกอบหลัก ดังนี้

ด้านความหวั่นไหวทางอารมณ์ (Neuroticism : N) จำนวน 15 ข้อ

ด้านการแสดงออกอย่างเปิดเผย (Extraversion : E) หมายถึง จำนวน 18 ข้อ

ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience : O) จำนวน 14 ข้อ

ด้านการเห็นตามผู้อื่น (Agreeableness : A) จำนวน 18 ข้อ

ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness : C) จำนวน 18 ข้อ

เวลาที่ใช้ในการสอบ

1 ชั่วโมง 15 นาที

ข้อปฏิบัติในการสอบ

1. ห้ามนักเรียนเข้าห้องสอบเกิน 5 นาที
2. นักเรียนเลือกตอบบทสนทนาให้ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบหลัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

1. ปรีชาพูดกับนักเรียนว่า “เธอบ่นว่าปวดหัวมาหลายวันแล้ว วันนี้เธอดูไม่มีแรงทำงาน”
นักเรียนจะพูดตอบปรีชาอย่างไร ?
 - ก. อ่อนเพลียไม่มีแรงมานานแล้ว ฉันคงเป็นโรคเจ็บป่วยเรื้อรัง
 - ข. ฉันต้องไปพบหมอให้ดูอาการเจ็บป่วย
 - ค. ฉันรู้สึกอ่อนเพลียบ้าง
2. ประภาพูดกับนักเรียนว่า “วันนี้ฉันลืมเอางานกลุ่มเรามาส่งครู”
นักเรียนจะพูดตอบประภาอย่างไร ?
 - ก. ฉันจะไปขอครูส่งวันพรุ่งนี้
 - ข. ฉันจะบอกสมาชิกในกลุ่มให้รับช่วยกันทำใหม่
 - ค. ฉันต้องโดนหักคะแนน และอาจเรียนไม่ผ่านวิชานี้
3. ทิวาพูดกับนักเรียนว่า “ใครไม่รู้ ไม่ยอมต่อแถว มาแข่งคิวเราซื้ออาหาร ทำให้เรารอนาน”
นักเรียนจะพูดตอบทิวาอย่างไร ?
 - ก. ฉันโมโหที่รอคิวนาน ฉันก็หิวเหมือนกันนะ
 - ข. ช่างเขาเถอะ ฉันรอตามคิว
 - ค. เขานิสัยไม่ดีเลยนะ
4. เพทายพูดกับนักเรียนว่า “เดชมมาแย่งเธอเล่นวอลเลย์บอล เดชนิสัยไม่ดีเลย”
นักเรียนจะพูดตอบเพทายอย่างไร ?
 - ก. คราวหน้า ฉันจะไปแย่งเดชเล่นบ้าง
 - ข. เดชนิสัยไม่ดี ฉันจะไปต่อยแก้แค้นเดช
 - ค. กีฬามีหลายอย่าง ฉันไปเล่นกีฬาอื่นก็ได้
5. พิไลพูดกับนักเรียนว่า “เธอหวังดีเตือนฝ่ายให้ตั้งใจเรียน แต่ฝ่ายพูดโต้ตอบเธอโดยใช้วาจาหยาบคายรุนแรง”
นักเรียนจะพูดตอบพิไลอย่างไร ?
 - ก. ฉันจะไม่พูดกับฝ่ายอีก
 - ข. ฝ่ายคงอารมณ์ไม่ดี เดี่ยวก็หาย
 - ค. ฉันก็พูดโต้ตอบฝ่ายโดยใช้วาจาหยาบคายรุนแรงเหมือนกัน
6. กวินพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นบุษบาชอบอาสาช่วยเหลือครูทำงานเสมอ”
นักเรียนจะพูดตอบกวินอย่างไร ?
 - ก. บุษบาเป็นคนมีน้ำใจ

- ข. บุชบาชอบทำงานเอาหน้า
ค. บุชบาช่วยให้ครูทำงานเสร็จเร็วขึ้น
7. บังอรพูดกับนักเรียนว่า “เธอสอบอ่านทำนองเสนาะไม่ผ่าน ต้องพยายามฝึกฝนอีกนะ”
นักเรียนจะพูดตอบบังอรอย่างไร ?
ก. ฉันอ่านได้แค่นี้ ยังไงฉันก็สอบไม่ผ่านหรอก
ข. ฉันต้องพยายามฝึกอ่านให้มากกว่านี้
ค. ถ้าฉันฝึกอ่านอีก ก็คงสอบผ่าน
8. กำชัยพูดกับนักเรียนว่า “พรุ่งนี้เราจะสอบปลายภาคเรียนแล้วนะ”
นักเรียนจะพูดตอบกำชัยอย่างไร ?
ก. เรามาช่วยกันทบทวนบทเรียนกันเถอะ จะได้ทำข้อสอบผ่าน
ข. ฉันอ่านหนังสือทุกวัน ฉันต้องทำคะแนนดีขึ้นแน่
ค. ฉันยิ่งเรียน ก็รู้สึกยิ่งโง่
9. บุชบาพูดกับนักเรียนว่า “ครูจัดได้ว่าที่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกันออกมาโต้วาทีที่หน้าชั้นเรียน”
นักเรียนจะพูดตอบบุชบาอย่างไร ?
ก. เพื่อนๆ พูดเก่งกว่า ฉันขอเป็นผู้ฟัง
ข. ฉันจะทำให้ดีที่สุด
ค. ฉันเป็นได้ทั้งฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน
10. ผกาพูดกับนักเรียนว่า “บ่ายนี้เธอต้องไปแสดงการร้องเพลงมาร์ชประจำโรงเรียนบนเวทีด้วย”
นักเรียนจะพูดตอบผกาอย่างไร ?
ก. ยังพอมีเวลาเหลือ ฉันซ้อมร้องเพลงดีกว่า
ข. ฉันไม่อยากไปเลย ฉันอายุไม่ชอบแสดงต่อหน้าคนอื่น
ค. ฉันร้องเพลงนี้ได้ยังไงเพราะ
11. อธิปพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นจอยหยิบปากกาที่วางบนโต๊ะของเธอไปใช้นะ”
นักเรียนจะพูดตอบอธิปอย่างไร ?
ก. เดี่ยวจอยก็คงเอามาคืนฉัน
ข. ฉันต้องรีบไปทวงคืน
ค. ฉันจะไปต่าจอยที่ขโมยปากกา
12. มะลิพูดกับนักเรียนว่า “งานของเธอยิ่งเหลืออีกเยอะ หัวหน้าห้องจะรวบรวมงานไปส่งครูแล้วนะ”
นักเรียนจะพูดตอบมะลิอย่างไร ?
ก. ฉันทำงานใกล้เสร็จแล้ว รอสักครู่นะ

- ข. เธอเอางานไปส่งก่อนเลย เสร็จแล้วฉันตามไปส่งที่หลัง
- ค. ฉันรีบเขียนจนเมื่อยมือ จะได้ส่งงานทัน
13. อานาจพูดกับนักเรียนว่า “ทำไมเธอไม่มาเรียน เธอจะเรียนไม่จบนะ”
- นักเรียนจะพูดตอบอานาจอย่างไร ?
- ก. เธอไม่ต้องมายุ่งกับเรื่องของฉัน
- ข. ฉันมีปัญหาส่วนตัว คราวหน้าฉันจะมาเรียนตามปกติ
- ค. ฉันไม่ถนัดวิชานี้
14. จินดาพูดกับนักเรียนว่า “เบญจมีไม้บรรทัดของเธอไปตั้งแต่สัปดาห์ที่แล้ว ยังไม่เอามาคืนเธอเลย”
- นักเรียนจะพูดตอบจินดาอย่างไร ?
- ก. ฉันจะรีบไปทวงคืน
- ข. เบญจคงลืม ถ้าพຽงนี้ยังไม่คืน ฉันจะไปถามดู
- ค. เบญจคงไม่คืนฉันแล้ว ฉันจึงใช้มือขีดเส้น
15. เตชาพูดกับนักเรียนว่า “เธอแข่งคิดเลขเร็วที่ไร แพ้ทุกทีเลยนะ”
- นักเรียนจะพูดตอบเตชาอย่างไร ?
- ก. ฉันคงไม่ถนัดวิชาคิดคำนวณ
- ข. อย่ามายุ่งกับฉัน (3)
- ค. ฉันต้องฝึกคิดเลขให้คล่องกว่านี้
16. สมเดชพูดกับนักเรียนว่า “ฉันนัดเธอไว้ว่าเย็นนี้ฉันจะไปช่วยทำงานกลุ่มที่บ้านเธอ ฉันไม่ไปแล้วนะ น้องของฉันยังป่วยหนักต้องดูแลอย่างใกล้ชิด”
- นักเรียนจะพูดตอบสมเดชอย่างไร ?
- ก. เธอไปดูแลน้องเถอะ ฉันจะทำงานกลุ่มแทนเธอเอง
- ข. เราแบ่งงานกัน แล้วต่างคนไปทำที่บ้านก็ได้
- ค. ฉันไม่ทำงานกลุ่มคนเดียวนะ
17. สมจิตพูดกับนักเรียนว่า “ปทุมเป็นตัวแทนโรงเรียนไปแข่งขันร้องเพลง ได้รางวัลชนะเลิศอีกแล้ว”
- นักเรียนจะพูดตอบสมจิตอย่างไร ?
- ก. ปทุมก็ชนะอยู่บ่อยๆ
- ข. ฉันต้องไปแสดงความยินดีให้ปทุมภูมิใจ
- ค. เก่งจัง น่าชื่นชมนะ
18. ทศพลพูดกับนักเรียนว่า “ฝ้ายนั่งร้องไห้อยู่คนเดียวตรงระเบียงอาคารเรียน”
- นักเรียนจะพูดตอบทศพลอย่างไร ?
- ก. ฉันจะไปปลอบใจฝ้ายให้หายเศร้าใจ

ข. ฝ่ายคงมีเรื่องให้เศร้าใจ

ค. ฝ่ายชอบอยู่คนเดียว

19. มีนาพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนจะทำเดี่ยวหรือทำเป็นกลุ่มก็ได้”

นักเรียนจะพูดตอบมีนาอย่างไร ?

ก. ใครจะทำงานกับฉันบ้าง

ข. ฉันชอบทำงานคนเดียว

ค. ทำเป็นกลุ่มดีนะ ช่วยกันคิดช่วยกันทำ

20. สมควรพูดกับนักเรียนว่า “เธอเป็นตัวแทนโรงเรียนไปร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนอื่น เป็นยังไงบ้าง”

นักเรียนจะพูดตอบสมควรอย่างไร?

ก. ฉันไม่ค่อยได้พูดคุยกับใคร

ข. ฉันมีเพื่อนใหม่ที่สนิทเยอะเลย

ค. ฉันแนะนำตัวเองกับเพื่อนใหม่หลายคน

21. บงกชพูดกับนักเรียนว่า “วันลอยกระทง ครูขอให้นักเรียนไปช่วยกันทำกระทงให้วัด”

นักเรียนจะพูดตอบบงกชอย่างไร ?

ก. ฉันไปแน่ ฉันอยากให้วัดมีกระทงทิ้งดงาม

ข. ถ้ามีเพื่อนไป ฉันก็จะไปช่วยด้วย

ค. ฉันอยากไปเที่ยวงานลอยกระทงมากกว่า

22. ทรงพลพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมทางวิชาการของโรงเรียนเรา”

นักเรียนจะพูดตอบทรงพลอย่างไร ?

ก. ฉันอายุที่จะแสดงความคิดเห็น

ข. ฉันจะยกมือแสดงความคิดเห็นทันที

ค. ถ้าครูเรียกชื่อฉัน ฉันจึงจะแสดงความคิดเห็น

23. มยุราพูดกับนักเรียนว่า “ใครจะร่วมแสดงละครในงานเลี้ยงส่งรุ่นพี่จบการศึกษาบ้าง”

นักเรียนจะพูดตอบมยุราอย่างไร ?

ก. ถ้าเพื่อนร่วมแสดงกันหลายคน ฉันจึงจะร่วมด้วย

ข. ฉันขอเป็นผู้ชม

ค. ฉันเต็มใจร่วมแสดงด้วย ให้รุ่นพี่ประทับใจโรงเรียนของเรา

24. อนันต์พูดกับนักเรียนว่า “ครูให้เธอนำเสนองานหน้าชั้นเรียน โดยพูดเป็นภาษาอังกฤษครั้งแรก”

นักเรียนจะพูดตอบอนันต์อย่างไร ?

- ก. ฉันต้องพูดผิดแน่ น่าอายจัง
 ข. ถึงจะเป็นครั้งแรก ฉันก็มั่นใจว่าต้องพูดได้ดี
 ค. ฉันฝึกซ้อมพูดให้ถูกต้องดีกว่า จะได้มั่นใจขึ้น
25. วิไลพูดกับนักเรียนว่า “กีฬาปีนี้ โรงเรียนจัดให้มีการเล่นกีฬาพื้นบ้านด้วยนะ”
 นักเรียนจะพูดตอบวิไลอย่างไร ?
 ก. ฉันอยากลองเล่นกีฬาพื้นบ้านบ้าง
 ข. ฉันเตรียมฝึกซ้อมและร่วมเล่นกีฬาพื้นบ้าน
 ค. ฉันไม่เล่นด้วยหรอก
26. อธิพูดกับนักเรียนว่า “วันมาฆบูชา โรงเรียนจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง”
 นักเรียนจะพูดตอบอธิปอย่างไร ?
 ก. ฉันเตรียมข้าวสารอาหารแห้งมาร่วมทำบุญตักบาตร
 ข. ฉันไม่ชอบร่วมกิจกรรม
 ค. ฉันได้ทำบุญร่วมกับเพื่อนๆ
27. จ่านงพูดกับนักเรียนว่า “ชุมชนขอความร่วมมือนักเรียนให้ไปร่วมปลูกต้นไม้ในสวนสาธารณะ”
 นักเรียนจะพูดตอบจ่านงอย่างไร ?
 ก. ฉันไม่ไปหรอก แต่คนอื่น
 ข. ฉันจะไปร่วมปลูกต้นไม้ให้ชุมชนน่าอยู่
 ค. ฉันอยากให้ชุมชนร่มรื่น
28. ภาคินพูดกับนักเรียนว่า “ปิดภาคเรียนนี้ ครูจัดกิจกรรมผจญภัยปีนภูเขาสูงไปดูดาวและนอน
 เต็นท์”
 นักเรียนจะพูดตอบภาคินอย่างไร ?
 ก. ฉันชอบผจญภัยทุกรูปแบบ
 ข. ฉันอยากปีนภูเขาดูดาวคงสวยดี
 ค. ฉันไม่ชอบผจญภัย น่ากลัว
29. จีรพรพูดกับนักเรียนว่า “วันหยุดนี้ ฉันจะไปเล่นที่สวนสนุกเปิดใหม่ มีรถไฟเหาะ มีล่องเรือคู่สัตว์
 ประหลาด”
 นักเรียนจะพูดตอบจีรพรอย่างไร ?
 ก. ฉันไม่ไปนะ
 ข. ฉันจะไปดูเธอเล่นก่อน น่าตื่นเต้นดีนะ
 ค. ฉันชอบความตื่นเต้น ไปเล่นที่สวนสนุกด้วยกันนะ
30. อิศราพูดกับนักเรียนว่า “พักกลางวันนี้ โรงเรียนจัดแสดงดนตรีและร้องเพลงในสวน ให้นักเรียน

ฟัง”

นักเรียนจะพูดตอบอิสราอย่างไร ?

- ก. ฉันรู้สึกสนุกและผ่อนคลาย ไปฟังดนตรีด้วยกันนะ
- ข. ถ้าเพลงสนุกไพเราะ ฉันจะฟังจนจบรายการ
- ค. ฉันไม่ไปฟังหรอก

31. วิมลพูดกับนักเรียนว่า “เวลาก้อยไปเที่ยวต่างจังหวัด ชอบเอาของมาฝากเพื่อน ๆ”

นักเรียนจะพูดตอบวิมลอย่างไร ?

- ก. เก่งอยากได้หน้า
- ข. เก่งมีน้ำใจกับเพื่อนเสมอ
- ค. บ้านเก่งมีฐานะดี

32. อเนกพูดกับนักเรียนว่า “คุณน้า ยายแก่มากกำลังจะเดินข้ามถนน”

นักเรียนจะพูดตอบอเนกอย่างไร ?

- ก. ฉันยืนดูที่ท่าก่อนว่ายายจะข้ามถนนเองได้ไหม ถ้าไม่ได้ฉันจะไปช่วยยาย
- ข. ฉันขอไปประคองยายข้ามถนนให้ปลอดภัยก่อนนะ
- ค. ยายยังข้ามถนนเองได้

33. สุดาพูดกับนักเรียนว่า “พ่อของฉันนอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล ฉันไม่สบายใจเลย”

นักเรียนจะพูดตอบสุดาอย่างไร ?

- ก. พ่อแก่แล้ว เธอต้องรีบตอบแทนบุญคุณ
- ข. คนเราต้องตายทุกคน ทำใจเถอะนะ
- ค. พ่อเป็นคนดี ต้องหายป่วยในไม่ช้า

34. พีรพลพูดกับนักเรียนว่า “วันวิทยาศาสตร์มีการประกวดชุดที่ประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ห้องเราจะทำชุดอะไรส่งประกวดดีนะ”

นักเรียนจะพูดตอบพีรพลอย่างไร ?

- ก. ชุดที่แปลกแหวกแนวไม่เคยมีห้องไหนส่งประกวดเลย
- ข. เอาเหมือนปีก่อนมาเติมนิดหน่อย
- ค. ชุดที่ส่วนใหญ่เคยส่งประกวดกัน

35. ญาดาพูดกับนักเรียนว่า “ครูมอบหมายให้ห้องเราจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ จะจัดกิจกรรมอะไรกันดี”

นักเรียนจะพูดตอบญาดาอย่างไร ?

- ก. เกมสัมพันธ์พี่น้องคล้องใจสู่โรงเรียน
- ข. เล่นเกมทายใจรุ่นพี่
- ค. ให้รุ่นน้องแนะนำตัวทีละคน

36. กนกพูดกับนักเรียนว่า “พิธีเปิดงานกีฬาของจังหวัดจะจัดให้มีการแสดงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัด เธอสนใจไปร่วมการแสดงไหม”

นักเรียนจะพูดตอบกนกอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่ชอบศิลปะการแสดง
- ข. เรื่องราวประวัติศาสตร์ของจังหวัด ควรจัดแสดงให้ลูกหลานดู
- ค. ฉันภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ของจังหวัด ฉันจะขอแสดงด้วย

37. สายชลพูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนช่วยกันวาดภาพทัศนียภาพงามๆ ของโรงเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบสายชลอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่รู้จะวาดภาพอะไร
- ข. ฉันมีความสุขในการแต่งเติมสีสันลายเส้นบนภาพทัศนียภาพ
- ค. ฉันอยากเห็นภาพทัศนียภาพที่สวยงาม

38. นิดาพูดกับนักเรียนว่า “เย็นนี้โรงเรียนจัดงานแสดงดนตรีคลาสสิก เรามาร่วมงานกันไหม”

นักเรียนจะพูดตอบนิดาอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่รู้ความหมายของเสียงดนตรี แต่ฉันก็รู้ว่าบรรเลงไพเราะ
- ข. ฉันไม่ชอบเสียงดนตรี
- ค. ฉันฟังเสียงดนตรีแล้วอารมณ์ดี รื่นเริงบันเทิงใจ

39. จุไรพูดกับนักเรียนว่า “วิชาพลศึกษา ครูพาเราวิ่งรอบสนามสามรอบแล้ว ยังไม่มีทีท่าว่าจะหยุดวิ่งเลยนะ”

นักเรียนจะพูดตอบจุไรอย่างไร ?

- ก. ฉันก็วิ่งต่อไป
- ข. ฉันเหนื่อย วิ่งไม่ไหวแล้วนะ
- ค. ครู หยุดวิ่งกันเถอะ

40. อาภาพูดกับนักเรียนว่า “งานกลุ่มเราแบ่งกันทำงานไม่ลงตัว ต้องมีหนึ่งคนที่รับทำงานมากกว่าเพื่อนคนอื่น”

นักเรียนจะพูดตอบอาภาอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่ทำนะ
- ข. ฉันอาสารับทำงานมากกว่าเพื่อนเอง
- ค. วันนี้ฉันรับทำงานมากกว่าเพื่อนก็ได้ แต่คราวหน้าฉันต้องทำงานน้อยกว่าเพื่อนนะ

41. วิภาพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้ปฏิบัติงานกลุ่มเรื่องการหาพื้นที่ของสนามฟุตบอล โดยใช้สายวัดไปวัดความกว้างและความยาวของสนาม”

นักเรียนจะพูดตอบวิภพอย่างไร ?

- ก. ฉันชอบลงมือปฏิบัติจริง ช่วยให้ฉันเข้าใจ
- ข. เพื่อนไปวัดสนามเถอะ ฉันจะรออยู่ใต้อาคารเรียน
- ค. ฉันแบ่งกับเพื่อนวัดสนามคนละด้าน

42. จรรยาพูดกับนักเรียนว่า “ครูรับสมัครนักเรียนอาสาไปบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ในชุมชน”

นักเรียนจะพูดตอบจรรยาอย่างไร ?

- ก. คงเหนื่อยแยะ ฉันไม่ไปหรอก
- ข. ฉันจะไปช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วม
- ค. ผู้ประสบภัยน้ำท่วมคงมีกำลังใจดีขึ้น

43. ชัยพรพูดกับนักเรียนว่า “สัปดาห์นี้ ครูรับสอนจนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียน “

นักเรียนจะพูดตอบชัยพรอย่างไร ?

- ก. ฉันรอกถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจกับครูในสัปดาห์หน้า
- ข. ช่างเถอะ ครูคงไม่ออกสอบบทเรียนนี้
- ค. ฉันชอบหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ห้องสมุด

44. จิตราพูดกับนักเรียนว่า “ผลการเลือกตั้งประธานนักเรียนปรากฏว่า เบอร์หนึ่งชนะเบอร์สอง เบอร์สองคิดว่า การเลือกตั้งครั้งนี้ไม่โปร่งใส จึงไม่พอใจและโกรธมาก”

นักเรียนจะพูดตอบจิตราอย่างไร ?

- ก. ฉันชอบเบอร์หนึ่ง ฉันคิดว่าการเลือกตั้งโปร่งใสแล้ว
- ข. ถ้าคิดว่าไม่โปร่งใส ก็ควรร้องเรียนให้ตรวจสอบการเลือกตั้งใหม่
- ค. ผลการเลือกตั้งเป็นอย่างไร ก็ควรยอมรับ

45. ณรงค์พูดกับนักเรียนว่า “ในอนาคต ฉันอยากมีอาชีพที่มั่นคง ช่วยทำงานพัฒนาชาติให้เจริญรุ่งเรือง”

นักเรียนจะพูดตอบณรงค์อย่างไร ?

- ก. ฉันอยากมีอาชีพสุจริตและมั่นคง
- ข. ฉันต้องตั้งใจเรียนให้มีความรู้ จะได้มีอาชีพสุจริตและมั่นคงช่วยพัฒนาชาติ
- ค. อนาคตอีกไกล ยังไม่ต้องรีบคิดก็ได้

46. ชาคริตพูดกับนักเรียนว่า “มนุษย์เราต้องใส่ใจเรื่องการกินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ เพื่อสุขภาพที่ดี”

นักเรียนจะพูดตอบชาคริตอย่างไร ?

- ก. ก็ดีนะ ร่างกายจะได้มีสุขภาพที่ดี

ข. ฉันจะเลือกกินอาหารที่สะอาดและมีประโยชน์

ค. ฉันกินอาหารทุกอย่างที่อยากกิน

47. สุนีย์พูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนมีนโยบายลดภาวะโลกร้อน นักเรียนส่วนใหญ่จึงใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก”

นักเรียนจะพูดตอบสุนีย์อย่างไร ?

ก. ดีจังนะ ช่วยกันลดภาวะโลกร้อน

ข. ฉันใช้ถุงพลาสติกเหมือนเดิมสะดวกดี

ค. ฉันใช้ถุงผ้าและบอกทุกคนที่บ้านให้ใช้ถุงผ้าด้วย

48. ดนัยพูดกับนักเรียนว่า “เธอใ้ฉันยืมเงินค่าขนมของเธอทั้งสัปดาห์ นู๋บอกว่าจะคืนเงินให้เธอตอนสิ้นเดือน นู๋จะมีเงินจำนวนมากคืนเธอหรือ ?”

นักเรียนจะพูดตอบดนัยอย่างไร ?

ก. ฉันไม่ไวใจนู๋เลยว่าจะมีเงินมากพอคืนฉัน

ข. ฉันไวใจนู๋ว่าจะนำเงินมาคืนฉันได้ตามที่พูดไว้

ค. ฉันจะให้นู๋ทยอยคืนเงินก็ได้

49. จริยาพูดกับนักเรียนว่า “ใกล้เวลาจะส่งงานแล้ว เพื่อนส่วนใหญ่ทำงานเสร็จกันแล้ว แต่ผั่งยังทำงานไม่เสร็จ เหลืองงานอีกหลายข้อ”

นักเรียนจะพูดตอบจริยาอย่างไร?

ก. ฉันให้ผั่งยืมลอกงาน จะได้เสร็จส่งทันเวลา

ข. ผั่งคงทำงานไม่เสร็จทันเวลา

ค. ผั่งมีความสามารถ คงทำงานเสร็จส่งทันเวลา

50. สมปองพูดกับนักเรียนว่า “จอยเก็บนาฬิกาไว้ในกระเป๋านักเรียนแล้วนาฬิกาหายไป ผ่นั่งทำการบ้านอยู่ในห้องคนเดียว ผนจึงถูกกล่าวหาว่าขโมยนาฬิกาของจอยไป”

นักเรียนจะพูดตอบสมปองอย่างไร ?

ก. มีหลักฐานอะไรว่าผนขโมยนาฬิกาไป

ข. ผ่นั่งทำการบ้านอยู่ ไม่เกี่ยวกับนาฬิกาหายก็ได้นะ

ค. ผนเป็นคนขโมยนาฬิกาแน่ ๆ

51. วัชรียพูดกับนักเรียนว่า “ฉันเห็นวสันต์เตะฟุตบอลแค่พักเดียว ก็หยุดยืนนิ่งและหอบเหนื่อยมาก”

นักเรียนจะพูดตอบวัชรียอย่างไร ?

ก. วสันต์มีร่างกายอ่อนแอ หรือไม่ได้อบอุ่นร่างกายก่อนเล่น

ข. วสันต์เหนื่อย แต่ก็ยังเตะฟุตบอลไหว

ค. ปกติวสันต์แข็งแรงดีนะ

52. วีระพูดกับนักเรียนว่า “ทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง คะแนนของเธอไม่ผ่าน ถ้าเธอตอบถูกอีกแค่ข้อเดียว คะแนนของเธอก็จะผ่านแล้ว”

นักเรียนจะพูดตอบวีระอย่างไร ?

- ก. ถ้าครูเฉลย ฉันจะแก้คะแนนให้ผ่าน
- ข. ฉันแก้คำตอบให้ถูกอีกหนึ่งข้อ คะแนนจะได้ผ่าน
- ค. คราวหน้าฉันจะตั้งใจมากขึ้น เพื่อทำคะแนนให้ผ่าน

53. นกมลพูดกับนักเรียนว่า “เธอซื้อขนมแล้วแม่ค้าทอนเงินให้เธอเกินมา 5 บาท”

นักเรียนจะพูดตอบนกมลอย่างไร ?

- ก. ฉันโชคดีจัง ได้เงินฟรี 5 บาท
- ข. ฉันจะเอาเงิน 5 บาท ไปคืนแม่ค้าเดี๋ยวนี้
- ค. ฉันจะคืนเงิน 5 บาท ให้แม่ค้า ดีไหมนะ

54. ยศชายพูดกับนักเรียนว่า “ฟ้าวิ่งเล่นอยู่ดีๆ แล้วข้อเท้าพลิก ล้มลงนอนอยู่กลางสนาม”

นักเรียนจะพูดตอบยศชายอย่างไร ?

- ก. ฟ้าคงเจ็บนะ
- ข. ฉันจะไปดูฟ้าว่าเป็นยังไงบ้าง
- ค. ฉันจะรีบไปช่วยฟ้าและพาไปห้องพยาบาล

55. พรรณีพูดกับนักเรียนว่า “พู่นี้อันนี้ครูให้เตรียมดอกไม้มาช่วยกันทำพานไหว้ครู บ้านของเธอปลูกดอกไม้เยอะแยะ แต่บ้านของฉันไม่ได้ปลูกดอกไม้เลย”

นักเรียนจะพูดตอบพรรณีอย่างไร ?

- ก. ฉันจะเตรียมเด็ดดอกไม้มาเพื่อเธอเอง
- ข. เย็นนี้เธอไปเด็ดดอกไม้ที่บ้านฉันสิ
- ค. เธอไม่มีดอกไม้ ก็ไปซื้อที่ตลาด

56. อรุณพูดกับนักเรียนว่า “พู่นี้อันนี้เป็นเวรทำความสะอาดชั้นเรียน ฉันมีหน้าที่จัดโต๊ะ แต่พู่นี้อันนี้มีธุระทางบ้านจึงไม่มาโรงเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบอรุณอย่างไร ?

- ก. ใครจะจัดโต๊ะแทนเธอละ
- ข. พู่นี้อันนี้ช่วยทำเวรจัดโต๊ะแทนเธอได้เลย
- ค. เธอสลับเวรกับฉันสิ พู่นี้อันนี้จะทำเวรแทนเธอ วันมะริ้นเธอก็ทำเวรแทนฉัน

57. โสภิตาพูดกับนักเรียนว่า “เธอกำลังอ่านหนังสือ แล้วแจงดื่นมายืมหนังสือเล่มที่เธอกำลังอ่านอยู่ เธอจึงไม่ให้แจงดื่นไป แจงโกรธเธอแน่เลย”

นักเรียนจะพูดตอบโสภิตาอย่างไร ?

ก. ฉันจะไปขอโทษแจง

ข. แจงเห็นว่าฉันกำลังอ่านหนังสืออยู่ แจงคงไม่โกรธ

ค. แจงคงโกรธฉันมากแน่นอน

58. กำพลพูดกับนักเรียนว่า “นักกีฬาคนนี้สมควรเป็นแบบอย่างนะ ทำคะแนนให้ทีมได้ชนะ ถึงจะขาดวินัยมาฝึกซ้อมสายเสมอก็ตาม”

นักเรียนจะพูดตอบกำพลอย่างไร ?

ก. นักกีฬาคนนี้เก่งมาก แม้จะขาดวินัย แต่ก็สมควรเป็นแบบอย่าง

ข. ถ้าเขามีวินัยในการฝึกซ้อม เขาจะเก่งมากกว่านี้

ค. ถึงจะเล่นเก่ง แต่ขาดวินัย ไม่สมควรเป็นแบบอย่าง

59. นลินพูดกับนักเรียนว่า “ฉันไม่ชอบออกกำลังกาย เราโตดเรียนวิชาพละ แล้วแกล้งป่วยไปนอนหลับในห้องพยาบาลกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบนลินอย่างไร ?

ก. จะดีเทรอ เราไม่ควรโตดเรียนนะ

ข. เราไปนอนหลับให้สบายกันดีกว่า

ค. ถึงฉันจะไม่ชอบวิชาพละ แต่ฉันก็ไม่โตดเรียนหรอก

60. โสภณพูดกับนักเรียนว่า “แม่ของดาวยืนอยู่คนเดียวข้างเวทีนานแล้ว คงกำลังรอดูการแสดงบนเวทีของดาว”

นักเรียนจะพูดตอบโสภณอย่างไร ?

ก. ฉันไปสวัสดีทักทายแม่ของดาว

ข. ฉันเห็นแม่ของดาวแล้ว

ค. ฉันไปสวัสดีและหาเก้าอี้ให้แม่ของดาวนั่ง

61. จ่านงพูดกับนักเรียนว่า “ครูมอบหมายให้เราช่วยไปเสริฟน้ำให้ครูหลายคนที่กำลังประชุมกันอยู่”

นักเรียนจะพูดตอบจ่านงอย่างไร ?

ก. เธอไปคนเดียวเถอะ เดี่ยวฉันทำน้ำหกเลอะเทอะ

ข. เรื่อยกน้ำใส่ถาดไป ฉันหยิบน้ำให้ครูแล้วยกมือไหว้

ค. เธอและฉันช่วยกันยกน้ำใส่ถาดไป แล้วให้ครูหยิบน้ำเองนะ

62. นาวิณพูดกับนักเรียนว่า “เจนชอบด่าและใช้คำหยาบคายกับเพื่อนเสมอ”

นักเรียนจะพูดตอบนาวิณอย่างไร ?

ก. ฉันเคยใช้คำหยาบคายกับเพื่อนสนิทเท่านั้น

ข. ฉันไม่เคยใช้คำหยาบคายกับเพื่อนเลย

ค. ฉันก็ใช้คำหยาบคายกับเพื่อนบ่อย ๆ

63. บุปผาพูดกับนักเรียนว่า “เธอดูนั่นสิ ลูกสุนัขโดนรถชน นอนอยู่ข้างถนนหน้าโรงเรียน”
นักเรียนจะพูดตอบบุปผาอย่างไร ?
- นำส่งสารลูกสุนัขจริง
 - อย่าเข้าไปใกล้ ระวังสุนัขจะกัด
 - ฉันจะพาสุนัขไปรักษาเบื้องต้นที่ห้องพยาบาล
64. ชานนท์พูดกับนักเรียนว่า “ตอนพักกลางวันฉันนั่งกินข้าวกับเธออยู่กลางห้อง ฉันเห็นพลอยนั่งหลบมุมอยู่หลังห้อง เพราะไม่มีข้าวห่อมากินที่โรงเรียน”
นักเรียนจะพูดตอบชานนท์อย่างไร ?
- ช่างพลอยเขาเถอะ
 - ฉันเต็มใจแบ่งข้าวให้พลอยกินครึ่งหนึ่ง
 - เราแบ่งข้าวคนละนิดให้พลอยกินด้วยกันนะ
65. จันทราพูดกับนักเรียนว่า “ชาลีอาศัยอยู่กับยายสองคน เพราะพ่อกับแม่ทำงานอยู่ต่างจังหวัด และฐานะทางบ้านไม่ค่อยดี ชาลีจึงไม่ค่อยพูดคุย ไม่ร่าเริง”
นักเรียนจะพูดตอบจันทร่าอย่างไร ?
- นำส่งสารนะ ชาลีคงคิดถึงพ่อกับแม่
 - อย่าไปยุ่งกับชาลีเลย
 - ฉันชวนชาลีพูดคุย จนชาลีไว้วางใจเล่าทุกเรื่องให้ฟัง
66. เตชิตพูดกับนักเรียนว่า “ครูมอบหมายงานกลุ่มให้ทดลองวิทยาศาสตร์ที่มี 3 ขั้นตอน ฉันแบ่งงานให้เธอสังเกตและจดบันทึกผลที่ได้จากการทดลอง”
นักเรียนจะพูดตอบเตชิตอย่างไร ?
- ฉันไม่ชอบจดบันทึก
 - ฉันจะสังเกตและจดบันทึกเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองในแต่ละขั้นตอน จนครบทั้ง 3 ขั้นตอน
 - ฉันรอจดบันทึกเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองขั้นตอนที่ 3 แล้ว
67. อากรพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้นักเรียนคิดโครงการงานวิทยาศาสตร์คนละ 1 โครงการ เธอไม่ชอบโครงการ เธอจะทำยังไง?”
นักเรียนจะพูดตอบอากรอย่างไร ?
- ฉันศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อทำโครงการให้เสร็จจนได้
 - ฉันลอกโครงการที่มีคนอื่นทำไว้แล้วมาส่งครู
 - ฉันจะปรึกษาเพื่อนให้ช่วยกันทำโครงการ
68. นภาพพูดกับนักเรียนว่า “วันวิทยาศาสตร์ ฉันชวนเธอไปสมัครแข่งขันตอบปัญหา แข่งขันประดิษฐ์สิ่งของ โต้วาที แสดงละคร หรือทำอย่างอื่นดีล่ะ”

นักเรียนจะพูดตอบบฏอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่ถนัดอะไรเลย
- ข. ฉันร่วมทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่างได้ไหม
- ค. ฉันร่วมทำกิจกรรมที่ถนัดแค่อย่างเดียวพอ

69. รัตนาพูดกับนักเรียนว่า “สนามนี้ไม่มีถังขยะเลย มีแต่ถังขยะที่อยู่ใต้อาคารเรียนทางโน้น”

นักเรียนจะพูดตอบรัตนาอย่างไร ?

- ก. ฉันซุกซ่อนขยะไว้ใต้โต๊ะ ไม่ให้ใครเห็น
- ข. ฉันเก็บขยะไปทิ้งถังขยะที่อยู่ใต้อาคารเรียน
- ค. ฉันวางขยะไว้บนโต๊ะ

70. ทวีพูดกับนักเรียนว่า “ครูเดินไปเข้าห้องสอนแล้ว เรารีบเดินไปถอดรองเท้าวางไว้บนชั้นวางรองเท้าที่หน้าห้องกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบทวีอย่างไร ?

- ก. ฉันจะถอดรองเท้าวางไว้บนชั้นวางรองเท้าเดี๋ยวนี้
- ข. ฉันถอดรองเท้าวางไว้ข้างประตูก่อนนะ เดี่ยวเลิกเรียนแล้วมาเก็บวางไว้บนชั้นวางรองเท้า
- ค. ฉันรีบ ฉันถอดรองเท้าวางไว้ตรงไหนก็ได้

71. ปรียาพูดกับนักเรียนว่า “พักกลางวัน เรานั่งอ่านหนังสือนิทานหลายเล่มที่ห้องภาษาไทย เสียงกริ่งดังแล้ว เราไปเข้าชั้นเรียนกันเถอะ”

นักเรียนจะพูดตอบปรียาอย่างไร ?

- ก. ฉันวางหนังสือนิทานทันที
- ข. ฉันวางหนังสือนิทานไว้บนโต๊ะอ่านหนังสือ จัดกองนิตหน่อย
- ค. ฉันนำหนังสือนิทานไปจัดวางบนโต๊ะพักหนังสือ

72. คทาพูดกับนักเรียนว่า “ถ้ามีการทำงานกลุ่มที่ไร ทวีเขาไม่ชอบช่วยเหลืองานกลุ่มเลย”

นักเรียนจะพูดตอบคทาอย่างไร ?

- ก. ฉันอยากสบาย ไม่ต้องทำงานกลุ่มอย่างทวี
- ข. เรามาช่วยกันทำงานกลุ่มให้สำเร็จดีกว่า
- ค. ถ้าฉันไม่ช่วยเพื่อน เพื่อนก็ต้องทำงานเยอะขึ้น

73. ธาราพูดกับนักเรียนว่า “งานกลุ่มที่ครูมอบหมายให้ทำ มีงานเยอะเลยนะ กลุ่มอื่นมีสี่คน แต่กลุ่มเรามีแค่สามคน เธอคิดว่ากลุ่มเราจะทำงานเสร็จทันเวลาส่งครูไหม?”

นักเรียนจะพูดตอบธาราอย่างไร ?

- ก. เราแบ่งงานกันทำตามความถนัด งานเสร็จทันแน่
- ข. กลุ่มเราขอเวลาเพิ่มเถอะ

ค. เราค่อยๆ ช่วยกันทำงาน เดียวก็เสร็จ

74. สมชายพูดกับนักเรียนว่า “สัปดาห์นี้ครูมอบหมายงานให้เราทำหลายอย่าง พรุ่งนี้ถึงกำหนดส่งงานแล้ว เธอทำเสร็จหรือยัง ?”

นักเรียนจะพูดตอบสมชายอย่างไร ?

ก. ฉันยังไม่ได้เริ่มทำงานสักอย่างเลย

ข. ฉันทำเสร็จแล้ว ฉันตั้งใจทำงานให้สำเร็จก่อนทำอย่างอื่น

ค. ฉันทำไปบ้างแล้ว งานที่เหลือกำลังทำอยู่

75. พิมพรพูดกับนักเรียนว่า “พรุ่งนี้เราเป็นเวรทำความสะอาดชั้นเรียน เธอมีหน้าที่กวาดพื้น ฉันมีหน้าที่ถูพื้น”

นักเรียนจะพูดตอบพิมพรอย่างไร ?

ก. พรุ่งนี้ฉันจะรีบมากกวาดพื้น ถ้าไม่ทำเวรเดียวครูทำโทษ

ข. เธอถูพื้นเลยนะ ฉันจะไม่กวาดพื้น

ค. พรุ่งนี้ฉันจะรีบมากกวาดพื้นแต่เช้า แล้วช่วยเพื่อนทำเวรให้เสร็จไว ๆ

76. สุรัตน์พูดกับนักเรียนว่า “โรงเรียนของเรากำหนดกฎข้อใหม่ว่า ห้ามนักเรียนนำโทรศัพท์มือถือมาโรงเรียนเพราะมีการลักขโมยสิ่งของมีค่าเกิดขึ้นในโรงเรียน”

นักเรียนจะพูดตอบสุรัตน์อย่างไร ?

ก. ฉันจะนำโทรศัพท์มือถือมาโรงเรียนเหมือนเดิม

ข. ฉันจะไม่นำโทรศัพท์มือถือมาโรงเรียน

ค. ถ้าใครมีความจำเป็นก็น่าจะอนุโลมบ้างนะ

77. นิมนต์พูดกับนักเรียนว่า “แก้วมาโรงเรียนเช้าเสมอ มารอเวลาเข้าแถวทุกวัน”

นักเรียนจะพูดตอบนิมนต์อย่างไร ?

ก. ฉันมาโรงเรียนทันเวลาเข้าแถวเสมอ

ข. ฉันมาโรงเรียนเฉียดฉิวเวลาเข้าแถว

ค. ฉันมาโรงเรียนสาย ไม่ทันเวลาเข้าแถวบ่อย ๆ

78. ไพศาลพูดกับนักเรียนว่า “จบการศึกษาโรงเรียนนี้แล้ว เธอจะเรียนต่ออาชีพอะไร?”

นักเรียนจะพูดตอบไพศาลอย่างไร ?

ก. ฉันจะลองเรียนในอาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน

ข. ฉันมุ่งมั่นตั้งใจเรียน ฉันต้องประกอบอาชีพที่ใฝ่ฝันให้ได้

ค. ฉันสอบติดที่ไหน ก็เรียนที่นั่น

79. วรนาถพูดกับนักเรียนว่า “ครูให้ห้องเราร่วมแสดงละครประวัติศาสตร์ของโรงเรียน แต่เธอไม่ถนัดการแสดงละคร”

นักเรียนจะพูดตอบวรรณกาอย่างไร ?

- ก. ฉันไม่ร่วมแสดงละครงานนี้
- ข. ฉันนัดเพื่อนๆ ฝึกซ้อมบทธละครทุกพักกลางวัน
- ค. ฉันจะซ้อมบทธละครตอนว่าง

80. สุธีพูดกับนักเรียนว่า “บทธเรียนนี้มีเนื้อหามากและซับซ้อน จึงเรียนไม่ค่อยเข้าใจ เธอทำอย่างไร?”

นักเรียนจะพูดตอบสุธีอย่างไร ?

- ก. ฉันอ่านบทธวนบทธเรียนซ้ำไปซ้ำมาหลายรอบ จนเข้าใจแล้ว
- ข. ช่างเถอะ เอาไว้ตั้งใจเรียนในบทธเรียนถัดไป
- ค. ฉันอ่านบทธวนบทธเรียนซ้ำอีกรอบ

81. ภาวนาพูดกับนักเรียนว่า “แอมกับจุ่มสนิทกันเพราะนั่งโต๊ะคู่กัน แอมเอาเงินวางไว้โต๊ะแล้วเงินหายไป แอมคิดว่าจุ่มเป็นคนขโมยเงินไป”

นักเรียนจะพูดตอบภาวนาอย่างไร ?

- ก. จุ่มขโมยเงินของแอมไปแน่
- ข. แอมควรมีหลักฐานก่อนที่จะกล่าวหาว่าจุ่มเป็นขโมย
- ค. แอมกับจุ่มสนิทเป็นเพื่อนรักกัน จุ่มจะขโมยเงินของแอมไปจริงหรือ

82. สุนันพูดกับนักเรียนว่า “วันมะรินไปทัศนศึกษา เธอจัดเตรียมสิ่งของพร้อมหรือยัง”

นักเรียนจะพูดตอบสุนันอย่างไร ?

- ก. ฉันจัดเตรียมสิ่งของตามที่ครูแนะนำไว้บ้างแล้ว
- ข. ฉันจดรายการสิ่งของและจัดเตรียม เรียบร้อยแล้ว
- ค. ฉันยังไม่ได้จัดเตรียม รอให้ถึงวันไปเสียก่อน

83. ประภาพูดกับนักเรียนว่า “หน้าโรงเรียนเป็นสี่แยกที่มีสัญญาณไฟจราจร แต่ไม่มีทางม้าลาย ถัดไปมีสะพานลอย ทุกวันเธอข้ามถนนมาโรงเรียนอย่างไร ?”

นักเรียนจะพูดตอบประภาอย่างไร ?

- ก. ฉันรอรถว่างๆ แล้วรีบวิ่งข้ามถนน
- ข. ฉันเดินไปใช้สะพานลอย จะได้ไม่เกิดอันตราย
- ค. ฉันรอสัญญาณไฟแดงก่อน แล้วรีบเดินข้ามถนน